

Sytuacja demograficzna województwa pomorskiego w 2020 r.

Demographic situation of Pomorskie Voivodship in 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Pomeranian Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Jerzego Auksztola

Zespół autorski

Editorial team

Beata Bojarska, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk

Prace redakcyjne

Editorial work

Anna Borkowska, Wiesława Bryłowska, Ewa Bujarska, Anna Karczewska, Małgorzata Kloz

Tłumaczenie

Translation

Małgorzata Kruszewska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Małgorzata Kloz

ISSN 2545-1391

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://gdansk.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/ludnosc>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu czwarte wydanie, ukazującej się w cyklu rocznym, publikacji „Sytuacja demograficzna województwa pomorskiego w 2020 r.". Opracowanie stanowi próbę analizy sytuacji i procesów demograficznych zachodzących w kilkunastoletnim szeregu czasowym, a także wskazuje kierunki przemian i podstawowe tendencje.

Na opracowanie składa się analiza stanu i struktury, ruchu naturalnego oraz migracji ludności województwa na tle wskaźników ogólnopolskich oraz w odniesieniu do pozostałych województw i powiatów województwa pomorskiego. W publikacji zawarto również definicje podstawowych pojęć i wskaźników, metody badań oraz wykorzystywane źródła informacji. Uzupełnieniem komentarza analitycznego są tablice, wykresy i kartogramy, które ilustrują wybrane cechy, zjawiska i zaobserwowane tendencje. Dodatkowo na stronie internetowej zaprezentowano w formie tabelarycznej wybrane dane w podziale na podregiony, powiaty i gminy.

Bardziej szczegółowe informacje o stanie i strukturze ludności oraz o ruchu naturalnym i migracjach dostępne są na stronie internetowej GUS <http://stat.gov.pl> → Banki i bazy danych – między innymi w bazie Demografia, w Banku Danych Lokalnych oraz w ramach Platformy Analitycznej SWAiD – Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Demografia.

Oddając do rąk Państwa „Sytuację demograficzną województwa pomorskiego w 2020 r." wyrażam nadzieję, że niniejsze opracowanie okaże się przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących życia społecznego i gospodarczego mieszkańców województwa pomorskiego i stanowić będzie bogate źródło informacji dla wszystkich osób zainteresowanych sytuacją demograficzną regionu.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Gdańsku

Jerzy Auksztol

Gdańsk, lipiec 2021 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents the fourth edition of the annual "Demographic situation of Pomorskie Voivodship in 2020". The study endeavours to analyse the demographic situation and processes occurring during a time series of over a decade, and indicates the directions of changes and basic trends.

The publication contains the analysis of size and structure, vital statistics and migrations of the Voivodship's population presented against a background of nationwide indicators and in comparison with other voivodships and powiats of Pomorskie Voivodship. The volume also includes definitions of basic concepts and indicators, survey methods and sources of information. The analytical commentary is complemented by tables, charts and cartograms that illustrate selected features, phenomena and observed trends. Additionally, selected data disaggregated by subregions, powiats and gminas, are presented in tabular form on the website.

More detailed information on the population profile, vital statistics and migrations is available on the website of Statistics Poland <http://stat.gov.pl> → Banks and databases – in Demography database etc., in Local Data Bank, and within Analytical Platform SWAiD – Knowledge Databases – Demography.

Presenting "Demographic situation of Pomorskie Voivodship in 2020", I trust that it will be useful in decision making about social and economic life of inhabitants of Pomorskie Voivodship, and will make a valuable source of information for all persons interested in demographic situation of the region.

Director
of the Statistical Office in Gdańsk

Jerzy Auksztol

Gdańsk, July 2021

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	13
Symbols. Abbreviations	
Synteza	14
Executive summary	16
Rozdział 1. Stan i struktura ludności	18
Chapter 1. Size and population structure	
1.1. Stan ludności	19
1.1. Population size	
1.2. Ludność według miejsca zamieszkania	21
1.2. Population by place of residence	
1.3. Ludność według płci	24
1.3. Population by sex	
1.4. Ludność według ekonomicznych grup wieku	29
1.4. Population by economic age groups	
1.5. Trwanie życia	38
1.5. Life expectancy	
1.6. Starzenie się ludności	40
1.6. Population ageing	
1.7. Trójkąt Osanna	51
1.7. Osann Triangle	
Rozdział 2. Ruch naturalny ludności	54
Chapter 2. Vital statistics	
2.1. Małżeństwa	55
2.1. Marriages	
2.2. Separacje prawne	61
2.2. Legal separations	
2.3. Rozwody	64
2.3. Divorces	
2.4. Urodzenia żywe	68
2.4. Live births	
2.5. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	76
2.5. Female fertility rate and reproduction rates	
2.6. Zgony	85
2.6. Deaths	
2.7. Zgony według przyczyn	93
2.7. Deaths by causes	
2.8. Przyrost naturalny	99
2.8. Natural increase	
2.9. Typologia demograficzna Webba	102
2.9. Webb's demographic typology	

	Str. Page
Rozdział 3. Migracje ludności na pobyt stały	108
Chapter 3. Migrations of population for permanent residence	
3.1. Migracje wewnętrzne	110
3.1. Internal migration	
3.2. Migracje zagraniczne	123
3.2. International migration	
3.3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	127
3.3. Internal and international net migration for permanent residence	
Uwagi metodyczne	130
Methodological notes	

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Ludność na podstawie bilansów w 2020 r.	18
Table 1. Population on the basis of balances in 2020	
Tablica 2. Miasta i ludność w miastach w 2020 r.	22
Table 2. Towns and population in urban areas in 2020	
Tablica 3. Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską w 2020 r.	24
Table 3. Gminas and rural population in 2020	
Tablica 4. Ludność według miejsca zamieszkania, płci i grup wieku w 2020 r.	25
Table 4. Population by place of residence, sex and age groups in 2020	
Tablica 5. Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2020 r.	29
Table 5. Population by economic age groups in 2020	
Tablica 6. Współczynniki obciążenia demograficznego w 2020 r.	36
Table 6. Dependency ratios in 2020	
Tablica 7. Przeciętne dalsze trwanie życia według płci w 2020 r.	38
Table 7. Life expectancy by sex in 2020	
Tablica 8. Ludność według biologicznych grup wieku i mediana wieku w 2020 r.	41
Table 8. Population by biological age groups and median age in 2020	
Tablica 9. Indeks starości w 2020 r.	48
Table 9. Ageing ratio in 2020	
Tablica 10. Ekonomiczne grupy wieku w województwie pomorskim na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2020 r.	52
Table 10. Economic age groups in Pomorskie Voivodship based on Osann triangle typology in 2020	
Tablica 11. Podstawowe dane o ruchu naturalnym ludności w 2020 r.	54
Table 11. Major data on vital statistics in 2020	
Tablica 12. Nowożeńcy według płci, poprzedniego stanu cywilnego i wieku w 2020 r.	59
Table 12. Marrying persons by sex, previous marital status and age in 2020	
Tablica 13. Separacje prawne orzeczone w 2020 r.	61
Table 13. Legal separations ordered in 2020	

	Str. Page
Tablica 14. Rozwody w 2020 r.	65
Table 14. Divorces in 2020	
Tablica 15. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności w 2020 r.	76
Table 15. Female fertility and reproduction rates of population in 2020	
Tablica 16. Zgony według wieku w 2020 r.	88
Table 16. Deaths by age in 2020	
Tablica 17. Zgony niemowląt według wieku w 2020 r.	92
Table 17. Infant deaths by age in 2020	
Tablica 18. Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2019 r.	98
Table 18. Infant deaths by selected causes in 2019	
Tablica 19. Przyrost naturalny w 2020 r.	99
Table 19. Natural increase in 2020	
Tablica 20. Typologia demograficzna powiatów według Webba	106
Table 20. Demographic typology of powiats by Webb	
Tablica 21. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały w 2020 r.	109
Table 21. Internal and international migration of population for permanent residence in 2020	
Tablica 22. Migracje wewnętrzne według wieku i kierunków migracji w 2020 r.	112
Table 22. Internal migration by age and directions of migration in 2020	
Tablica 23. Migracje wewnątrzwojewódzkie i międzywojewódzkie według powiatów w 2020 r. . . .	122
Table 23. Intra-voivodship and inter-voivodship migration by powiats in 2020	
Tablica 24. Migracje zagraniczne ludności w 2020 r.	123
Table 24. International migration of population in 2020	

Dodatkowe tablice dostępne na stronie internetowej

Additional tables available on the website

Tablica I. Powierzchnia i ludność według podregionów, powiatów i gmin w 2020 r.

Table I. Area and population by subregions, powiats and gminas in 2020

Tablica II. Ruch naturalny ludności według podregionów, powiatów i gmin w 2020 r.

Table II. Vital statistics by subregions, powiats and gminas in 2020

Tablica III. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały według podregionów, powiatów i gmin w 2020 r.

Table III. Internal and international migration of population for permanent residence by subregions, powiats and gminas in 2020

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Ludność	19
Chart 1. Population	
Wykres 2. Powierzchnia i ludność w 2020 r.	21
Chart 2. Total area and population in 2020	
Wykres 3. Ludność według miejsca zamieszkania	23
Chart 3. Population by place of residence	
Wykres 4. Współczynnik feminizacji według grup wieku w 2020 r.	27
Chart 4. Feminisation rate by age groups in 2020	
Wykres 5. Ludność według płci i wieku w 2020 r.	28
Chart 5. Population by sex and age in 2020	
Wykres 6. Ludność według ekonomicznych grup wieku	30
Chart 6. Population by economic age groups	
Wykres 7. Ludność według ekonomicznych grup wieku i miejsca zamieszkania w 2020 r.	31
Chart 7. Population by economic age groups and place of residence in 2020	
Wykres 8. Ludność według ekonomicznych grup wieku i powiatów w 2020 r.	32
Chart 8. Population by economic age groups and powiats in 2020	
Wykres 9. Współczynnik obciążenia demograficznego według płci i miejsca zamieszkania w 2020 r.	34
Chart 9. Dependency ratio by sex and place of residence in 2020	
Wykres 10. Częstkowe współczynniki obciążenia demograficznego	36
Chart 10. Partial dependency ratios	
Wykres 11. Częstkowe współczynniki obciążenia demograficznego według powiatów w 2020 r.	37
Chart 11. Partial dependency ratios by powiats in 2020	
Wykres 12. Przeciętne trwanie życia według województw w 2020 r.	39
Chart 12. Life expectancy by voivodships in 2020	
Wykres 13. Przeciętne trwanie życia	40
Chart 13. Life expectancy	
Wykres 14. Mediana wieku ludności według płci	42
Chart 14. Median age of population by sex	
Wykres 15. Mediana wieku ludności według miejsca zamieszkania	43
Chart 15. Median age of population by place of residence	
Wykres 16. Mediana wieku ludności według powiatów w 2020 r.	43
Chart 16. Median age of population by powiats in 2020	
Wykres 17. Współczynnik starości demograficznej	44
Chart 17. Old age rate	
Wykres 18. Indeks starości	47
Chart 18. Ageing ratio	
Wykres 19. Podwójne starzenie się według województw w 2020 r.	49
Chart 19. Double ageing of population by voivodships in 2020	
Wykres 20. Starzenie się ludności według powiatów w 2020 r.	50
Chart 20. Ageing of population by powiats in 2020	

	Str. Page
Wykres 21. Małżeństwa zawarte	56
Chart 21. Marriages contracted	
Wykres 22. Małżeństwa zawarte według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.	57
Chart 22. Marriages contracted by place of residence and voivodships in 2020	
Wykres 23. Mediana wieku zawierania pierwszych małżeństw (kawaler z panną)	59
Chart 23. Median age at first marriage (unmarried before)	
Wykres 24. Małżeństwa zawarte i rozwiązane w 2020 r.	60
Chart 24. Marriages contracted and dissolved in 2020	
Wykres 25. Separacje prawne orzeczone	62
Chart 25. Ordered legal separations	
Wykres 26. Rozwody	65
Chart 26. Divorces	
Wykres 27. Rozwody według okresu trwania małżeństwa w 2020 r.	66
Chart 27. Divorces by duration of marriage in 2020	
Wykres 28. Rozwody według przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego w 2020 r.	67
Chart 28. Divorces by causes of marriage breakdown in 2020	
Wykres 29. Urodzenia żywe	69
Chart 29. Live births	
Wykres 30. Urodzenia żywe na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.	70
Chart 30. Live births per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020	
Wykres 31. Urodzenia żywe według wieku matki	72
Chart 31. Live births by mother's age	
Wykres 32. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i wieku matki w 2020 r.	73
Chart 32. Live births by birth order and mother's age in 2020	
Wykres 33. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i miejsca zamieszkania w 2020 r.	74
Chart 33. Live births by birth order and place of residence in 2020	
Wykres 34. Płodność kobiet	78
Chart 34. Female fertility rate	
Wykres 35. Płodność kobiet według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.	78
Chart 35. Female fertility rate by place of residence and voivodships in 2020	
Wykres 36. Współczynnik dzietności według województw w 2020 r.	80
Chart 36. Total fertility rate by voivodships in 2020	
Wykres 37. Współczynniki dzietności i reprodukcji brutto	82
Chart 37. Total fertility rate and gross reproduction rate	
Wykres 38. Współczynnik reprodukcji brutto według powiatów w 2020 r.	83
Chart 38. Gross reproduction rate by powiats in 2020	
Wykres 39. Współczynnik dynamiki demograficznej	84
Chart 39. Demographic dynamics rate	
Wykres 40. Zgony	86
Chart 40. Deaths	
Wykres 41. Zgony na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.	87
Chart 41. Deaths per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020	
Wykres 42. Zgony na 1000 ludności według płci i miejsca zamieszkania w 2020 r.	87
Chart 42. Deaths per 1,000 population by sex and place of residence in 2020	

	Str. Page
Wykres 43. Zgony niemowląt	91
Chart 43. Infant deaths	
Wykres 44. Zgony według wybranych przyczyn	93
Chart 44. Deaths by selected causes	
Wykres 45. Zgony według wybranych przyczyn i wieku w 2019 r.	94
Chart 45. Deaths by selected causes and age in 2019	
Wykres 46. Zgony według wybranych przyczyn i płci w 2019 r.	95
Chart 46. Deaths by selected causes in 2019	
Wykres 47. Zgony według wybranych przyczyn i powiatów w 2019 r.	97
Chart 47. Deaths by selected causes and powiats in 2019	
Wykres 48. Ruch naturalny ludności	100
Chart 48. Vital statistics	
Wykres 49. Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.	101
Chart 49. Natural increase/decrease per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020	
Wykres 50. Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności według powiatów w 2020 r.	102
Chart 50. Natural increase/decrease per 1,000 population by powiats in 2020	
Wykres 51. Saldo migracji ludności	108
Chart 51. Net migration of population	
Wykres 52. Napływ i odpływ ludności w migracjach wewnętrznych	111
Chart 52. Inflow and outflow of population in internal migration	
Wykres 53. Migracje wewnętrzne ludności według płci i wieku w 2020 r.	114
Chart 53. Internal migration of population by sex and age in 2020	
Wykres 54. Kierunki migracji wewnątrzwojewódzkich w 2020 r.	115
Chart 54. Directions of intra-voivodship migration in 2020	
Wykres 55. Migracje międzywojewódzkie według województw w 2020 r.	116
Chart 55. Inter-voivodship migration by voivodships in 2020	
Wykres 56. Kierunki migracji międzywojewódzkich w 2020 r.	118
Chart 56. Directions of inter-voivodship migration in 2020	
Wykres 57. Migracje wewnętrzne ludności (napływ) według powiatów w 2020 r.	120
Chart 57. Internal migration of population (inflow) by powiats in 2020	
Wykres 58. Migracje wewnętrzne ludności (odpływ) według powiatów w 2020 r.	121
Chart 58. Internal migration of population (outflow) by powiats in 2020	
Wykres 59. Migracje zagraniczne ludności	124
Chart 59. International migration of population	
Wykres 60. Migracje zagraniczne ludności według płci i wieku w 2020 r.	125
Chart 60. International migration of population by sex and age in 2020	
Wykres 61. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności według miejsca zamieszkania	127
Chart 61. Internal and international net migration per 1,000 population by place of residence	
Wykres 62. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.	128
Chart 62. Internal and international net migration per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020	

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Udział ludności powiatów w ogólnej liczbie ludności województwa w 2020 r.	20
Map 1. Share of population of powiats in total population of the Voivodship in 2020	
Mapa 2. Gęstość zaludnienia w 2020 r.	21
Map 2. Density of population in 2020	
Mapa 3. Współczynnik feminizacji w 2020 r.	26
Map 3. Feminisation rate in 2020	
Mapa 4. Współczynnik obciążenia demograficznego w 2020 r.	34
Map 4. Dependency ratio in 2020	
Mapa 5. Współczynnik starości demograficznej w 2020 r.	46
Map 5. Old age rate in 2020	
Mapa 6. Kwalifikacja powiatów według ekonomicznych grup wieku na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2020 r.	53
Map 6. Qualification of powiats by economic age groups based on Osann triangle typology in 2020	
Mapa 7. Małżeństwa na 1000 ludności w 2020 r.	58
Map 7. Marriages per 1,000 population in 2020	
Mapa 8. Separacje prawne orzeczone na 100 tys. ludności w 2020 r.	63
Map 8. Ordered legal separations per 100 thousand population in 2020	
Mapa 9. Rozwody na 1000 ludności w 2020 r.	68
Map 9. Divorces per 1,000 population in 2020	
Mapa 10. Urodzenia żywe na 1000 ludności w 2020 r.	71
Map 10. Live births per 1,000 population in 2020	
Mapa 11. Urodzenia żywe małżeńskie w 2020 r.	75
Map 11. Marital live births in 2020	
Mapa 12. Współczynnik dzietności w 2020 r.	81
Map 12. Total fertility rate in 2020	
Mapa 13. Współczynnik dynamiki demograficznej w 2020 r.	85
Map 13. Demographic dynamics rate in 2020	
Mapa 14. Zgony na 1000 ludności w 2020 r.	90
Map 14. Deaths per 1,000 population in 2020	
Mapa 15. Typologia demograficzna województw według Webba w 2020 r.	104
Map 15. Demographic typology of voivodships by Webb in 2020	
Mapa 16. Typologia demograficzna powiatów według Webba w 2020 r.	105
Map 16. Demographic typology of powiats by Webb in 2020	
Mapa 17. Napływ migrantów z innych województw do województwa pomorskiego na pobyt stały według płci w 2020 r.	117
Map 17. Inflow of migrants from other voivodships to Pomorskie Voivodship for permanent residence by sex in 2020	
Mapa 18. Odpływ migrantów do innych województw z województwa pomorskiego na pobyt stały według płci w 2020 r.	117
Map 18. Outflow of migrants to other voivodships from Pomorskie Voivodship for permanent residence by sex in 2020	

	Str. Page
Mapa 19. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w 2020 r.	119
Map 19. Internal net migration per 1,000 population in 2020	
Mapa 20. Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności w 2020 r.	126
Map 20. International net migration per 1,000 population in 2020	
Mapa 21. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności w 2020 r.	129
Map 21. Internal and international net migration per 1,000 population in 2020	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
„W tym” "Of which"	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
g	gram gram
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
r.	rok
dok. cont.	dokończenie continued
p.proc.	punkt procentowy
np. e.g.	na przykład for example
etc.	and the like
tj. i.e.	to jest that is
tzn.	to znaczy
nr (Nr) No.	numer number
Dz. U.	Dziennik Ustaw
poz.	pozycja
art. Art.	artykuł article
ust.	ustęp
USC	Urząd Stanu Cywilnego
WE EC	Wspólnoty Europejskie European Communities

Synteza

W 2020 r. na sytuację demograficzną bardzo duży wpływ miała pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2. W porównaniu z 2019 r. odnotowano niższy poziom urodzeń żywych, znacznie wyższą liczbę zgonów, wyraźnie mniejszą niż w latach ubiegłych liczbę zawieranych małżeństw oraz zahamowanie ruchów migracyjnych. Wpłynęło to na mniejszy niż we wcześniejszych latach przyrost liczby ludności w województwie, który wynikał z dodatniego salda migracji oraz odnotowanego, po raz pierwszy od ponad dwóch dekad, ubytku naturalnego.

W końcu 2020 r. województwo pomorskie **zamieszkiwało** 2346,7 tys. osób, o 0,1% więcej niż w poprzednim roku. Stanowiło to 6,1% ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo pomorskie zajęło 7 miejsce w kraju, po województwach: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim, dolnośląskim i łódzkim. **Na 1 km² powierzchni województwa przypadało** średnio 128 osób.

W końcu omawianego roku **w miastach mieszkało** 1482,8 tys. osób, o 5,3 tys. osób mniej w stosunku do stanu z końca 2019 r. Jednocześnie w dalszym ciągu na terenie województwa obserwowano wzrost liczby **mieszkańców wsi**, gdzie mieszkało 863,9 tys. osób, o 8,1 tys. więcej niż rok wcześniej. Tym samym udział ludności wiejskiej (wskaźnik ruralizacji) wyniósł 36,8% wobec 36,5% w końcu 2019 r. Dla porównania udział mieszkańców wsi w ogólnej liczbie ludności Polski w końcu 2020 r. był wyższy i wyniósł 40,1%.

Kobiety stanowiły 51,3% ogólnej liczby ludności województwa, a **współczynnik feminizacji** (liczba kobiet na 100 mężczyzn) wyniósł 106 w województwie ogółem (105 w 2019 r.), 110 wśród ludności miejskiej i 99 na obszarach wiejskich.

W 2020 r. liczba **dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym** (0-17 lat) stanowiła 19,8% populacji województwa i zwiększyła się o 0,1 p.proc. w stosunku do 2019 r. Udział **osób w wieku produkcyjnym** (18-59/64 lata) w ogólnej liczbie ludności wyniósł 59,3% (wobec 59,8% w 2019 r.). Zaobserwowano dalszy wzrost liczby **osób w wieku poprodukcyjnym** (60/65 lat i więcej). Udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 20,9% i zwiększył się o 0,4 p.proc. w stosunku do 2019 r.

Efektom zmian w strukturze wieku ludności był wzrost wartości **współczynnika obciążenia demograficznego**, tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2020 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 68,7 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2019 r. – 67,3 osób).

W województwie pomorskim obserwuje się proces starzenia się społeczeństwa, chociaż postępujący wolniej niż w kraju. Potwierdzeniem tego jest m.in. stopniowy wzrost mediany wieku ludności oraz wartości współczynnika starości demograficznej czy indeksu starości. W 2020 r. **mediana wieku** w województwie wyniosła 40,3 lat, podczas gdy rok wcześniej 40,0 lat. **Współczynnik starości demograficznej** (udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności) wzrósł z 16,9% w 2019 r. do 17,4% w 2020 r. Na 100 osób w wieku 0-14 lat w 2020 r. przypadały 103 osoby w wieku 65 lat i więcej (**indeks starości**), podczas gdy rok wcześniej było to 101 osób.

Ruch naturalny ludności należy do tych zjawisk demograficznych, które niewątpliwie wpływają na tempo przyrostu lub ubytku liczby ludności w danym regionie. W 2020 r. liczba urodzeń była o 1,2 tys. niższa od liczby zgonów. W rezultacie w województwie pomorskim odnotowano **ubytek naturalny**, który na 1000 ludności wyniósł minus 0,5 (1,5 w 2019 r.). Jednak pomimo ujemnej wartości, podobnie jak przed rokiem, był najwyższy w kraju. W miastach wskaźnik ten ukształtował się na poziomie minus 2,2 wobec minus 0,1 w 2019 r., a na obszarach wiejskich zmniejszył się z 4,3 w 2019 r. do 2,4 w 2020 r.

W 2020 r. w województwie pomorskim **współczynnik płodności kobiet** (liczba urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku 15-49 lat) wyniósł 44,14. Była to druga lokata w kraju (39,92).

W 2019 r. **najczęstszymi przyczynami zgonów**, zarówno w województwie, jak i w kraju, były choroby układu krążenia – 42,7% ogólnej liczby zgonów w województwie oraz nowotwory – 28,1% (w kraju odpowiednio 39,4% i 26,5%).

W 2020 r. w województwie zarejestrowano 9,4 tys. **nowych małżeństw**, o 21,0% mniej niż w 2019 r. W przeliczeniu na 1000 ludności liczba zawartych małżeństw wyniosła 4,0 (5,1 rok wcześniej). W 2020 r. w województwie pomorskim orzeczono 31 **separacji prawnych** i 2924 **rozwoły** (odpowiednio o 4 i 379 mniej niż w 2019 r.).

Migracje ludności, obok przyrostu naturalnego, są istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan zaludnienia. W 2020 r., podobnie jak w roku poprzednim, **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały** było dodatnie i wyniosło 1,7 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa (2,7 w 2019 r.). W kraju saldo migracji na 1000 mieszkańców również było dodatnie i wyniosło 0,1 (0,2 w 2019 r.).

W 2020 r. w województwie pomorskim zameldowało się na pobyt stały 29,5 tys. osób, w tym 0,9 tys. osób przybyło z zagranicy. Wśród **ludności napływowej** przeważały kobiety (52,7%) oraz osoby osiedlające się w miastach (50,5%). **Odływ ludności** wyniósł 25,4 tys. osób, w tym za granicę wyjechało (wymeldowało się z pobytu stałego) 0,6 tys. osób. Z terenu województwa częściej wymeldowywały się kobiety (52,2%) oraz osoby zamieszkałe w miastach (63,0%).

Executive summary

Demographic situation in 2020 was influenced by the SARS-CoV-2 pandemic. Compared to 2019, there were fewer live births, a much higher number of deaths, a significantly lower number of marriages than in previous years, and the migration slowdown. This resulted in a lower population growth in the Voivodship than in the previous years, which was due to the positive migration balance and the natural decrease recorded for the first time in more than two decades.

At the end of 2020, Pomorskie Voivodship was **inhabited** by 2,346.7 thousand people, by 0.1% more than in the previous year. It was 6.1% of the population of Poland. In terms of population size, Pomorskie Voivodship ranked seventh in Poland, following Mazowieckie, Śląskie, Wielkopolskie, Małopolskie, Dolnośląskie and Łódzkie. There were on average 128 people **per 1 km² of the Voivodship's area**.

Urban population stood at 1,482.8 thousand people at the end of the analysed year, which represents a decrease of 5.3 thousand persons compared with the end of 2019. Simultaneously, 863.9 thousand **rural residents** were recorded in the Voivodship, by 8.1 thousand more than a year earlier. Thus, the percentage of rural population (ruralisation rate) accounted for 36.8% versus 36.5% at the end of 2019. By comparison, the share of rural residents in the total population of Poland was higher at the end of 2020 and reached 40.1%.

Women accounted for 51.3% of the total population of the Voivodship, and the **feminisation rate** (number of women per 100 men) was 106 in the Voivodship in total (105 in 2019), 110 in urban population and 99 in rural areas.

In 2020, the number of **children and youth of pre-working age** (0-17 years) accounted for 19.8% of the Voivodship's population and increased by 0.1 percentage point on 2019. The share of **working age people** (18-59/64) in the total population was 59.3% (against 59.8% in 2019). A further growth in the number of **post-working age people** (60/65 years and more) was observed. The share of this group in the total population was 20.9%, by 0.4 percentage points higher than in 2019.

The increase in **dependency ratio**, i.e. the number of people of non-working age per 100 persons of working age resulted in the changes in the population age profile. There were 68.7 persons of non-working age per 100 persons of working age in 2020 (in 2019 – 67.3 people).

The population of Pomorskie Voivodship is slowly ageing, yet not as markedly as countrywide. This is confirmed by, for example, a gradual increase in the **median age** of the population and the value of old age rate or the ageing ratio. In 2020, the median age in the Voivodship amounted to 40.3 years, while it was 40.0 years a year earlier. The **old age rate** (share of people aged 65 and more in the total population) increased from 16.9% in 2019 to 17.4% in 2020. There were 103 people aged 65 and more (**ageing ratio**) per 100 people aged 0-14 in 2020, while a year earlier – 101 people.

Vital statistics belongs to those demographic phenomena that undoubtedly affect the rate of population increase or decrease in a given region. In 2020, the number of births was by 1.2 thousand lower than the number of deaths. As a result, the **natural decrease** (per 1,000 people) reached minus 0.5 (1.5 in 2019) in Pomorskie Voivodship. However, despite the negative value it was the highest in Poland, like in the previous year. This indicator stood at minus 2.2 (minus 0.1 in 2019) in cities, while it decreased from 4.3 in 2019 to 2.4 in 2020 in rural areas.

In 2020, **female fertility rate** (the number of live births per 1,000 women aged 15-49) was 44.14 in Pomorskie Voivodship, and it was the second value in Poland (39.92).

In 2019, diseases of the circulatory system, accounting for 42.7% of the total number of deaths in the Voivodship, were the **most common causes of deaths** both in the Voivodship and countrywide, followed by neoplasms – 28.1% (respectively 39.4% and 26.5% countrywide).

There were 9.4 thousand **new marriages** per 1,000 people in the Voivodship in 2020, by 21.0% fewer than in 2019, 4.0 (5.1 a year earlier). In 2020, 31 **separations** and 2,924 **divorces** were adjudicated in Pomorskie Voivodship (by 4 and 379 fewer, respectively, than in 2019).

Population migrations, in addition to the natural increase, are an important factor affecting the population size. In 2020, as in the previous year, **internal and international net migration for permanent residence** was positive and accounted for 1.7 per 1,000 inhabitants of the Voivodship (2.7 in 2019). Countrywide, net migration per 1,000 inhabitants was also positive and reached 0.1 (0.2 in 2019).

In 2020, 29.5 thousand people were registered for permanent residence in Pomorskie Voivodship, including 0.9 thousand people from abroad. Women prevailed in the **inflowing population** (52.7%) and people settling in cities (50.5%). The **population outflow** was 25.4 thousand people, including 0.6 thousand people who moved abroad (deregistered from permanent residence). Women (52.2%) and city dwellers (63.0%) deregistered more often from permanent residence in the Voivodship.

Rozdział 1

Chapter 1

Stan i struktura ludności

Size and population structure

Dane o liczbie i rozmieszczeniu ludności opracowano **metodą bilansową**. Metoda bilansowa jest stosowana do opracowywania szacunków danych o liczbie i strukturze ludności w okresach między spisowych. Zakłada ona przyjęcie wyników ostatniego spisu powszechnego ludności za bazę wyjściową, a następnie uwzględnianie danych o ruchu naturalnym (urodzenia i zgony) oraz migracjach (na pobyt stały i czasowy).

Data on the size and spatial distribution of the population have been compiled using the **balance method**. The balance method is applied to prepare data on the population size and structure between censuses. This method assumes the adoption of the latest census results as the starting point and then taking into account data on vital statistics (births and deaths) and migrations (for permanent residence and for temporary stay).

Bilansów stanu i struktury ludności dokonuje się według następującego schematu:

Stan ludności na początek okresu (roku, półrocza)

- + urodzenia żywe
- zgony
- + saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały
- + saldo ludności zameldowanej na pobyt czasowy
- +(-) przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych
- = stan ludności na koniec okresu (roku, półrocza).

Balances of the population size and structure are prepared as follows:

The population size at the beginning of the period (year, half-year)

- + live births
- deaths
- + balance of internal and international migration for permanent residence
- + balance of population registered for temporary stay
- +(-) changes in the population size due to administrative changes
- = the population size at the end of the period (year, half-year).

Tablica 1. Ludność na podstawie bilansów w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 1. Population on the basis of balances in 2020

As of 31 December

Wyszczególnienie	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Specification
Ogółem	2 346 671	1 141 741	1 204 930	Total
miasta	1 482 781	706 767	776 014	urban areas
wieś	863 890	434 974	428 916	rural areas
Ludność na 1 km ²	128	62	66	Population per km ²

1.1. Stan ludności

1.1. Population size

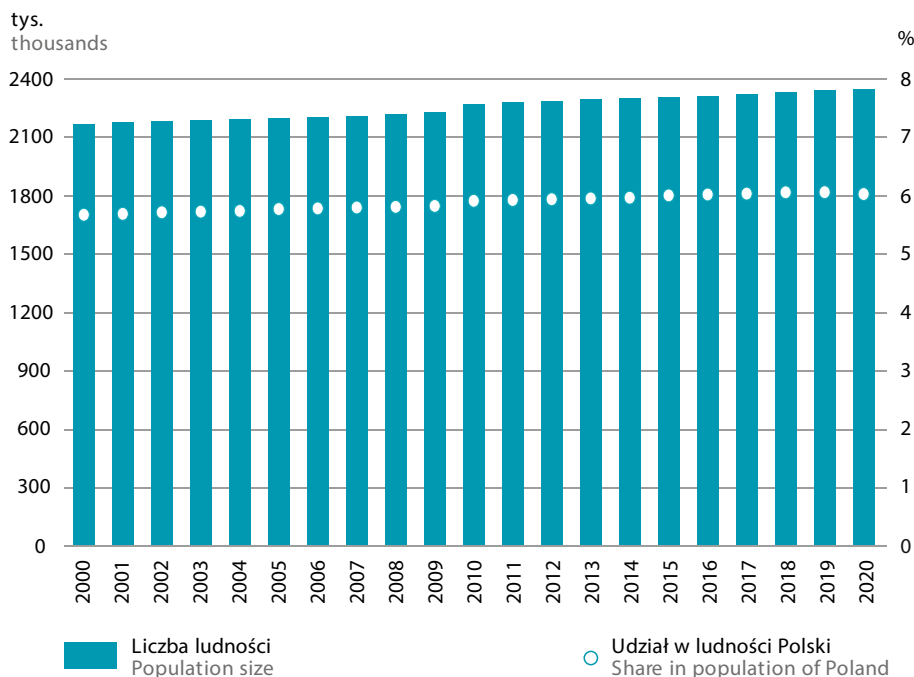
W województwie pomorskim liczba ludności systematycznie wzrasta od 2000 r. Wpływ na to miał obserwowany od wielu lat dodatni przyrost naturalny (z wyjątkiem 2020 r.) oraz dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały. Według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. województwo pomorskie zamieszkiwało 2346,7 tys. osób, o 2,7 tys. więcej niż w poprzednim roku. Tempo przyrostu ludności wyniosło 0,1%, co oznacza, że na każde 1000 mieszkańców województwa przybyła 1 osoba (4 osoby w 2019 r.). Przyrost ludności odnotowano jeszcze tylko w województwie mazowieckim (o 0,03%). Natomiast w kraju liczba ludności zmniejsza się od 2012 r. (z wyjątkiem 2017 r.) – w 2020 r. odnotowano spadek w skali roku o 117,6 tys. osób (o 0,3%).

Mieszkańcy województwa pomorskiego stanowili 6,1% ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo pomorskie zajęło 7 miejsce w kraju po województwach: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim, dolnośląskim i łódzkim.

The population has been systematically increasing in Pomorskie Voivodship since 2000, due to both positive natural increase (except 2020) and positive net internal and international migration for permanent residence. As of 31 December 2020, there were 2,346.7 thousand inhabitants in Pomorskie Voivodship, by 2.7 thousand more than in the previous year. The rate of population growth reached 0.1%, which means that the number of residents increased by 1 person per every 1,000 inhabitants of the Voivodship (4 persons in 2019). The population growth was also recorded only in Mazowieckie Voivodship (0.03%). However, the population size has been decreasing in Poland since 2012 (with the exception of 2017) – in 2020, compared to 2019, there were 117.6 thousand fewer people (0.3%).

The inhabitants of Pomorskie Voivodship made up 6.1% of the population of Poland. In terms of population size, Pomorskie was ranked 7th in Poland following Mazowieckie, Śląskie, Wielkopolskie, Małopolskie, Dolnośląskie and Łódzkie.

Wykres 1. Ludność
Chart 1. Population

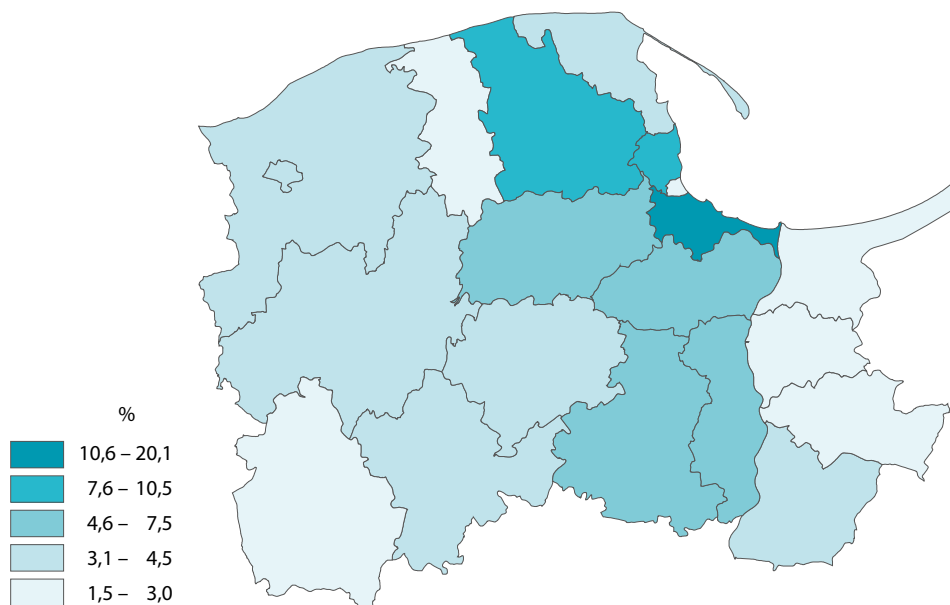

Na koniec 2020 r. w województwie pomorskim najwięcej ludności liczyły miasta na prawach powiatu Gdańsk (470,8 tys. osób) i Gdynia (245,0 tys. osób), a także powiat wejherowski (219,5 tys. osób). Najniższą liczbę ludności odnotowano w Sopocie (35,3 tys. osób) oraz w powiecie nowodworskim (35,4 tys. osób).

At the end of 2020, the biggest number of inhabitants was recorded in the cities with powiat status – Gdańsk (470.8 thousand people) and Gdynia (245.0 thousand people) as well as in Wejherowski Powiat (219.5 thousand). Sopot (35.3 thousand people) and Nowodworski Powiat (35.4 thousand people) were the least populated.

Mapa 1. Udział ludności powiatów w ogólnej liczbie ludności województwa w 2020 r.

Map 1. Share of population of powiats in total population of the Voivodship in 2020

Gęstość zaludnienia

Liczba ludności przypadająca na 1 km² powierzchni danego obszaru.

Density of population

The number of inhabitants per km² of an area.

Powierzchnia województwa pomorskiego liczyła 18323 km², co stanowiło 5,9% powierzchni Polski. Gęstość zaludnienia wyniosła 128 osób na 1 km² i była wyższa niż w kraju o 6 osób. Województwem o największym zagęszczeniu ludności było województwo śląskie (364 osoby na 1 km²), a o najmniejszym województwo podlaskie (58 osób na 1 km²).

Na terenie województwa pomorskiego gęstość zaludnienia była zróżnicowana przestrzennie – od 2081 osób na 1 km² w Słupsku do 35 osób na 1 km² w powiecie człuchowskim.

The area of Pomorskie Voivodship amounted to 18,323 km², which represented 5.9% of Poland's area. The population density reached 128 people per km² and was by 6 persons bigger than countrywide. Śląskie had the highest density (364 people per km²), while Podlaskie Voivodship was the least inhabited (58 people per km²).

The population density was diversified in Pomorskie Voivodship – from 2,081 people per km² in Słupsk to 35 people per km² in Człuchowski Powiat.

Mapa 2. Gęstość zaludnienia w 2020 r.

Map 2. Density of population in 2020

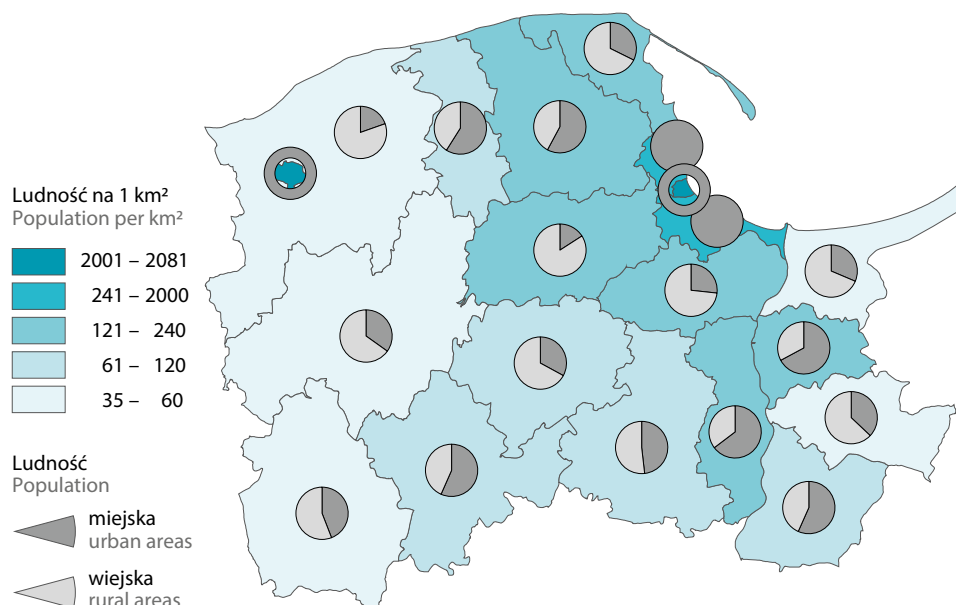
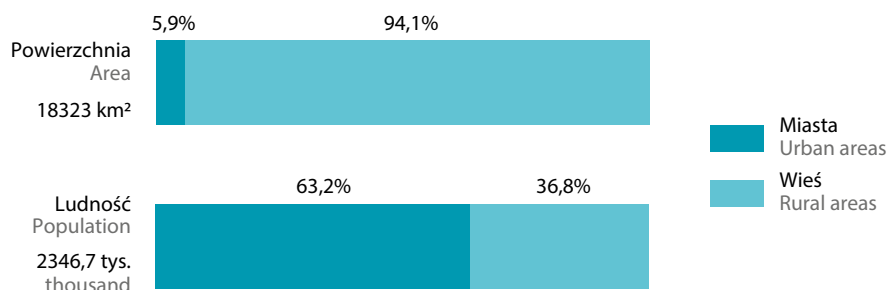
1.2. Ludność według miejsca zamieszkania**1.2. Population by place of residence****Wykres 2. Powierzchnia i ludność w 2020 r.**

Chart 2. Total area and population in 2020

Podobnie jak w całym kraju, w województwie pomorskim przeważała ludność zamieszkała w miastach. W końcu 2020 r. było to 1482,8 tys. osób. Współczynnik urbanizacji (udział ludności miejskiej) wyniósł 63,2% i był wyższy niż Polsce o 3,3 p.proc. W 12 województwach przeważała ludność miejska, przy czym jej najwyższy udział odnotowano w województwie śląskim (76,5%).

Like in the whole country, urban population prevailed in Pomorskie Voivodship. It reached 1,482.8 thousand people at the end of 2020. The urbanisation rate (the percentage of urban population) accounted for 63.2% and was by 3.3 percentage points higher than countrywide. Urban population prevailed in 12 voivodships, its largest share was recorded in Śląskie Voivodship (76.5%).

Z powodu spadku liczby ludności w miastach w porównaniu z 2019 r. (o 5,3 tys.), współczynnik urbanizacji zmniejszył się o 0,2 p.proc. Jego co roczny spadek (od 0,2 p.proc. do 0,4 p.proc.) obserwujemy od 2000 r.

W 2020 r. w większości powiatów województwa (z wyjątkiem gdańskiego, wejherowskiego i kościerskiego) odnotowano ubytek liczby ludności miejskiej w stosunku do 2019 r. Współczynnik urbanizacji zmniejszył się we wszystkich powiatach, z wyjątkiem powiatu nowodworskiego. Wskaźnik powyżej średniej wojewódzkiej odnotowano w powiecie malborskim (67,0%) i tczewskim (63,9%). Natomiast powiatami, których mieszkańcy miast stanowili mniej niż 30% ogólnej liczby ludności były: kartuski (14,8%), słupski (19,0%) i gdański (26,2%).

Ludność Gdańska, największego miasta województwa pomorskiego, stanowiła 20,1% ogólnej liczby ludności województwa.

W końcu 2020 r. w województwie pomorskim gęstość zaludnienia w miastach wyniosła 1383 osoby na 1 km² (dla Polski – odpowiednio 1031 osób) i był to jeden z wyższych wskaźników w kraju. Największe zaludnienie odnotowano w województwie mazowieckim (1592 osoby na 1 km²), a najmniejsze w województwie opolskim (613 osób na 1 km²).

Pod względem gęstości zaludnienia w miastach zauważalne jest zróżnicowanie przestrzenne w powiatach województwa pomorskiego – od 2242 osób na 1 km² w powiecie tczewskim do 90 osób na 1 km² w powiecie nowodworskim.

Wśród gmin miejskich największe zagęszczenie ludności odnotowano w Tczewie – 2655 osób na 1 km², a najmniejsze w Krynicy Morskiej – 11 osób na 1 km².

Due to a 5.3 thousand people decrease in urban population compared to 2019, the urbanisation rate fell by 0.2 percentage points. Its annual decline (from 0.2 to 0.4 percentage points) has been observed since 2000.

In 2020, there was a decrease in urban population, compared to 2019, in most powiats of the Voivodship (except for Gdański, Wejherowski and Kościerski Powiats). The urbanisation rate decreased in all, except Nowodworski Powiat. The rate above the Voivodship average was recorded in Malborski (67.0%) and Tczewski (63.9%) Powiats. However, urban population accounted for less than 30% of the total population in Kartuski (14.8%), Słupski (19.0%) and Gdański (26.2%) Powiats.

The population of Gdańsk, the largest city in Pomorskie, accounted for 20.1% of the total population of the Voivodship.

At the end of 2020, the population density of the cities of Pomorskie Voivodship amounted to 1,383 people per km² (countrywide 1,031 respectively). It was one of the highest rates in Poland. The highest rate was recorded in Mazowieckie Voivodship (1,592 people per km²), and the lowest in Opolskie Voivodship (613 people per km²).

In terms of population density in towns, powiats of Pomorskie Voivodship also displayed a significant differentiation – from 2,242 people per km² in Tczewski Powiat to 90 people per km² in Nowodworski Powiat.

Among urban gminas, the highest population density was recorded in Tczew – 2,655 people per km², and the lowest in Krynica Morska – 11 people per km².

Tablica 2. Miasta i ludność w miastach w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2. Towns and population in urban areas in 2020
As of 31 December

Liczba ludności Population size	Miasta Towns	Ludność w miastach Population in urban areas	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
Ogółem Total	42	1 482 781	63,2
Poniżej 5000 Below	8	24 872	1,1
5000–9999	13	97 354	4,1
10000–19999	6	81 137	3,5
20000–49999	11	414 434	17,7
50000–99999	2	149 210	6,4
100000 i więcej and more	2	715 774	30,5

W dalszym ciągu na terenie województwa obserwuje się wzrost liczby mieszkańców wsi, gdzie na koniec 2020 r. mieszkało 863,9 tys. – o 0,9% (o 8,1 tys.) więcej niż rok wcześniej. Oznacza to, że w ciągu 2020 r. na każde 1000 mieszkańców wsi przybyło 9 osób. Współczynnik ruralizacji (udział ludności wiejskiej) wyniósł 36,8%. W ogólnej liczbie ludności Polski udział mieszkańców wsi był wyższy niż w województwie pomorskim i w końcu 2020 r. wyniósł 40,1%. Ludność wiejska przeważała w czterech województwach, a najbardziej w województwie podkarpackim (58,6%).

W skali roku wzrost liczby ludności zamieszkałej na wsi odnotowano w 11 powiatach województwa, w tym największy w powiatach sąsiadujących z Trójmiastem: kartuskim (o 2,3%), puckim (o 2,0%), gdańskim (o 1,8%) i wejherowskim (o 1,4%). W powiecie puckim odnotowano również największy wzrost wskaźnika ruralizacji – z 68,7% do 69,3%.

Najliczniejsza gmina wiejska województwa pomorskiego – Żukowo (35,6 tys. mieszkańców) odnotowała również jeden z największych przyrostów liczby ludności w porównaniu z 2019 r. (4,4%) – druga lokata po gminie wiejskiej Kosakowo (5,3%).

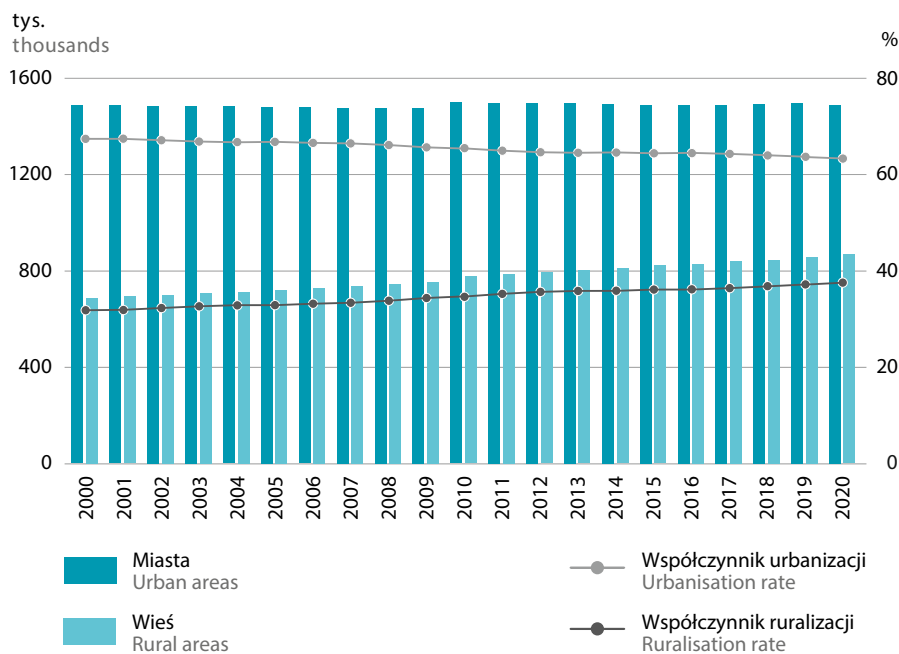
The rural population in the Voivodship is systematically increasing. At the end of 2020, it reached 863.9 thousand people – by 0.9% (8.1 thousand) more than in the prior year. This means an increase of 9 people for every 1,000 rural residents during 2020. The ruralisation rate (percentage of rural population) made up 36.8%. The share of rural residents was higher in the total population of Poland than in Pomorskie Voivodship and reached 40.1% at the end of 2020. The rural population predominated in four voivodships, the most in Podkarpackie (58.6%).

A yearly increase in rural population was recorded in 11 powiats of Pomorskie Voivodship, the largest around the Tri-City: Kartuski (2.3%), Pucki (2.0%), Gdański (1.8%) and Wejherowski (1.4%) Powiats. Pucki Powiat also achieved the largest increase in the ruralisation rate – from 68.7% to 69.3%.

The largest rural gmina of Pomorskie Voivodship – Żukowo (35.6 thousand people) also recorded one of the highest population growth in comparison with 2019 (4.4%) – second place after rural gmina Kosakowo (5.3%).

Wykres 3. Ludność według miejsca zamieszkania

Chart 3. Population by place of residence

Gęstość zaludnienia na wsi na koniec 2020 r. była zdecydowanie niższa niż w miastach i wyniosła 50 osób na 1 km². W kraju wskaźnik ten był nieznacznie wyższy – 53 osoby na 1 km². Wśród województw największą liczbą osób na wsi na 1 km² charakteryzowało się województwo małopolskie (131), a najmniejszą województwo podlaskie (24).

W województwie pomorskim gęstość zaludnienia na wsi wahała się od 114 osób na 1 km² w powiecie gdańskim do 21 osób na 1 km² w powiecie człuchowskim.

The rural population density was definitely lower than urban at 50 people per km² at the end of 2020. Nationally, this rate was slightly higher – 53 people per km². Małopolskie had the biggest rural population per km² (131), whereas Podlaskie Voivodship recorded the smallest number of rural residents (24).

The rural population density in Pomorskie Voivodship ranged from 114 people per km² in Gdański Powiat to 21 people per km² in Człuchowski Powiat.

Tablica 3. Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Gminas and rural population in 2020

As of 31 December

Liczba ludności Population size	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
Ogółem Total	101	863 890	36,8
Poniżej 2000 Below	2	1 315	0,1
2000–4999	32	120 241	5,1
5000–6999	22	131 633	5,6
7000–9999	19	162 858	6,9
10000 i więcej and more	26	447 843	19,1

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

a Rural and urban-rural.

1.3. Ludność według płci

1.3. Population by sex

Struktura ludności według płci w województwach, podobnie jak w kraju, od wielu lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety. W końcu 2020 r. w województwie pomorskim kobiety stanowiły 51,3%, przy czym ich udział był wyższy w miastach niż na wsi (52,3% wobec 49,6%). W kraju udział kobiet był niewiele wyższy niż w województwie pomorskim i wyniósł 51,6%.

The population distribution by sex, both in the voivodships and countrywide, has been stable for many years. Women prevail slightly in the total population. At the end of 2020, women accounted for 51.3% in Pomorskie Voivodship, but their share was higher in cities than in rural areas (52.3% versus 49.6%). Women had a slightly bigger share countrywide than in Pomorskie Voivodship which stood at 51.6%.

Tablica 4. Ludność według miejsca zamieszkania, płci i grup wieku w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 4. Population by place of residence, sex and age groups in 2020

As of 31 December

Wiek Age	Ogółem Total		Miasta Urban areas		Wieś Rural areas		Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males		
	ogółem grand total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Ogółem Total	2 346 671	1 141 741	1 482 781	706 767	863 890	434 974	106	110	99
0-4 lata years	131 520	67 677	77 969	40 174	53 551	27 503	94	94	95
5-9	127 042	65 164	73 390	37 522	53 652	27 642	95	96	94
10-14	136 977	70 517	77 310	39 820	59 667	30 697	94	94	94
15-19	115 259	59 041	64 616	33 240	50 643	25 801	95	94	96
20-24	122 669	62 583	67 584	34 364	55 085	28 219	96	97	95
25-29	148 443	74 975	85 499	42 695	62 944	32 280	98	100	95
30-34	179 404	90 044	112 003	55 505	67 401	34 539	99	102	95
35-39	200 656	100 329	129 713	64 301	70 943	36 028	100	102	97
40-44	187 282	94 161	121 464	60 479	65 818	33 682	99	101	95
45-49	163 686	82 067	103 450	51 292	60 236	30 775	99	102	96
50-54	134 642	67 535	83 449	40 963	51 193	26 572	99	104	93
55-59	135 493	66 334	83 944	39 853	51 549	26 481	104	111	95
60-64	154 702	73 157	101 614	46 253	53 088	26 904	111	120	97
65-69	147 702	66 829	104 318	45 369	43 384	21 460	121	130	102
70-74	113 800	49 331	84 198	35 479	29 602	13 852	131	137	114
75-79	55 309	22 199	42 099	16 642	13 210	5 557	149	153	138
80-84	47 566	16 729	35 997	12 573	11 569	4 156	184	186	178
85 lat i więcej years and more	44 519	13 069	34 164	10 243	10 355	2 826	241	234	266

W województwie najwyższym udziałem kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców danego powiatu charakteryzowały się miasta na prawach powiatu: Sopot (53,4%), Słupsk (52,9%), Gdynia (52,9%) i Gdańsk (52,7%), a najniższym powiat kościerski (50,0%).

In the Voivodship, the highest share of women in the total number of inhabitants of a powiat was characteristic for cities with powiat status: Sopot (53.4%), Słupsk (52.9%), Gdynia (52.9%) and Gdańsk (52.7%). Kościerski Powiat concentrated the lowest rates (50.0%).

Współczynnik feminizacji

Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Feminisation rate

Number of women per 100 men.

W 2020 r. w województwie pomorskim współczynnik feminizacji ukształtował się na poziomie 106 (o 1 więcej niż w 2019 r.). W kraju był niewiele wyższy – na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet. Województwem o największej przewadze liczby kobiet nad liczbą mężczyzn było województwo łódzkie, gdzie analizowany wskaźnik wyniósł 110.

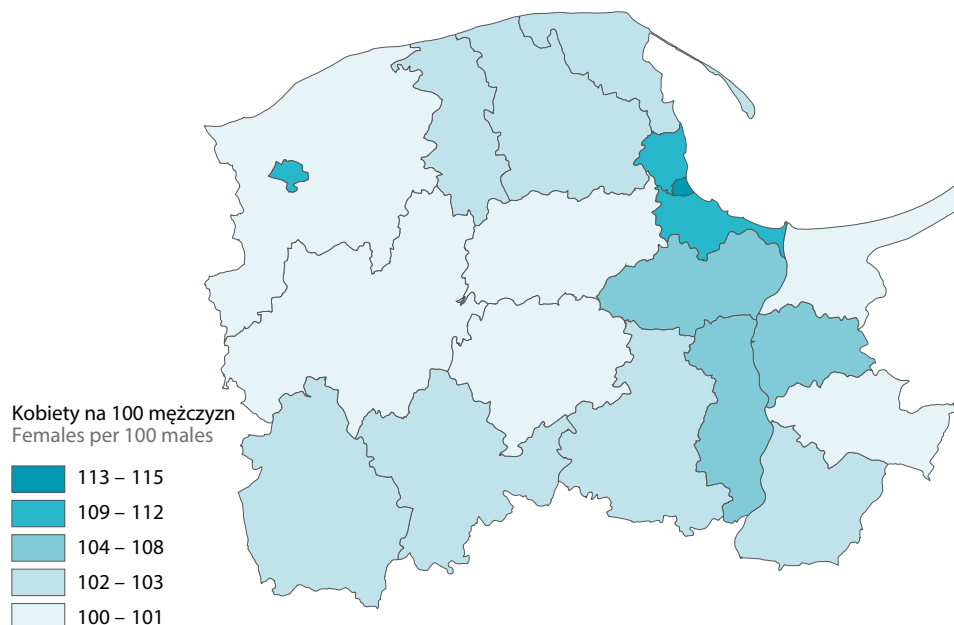
In 2020, the feminisation rate in Pomorskie Voivodship stood at 106 (by 1 more than in 2019). It was slightly higher countrywide – there were 107 women to 100 men. Łódzkie Voivodship recorded the biggest prevalence of women over men, i.e. 110.

Wielkość współczynnika feminizacji różni się w zależności od miejsca zamieszkania. W miastach województwa pomorskiego występowała liczebna przewaga kobiet – na 100 mężczyzn przypadało przeciętnie 110 kobiet. Na wsi sytuacja była odwrotna – na 100 mężczyzn przypadało 99 kobiet. W kraju przewaga kobiet występowała zarówno w mieście (111), jak i na wsi (101).

The feminisation rate shows a significant disparity between urban and rural areas. Women outnumbered men in cities of Pomorskie Voivodship – there were on average 110 women to every 100 men. In rural areas, on the contrary, there were 99 women per 100 men. Countrywide, the prevalence of women occurred in both urban (111) and rural areas (101).

Mapa 3. Współczynnik feminizacji w 2020 r.

Map 3. Feminisation rate in 2020

W województwie pomorskim najwyższą wartość współczynnika feminizacji zaobserwowano w miastach na prawach powiatu: w Sopocie, gdzie współczynnik feminizacji wyniósł 115, w Słupsku i Gdyni – po 112 oraz w Gdańsku – 111.

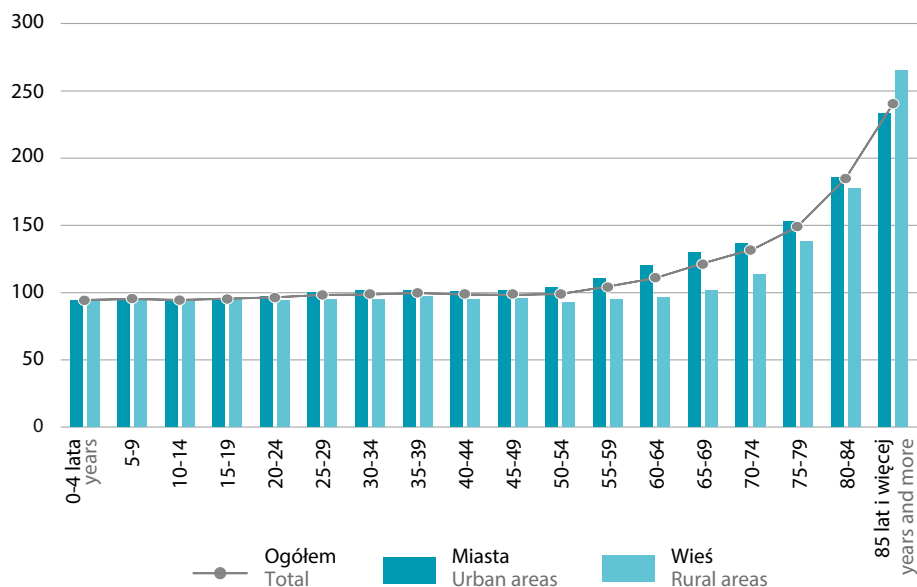
Relacje obydwu płci i nadwyżki jednej nad drugą zmieniają się w zależności od wieku. Większa liczba urodzeń chłopców niż dziewczynek powoduje, że w młodszych grupach wieku współczynnik feminizacji jest poniżej 100. Analizując 5-letnie grupy wieku można zauważyć, że nadwyżka liczby mężczyzn utrzymywała się do 54 roku życia, a współczynnik feminizacji w grupie 0-54 lat wyniósł 98. W kolejnych grupach wieku notowano już nadwyżkę liczby kobiet. Nadmieralność mężczyzn powoduje, że w starszych grupach wieku przewaga kobiet jest już znacząca. W grupie wiekowej 70 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadało 158 kobiet.

In Pomorskie Voivodship, the highest feminization rate was recorded in cities with powiat status: in Sopot where it reached the value of 115, Słupsk and Gdynia – 112 in each and 111 in Gdańsk.

The proportions between the sexes and prevalence of one over the other vary according to age. More boys are born than girls. Therefore, the feminisation rate in younger groups is below 100. Analysing 5-year age groups, it shows that until age 54 inclusive, men outnumbered women. The feminisation rate stood at 98 in the 0-54 age group. The female advantage was observed in subsequent age groups. Excess mortality of men means that the prevalence of women is significant in older age groups. There were 158 women per 100 men among people aged 70 years and more.

Wykres 4. Współczynnik feminizacji według grup wieku w 2020 r.

Chart 4. Feminisation rate by age groups in 2020

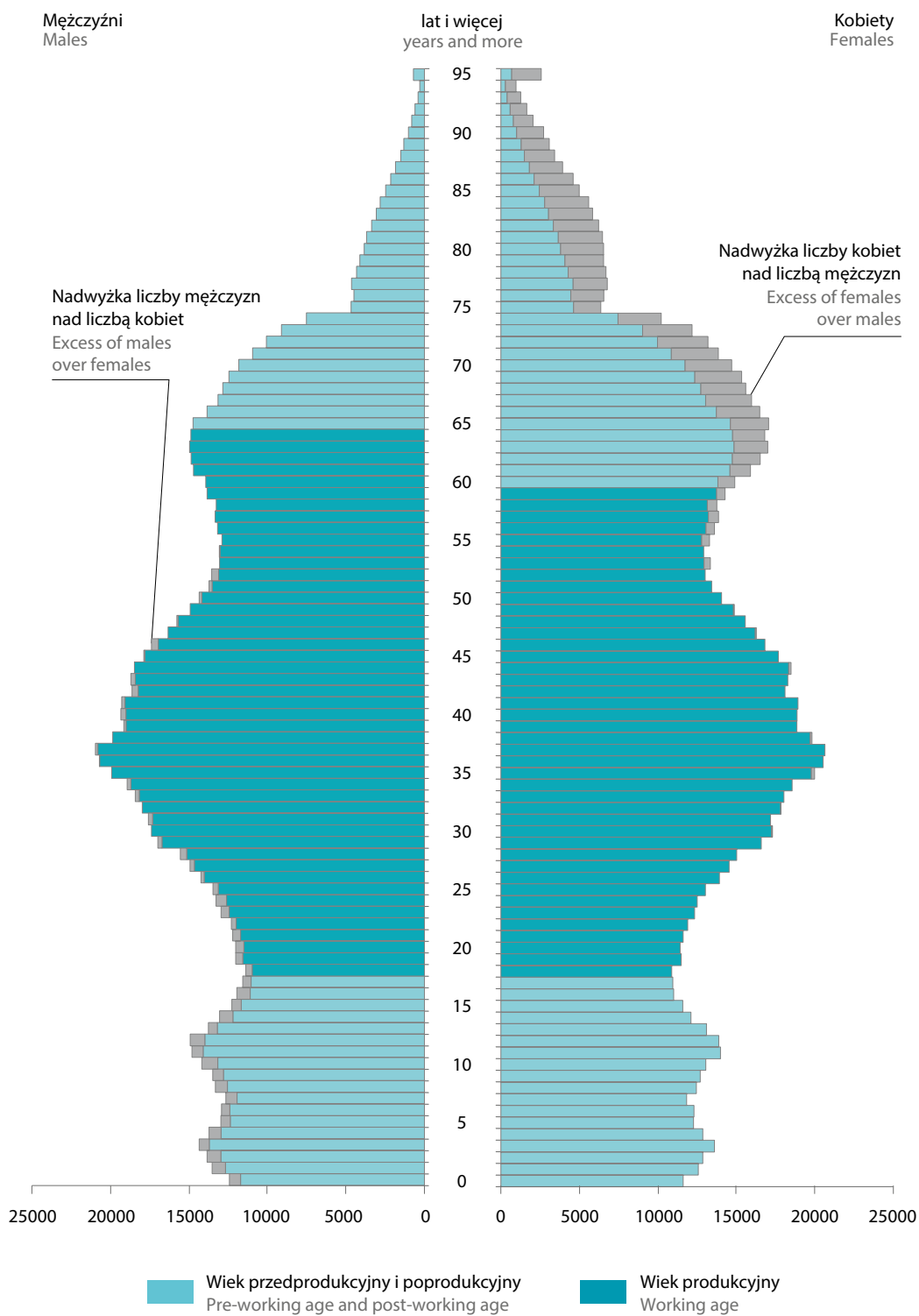

Różnice w proporcji płci w poszczególnych grupach wieku przebiegają odmiennie w miastach i na wsi. W miastach przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet występowała do 24 roku życia. Współczynnik feminizacji w tej grupie wieku wyniósł 95. Natomiast na wsi nadwyżka mężczyzn była notowana w grupie 0-64 lata, dla której analizowany wskaźnik wyniósł 95. W pozostałych grupach wieku występowała przewaga kobiet, w tym w grupie wiekowej 70 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadały 162 kobiety w miastach i 145 na wsi.

Discrepancies between sexes in different age groups are distributed differently in urban and rural areas. Male urban residents prevailed in the age group up to 24. Feminisation rate in this age group was 95. In contrast, the surplus of men in rural areas was recorded in the 0-64 age group, for which the analysed indicator was 95. Women outnumbered men in other age groups. Among the 70-ish, there were 162 women to 100 men in urban and 145 women in rural areas.

Wykres 5. Ludność według płci i wieku w 2020 r.

Chart 5. Population by sex and age in 2020

1.4. Ludność według ekonomicznych grup wieku

1.4. Population by economic age groups

Ekonomiczne grupy wieku:

- wiek przedprodukcyjny – mężczyźni i kobiety w wieku 0-17 lat,
- wiek produkcyjny – mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat:
 - wiek mobilny (18-44 lata mężczyźni i kobiety),
 - wiek niemobilny (45-64 lata mężczyźni i 45-59 lat kobiety),
- wiek poprodukcyjny – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety – 60 lat i więcej.

Economic age groups:

- pre-working age – males and females aged 0-17,
- working age – males aged 18-64 and females aged 18-59:
 - mobility age (18-44 males and females),
 - non-mobility age (45-64 males and 45-59 females),
- post-working age – 65 and more for males and 60 and more for females.

Ludność w wieku nieprodukcyjnym

Ludność w wieku przedprodukcyjnym oraz ludność w wieku poprodukcyjnym.

The non-working age population

The pre-working age population and the post-working age population.

Tablica 5. Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 5. Population by economic age groups in 2020
As of 31 December

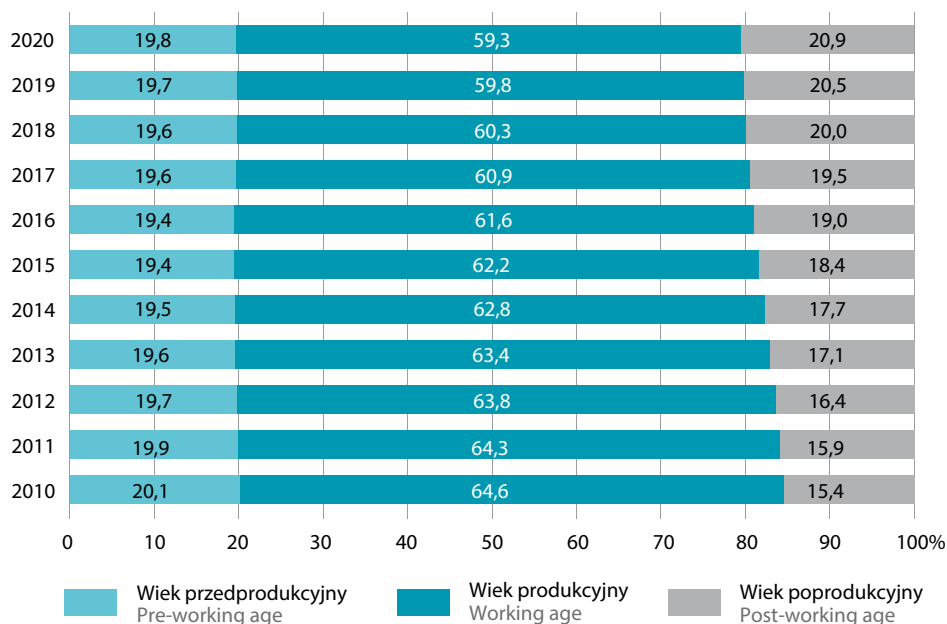
Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Z liczby ogółem Of total number	
				mężczyźni males	kobiety females
Ogółem Total	2 346 671	1 482 781	863 890	1 141 741	1 204 930
w wieku: of age:					
Przedprodukcyjnym Pre-working	464 968	267 873	197 095	239 061	225 907
Produkcyjnym Working	1 391 262	858 771	532 491	734 523	656 739
mobilnym mobility	884 284	541 675	342 609	445 430	438 854
niemobilnym non-mobility	506 978	317 096	189 882	289 093	217 885
Poprodukcyjnym Post-working	490 441	356 137	134 304	168 157	322 284

W 2020 r. w województwie pomorskim po raz kolejny zmieniła się struktura ludności według ekonomicznych grup wieku. Istotne zmiany dotyczyły udziału osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Natomiast nieznacznie wzrósł udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Zbliżona sytuacja wystąpiła w kraju.

2020 was another year in Pomorskie Voivodship to record a change in the population structure according to economic age groups. Substantial changes occurred in the share of people of working and post-working age in the total population. The share of pre-working age population mounted up slightly. A similar situation occurred countrywide.

Wykres 6. Ludność według ekonomicznych grup wieku

Chart 6. Population by economic age groups

W końcu 2020 r. w województwie pomorskim było 465,0 tys. dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym. W porównaniu z 2019 r. ich liczba wzrosła o 2,9 tys., a udział w ogólnej liczbie ludności województwa wyniósł 19,8% (w Polsce – 18,2%). Pod tym względem województwo pomorskie ponownie znalazło się na pierwszej pozycji w kraju, podczas gdy na ostatnim – województwo opolskie (16,0%).

Na koniec 2020 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 1391,3 tys. osób (o 9,8 tys. mniej niż rok wcześniej), co stanowiło 59,3% ogólnej liczby ludności województwa. W kraju wskaźnik ten był nieznacznie wyższy (59,5%), natomiast w poszczególnych województwach wartość ta wahała się od 58,3% w województwie łódzkim do 61,1% w województwie podkarpackim.

W województwie pomorskim, podobnie jak w Polsce, liczba ludności w wieku produkcyjnym oraz jej udział w ogólnej liczbie ludności zmniejszyły się po raz kolejny. W porównaniu z 2019 r. w województwie liczba ludności w wieku mobilnym zmniejszyła się o 11,8 tys., natomiast w wieku niemobilnym wzrosła o 2,1 tys. Udział ludności w wieku mobilnym w ogólnej liczbie ludności zmniejszył się o 0,5 p.proc., natomiast ludności w wieku niemobilnym wzrósł 0,1 p.proc. (analogicznie jak w kraju).

At the end of 2020, there were 465.0 thousand pre-working age children and youth in Pomorskie Voivodship. In comparison with 2019, their number rose by 2.9 thousand, and the share in the total population of the Voivodship stood at 19.8% (18.2% countrywide). It again ranked Pomorskie Voivodship first in Poland, while the lowest share was recorded for Opolskie Voivodship (16.0%).

At the end of 2020, working age population reached 1,391.3 thousand people (by 9.8 thousand fewer people than in the previous year), constituting 59.3% of the total population of the Voivodship. The indicator was slightly higher nationally (59.5%), while across voivodships, it ranged from 58.3% in Łódzkie to 61.1% in Podkarpackie Voivodship.

In Pomorskie Voivodship, as in the whole country, the number of working age people and their share in the total population declined again. In comparison with 2019, the number of mobility age people fell by 11.8 thousand while the number of non-mobility age people rose by 2.1 thousand. The share of mobility age people in the total population decreased by 0.5 percentage points, while non-mobility age population rose by 0.1 percentage points (like countrywide).

W dalszym ciągu w całym kraju obserwowany jest systematyczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. W województwie pomorskim w końcu 2020 r. liczba ludności w tej grupie wieku wyniosła 490,4 tys., a jej udział w ogólnej liczbie ludności w skali roku wzrósł o 0,4 p.proc. do 20,9%. Był to jeden z najniższych udziałów w kraju (po województwach: małopolskim, podkarpackim i wielkopolskim). W Polsce udział ludności w wieku poprodukcyjnym był wyższy i wyniósł 22,3%. Natomiast najwyższy wskaźnik odnotowano w województwie łódzkim – 24,7%.

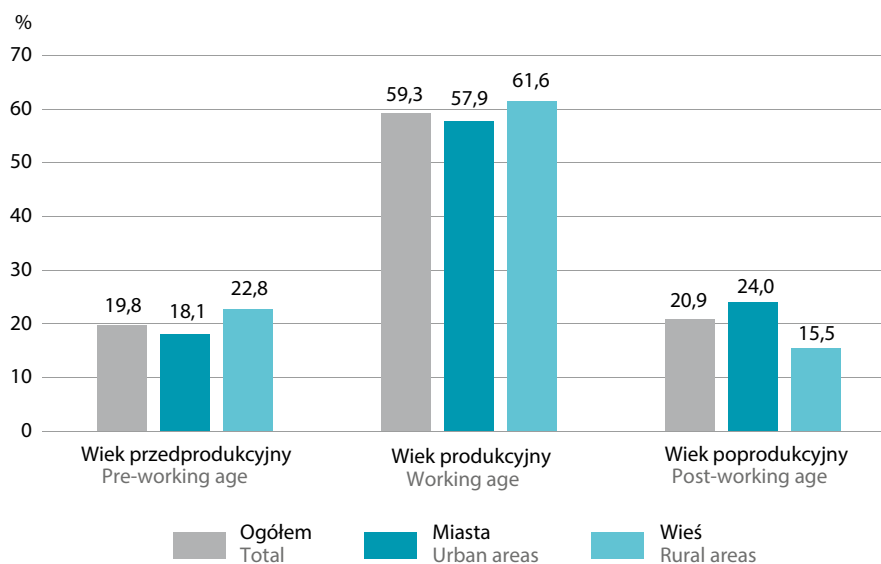
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku różniła się w zależności od miejsca zamieszkania. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w miastach był niższy niż w województwie (odpowiednio o 1,7 i 1,4 p.proc.), podczas gdy na wsi był wyższy (odpowiednio o 3,0 i 2,4 p.proc.). Odwrotna sytuacja dotyczyła ludności w wieku poprodukcyjnym – udział w miastach był wyższy niż w województwie (o 3,1 p.proc.), natomiast na wsi niższy (o 5,4 p.proc.). Dodatkowo w miastach województwa pomorskiego wyższy był udział osób w wieku poprodukcyjnym (24,0%) niż przedprodukcyjnym (18,1%), podczas gdy na wsi wyższy był udział osób w wieku przedprodukcyjnym (22,8%) niż poprodukcyjnym (15,5%). Analogiczne relacje wystąpiły w strukturze analizowanych grup ludności w kraju.

A steady growth in the size of post-working age population is observed across the whole country. This age group population reached 490.4 thousand in Pomorskie Voivodship at the end of 2020 and its share in the total population grew by 0.4 percentage points and reached 20.9%. This was one of the lowest shares in Poland (following Małopolskie, Podkarpackie and Wielkopolskie Voivodships). Nationally, the percentage of post-working age people was higher at 22.3%. The highest rate was recorded in Łódzkie Voivodship – 24.7%.

The population structure according to economic age groups varied depending on the place of residence. The share of pre-working and working age people in cities was below the Voivodship's average (by 1.7 and 1.4 percentage points respectively), while it was higher in rural areas (by 3.0 and 2.4 percentage points respectively). The reverse situation occurred in post-working age population. Its share was above the Voivodship's average in cities (by 3.1 percentage points) and below in rural areas (by 5.4 percentage points). Additionally, urban areas in Pomorskie Voivodship concentrated higher percentage of post-working (24.0%) than pre-working age population (18.1%), while the share of pre-working (22.8%) was higher than post-working age people (15.5%) in rural areas. Similar relations occurred countrywide.

Wykres 7. Ludność według ekonomicznych grup wieku i miejsca zamieszkania w 2020 r.

Chart 7. Population by economic age groups and place of residence in 2020

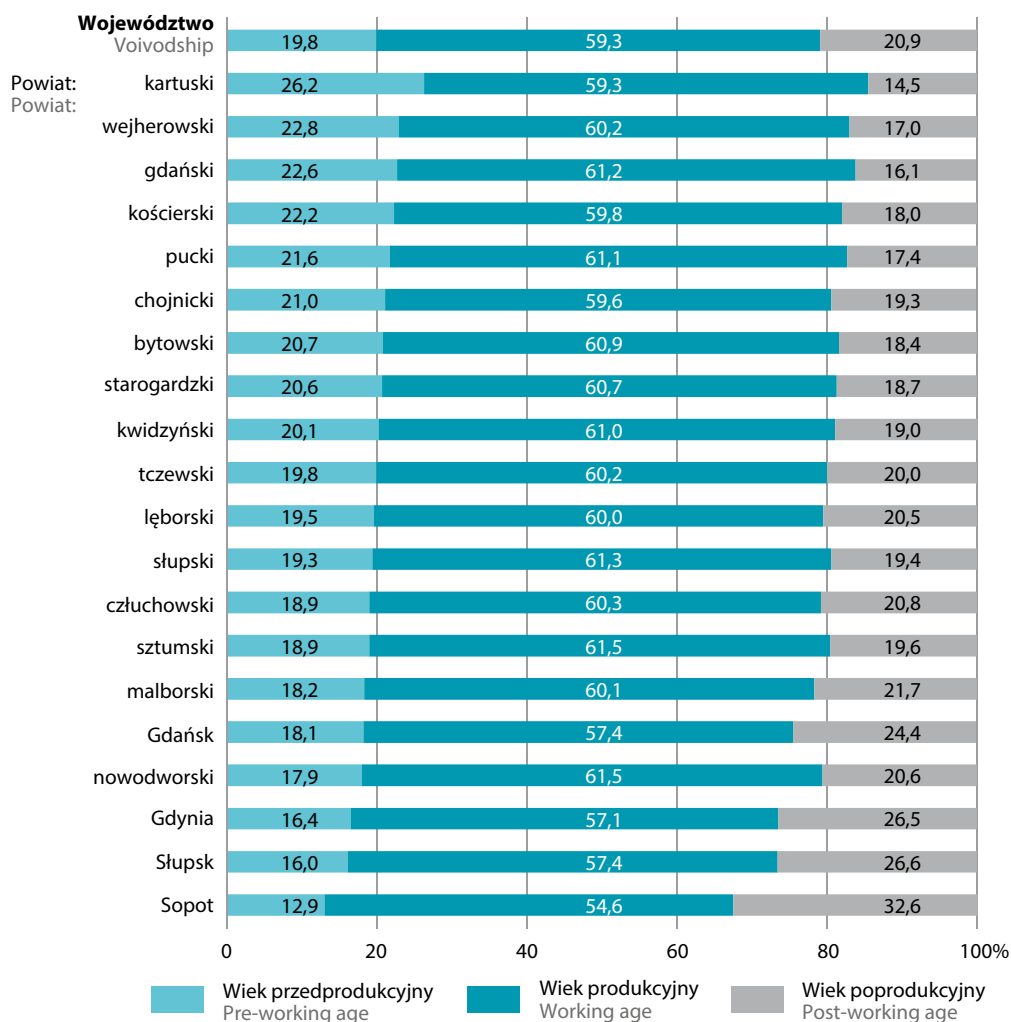

W powiatach województwa pomorskiego struktura ludności według ekonomicznych grup wieku była zróżnicowana. Najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w miastach na prawach powiatu: Gdańsku, Gdyni, Słupsku i Sopocie. Najniższymi wskaźnikami charakteryzował się Sopot, w którym odnotowano najniższy udział osób w wieku przedprodukcyjnym (12,9%) i produkcyjnym (54,6%), a także najwyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym (32,6%). Z kolei powiat kartuski odznaczał się najwyższym wśród powiatów udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym (26,2%) i najniższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym (14,5%), przy czym udział osób w wieku produkcyjnym był jednym z niższych w województwie (59,3%). Najwyższy udział osób w wieku produkcyjnym odnotowano w powiecie sztumskim (61,5%).

The population structure according to economic age groups varied in powiats of Pomorskie Voivodship. The least favourable situation occurred in the cities with powiat status: Gdańsk, Gdynia, Słupsk and Sopot. The lowest indicators were recorded in Sopot which concentrated the smallest share of pre-working (12.9%) and working age people (54.6%), and the biggest share of post-working age population (32.6%). By contrast, Kartuski Powiat had the highest percentage of pre-working age people (26.2%) and the lowest share of post-working age population (14.5%), while the share of working age people was one of the lowest in the Voivodship (59.3%). The largest share of working age people was recorded in Sztumski Powiat (61.5%).

Wykres 8. Ludność według ekonomicznych grup wieku i powiatów w 2020 r.

Chart 8. Population by economic age groups and powiats in 2020

Na tle wszystkich powiatów w kraju pozytywnie wyróżnił się powiat kartuski, w którym udział ludności wieku przedprodukcyjnym był najwyższy, a udział ludności w wieku poprodukcyjnym najniższy. Natomiast negatywnie odznaczył się Sopot, gdzie udział ludności zarówno w wieku przedprodukcyjnym, jak i produkcyjnym były najniższe w kraju, a udział ludności w wieku poprodukcyjnym – najwyższy.

Kartuski Powiat, with the highest proportion of pre-working age population, and the lowest post-working age population, stood out among all powiats in Poland. Sopot, conversely, recorded the lowest shares of both pre-working and working age population countrywide, and the highest rate of post-working age population.

Współczynnik obciążenia demograficznego

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Dependency ratio

The non-working age population per 100 persons of working age.

Efektom zmian w strukturze wieku ludności województwa pomorskiego jest obserwowany od 2011 r., a w Polsce od 2010 r., coroczny wzrost współczynnika obciążenia demograficznego. W 2020 r. w województwie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 68,7 osób w wieku nieprodukcyjnym. Po województwach łódzkim (71,6), mazowieckim (70,7), śląskim (69,3) i dolnośląskim (69,0) był to jeden z najwyższych współczynników w kraju. Najniższy odnotowano w województwie podkarpackim (63,7). W kraju analizowany wskaźnik był niższy niż w województwie pomorskim i wyniósł 68,0 osób.

W 2020 r. w miastach województwa pomorskiego na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 72,7 osób w wieku nieprodukcyjnym, natomiast na wsi – 62,2 osoby.

Istotne różnice obserwuje się w relacji liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym według płci. Dla kobiet współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 83,5, podczas gdy dla mężczyzn wysokość wskaźnika ukształtowała się na znacznie niższym poziomie osiągając wartość 55,4. Najmniej korzystną relację między wskazanymi ekonomicznymi grupami wieku ludności obserwuje się dla kobiet zamieszkałych w miastach, gdzie wskaźnik obciążenia demograficznego wyniósł 89,2.

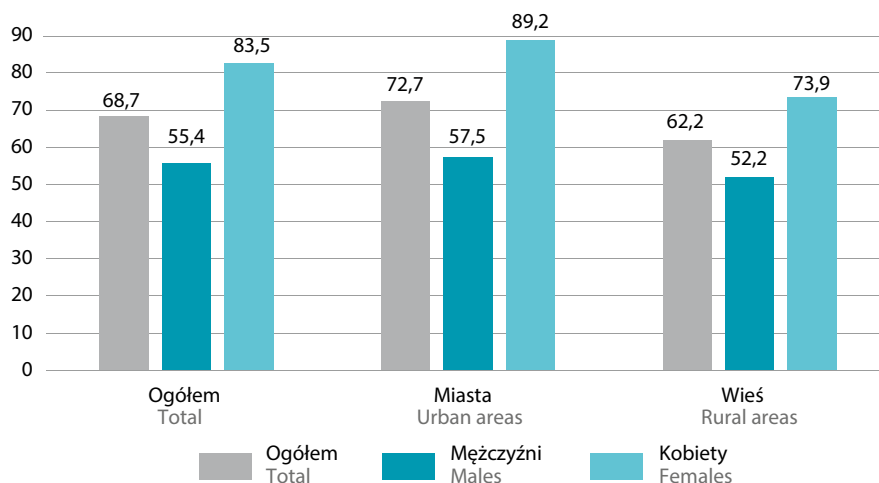
Changes in the age distribution of the population, observed in Pomorskie Voivodship since 2011 and in Poland since 2010, resulted in an annual increase in dependency ratio. In 2020, there were 68.7 non-working age people per 100 working age people in the Voivodship. It was one of the highest ratios in Poland, following Łódzkie (71.6), Mazowieckie (70.7), Śląskie (69.3) and Dolnośląskie (69.0) Voivodships. The lowest ratio was recorded in Podkarpackie Voivodship (63.7 people). It was lower nationally than in Pomorskie Voivodship and averaged 68.0 people.

In 2020, there were 72.7 non-working age to 100 working age people in cities of Pomorskie Voivodship, while in rural areas – 62.2 persons.

The relation of the number of non-working to working age population by sex has displayed significant differences. The dependency ratio, 83.5 for women, was markedly lower for men – 55.4. The least favourable relation among the indicated economic age groups was recorded for female urban residents – 89.2.

Wykres 9. Współczynnik obciążenia demograficznego według płci i miejsca zamieszkania w 2020 r.

Chart 9. Dependency ratio by sex and place of residence in 2020

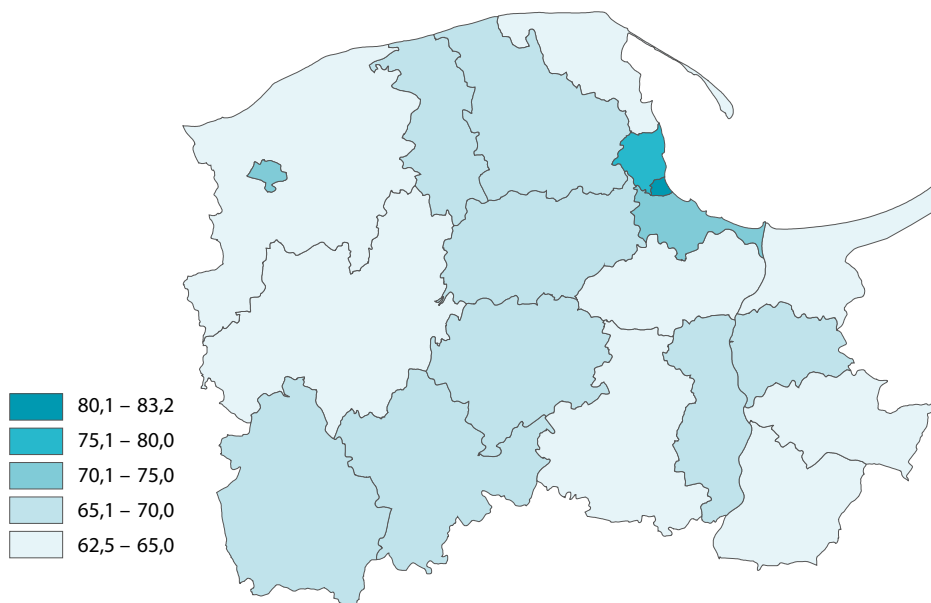

Pod względem wysokości współczynnika obciążenia demograficznego powiaty województwa pomorskiego były zróżnicowane. Najwyższy współczynnik obciążenia demograficznego odnotowano w Sopocie (83,2 osoby) i w Gdyni (75,1 osób), natomiast najniższy w powiecie sztumskim (62,5 osób) i nowodworskim (62,6 osób).

The dependency ratio varied across powiats of Pomorskie Voivodship. The highest dependency ratio was recorded in Sopot (83.2 people) and Gdynia (75.1 people), while the lowest in Sztumski Powiat (62.5 people) and in Nowodworski Powiat (62.6 people).

Mapa 4. Współczynnik obciążenia demograficznego w 2020 r.

Map 4. Dependency ratio in 2020

Współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku przedprodukcyjnym

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Pre-working age dependency ratio

Pre-working age population per 100 persons of working age.

Współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku poprodukcyjnym

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Post-working age dependency ratio

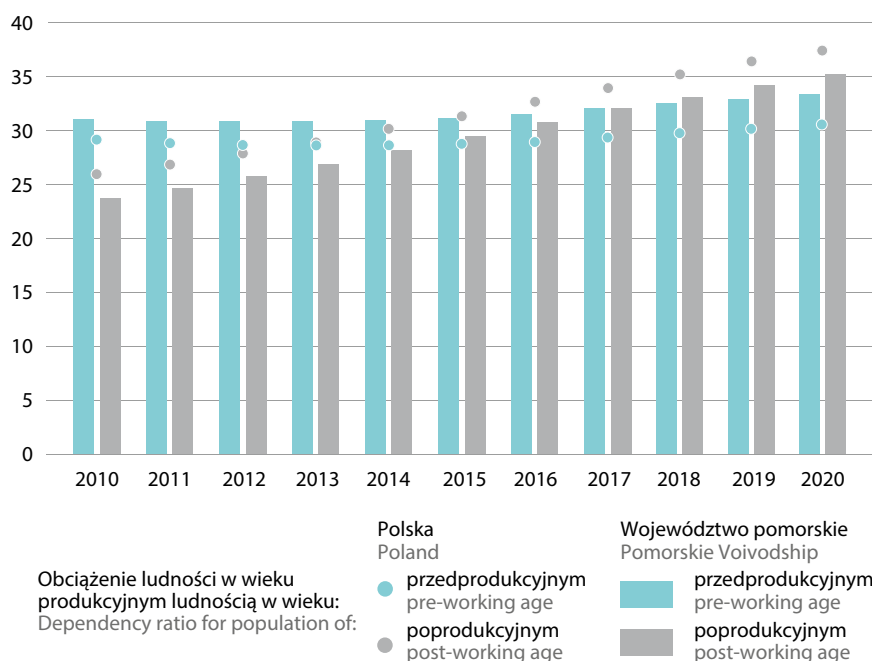
Post-working age population per 100 persons of working age.

Zmiany w strukturze ekonomicznych grup wieku w województwie pomorskim miały wpływ na wzrosty częściowych współczynników obciążenia demograficznego. Wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie rósł od 2014 r., osiągając w końcu 2020 r. wartość 33,4 osoby (33,0 w 2019). Natomiast wzrosty wskaźnika obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku poprodukcyjnym notowane od 2006 r. były bardziej znaczące. W 2020 r. na 100 osób wieku produkcyjnym przypadały 35,3 osoby w wieku poprodukcyjnym (34,3 w 2019 r.). Pomimo niekorzystnych zmian w województwie pomorskim do 2016 r. relacja osób w wieku przedprodukcyjnym przewyższała relację osób w wieku poprodukcyjnym. W 2017 r. relacje te zrównały się, natomiast od 2018 r. współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku poprodukcyjnym przewyższa współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku przedprodukcyjnym. Taka sama relacja w 2020 r. wystąpiła we wszystkich województwach, przy czym największą różnicę odnotowano w województwie łódzkim – 13,0 osób. W Polsce współczynnik obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym od 2013 r. przewyższał współczynnik obciążenia osobami w wieku przedprodukcyjnym. W 2020 r. analizowane wskaźniki wyniosły odpowiednio 37,5 osób i 30,5 osób.

Changes in the structure of economic age groups in Pomorskie Voivodship had an impact on the increases in partial age dependency ratios. The pre-working age dependency ratio was slightly rising from 2014 to reach 33.4 people at the end of 2020 (33.0 in 2019). However, the increases in post-working dependency ratio recorded after 2006 were more pronounced. In 2020, there were 35.3 post-working age people per 100 people of working age (34.3 in 2019). Despite unfavourable changes in Pomorskie Voivodship, the rates for people of pre-working age exceeded those for post-working age population until 2016. In 2017, these relations were equal, while since 2018, the post-working age dependency ratio has been higher than the pre-working age dependency ratio. The same situation occurred in all voivodships in 2020, but the biggest difference was recorded in Łódzkie Voivodship – 13.0 people. On a national scale, the post-working age dependency ratio was higher than the pre-working age dependency ratio starting from 2013. In 2020, the analysed ratios stood at 37.5 persons and 30.5 persons respectively.

Wykres 10. Częstokowe współczynniki obciążenia demograficznego

Chart 10. Partial dependency ratios

Tablica 6. Współczynniki obciążenia demograficznego w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 6. Dependency ratios in 2020

As of 31 December

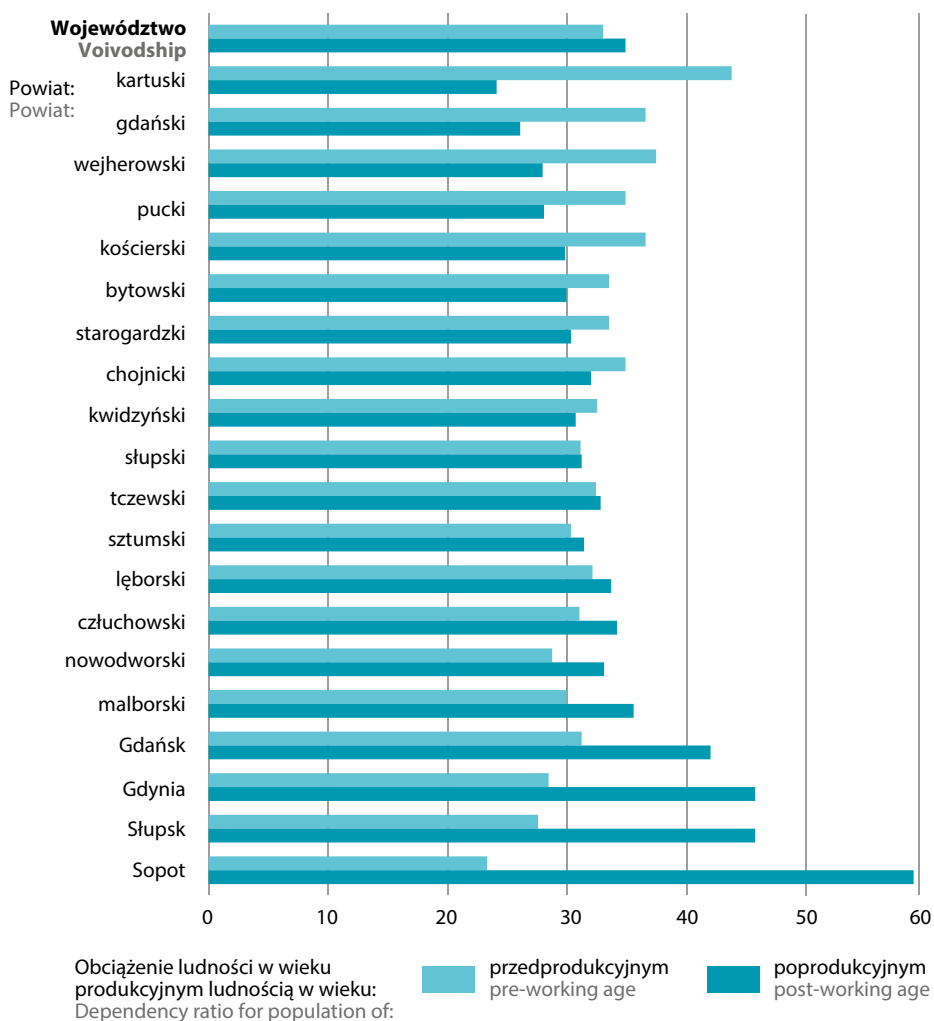
Obciążenie ludnością w wieku	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Age dependency ratio
Ogółem Total				
Nieprodukcyjnym	68,7	72,7	62,2	Non-working
Przedprodukcyjnym	33,4	31,2	37,0	Pre-working
Poprodukcyjnym	35,3	41,5	25,2	Post-working
Mężczyźni Males				
Nieprodukcyjnym	55,4	57,5	52,2	Non-working
Przedprodukcyjnym	32,5	30,7	35,4	Pre-working
Poprodukcyjnym	22,9	26,8	16,7	Post-working
Kobiety Females				
Nieprodukcyjnym	83,5	89,2	73,9	Non-working
Przedprodukcyjnym	34,4	31,7	38,8	Pre-working
Poprodukcyjnym	49,1	57,5	35,0	Post-working

W 2020 r. w powiatach województwa pomorskiego relacja częściowych współczynników obciążenia demograficznego była zróżnicowana. W 9 powiatach wskaźnik dla wieku przedprodukcyjnego był wyższy niż dla poprodukcyjnego, przy czym najkorzystniejsza sytuacja wystąpiła w powiecie kartuskim, gdzie wskaźnik dla wieku przedprodukcyjnego wyniósł 44,3 osoby, a dla wieku poprodukcyjnego 24,4 osoby. Najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w miastach na prawach powiatu, a zwłaszcza w Sopocie, gdzie wskaźnik dla wieku przedprodukcyjnego wyniósł 23,6 osoby, a dla wieku poprodukcyjnego 59,7 osób.

In 2020, partial dependency ratios in powiats of Pomorskie Voivodship were diverse. In nine powiats, the ratio for pre-working age was higher than for post-working age, whereby the most favourable situation was in Kartuski Powiat with the ratio 44.3 people for pre-working age and 24.4 people for post-working age. The least favourable situation occurred in cities with powiat status, particularly in Sopot where the indicator for pre-working age was 23.6 people, and 59.7 people for post-working age.

Wykres 11. Częstkowe współczynniki obciążenia demograficznego według powiatów w 2020 r.

Chart 11. Partial dependency ratios by powiats in 2020

Uwaga. Dane posortowane według malejącej przewagi wskaźnika dla wieku przedprodukcyjnego nad wskaźnikiem dla wieku poprodukcyjnego.
Note. Data sorted by narrowing advantage of the ratio for pre-working age over the ratio for post-working age.

1.5. Trwanie życia

1.5. Life expectancy

Przeciętne dalsze trwanie życia

Wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Life expectancy

Is expressed by the average number of years which a person at the exact age x can expect to live, assuming a steady level of mortality in the period for which life expectancy tables were compiled.

Tablica 7. Przeciętne dalsze trwanie życia według płci w 2020 r.

Table 7. Life expectancy by sex in 2020

Płeć Sex	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at the age				
	0	15	30	45	60
Ogółem Total					
Mężczyźni Males	73,33	58,78	44,37	30,50	18,37
Kobiety Females	81,18	66,57	51,78	37,19	23,56
Miasta Urban areas					
Mężczyźni Males	73,88	59,30	44,81	30,85	18,70
Kobiety Females	81,56	66,95	52,16	37,55	23,94
Wieś Rural areas					
Mężczyźni Males	72,26	57,74	43,43	29,69	17,56
Kobiety Females	80,17	65,54	50,76	36,20	22,54

W 2020 r. w województwie pomorskim mężczyźni żyli przeciętnie 73,3 lata, a kobiety 81,2 lata. W skali kraju wskaźnik trwania życia był niższy i dla mężczyzn wyniósł 72,6 lata, a dla kobiet 80,7 lat. W skali roku można zauważyć istotne zmiany – spadek trwania życia dla mężczyzn o 1,5 roku, a dla kobiet o 0,6 roku (w kraju spadek odpowiednio o 1,5 roku i o 1,1 roku). Natomiast w porównaniu z 2005 r. odnotowano wzrost przeciętnego trwania życia – w województwie pomorskim mężczyźni i kobiety żyli dłużej odpowiednio o 1,6 i 1,4 lat, a w kraju dłużej o 1,8 i 1,3 lat.

W przekroju wojewódzkim obserwuje się zróżnicowanie przeciętnego trwania życia. W 2020 r. rozpiętość między najwyższym i najniższym wskaźnikiem wśród województw dla mężczyzn wyniosła 2,8 lat. Najkrótsze trwanie życia mężczyzn było notowane w województwie

In Pomorskie Voivodship, life expectancy averaged 73.3 years for men and 81.2 years for women in 2020. Countrywide, life expectancy was lower and amounted to 72.6 years for men and 80.7 years for women. Significant changes were noted on a yearly basis – a 1.5-year decrease for men and a 0.6-year decrease for women in the Voivodship (countrywide – a decrease of 1.5 years for men and 1.1 years for women respectively). In comparison with 2005, an increase in life expectancy was recorded – in Pomorskie Voivodship, men and women lived respectively 1.6 and 1.4 years longer, while countrywide – 1.8 and 1.3 years longer.

Life expectancy varies across voivodships. In 2020, the span between the highest and lowest rates for men reached 2.8 years. The shortest duration of male lives was recorded in Łódzkie Voivodship (71.1 years), while the longest in Małopolskie (73.8 years). Pomorskie Voivodship

łódzkim (71,1 lat), podczas gdy najdłuższe w województwie małopolskim (73,8 lat). Pod względem wysokości tego wskaźnika województwo pomorskie uplasowało się na trzecim miejscu w kraju. Wśród kobiet zróżnicowanie było mniejsze i wyniosło 2,3 lata. Kobiety najkrócej żyły w województwie łódzkim (79,6 lat), a najdłużej w województwie podlaskim (81,9 lata). Województwo pomorskie znalazło się na czwartej pozycji w kraju.

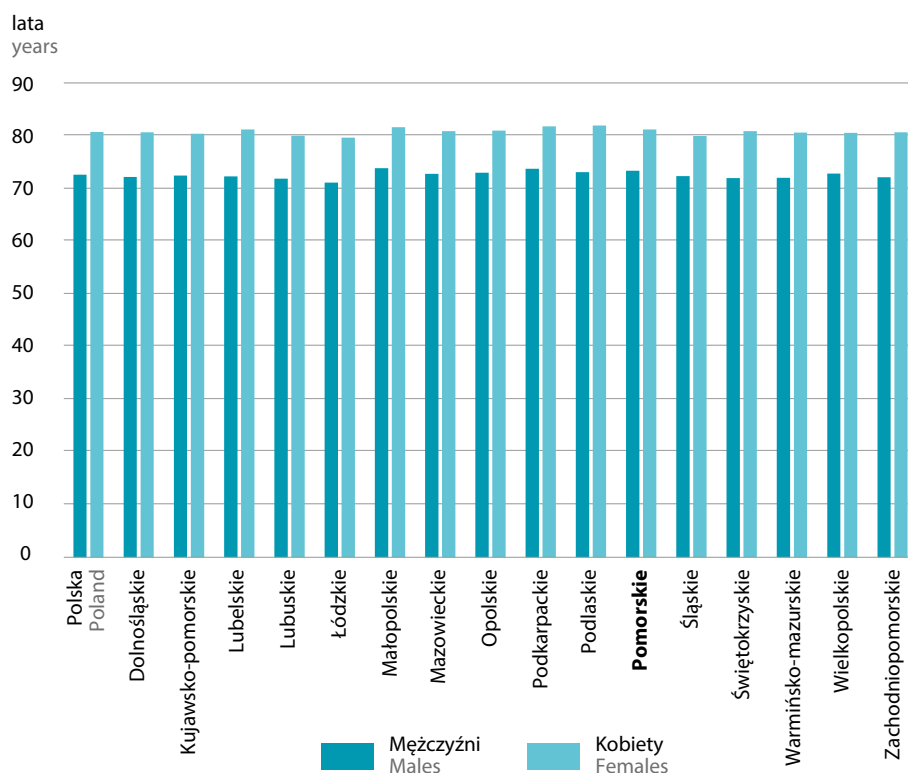
Nadumieralność mężczyzn jest wyraźnie widoczna we wszystkich województwach. W 2020 r. największą różnicę między przeciętnym trwaniem życia mężczyzn i kobiet odnotowano w województwie lubelskim i świętokrzyskim – po 8,9 lat, natomiast najmniejszą w województwie śląskim – 7,6 lat. W województwie pomorskim było to 7,9 lat a w skali całego kraju 8,1 lat.

ranked third in Poland in terms of life expectancy rate. The gap was smaller for women and amounted to 2.3 years. Women lived the shortest in Łódzkie Voivodship (79.6 years) and the longest in Podlaskie (81.9 years). Pomorskie Voivodship was the fourth in Poland.

Excess male mortality is clearly pronounced in all voivodships. In 2020, the largest gap between male and female life expectancy was recorded in Lubelskie and Świętokrzyskie Voivodships – 8.9 years each, while the smallest in Śląskie – 7.6 years. It averaged 7.9 years in Pomorskie Voivodship, while nationally 8.1 years.

Wykres 12. Przeciętne trwanie życia według województw w 2020 r.

Chart 12. Life expectancy by voivodships in 2020

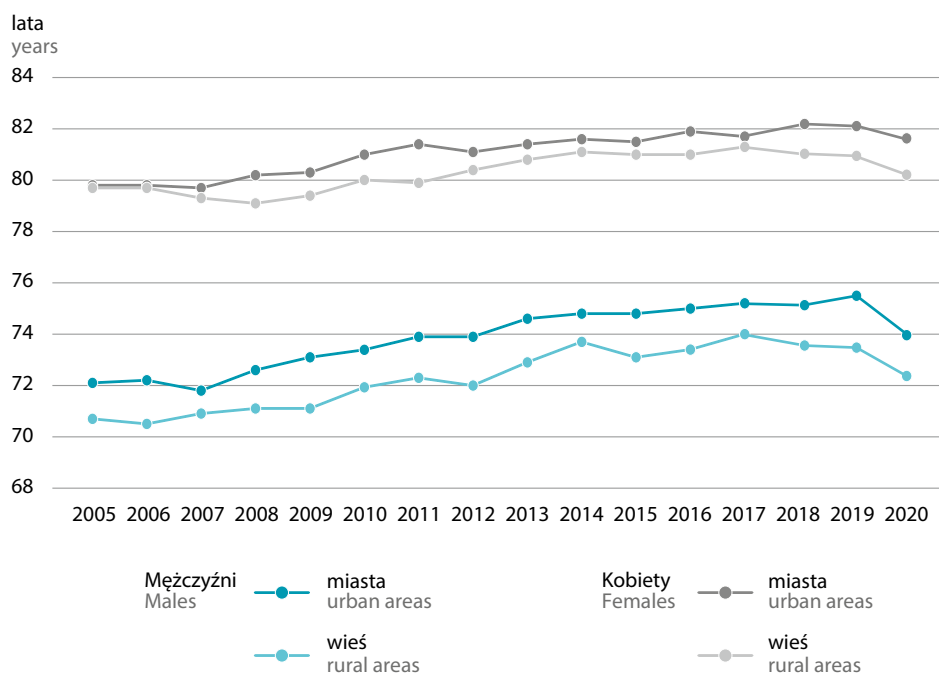

W województwie pomorskim mężczyźni mieszkający w miastach żyją dłużej niż zamieszkali na wsi. W 2020 r. ich przeciętne trwanie życia wyniosło 73,9 lata, a na wsi 72,3 lata. Przeciętne trwanie życia kobiet jest mniej zróżnicowane i wyniosło 81,6 lat w miastach i 80,2 lat na wsi. Poza tym w miastach dysproporcje między trwaniem życia obu płci były mniejsze. Różnica w miastach wyniosła 7,7 lat, a na wsi 7,9 lat.

Male urban residents live longer than rural inhabitants in Pomorskie Voivodship. In 2020, their life expectancy was 73.9 years, while in rural areas it stood at 72.3 years. Female life expectancy is less varied. It reached 81.6 years in urban and 80.2 years in rural areas. Besides, disproportions between the duration of life of both sexes were smaller in cities. The gap was 7.7 years in cities, and 7.9 years in rural areas.

Wykres 13. Przeciętne trwanie życia

Chart 13. Life expectancy

W kraju obserwujemy podobne tendencje, przy czym trwanie życia mężczyzn w miastach było niższe niż w województwie pomorskim o 1,0 rok, a na wsi o 0,2 roku, natomiast kobiet w miastach niższe o 0,8 roku, a na wsi wyższe o 0,4 roku. W kraju różnica między trwaniem życia kobiet i mężczyzn zamieszkałych w miastach była mniejsza (7,9 lat) niż na wsi (8,5 lat).

Wśród województw dysproporcje między przeciętnym trwaniem życia mężczyzn i kobiet były mniejsze wśród mieszkańców miast i wyniosły od 7,2 lat w województwie małopolskim do 8,6 lat w dolnośląskim i warmińsko-mazurskim. Na wsi najmniejsza różnica była notowana w województwie śląskim – 7,3 lat, a największa w województwie lubelskim – 10,0 lat.

The corresponding relations were alike countrywide, but the life expectancy for men in urban areas was 1.0 years lower than in Pomorskie Voivodship, and 0.2 years lower in rural areas. The rates for females were 0.8 years lower in cities and 0.4 years higher in rural areas. Countrywide, the discrepancy in life duration between women and men in urban areas was smaller (7.9 years) than in rural areas (8.5 years).

Across voivodships, the disproportions between life expectancy for men and women were smaller among urban residents and ranged from 7.2 years in Małopolskie Voivodship to 8.6 years in Dolnośląskie and Warmińsko-Mazurskie. In rural areas, the smallest difference was recorded in Śląskie Voivodship – 7.3, and the largest in Lubelskie – 10.0 years.

1.6. Starzenie się ludności

1.6. Population ageing

Dłuższe trwanie życia i zmiany w strukturze wieku ludności zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, skutkują stopniowym starzeniem się społeczeństwa. Potwierdzeniem tego procesu jest m.in. wzrost mediany wieku, współczynnika starości demograficznej czy indeksu starości.

Longer life span and changes in the age distribution of the population both in Pomorskie Voivodship and in the whole country result in gradual ageing of the society. An increase in the median age, old age rate, ageing ratio, etc. confirm this process.

Tablica 8. Ludność według biologicznych grup wieku i mediana wieku w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 8. Population by biological age groups and median age in 2020

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Mężczyźni Males	Kobiety Females
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers					
Ogółem Total	2 346 671	1 482 781	863 890	1 141 741	1 204 930
0–14 lat years	395 539	228 669	166 870	203 358	192 181
15–64	1 542 236	953 336	588 900	770 226	772 010
65 lat i więcej years and more	408 896	300 776	108 120	168 157	240 739
w tym 85 lat i więcej of which 85 years and more	44 519	34 164	10 355	13 069	31 450
W % In %					
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0–14 lat years	16,9	15,4	19,3	17,8	15,9
15–64	65,7	64,3	68,2	67,5	64,1
65 lat i więcej years and more	17,4	20,3	12,5	14,7	20,0
w tym 85 lat i więcej of which 85 years and more	1,9	2,3	1,2	1,1	2,6
Mediana wieku Median age					
Ogółem Total	40,3	42,2	37,0	39,0	41,6

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności

Jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Median age of population

Is a parameter determining age limit which half the population has already exceeded and the other half has not reached yet.

W końcu 2020 r. mediana wieku ludności województwa pomorskiego wyniosła 40,3 lat, co oznacza, że połowa ludności województwa przekroczyła 40,3 lat, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła tego wieku. Ponownie była to najniższa wartość w Polsce. Natomiast najwyższy wiek środkowy – 43,4 lata – odnotowano w województwie opolskim. Dla kraju wartość ta wyniosła 41,7 lat.

Z roku na rok, zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, wartość mediany wzrasta. Od 2011 r. coroczne wzrosty wyniosły 0,3–0,4 roku. W 2020 r. w porównaniu z 2005 r. wiek środkowy w zarówno w województwie, jak i w kraju, wzrósł o 5,0 lat.

At the end of 2020, the median age of the population of Pomorskie Voivodship amounted to 40.3 years, which means that half the people in the Voivodship were 40.3 years and older and half were younger. It was again the lowest value in Poland where the median age was higher and reached 41.7 years. The highest median value – 43.4 years – was recorded in Opolskie Voivodship.

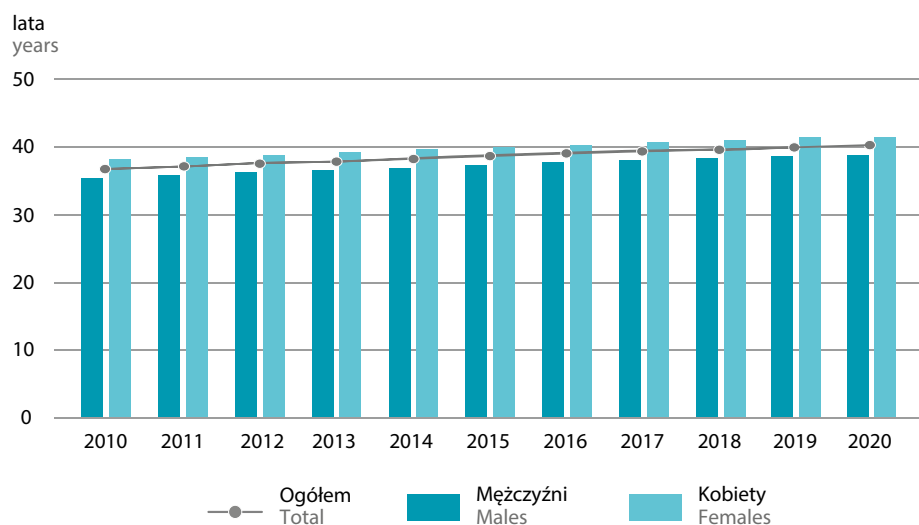
Year by year, both in Pomorskie Voivodship and nationwide, the median value has been increasing. Since 2011, annual increases have amounted to 0.3–0.4 years. In 2020, as compared with 2005, the median age in the Voivodship and across Poland increased by 5.0 years.

Wartość mediany wieku jest wyższa dla kobiet niż dla mężczyzn. W 2020 r. w województwie pomorskim wiek środkowy kobiet (41,6 lat) przewyższał o 2,6 lat medianę mężczyzn. Była to najniższa różnica między wskaźnikami dla obu płci, jak i najniższa wartość mediany dla kobiet spośród wszystkich województw. Najwyższą różnicę pomiędzy medianą dla kobiet i mężczyzn odnotowano w województwie łódzkim (4,4 lata), tu też mediana wieku kobiet miała najwyższą wartość (45,5 lat). W kraju zarówno różnica między wskaźnikami dla obu płci, jak i mediana wieku kobiet była większa niż w województwie pomorskim i wyniosły odpowiednio 3,3 lata i 43,3 lata.

The value of median age is higher for women than for men. In 2020, the median age of females in the Voivodship (41.6 years) exceeded that of males by 2.6 years. It was the smallest gap between the rates for both sexes, as well as the lowest median value for women across all voivodships. The biggest gap was recorded in Łódzkie Voivodship (4.4 years), where also the median age of women had the highest value (45.5 years). Nationally, both the difference between the indicators for the sexes and the female median age were higher than in Pomorskie Voivodship and reached 3.3 years and 43.3 years respectively.

Wykres 14. Mediana wieku ludności według płci

Chart 14. Median age of population by sex

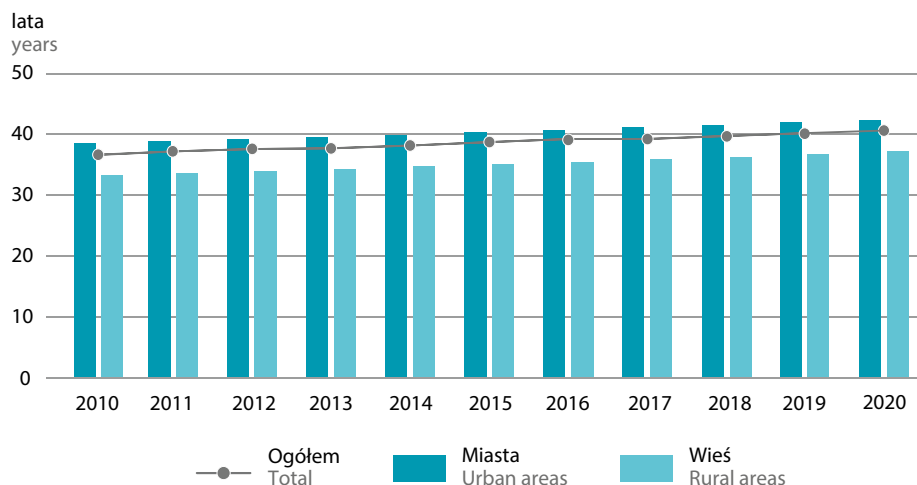

W województwie pomorskim mediana wieku ludności zamieszkałej w miastach była wyższa niż mieszkańców wsi. Wiek środkowy ludności miejskiej (42,2 lata) o 5,2 lat przewyższał wiek środkowy ludności zamieszkałej na wsi, który kształtował się na poziomie 37,0 lat. Spośród wszystkich województw była to największa różnica między medianą wieku ludności dla miast i wsi, jak też i najniższa wartość mediany dla mieszkańców wsi. Najwyższym wiekiem środkowym ludności zamieszkałej na wsi charakteryzowało się województwo opolskie – 42,5 lat. W Polsce różnica między medianą wieku ludności miast i wsi była mniejsza niż w województwie pomorskim i wyniosła 3,0 lata, natomiast mediana wieku mieszkańców miast i wsi była większa (wyniosła odpowiednio 42,8 i 39,8 lat).

In Pomorskie Voivodship, the median age of urban population was higher than that of rural residents. The median age of urban population (42.2 years) was by 5.2 years higher than that of rural residents which stood at 37.0 years. It was the biggest difference between urban and rural areas, as well as the lowest median value for rural residents among all voivodships. Opolskie Voivodship was characterised by the highest median age of rural population – 42.5 years. The gap between median age of urban and rural population was smaller countrywide than in Pomorskie Voivodship and reached 3.0 years, while the median age of urban and rural residents was higher (42.8 and 39.8 years, respectively).

Wykres 15. Mediana wieku ludności według miejsca zamieszkania

Chart 15. Median age of population by place of residence

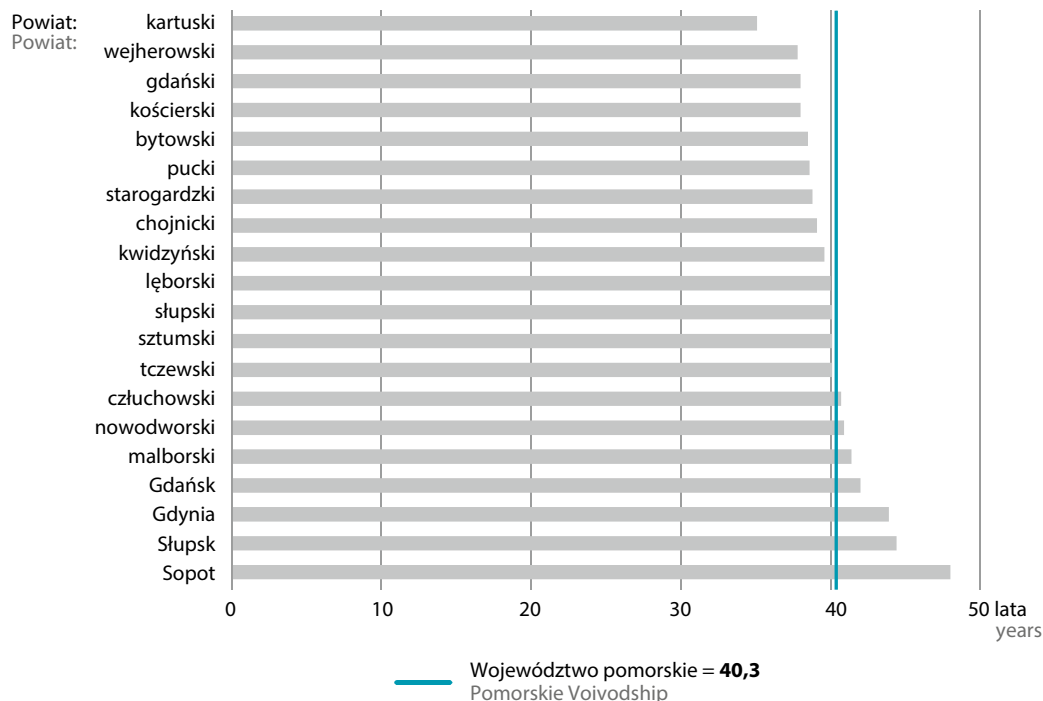

W 7 powiatach województwa pomorskiego wiek średni był wyższy niż w województwie, a najwyższą wartością charakteryzowały się miasta na prawach powiatu, a zwłaszcza Sopot – 48,0 lat. Natomiast najniższą medianą wieku charakteryzowały się powiaty zlokalizowane w sąsiedztwie Trójmiasta – kartuski (35,1 lat), wejherowski (37,8 lat) i gdański (38,0 lat) oraz powiat kościerski (38,0 lat).

Median age was above the Voivodship average in seven powiats of Pomorskie Voivodship. The highest value of the indicator was recorded in cities with powiat status, particularly in Sopot – 48.0 years, while the smallest median value was recorded in the Tri-City neighbourhood – Kartuski (35.1 years), Wejherowski (37.8 years) and Gdański Powiat (38.0 years) as well as Kościerski Powiat (38.0 years).

Wykres 16. Mediana wieku ludności według powiatów w 2020 r.

Chart 16. Median age of population by powiats in 2020

Współczynnik starości demograficznej

Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.

Old age rate

The share of people aged 65 years and more in the total population.

Zwiększanie się współczynnika starości demograficznej jest kolejnym potwierdzeniem postępującego procesu starzenia się społeczeństwa.

Liczba ludności w wieku 65 lat i więcej wzrasta corocznie zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. W końcu 2020 r. w województwie pomorskim wyniosła 408,9 tys. osób, o 3,1% więcej niż w 2019 r. i o 56,0% więcej niż w 2005 r. (w kraju odpowiednio więcej o 2,5% i 40,3%).

Zmiany liczby ludności w wieku 65 lat i więcej wpłynęły na wysokość współczynnika starości demograficznej, który w województwie pomorskim wyniósł 17,4%. W Polsce, podobnie jak w latach wcześniejszych, wskaźnik ten był wyższy i w 2020 r. osiągnął wartość 18,6%. Od 2005 r. różnica w wielkości omawianego wskaźnika sięgała od 1,1 do 1,4 p.proc. na korzyść województwa pomorskiego.

W 2020 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, zarówno w województwie pomorskim jak i w kraju, odnotowano wzrost współczynnika starości demograficznej o 0,5 p.proc. W porównaniu z 2005 r. w województwie wskaźnik wzrósł o 5,5 p.proc., a w Polsce o 5,3 p.proc.

An increased share of the old age rate is another confirmation of the progressive ageing of the society.

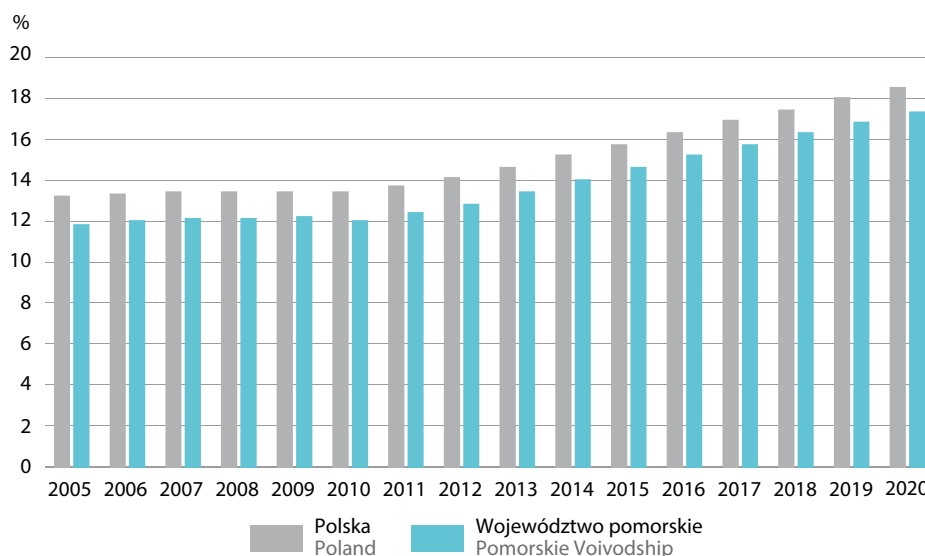
The population aged 65 years and more has been increasing year by year in Pomorskie and across Poland. In the Voivodship, it reached 408.9 thousand people at the end of 2020, which was by 3.1% more than in 2019 and by 56.0% more than in 2005 (in Poland, 2.5% and 40.3% more respectively).

The changes in the number of people aged 65 and more were reflected in the old age rate which accounted for 17.4% in Pomorskie Voivodship. The indicator was higher for Poland, like in previous years, and reached 18.6% in 2020. Since 2005, the difference has ranged between 1.1 and 1.4 percentage points in favour of Pomorskie Voivodship.

In 2020, compared with the previous year, a 0.5 percentage point increase in the old age rate was recorded for both Pomorskie Voivodship and Poland. In comparison with 2005, the ratio increased by 5.5 percentage points in the Voivodship, and by 5.3 percentage points nationally.

Wykres 17. Współczynnik starości demograficznej

Chart 17. Old age rate

W 9 województwach współczynnik starości demograficznej był niższy niż przeciętnie w kraju. Wśród nich najniższy odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (17,2%), wielkopolskim (17,3%) oraz pomorskim, podkarpackim i małopolskim (po 17,4%). Najwyższym udziałem osób w wieku 65 lat i więcej charakteryzowało się województwo łódzkie (20,7%).

Z powodu nadumieralności mężczyzn współczynnik starości demograficznej dla kobiet jest znacznie wyższy niż dla mężczyzn. W 2020 r. w województwie pomorskim wyniósł on odpowiednio 20,0% dla kobiet i 14,7% dla mężczyzn. W Polsce omawiane wskaźniki dla obu płci, jak i dysproporcja między nimi, były wyższe niż w województwie i wyniosły odpowiednio 21,6% i 15,4%, a różnica 6,3 p.proc.

Wartość analizowanego wskaźnika dla kobiet w województwie pomorskim była najniższa w kraju, podczas gdy najwyższą wartość odnotowano w województwie łódzkim (24,3%).

Wśród województw współczynnik starości demograficznej dla mężczyzn charakteryzował się mniejszą rozpiętością (2,7 p.proc.) niż dla kobiet (4,4 p.proc.). Najniższą wartość wskaźnika dla mężczyzn odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (14,1%), natomiast najwyższą w województwie świętokrzyskim (16,8%).

Zróżnicowanie współczynnika starości demograficznej notowano również wśród ludności zamieszkałej w miastach i na wsi. Współczynnik starości demograficznej w miastach (20,3%) był znacznie wyższy niż w na wsi (12,5%). Analogicznie było w Polsce, z tym że różnica była mniejsza i wyniosła 4,7 p.proc. przy wskaźniku 20,5% w miastach i 15,8% na wsi.

Rozpiętość współczynnika starości demograficznej na wsi wśród województw była większa niż jego rozpiętość w miastach – odpowiednio 6,0 p.proc. i 4,7 p.proc. Województwo pomorskie charakteryzowało się najniższym udziałem osób w wieku 65 lat i więcej zamieszkałych na wsi (12,5%), podczas gdy województwo podlaskie najwyższym (18,5%). Równocześnie w województwie podlaskim odnotowano najniższy wskaźnik dla miast (18,1%), a najwyższy w województwie świętokrzyskim (22,8%).

The old age rate was below the national average in nine voivodships. The lowest rate was recorded in Warmińsko-Mazurskie (17.2%), Wielkopolskie (17.3%) as well as Pomorskie, Podkarpackie and Małopolskie (17.4% each) Voivodships. Łódzkie Voivodship recorded the highest percentage of people aged 65 and more (20.7%).

The old age rate is much higher for women due to excess mortality of men. In 2020, it accounted for 20.0% for women and 14.7% for men in Pomorskie Voivodship. The rates for both sexes and the gap between them averaged higher nationally than for the Voivodship – 21.6% for women and 15.4% for men respectively, while the gap reached 6.3 percentage points.

The analysed rate for women in Pomorskie Voivodship was the lowest countrywide. The highest percentage was recorded in Łódzkie Voivodship (24.3%).

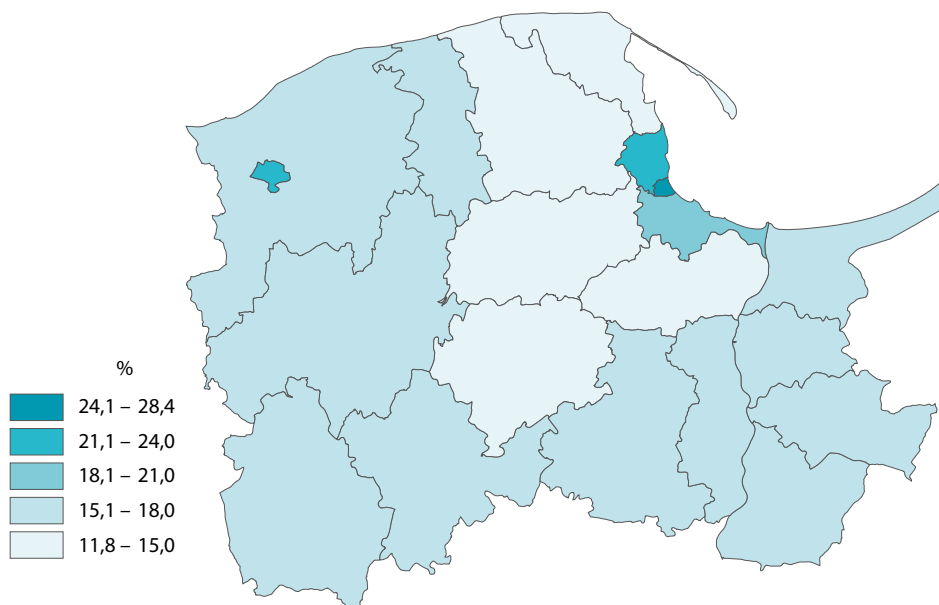
Across voivodships, the old age rate for men had a smaller spread (2.7 percentage points) than for women (4.4 percentage points). The lowest value occurred in Warmińsko-Mazurskie Voivodship (14.1%), while the highest in Świętokrzyskie Voivodship (16.8%).

The old age rate varied also between urban and rural populations. It was markedly higher in urban (20.3%) than rural areas (12.5%) of Pomorskie Voivodship. It was similar on a national scale, but the difference was smaller and accounted for 4.7 percentage points at 20.5% in cities and 15.8% in rural areas.

Across voivodships, the spread between the old age rate in rural areas was bigger than in cities – 6.0 and 4.7 percentage points respectively. Pomorskie Voivodship was characterised by the lowest share of rural residents aged 65 and more (12.5%), while the highest share occurred in Podlaskie Voivodship (18.5%). Simultaneously, the lowest rate for urban areas was recorded in Podlaskie (18.1%), while the highest in Świętokrzyskie Voivodship (22.8%).

Mapa 5. Współczynnik starości demograficznej w 2020 r.

Map 5. Old age rate in 2020

W końcu 2020 r. większość powiatów województwa (z wyjątkiem miast na prawach powiatu i powiatu malborskiego) charakteryzowała się niższym niż przeciętnie w województwie współczynnikiem starości demograficznej. Rozpiętość wskaźnika w powiatach była duża i wyniosła 16,6 p.proc. Najniższy udział osób wieku 65 lat i więcej odnotowano w powiecie kartuskim (11,8%) i gdańskim (13,1%). Były to też najniższe wartości wśród wszystkich powiatów w kraju. Natomiast miasta na prawach powiatu charakteryzowały się najwyższym współczynnikiem starości demograficznej, a w szczególności Sopot, gdzie wskaźnik ten wyniósł 28,4%. Była to jednocześnie najwyższa wartość w kraju.

At the end of 2020, the old age rate in most powiats of Pomorskie Voivodship was below the Voivodship average (except cities with powiat status and Malborski Powiat). The span was large and accounted for 16.6 percentage points. The lowest share of persons aged 65 and more was recorded in Kartuski Powiat (11.8%) and Gdański Powiat (13.1%), which were the lowest volumes countrywide. Conversely, cities with powiat status were characterised by the highest old age rate, principally Sopot where it reached 28.4% and represented the highest volume in Poland.

Indeks starości

Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat (liczba dziadków na 100 wnuczków).

Ageing ratio

The number of people aged 65 years and more per 100 persons aged 0-14 (number of grandparents per 100 grandchildren).

Oprócz zmian w strukturze ludności w najstarszych grupach wieku (65 lat i więcej) istotne są również zmiany wśród ludności w najmłodszej grupie wieku (0-14 lat). Miernikiem pokazującym relacje między tymi grupami jest indeks starości.

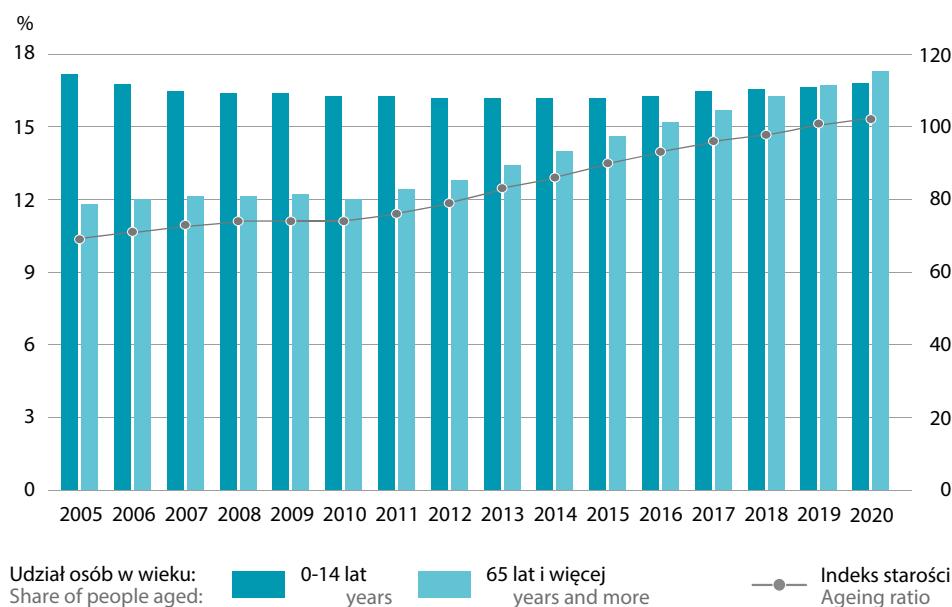
In addition to changes in the population structure in the oldest age groups (65 years and more), the changes in the youngest age group population (0-14 years) are also significant. The indicator showing the relationship between these groups is the ageing ratio.

W wyniku systematycznego zwiększania się udziału osób starszych i utrzymywania się na zbliżonym poziomie udziału osób młodych, obserwuje się z roku na rok coraz wyższe wartości indeksu starości. W końcu 2020 r. w województwie pomorskim różnica w wielkości tych populacji wyniosła 13,4 tys. na niekorzyść osób młodych, w związku z czym drugi rok z rzędu indeks starości przekroczył wartość 100 i wyniósł 103. Oznacza to, że na 100 wnuczków (osoby w wieku 0-14 lat) przypadało 103 dziadków (osoby w wieku 65 i więcej lat). W stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost wskaźnika o 2 osoby, a w stosunku do 2005 r. wzrost o 34 osoby.

As a result of a systematic increase in the share of elderly people and a stable participation of young people, the ageing ratio has been growing year by year. At the end of 2020 in Pomorskie Voivodship, the difference in the number of elderly and young people stood at 13.4 thousand to the disadvantage of young people. Therefore, the ageing ratio exceeded 100 and reached 103 for the second year running. It means that there were 103 grandparents (people aged 65 and over) for every 100 grandchildren (people aged 0-14). In comparison with the previous year, there were 2 more persons, while compared with 2005 – 34 persons.

Wykres 18. Indeks starości

Chart 18. Ageing ratio

W Polsce indeks starości był znacznie wyższy niż w województwie pomorskim. Na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadało 121 osób w wieku 65 i więcej lat (o 3 osoby więcej niż w 2019 r. i o 39 osób więcej niż w 2005 r.).

W przekroju terytorialnym w połowie województw analizowany wskaźnik kształtował się poniżej przeciętnego w kraju, przy czym najniższe wartości odnotowano w województwie pomorskim (103 osoby) i wielkopolskim (104 osoby), a najwyższe w województwach: świętokrzyskim (148 osoby) oraz łódzkim i opolskim (po 144 osoby).

Biorąc pod uwagę płeć i miejsce zamieszkania zaobserwowano dużą rozpiętość wartości indeksu starości. Wskaźnik ten dla kobiet wyniósł 125 i w porównaniu ze wskaźnikiem dla mężczyzn był wyższy o 43 osoby. W miastach województwa pomorskiego na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadały 132 osoby w wieku 65 i więcej lat – o 67 osób więcej niż wśród osób zamieszkałych na wsi.

The ageing ratio was much higher nationally than in Pomorskie Voivodship. For every 100 people aged 0-14, there were 121 people aged 65 and over (by 3 more than in 2019 and 39 more people than in 2005).

Across voivodships, the ageing ratio was below the national average in half of the voivodships, with the smallest values recorded in Pomorskie (103 people) and Wielkopolskie (104 people) Voivodships. The highest values were achieved in Świętokrzyskie (148 people), Łódzkie and Opolskie (144 people in each).

A large disparity in the ageing ratio was observed when considering sex and place of residence. The index stood at 125 for women and was by 43 higher than for men. In cities of Pomorskie Voivodship, there were 132 people aged 65 and more for every 100 people aged 0-14 – by 67 people more than in rural areas.

Tablica 9. Indeks starości w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 9. Ageing ratio in 2020
As of 31 December

Płeć	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Sex
Ogółem	103	132	65	Total
Mężczyźni	83	102	56	Males
Kobiety	125	162	74	Females

Wartość indeksu starości jest również zróżnicowana w zależności od powiatu. W końcu 2020 r. w województwie pomorskim najwięcej osób w wieku 65 lat i więcej przypadających na 100 osób w wieku 0-14 lat było w miastach na prawach powiatu: Sopocie – 258 osób, Słupsku – 165 osób, Gdyni – 164 osoby i w Gdańsku – 133 osoby. Najniższą wartością indeksu starości charakteryzowały się powiaty: kartuski – 52 osoby, gdański – 67 osób i wejherowski – 71 osób.

The ageing ratio is also diversified depending on powiats. At the end of 2020, the biggest number of people aged 65 and more per 100 people aged 0-14 in Pomorskie Voivodship was recorded in cities with powiat status: Sopot – 258 people, Słupsk – 165 people, Gdynia – 164 people and Gdańsk – 133 people. The lowest value of the index was found in Kartuski Powiat – 52 people, Gdański – 67 people and Wejherowski – 71 people.

Podwójne starzenie się ludności

Udział osób w wieku 85 lat i więcej wśród osób w wieku 65 lat i więcej.

Oznacza zmianę struktury populacji w starszym wieku charakteryzującą się zwiększaniem liczby i proporcji osób w najstarszych grupach wiekowych.

Double ageing of population

The share of people aged 85 and more among people aged upwards of 65.

It means a change in the structure of the elderly population characterised by an increase in the number and proportion of people in the oldest age groups.

Proporcja liczby osób najstarszych (85 lat i więcej) wśród osób starszych (65 lat i więcej) również jest miernikiem obrazującym skalę starzenia się społeczeństwa i pokazuje tzw. zjawisko podwójnego starzenia się, tj. zmianę udziału osób sędziwych wśród osób starszych. W województwie pomorskim do 2016 r. udział ten wzrastał z roku na rok, osiągając w końcu 2016 r. wartość 11,1%. W latach 2017-2019 analizowany wskaźnik pozostawał na niezmiennym poziomie – 11,0%, natomiast w 2020 r. odnotowano jego spadek w skali roku o 0,1 p.proc. (w porównaniu z 2005 r. wzrost o 4,0 p.proc.).

W kraju udział osób w wieku 85 lat i więcej wśród osób w wieku 65 lat i więcej był wyższy niż w województwie pomorskim i wyniósł 11,5% (o 0,2 p.proc. mniej niż w 2019 r. i o 4,5 p.proc. więcej niż w 2005 r.).

W przekroju terytorialnym zjawisko podwójnego starzenia się w większości województw kształtowało się podobnie jak w kraju. Największą różnicę w wielkości omawianego wskaźnika w porównaniu z wartością dla kraju odnotowano w województwach: podlaskim – o 2,3 p.proc. więcej (13,8%), mazowieckim – o 1,3 p.proc. więcej (12,8%) oraz w lubuskim – o 1,4 p.proc. mniej (10,1%).

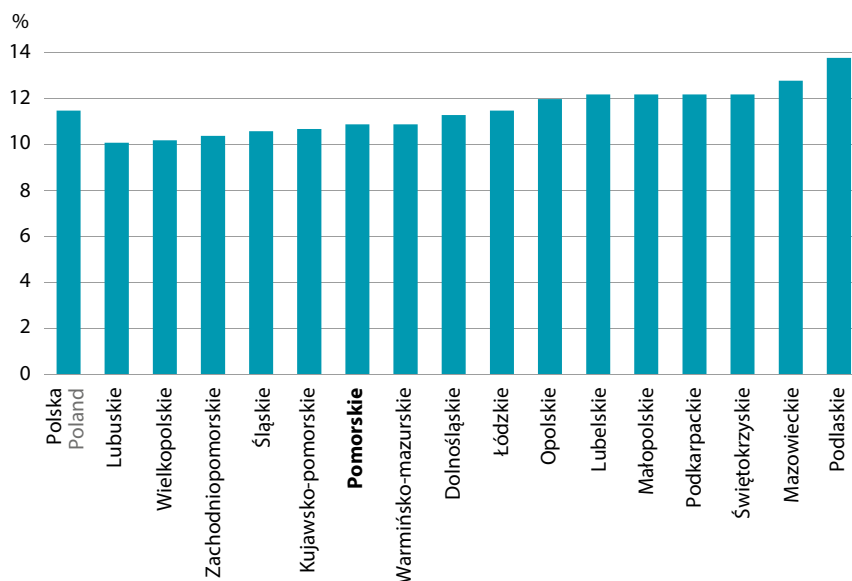
The proportion of the oldest people (85 years and more) in the elderly population (65 years and more) is also a measure indicating the population ageing. It reveals the so-called double ageing, namely a change in the share of aged people among the elderly. This share had been increasing in Pomorskie year by year until 2016 to reach 11.1% at the end of 2016. In 2017-2019, the index was stable at 11.0%, while in 2020 it decreased by 0.1 percentage point (in comparison with 2005, an increase of 4.0 percentage points).

Nationally, the share of people aged 85 and more in the population aged over 65 was higher than in Pomorskie Voivodship and represented 11.5% (by 0.2 percentage points less than in 2019 and by 4.5 percentage points more than in 2005).

The phenomenon of double ageing was alike in most voivodships and on a national scale. In relation to the national indicator, the biggest difference in the analysed ratio was noted in Podlaskie Voivodship – 2.3 percentage points more than nationally (13.8%), Mazowieckie Voivodship – 1.3 percentage points more (12.8%) and in Lubuskie – 1.4 percentage points less (10.1%).

Wykres 19. Podwójne starzenie się według województw w 2020 r.

Chart 19. Double ageing of population by voivodships in 2020

W 2020 r. w województwie pomorskim nie zaobserwowano dużej różnicy między analizowanym udziałem dla osób zamieszkałych w miastach (11,4%) i na wsi (9,6%). W kraju różnica ta była zbliżona, przy czym dla miast udział osób w wieku 85 lat i więcej wśród osób w wieku 65 lat i więcej był nieznacznie niższy (11,2%), natomiast na wsi był wyższy (12,1%).

Większe dysproporcje odnotowano w przypadku wielkości analizowanego wskaźnika dla kobiet i dla mężczyzn. W województwie pomorskim różnica ta wyniosła 5,3 p.proc., przy wskaźniku dla kobiet – 13,1% i dla mężczyzn 7,8%. W kraju różnica była wyższa – 5,7 p.proc., przy wskaźnikach odpowiednio 13,8% i 8,1%.

Poziom podwójnego starzenia się dość znacznie różnił się między powiatami województwa, a rozpiętość między najwyższą a najniższą jego wartością wyniosła 8,5 p.proc. Najniższą wartością analizowanego wskaźnika charakteryzował się powiat pucki (8,5%), a najwyższą Sopot (17,1%).

Analizowane wskaźniki potwierdzają obserwowany globalnie proces starzenia się ludności, który jednak w województwie pomorskim przebiega wolniej niż w pozostałych województwach. Świadczy o tym najniższa wartość mediany wieku ludności zamieszkującej województwo, jeden z najniższych udziałów osób w wieku 65 lat i więcej oraz najwyższy udział osób w wieku 14 lat i mniej. Podobna sytuacja obserwowana jest jeszcze w województwie małopolskim i wielkopolskim.

In 2020, there was no significant difference between the analysed share of urban (11.4%) and rural residents (9.6%) in Pomorskie Voivodship. This difference was similar countrywide, where the share of urban residents aged 85 and more in those aged 65 and more was slightly smaller (11.2%), while in rural areas it was higher (12.1%).

Higher disproportions in the analysed index were recorded for women than men. The difference was 5.3 percentage points in Pomorskie Voivodship where the share for women was 13.1%, and for men – 7.8%. Nationally, the difference was higher – 5.7 percentage points, and 13.8% and 8.1%, respectively.

There was a large spread (8.5 percentage points) in the share of people aged 85 and more in those aged upwards of 65 among powiats in Pomorskie Voivodship. The lowest value of the analysed indicator was recorded in Pucki Powiat (8.5%), while the highest in Sopot (17.1%).

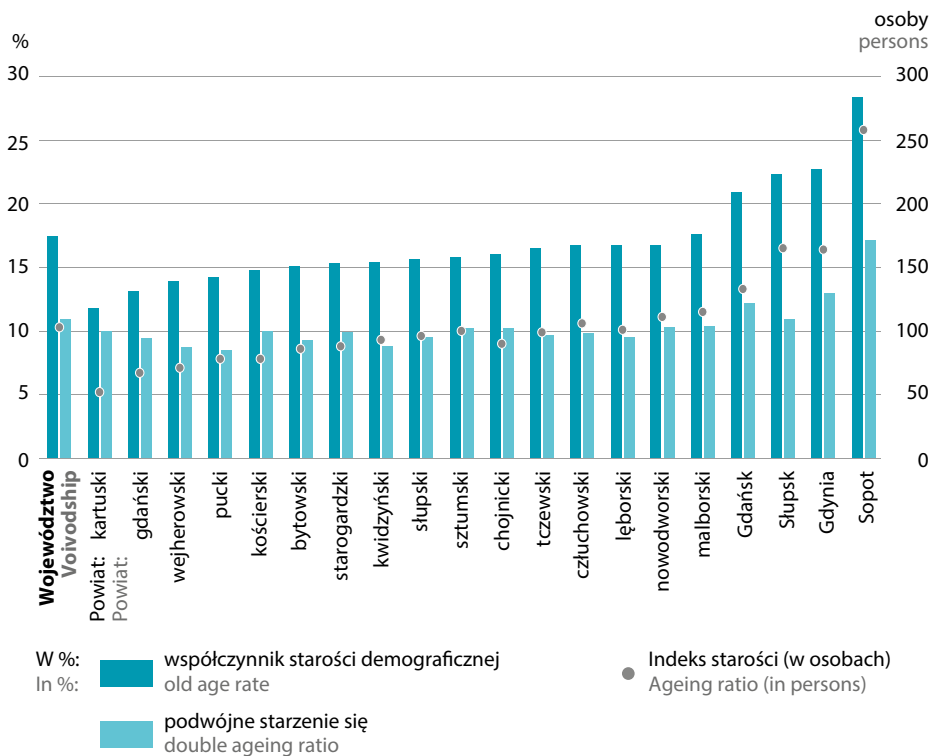
The analysed indicators confirm the globally observed process of population ageing. However, it is slower in Pomorskie than in other voivodships. It is evidenced by the lowest value of the median age of population living in the Voivodship, one of the lowest shares of people aged 65 and more as well as the largest share of people aged 14 and less. A similar situation occurs in Małopolskie and Wielkopolskie Voivodships.

Dokonując analizy przestrzennej województwa można stwierdzić, że najbardziej korzystnymi wskaźnikami demograficznymi charakteryzują się powiaty sąsiadujące z Trójmiastem: gdański, kartuski i wejherowski. Natomiast najszybsze tempo starzenia się ludności można zaobserwować w Sopocie oraz w pozostałych miastach na prawach powiatu.

The spatial analysis of the Voivodship proves that the powiaty neighboring the Tri-City (Gdański, Kartuski and Wejherowski) have the most favourable demographic indicators. The highest rate of the population ageing can be observed in Sopot and other cities with powiat status.

Wykres 20. Starzenie się ludności według powiatów w 2020 r.

Chart 20. Ageing of population by powiats in 2020

1.7. Trójkąt Osanna

1.7. Osann triangle

Do przedstawienia procesów starzenia się społeczeństwa, oprócz analizowanych wcześniej wskaźników demograficznych, można wykorzystać tzw. trójkąt Osanna. Jest to jedna z metod badania, która pozwala na stwierdzenie podobieństw i różnic obszarów na podstawie trzech cech badanej zmiennej. Trójkąt Osanna buduje się w układzie współrzędnych, którego osiami są boki trójkąta równobocznego charakteryzujące jedną z cech.

In addition to the demographic indicators analysed earlier, the so-called Osann triangle can be used to present population ageing processes. This is one of research methods which enables finding similarities and differences in areas based on three features of the examined variable. Osann triangle is built in a coordinate system whose axes are the sides of an equilateral triangle characterising one of the features.

W przypadku analizy starzenia się społeczeństwa wykorzystano udziały poszczególnych ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem danej jednostki terytorialnej. W efekcie charakter struktury wieku danej jednostki terytorialnej wyraża położenie odpowiadającego jej punktu, który znajduje się w miejscu przecięcia się trzech linii równoległych do trzech boków trójkąta. Trójkąt ten podzielono na sześć typów określających etapy rozwoju struktury wieku ludności. Jako kryterium podziału zastosowano przeciętne udziały poszczególnych grup wiekowych osób (położenie punktu wewnątrz trójkąta informuje o udziale poszczególnych grup wieku w ogólnej liczbie ludności). Typy wieku ludności pogrupowano klasyfikując powiaty według struktur wieku ludności jako młode demograficznie, stabilne demograficznie i starzejące się demograficznie.

W 2020 r., według typologii trójkąta Osanna, województwo pomorskie zaklasyfikowano do typu młodości demograficznej (typ II). Wynika to z wyższego niż przeciętnie w kraju udziału w ogólnej liczbie ludności osób w wieku przedprodukcyjnym (19,8% w województwie pomorskim wobec 18,2% w kraju) oraz niższego udziału osób w wieku produkcyjnym (odpowiednio 59,3% i 59,5%), a także osób w wieku poprodukcyjnym (20,9% wobec 22,3%). Do typu II młodości demograficznej zaklasyfikowano jeszcze województwo mazowieckie, natomiast do młodych demograficznie, ale typu III, zaklasyfikowano województwa: małopolskie, warmińsko-mazurskie i wielkopolskie. Województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, podkarpackie i podlaskie zaklasyfikowano do stabilizacji demograficznej typu IV, a pozostałe do typu V (lubelskie, opolskie i zachodniopomorskie) i typu VI (dolnośląskie, łódzkie, śląskie i świętokrzyskie), czyli starzenia się demograficznego.

Analizując od 2005 r. sytuację województwa pomorskiego za pomocą metody trójkąta Osanna można zaklasyfikować je do typu młodości demograficznej, przy czym do 2011 r. do typu III, a w kolejnych latach do typu II.

W 2020 r. większość powiatów województwa pomorskiego zakwalifikowano jako młode demograficznie, co wynika z wyższego niż przeciętnie w województwie udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i niższego niż przeciętnie w województwie udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności danego powiatu. Powiaty te położone są w sąsiedztwie Trójmiasta oraz w północnej i południowej części województwa.

The shares of economic age groups in the total population of a given territorial unit were employed to analyse the population ageing. As a result, the age profile of a given territorial unit is expressed by the position of its corresponding point which is located at the intersection of three lines parallel to three sides of the triangle. This triangle is divided into six types defining the stages of development of the population age structure. The average shares of particular age groups were used as a criterion for the division (position of the point within the triangle informs about the share of each age group in the total population). The age types of the population were grouped by powiats as demographically young, stable, and demographically ageing.

In 2020, according to the typology of Osanna triangle, Pomorskie Voivodship was classified as demographically young (type II). This is due to its higher than national average share of pre-working age people in the total population (19.8% in Pomorskie versus 18.2% countrywide) and a lower share of working age (59.3% and 59.5% respectively) and post-working age people (20.9% and 22.3%). Also Mazowieckie Voivodship was classified as demographically young type II, while Małopolskie, Warmińsko-Mazurskie and Wielkopolskie Voivodships were classified as demographically young, but type III. Kujawsko-Pomorskie, Lubuskie, Podkarpackie and Podlaskie Voivodships were classified under type IV demographic stabilisation, and other (Lubelskie, Opolskie and Zachodniopomorskie) as type V, while Dolnośląskie, Łódzkie, Śląskie and Świętokrzyskie represented type VI, i.e. demographic ageing.

Analysing Pomorskie Voivodship using the Osanna triangle method since 2005, it can be classified as the demographic youth type, whereby it was classified as type III until 2011, and in subsequent years as type II.

In 2020, the majority of powiats of Pomorskie Voivodship were classified as demographically young, which results from a higher share of pre-working age people than the Voivodship's average and lower than the Voivodship's average share of post-working age people in the total population of a given powiat. These powiats are located in the vicinity of the Tri-City and in the northern and southern part of the Voivodship.

Tablica 10. Ekonomiczne grupy wieku w województwie pomorskim na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2020 r.
Table 10. Economic age groups in Pomorskie Voivodship based on Osann triangle typology in 2020

Typ Type	Wiek przedprodukcyjny Pre-working age	Wiek produkcyjny Working age	Wiek poprodukcyjny Post-working age	Ludność w stadium Population at a stage of
	w % in %			
II	>19,8	<59,3	<20,9	Młodości demograficznej Demographic youth
III	>19,8	>59,3	<20,9	
I	>19,8	<59,3	>20,9	Stabilizacji demograficznej Demographic stabilisation
IV	<19,8	>59,3	<20,9	
V	<19,8	>59,3	>20,9	Starzenia się demograficznego Demographic ageing
VI	<19,8	<59,3	>20,9	

Do powiatów stabilnych demograficznie (typ IV) zaklasyfikowano 6 powiatów położonych we wschodniej i zachodniej części województwa, tj. nowodworski, tczewski i sztumski oraz człuchowski, lęborski i słupski. Natomiast miasta na prawach powiatu: Gdańsk, Gdynia, Słupsk i Sopot zaliczono do typu VI oznaczającego starzenie się demograficzne, wynikające z niższego niż przeciętnie w województwie udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i wyższego niż przeciętnie w województwie udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Powiat malborski został zaklasyfikowany jako typ V, czyli także starzenie się demograficzne. Do typu I nie zakwalifikowano żadnego z powiatów województwa.

W porównaniu z 2019 r. tylko powiat tczewski zmienił status z młodości demograficznej (typ III) na stabilizację demograficzną (typ IV). Pozostałe powiaty utrzymały ten sam typ demograficzny.

Analizując od 2005 r. sytuację demograficzną powiatów województwa pomorskiego metodą trójkąta Osanna można stwierdzić, że zmienia się ona nieznacznie. Przez cały badany okres powiaty: bytowski, chojnicki, gdański, kartuski, kościerski, kwidzyński, pucki, starogardzki i wejherowski kwalifikowano do młodości demograficznej (zmieniały jedynie status z typu II na III, oprócz powiatu kartuskiego, gdzie przez cały czas utrzymywał się typ II i gdańskiego, gdzie utrzymywał się typ III). Miasta na prawach powiatu zaliczono do starzenia się demograficznego, przy czym Sopot przez wszystkie badane lata kwalifikowany był do typu VI, a Gdańsk, Gdynia i Słupsk w różnych latach zmieniły status z typu V na typ VI (odpowiednio w 2011 r., 2009 r. i 2014 r.). Pozostałe powiaty z młodości demograficznej (typ III) zmieniły status na stabilizację demograficzną (typ IV): człuchowski w 2015 r., malborski w 2007 r., nowodworski w 2014 r., słupski i sztumski w 2017 r., lęborski w 2019 r., a tczewski w 2020 r. Natomiast w 2018 r. powiat malborski ze stabilizacji demograficznej (typ IV) przeszedł w starzenie się demograficzne (typ V).

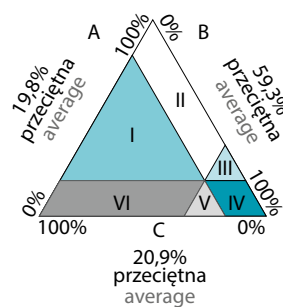
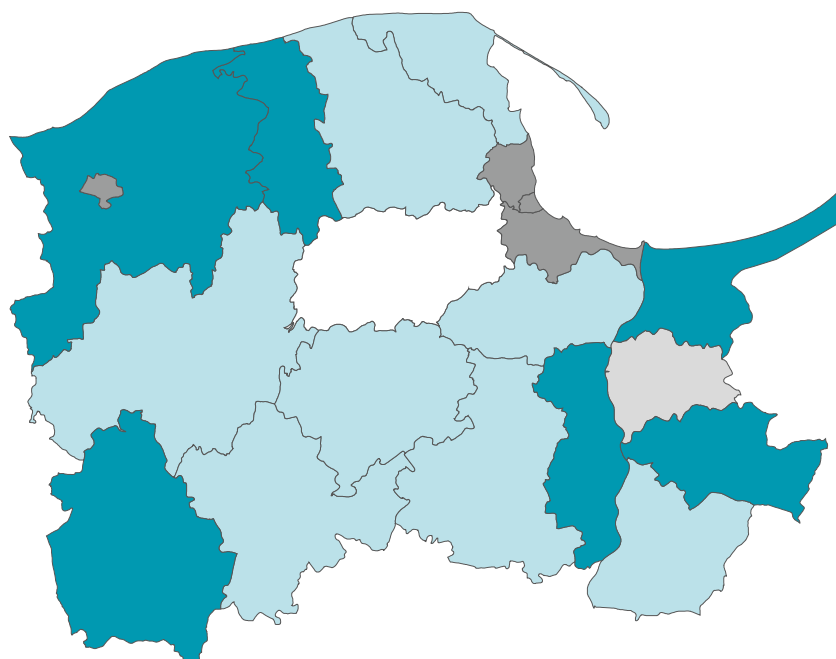
Demographically stable powiat (type IV) included 6 powiaty located in the eastern and western part of the Voivodship, namely Nowodworski, Tczewski, Sztumski, Człuchowski, Lęborski and Słupski. Cities with powiat status: Gdańsk, Gdynia, Słupsk and Sopot were classified as type VI representing demographic ageing which resulted from a lower than the Voivodship's average participation of pre-working age population and a higher than average share of post-working age people in the total population of the Voivodship. Malborski Powiat was classified as type V, i.e. also demographic ageing. No powiaty were classified under type I.

Compared to 2019, only Tczewski Powiat shifted from demographic youth (type III) to demographic stabilisation (type IV). Other powiaty maintained the same demographic type.

It can be concluded that the demographic situation of powiaty in Pomorskie Voivodship, analysed using the Osann triangle method, has been marginally changing since 2005. Throughout the whole study period, the following powiaty: Bytowski, Chojnicki, Gdański, Kartuski, Kościerski, Kwidzyński, Pucki, Starogardzki and Wejherowski were classified as demographically young (they only changed their status from type II to III, except Kartuski which was stable at type II and Gdański which was stable at type III). Cities with powiat status were classified as demographically ageing, only Sopot represented type VI over the whole study period, and Gdańsk, Gdynia and Słupsk changed their status from type V to type VI (in 2011, 2009 and 2014 respectively). Other powiaty changed their status from demographic youth (type III) to demographic stabilisation (type IV), namely: Człuchowski in 2015, Malborski in 2007, Nowodworski in 2014, Słupski and Sztumski in 2017, Lęborski in 2019, Tczewski in 2020. Malborski Powiat shifted from demographic stabilisation (type IV) to demographic ageing (type V) in 2018.

Mapa 6. Kwalifikacja powiatów według ekonomicznych grup wieku na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2020 r.

Map 6. Qualification of powiats by economic age groups based on Osann triangle typology in 2020

Typy demograficzne
Demographic types

młodość demograficzna
demographic youth

- Typ Type II A>19,8%; B<59,3%; C>20,9% (1)
- Typ Type III A>19,8%; B>59,3%; C<20,9% (8)

stabilizacja demograficzna
demographic stabilisation

- Typ Type I A>19,8%; B<59,3%; C>20,9% (0)
- Typ Type IV A<19,8%; B>59,3%; C<20,9% (6)

starzenie się demograficzne
demographic ageing

- Typ Type V A<19,8%; B>59,3%; C>20,9% (1)
- Typ Type VI A<19,8%; B<59,3%; C>20,9% (4)

W nawiasach podano liczbę powiatów.
The number of powiats is given in brackets.

Rozdział 2

Chapter 2

Ruch naturalny ludności

Vital statistics

Ruch naturalny uwzględnia fakty zawierania związków małżeńskich, rozwodzenia się, separacji, urodzeń i zgonów powodujące zmiany w stanie liczebnym i strukturze ludności według płci, wieku i stanu cywilnego.

Vital statistics encompasses such issues as contracting marriages, divorcing, separating, births and deaths resulting in changes in the population size and distribution according to sex, age and marital status.

Tablica 11. Podstawowe dane o ruchu naturalnym ludności w 2020 r.

Table 11. Major data on vital statistics in 2020

Wyszczególnienie	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Specification
Małżeństwa	9 430	5 972	3 458	Marriages
na 1000 ludności	4,0	4,0	4,0	per 1,000 population
w tym wyznaniowe ^a	4 704	2 705	1 999	of which religious ^a
na 1000 ludności	2,0	1,8	2,3	per 1,000 population
Separacje prawne orzeczone	31	19	12	Separations
na 100 tys. ludności	1,3	1,3	1,4	per 100 thousand population
Rozwody	2 924	2 111	813	Divorces
na 1000 ludności	1,2	1,4	0,9	per 1,000 population
Urodzenia żywe	24 495	14 507	9 988	Live births
na 1000 ludności	10,4	9,8	11,6	per 1,000 population
Zgony	25 663	17 707	7 956	Deaths
na 1000 ludności	10,9	11,9	9,3	per 1,000 population
w tym niemowląt	97	56	41	of which infants
na 1000 urodzeń żywych	4	3,9	4,1	per 1,000 live births
Przyrost naturalny	-1 168	-3 200	2 032	Natural increase
na 1000 ludności	-0,5	-2,2	2,4	per 1,000 population

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law effects.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 czerwca).

Rates concerning vital statistics in the territorial distribution were calculated as the ratio of the number of defined events to the population size (as of 30 June).

2.1. Małżeństwa

2.1. Marriages

Małżeństwo

Związek między dwiema osobami płci odmiernej, zawarty zgodnie z obowiązującym prawem, pociągający za sobą pewne wzajemne prawa i obowiązki, ustalone w przepisach i zwyczajach.

Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego – ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego z dnia 28 listopada 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 709).

Marriage

A union between two persons of opposite sex, contracted according to the applicable law, bringing certain mutual rights and responsibilities, established by legislation and customs.

Data regarding marriages refer to marriages contracted in a form provided by law at the registry offices – Act of 28 November 2014, the Vital Records Law (uniform text Journal of Laws 2021 item 709).

W 2020 r. w województwie pomorskim zarejestrowano 9,4 tys. nowych małżeństw, o 21,0% mniej niż rok wcześniej. W skali kraju we wszystkich województwach odnotowano spadek liczby zawieranych małżeństw – od 19,2% w województwie małopolskim do 25,0% w województwie warmińsko-mazurskim. W Polsce łącznie zawarto 145,0 tys. małżeństw, o 20,9% mniej niż w 2019 r.

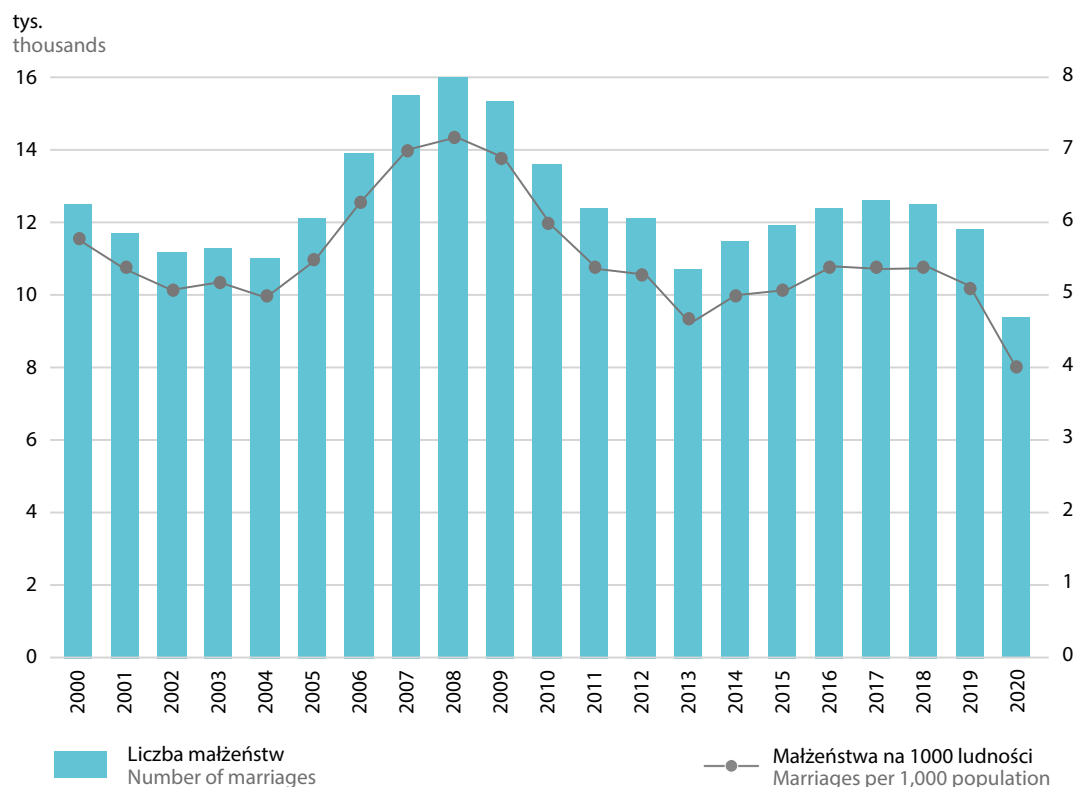
Spadek liczby zawieranych małżeństw miał wpływ na zmianę współczynnika małżeństw. W województwie pomorskim liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności zmniejszyła się z 5,1 w 2019 r. do 4,0 w 2020 r. Po województwie małopolskim (4,2) była to druga najwyższa wartość w kraju. Najniższą wartością współczynnika charakteryzowały się województwa: opolskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie (po 3,4). W Polsce wartość analizowanego współczynnika wyniosła 3,8 (4,8 w 2019 r.).

In 2020, 9.4 thousand new marriages were concluded in Pomorskie Voivodship, by 21.0% fewer than in the prior year. On a national scale, fewer marriages were contracted in all voivodships – from 19.2% in Małopolskie Voivodship to 25.0% in Warmińsko-Mazurskie Voivodship. A total of 145.0 thousand marriages were contracted in Poland, by 20.9% fewer than in 2019.

The decline in contracted marriages had an impact on the change in the marriage rate. In Pomorskie Voivodship, the number of marriages per a population of 1,000 decreased from 5.1 in 2019 to 4.0 in 2020. It was the second highest value in Poland following Małopolskie Voivodship (4.2). Opolskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-Mazurskie were characterised by the lowest marriage rate (3.4 each). The national rate stood at 3.8 (4.8 in 2019).

Wykres 21. Małżeństwa zawarte

Chart 21. Marriages contracted

Dane o **małżeństwach** w podziale terytorialnym opracowano według miejsca zamieszkania męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania żony przed ślubem).

Data regarding **marriages** in the territorial distribution were compiled according to the husband's place of residence before the marriage (in the case when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is taken into account).

W 2020 r. małżeństwa zarejestrowane w miastach stanowiły 63,3% ogólnej liczby małżeństw. Do 2018 r. częstotliwość ich zawierania była niższa niż na wsi, w 2019 r. małżeństwa częściej zawierano w miastach, natomiast w 2020 r. zarówno w miastach, jak i na wsi 1000 ludności odnotowano po 4,0 małżeństw. W kraju udział zarejestrowanych małżeństw w miastach był niższy niż w województwie pomorskim i wyniósł 59,7%. Częstotliwość zawieranych małżeństw również była niższa – po 3,8 w miastach i na wsi.

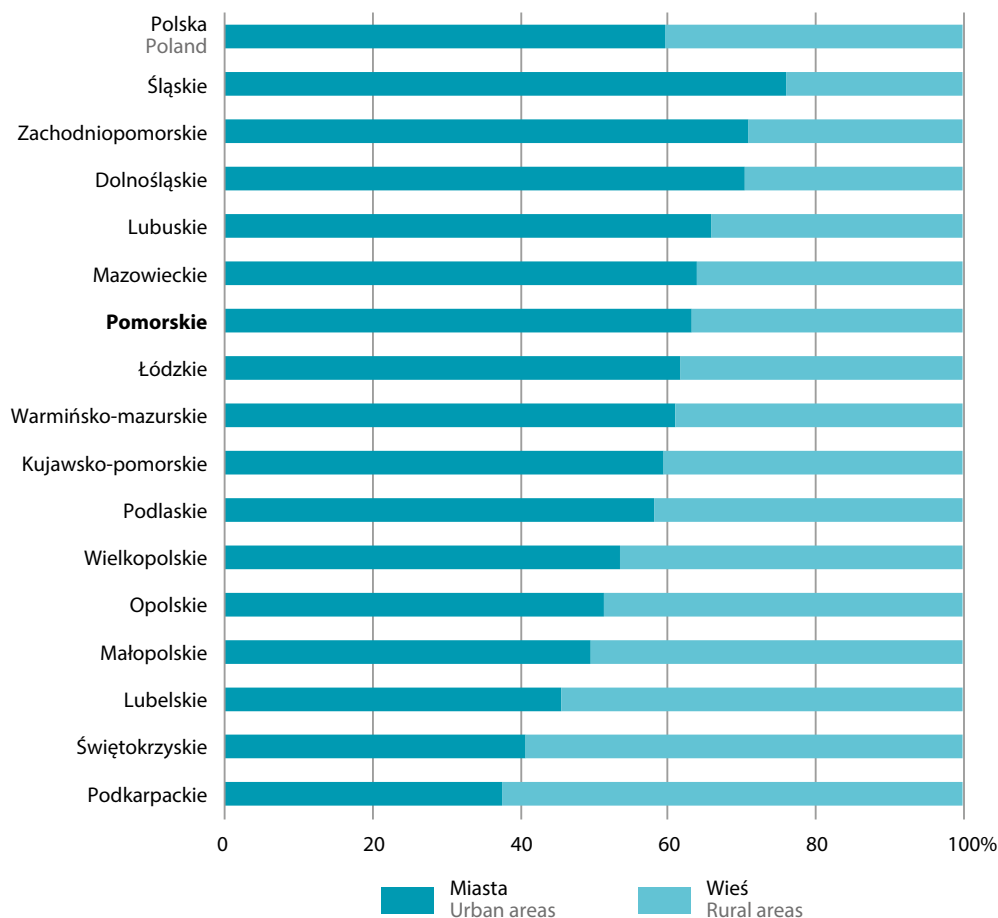
W przekroju terytorialnym zaobserwowano duże zróżnicowanie liczby zawieranych małżeństw według miejsca zamieszkania. Najwyższy udział małżeństw zawartych w miastach odnotowano w województwie śląskim – 76,1%, a najniższy w województwie podkarpackim – 37,6%.

In 2020, marriages registered in cities accounted for 63.3% of the total number of marriages. Their frequency was lower than in rural areas until 2018, in 2019 more marriages were contracted in cities, while there were 4.0 new marriages per a population of 1,000 both in urban and in rural areas in 2020. Countrywide, the percentage of registered marriages accounted for 59.7% in cities, which was below the average for Pomorskie Voivodship. They were also less frequent – 3.8 in urban and in rural areas each.

In a cross-classification by voivodships, there is a large diversity of marriages as regards the place of residence. The biggest number of marriages contracted in cities was recorded in Śląskie Voivodship – 76.1%, while the lowest in Podkarpackie Voivodship – 37.6%.

Wykres 22. Małżeństwa zawarte według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.

Chart 22. Marriages contracted by place of residence and voivodships in 2020

W 2020 r. we wszystkich powiatach województwa zawarto mniej małżeństw niż w poprzednim roku. Najwyższy spadek odnotowano w Sopocie (o 36,3%) i powiecie sztumskim (o 32,8%), natomiast najniższy – w powiecie chojnickim (o 9,4%) i malborskim (o 9,9%). Powiat kartuski charakteryzował się najwyższą liczbą małżeństw na 1000 ludności – 4,9 (był to też jeden z najwyższych wskaźników w kraju, po Krakowie – 5,1). Najniższą wartość omawianego wskaźnika odnotowano w Sopocie – 2,9.

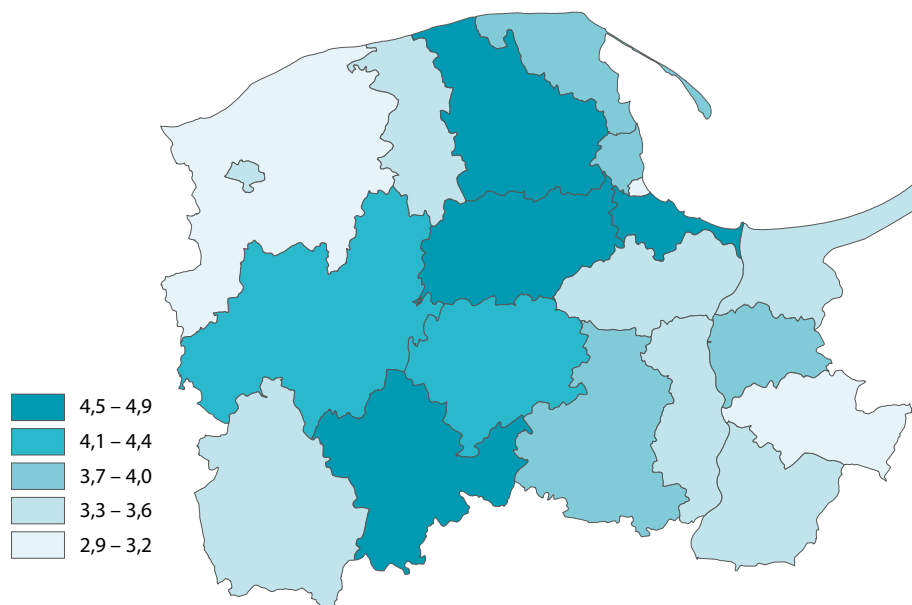
Należy zaznaczyć, że zmiany w liczbie zawieranych małżeństw mają wpływ na liczbę urodzeń w perspektywie kolejnych 2-3 lat po zawarciu małżeństwa, tj. im więcej nowych małżeństw, tym więcej urodzeń.

In 2020, fewer marriages were contracted in all powiats of the Voivodship than in the prior year. The largest decrease occurred in Sopot (36.3%) and Sztumski Powiat (32.8%), while the smallest decrease was recorded in Chojnicki Powiat (9.4%) and Malborski Powiat (9.9%). The most marriages per 1,000 people were contracted in Kartuski Powiat – 4.9 (on a national scale, it represented one of the highest values, following Kraków (5.1)). The lowest rate was noted in Sopot – 2.9.

It should be noted that changes in the number of contracted marriages have an impact on the number of births within 2-3 consecutive years of the marriage, i.e. the more new marriages, the more births.

Mapa 7. Małżeństwa na 1000 ludności w 2020 r.

Map 7. Marriages per 1,000 population in 2020

Mediana wieku (wiek środkowy) nowożeńców

Jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa nowożeńców już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Median age of marrying persons

Is a parameter determining the exact age which half the grooms and brides has already crossed and the other half has not yet reached.

W województwie pomorskim stopniowo zwiększa się wiek nowożeńców. W 2020 r. mediana wieku dla mężczyzn wyniosła 30,8 lat, a dla kobiet 28,8 lat (odpowiednio o 0,2 i 0,3 roku więcej niż w 2019 r.). W 2005 r. było to odpowiednio 27,3 i 25,1 lat. W 2005 r. 28,0% mężczyzn zawierających małżeństwo nie przekroczyło 25 lat, a w 2020 r. – już tylko 10,6%. Wśród kobiet udział ten zmniejszył się odpowiednio z 48,8% do 21,8%. W 2020 r. kobiety najczęściej wychodziły za mąż w wieku 25-29 lat (35,8%), podczas gdy w 2005 r. najczęściej w wieku 20-24 lata (42,7%). Mężczyźni również najczęściej żenili się w wieku 25-29 lat (34,8% w 2020 r.).

The age of newlyweds is gradually rising in Pomorskie Voivodship. In 2020, the median age was 30.8 years for men and 28.8 years for women (respectively by 0.2 and 0.3 year more than in 2019). The corresponding figures in 2005 were 27.3 and 25.1 years. In 2005, 28.0% of men did not exceed 25 years at marriage, and in 2020 – only 10.6%. This share decreased from 48.8% to 21.8% for women respectively. In 2020, the most common women's age at marriage was 25-29 years (35.8%), while in 2005 – 20-24 years (42.7%). Men also typically got married between 25 and 29 (34.8% in 2020).

Tablica 12. Nowożeńcy^a według płci, poprzedniego stanu cywilnego i wieku w 2020 r.Table 12. Marrying persons^a by sex, previous marital status and age in 2020

Wiek nowożeńców Age of marrying persons	Mężczyźni Males				Kobiety Females			
	ogółem total	kawaler single	wdowiec widower	rozwidziony divorced	ogółem total	panna single	wdowa widow	rozwidziona divorced
Ogółem Total	9 392	7 662	193	1 537	9 369	7 580	222	1 567
19 lat i mniej years and less	18	18	-	-	91	91	-	-
20-24	975	973	-	2	1 953	1 941	1	11
25-29	3 264	3 237	1	26	3 355	3 257	3	95
30-34	2 148	1 991	2	155	1 675	1 433	7	235
35-39	1 093	819	5	269	844	534	17	293
40-44	673	352	8	313	529	179	25	325
45-49	378	118	12	248	368	77	32	259
50-54	290	83	19	188	204	36	20	148
55-59	175	36	16	123	114	15	21	78
60 lat i więcej years and more	378	35	130	213	236	17	96	123

a Dane opracowano osobno dla mężczyzn i kobiet zamieszkałych przed ślubem w Polsce.

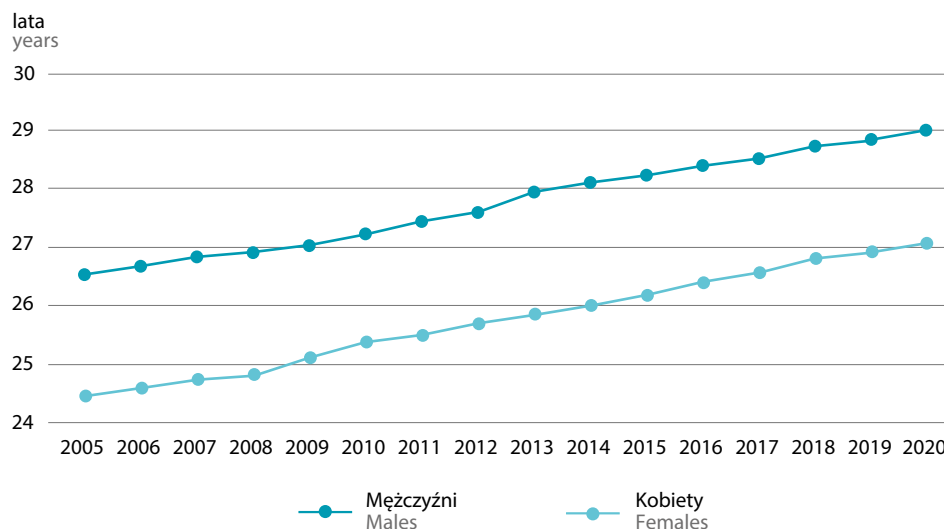
a Data were collected separately for men and women living in Poland before marriage.

Niezmiennie wśród nowozawartych związków zdecydowaną większość stanowią małżeństwa pierwsze, tj. panien z kawalerami. W 2020 r. takich małżeństw było 7,0 tys. (74,3%), w tym w miastach 70,5%, a na wsi 77,8%. Zarówno kawalerowie, jak i panny zawierający małżeństwo są coraz starsi. W 2020 r. mediana wieku kawalerów wyniosła 29,0 lat, o 2,4 lata więcej niż w 2005 r. Natomiast mediana wieku panien wzrosła z 24,5 lat w 2005 r. do 27,1 lat w 2020 r.

The couples marrying for the first time are invariably prevailing among newlyweds. In 2020, there were 7.0 thousand such marriages (74.3%), 70.5% in urban areas and 77.8% in rural areas. Both grooms and brides are getting older. In 2020, the median age of men at first marriage was 29.0 years, 2.4 years more than in 2005. The bride's age increased from 24.5 years in 2005 to 27.1 years in 2020.

Wykres 23. Mediana wieku zawierania pierwszych małżeństw (kawaler z panną)

Chart 23. Median age at first marriage (unmarried before)

Małżeństwa wyznaniowe ze skutkami cywilnymi stanowiły 49,9% wszystkich małżeństw zawartych w 2020 r. – o 5,5 p.proc. mniej niż rok wcześniej (w Polsce odpowiednio 53,6%, o 5,9 p.proc. mniej). W miastach województwa pomorskiego rzadziej niż na wsi zawierano małżeństwa wyznaniowe (odpowiednio 45,3% wobec 57,8%). Małżeństwa wyznaniowe przeważały w 9 województwach, w tym najwyższy ich udział odnotowano w województwie podkarpackim (68,4%), a najniższy w województwie zachodniopomorskim (36,1%).

W 2020 r. w 9 powiatach województwa pomorskiego zawarto więcej małżeństw wyznaniowych, a najwyższym udziałem charakteryzował się powiat kościerski (68,1%) i kartuski (66,5%). W 11 powiatach przeważały małżeństwa cywilne, w tym w Sopocie i powiecie malborskim odnotowano ich najwyższy udział (odpowiednio 66,7% i 65,0%).

Według stanu w końcu grudnia 2020 r. w województwie pomorskim istniało 534,5 tys. małżeństw. W ciągu 2020 r. zostało rozwiązanych 13,3 tys. małżeństw (o 9,0% więcej niż w poprzednim roku). Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych osób pozostających w stanie małżeńskim odnotowano ujemny bilans małżeństw zawartych i rozwiązanych (minus 2,8 tys.). Częstszą przyczyną rozwiązania małżeństwa była śmierć męża (56,8% ogólnej liczby rozwiązanych małżeństw) niż rozwód (odpowiednio 22,0%). Z powodu śmierci żony rozwiązanych zostało 21,2% małżeństw.

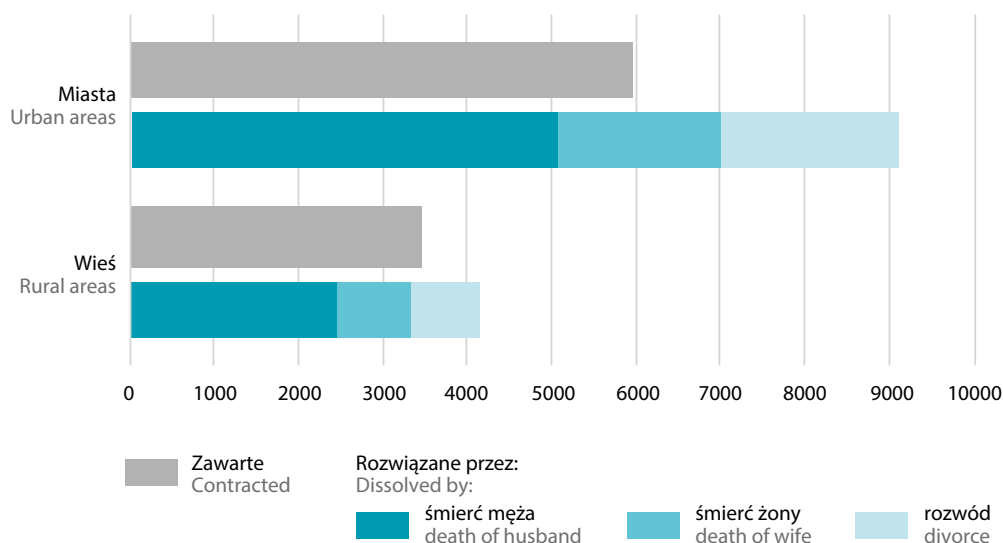
Religious marriages with civil effects constituted 49.9% of all marriages contracted in 2020, a 5.5 percentage point decline on the previous year (nationally, 53.6%, 5.9 percentage points less). In urban areas of Pomorskie Voivodship, religious marriages were less frequent than in rural areas (45.3% versus 57.8%). Religious marriages prevailed in nine voivodships, the largest share was recorded in Podkarpackie Voivodship (68.4%), while the smallest in Zachodniopomorskie (36.1%).

In 2020, religious marriages prevailed in nine powiats of Pomorskie Voivodship. The largest percentage of such marriages was recorded in Kościerski (68.1%) and Kartuski (66.5%) Powiats. Civil marriages prevailed in eleven powiats of which Sopot and Malborski Powiat recorded the biggest share (66.7% and 65.0%, respectively).

As at the end of December 2020, there were 534.5 thousand married couples in Pomorskie Voivodship. 13.3 thousand marriages were dissolved in 2020 (by 9.0% more than in the previous year). Having taken into account net internal and international migrations of married persons, there was a negative balance of contracted and dissolved marriages (minus 2.8 thousand). A more frequent cause of a marriage termination was the husband's death (56.8% of the total number of dissolved marriages) rather than a divorce (22.0% respectively). 21.2% of marriages were dissolved as a consequence of the wife's death.

Wykres 24. Małżeństwa zawarte i rozwiązane w 2020 r.

Chart 24. Marriages contracted and dissolved in 2020

We wszystkich województwach odnotowano ujemny bilans małżeństw, przy czym w województwie pomorskim był najmniejszy. W Polsce różnica między małżeństwami zawartymi i rozwiązanymi wyniosła minus 96,9 tys.

A negative balance of marriages was recorded in all voivodships, the smallest in Pomorskie Voivodship. The difference between contracted and dissolved marriages at national level amounted to minus 96.9 thousand.

2.2. Separacje prawne

2.2. Legal separations

Separacja prawna

Uchylenie wspólnoty małżeńskiej bez prawa wstępowania w nowy związek małżeński przez którąkolwiek ze stron. Orzeczenia separacji dokonuje odpowiedni sąd w formie przewidzianej prawem. W odróżnieniu od rozwodu – separacja nie ma charakteru ostatecznego rozwiązania małżeństwa; na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka zniesienie separacji.

Legal separation

Repeal of marriage without the right to enter into a new marriage by either party. A decree of separation is ordered by the appropriate court in the form provided by the law. Unlike a divorce, separation is not a final dissolution of marriage. The court revokes the separation at the joint request of the spouses.

Procedura prawnego orzekania separacji została wprowadzona w Polsce w końcu 1999 r. Początkowo ich liczba wzrastała bardzo szybko. W województwie pomorskim od 89 w 2000 r. do 624 w 2005 r. Od 2006 r. odnotowano spadek liczby wniosków o separację, a w ostatnich trzech latach ich liczba ustabilizowała się na poziomie poniżej 50.

The legal separation procedure was implemented in Poland at the end of 1999. Initially, the number of separations was growing very quickly, ranging from 89 in 2000 to 624 in 2005 in Pomorskie Voivodship. Since 2006, there has been a decline in petitions for separation and their amount has stabilised at below 50 over the last three year.

Dane o **separacjach** w podziale terytorialnym opracowano według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża).

Data regarding **separations** in the territorial distribution were compiled according to the plaintiff's place of residence (when the person filling petition lives abroad, the place of residence of the spouse is given; in the case of unanimous petition of both parties – the husband's place of residence is assumed).

Tablica 13. Separacje prawne orzeczone w 2020 r.

Table 13. Legal separations ordered in 2020

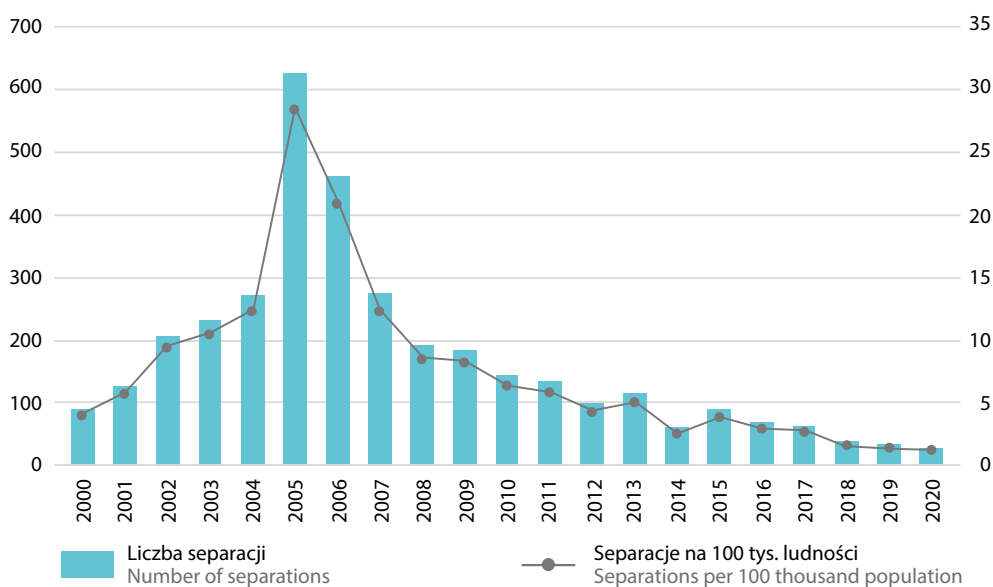
Wyszczególnienie	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Specification
Ogółem	31	19	12	Total
na 100 tys. ludności	1,3	1,3	1,4	per 100 thousand population
na 1000 nowo zawartych małżeństw	3,3	3,2	3,5	per 1,000 newly contracted marriages
Z powództwa męża	7	4	3	Petition of husband
Z powództwa żony	24	15	9	Petition of wife

W 2020 r. w województwie pomorskim sądy orzekły 31 separacji, o 5 mniej niż rok wcześniej. W przeliczeniu na 100 tys. ludności orzeczono 1,3 separacji. Po województwach warmińsko-mazurskim i lubuskim (po 1,1) była to jedna z najniższych wartości w kraju, gdzie wskaźnik osiągnął wartość 1,9. Najwyższą wartość omawianego wskaźnika odnotowano w województwie podlaskim (3,1). Liczba separacji liczona na 1000 nowo zawartych małżeństw wyniosła w województwie pomorskim 3,3 i była to druga najniższa wartość w kraju, po województwie lubuskim i warmińsko-mazurskim (po 3,1). Najwięcej separacji na 1000 nowo zawartych małżeństw orzeczono w województwie podlaskim (8,3). W kraju wskaźnik wyniósł 5,0.

In 2020, courts ordered 31 separations in Pomorskie Voivodship, by 5 fewer than a year earlier. There were 1.3 separations per a population of 100,000. This was one of the lowest records in Poland, following Warmińsko-Mazurskie and Lubuskie Voivodships (1.1 each), where the rate reached 1.9. The highest value was recorded in Podlaskie Voivodship (3.1). The rate per 1,000 new marriages stood at 3.3 in Pomorskie Voivodship, which was the second lowest value countrywide, following Lubuskie and Warmińsko-Mazurskie Voivodships (3.1 each). The most separations per 1,000 new marriages were decreed in Podlaskie Voivodship (8.3). In Poland the rate stood at 5.0.

Wykres 25. Separacje prawne orzeczone

Chart 25. Ordered legal separations

Większość separacji dotyczy małżeństw zamieszkałych w miastach. W 2020 r. w województwie pomorskim w miastach orzeczono 61,3% wszystkich separacji (75,0% w 2019 r.). Przeliczając na 100 tys. ludności wskaźnik separacji w miastach wyniósł 1,3, a na wsi 1,4. W kraju udział orzekanych separacji w miastach był wyższy niż w województwie pomorskim (71,0%), natomiast w poszczególnych województwach wartość ta wahała się od 53,3% w województwie warmińsko-mazurskim do 86,4% w województwie mazowieckim.

W województwie pomorskim w 2020 r. najczęściej separacje orzekano wśród mężczyzn, którzy w momencie wniesienia powództwa o separację mieli 55-59 lat oraz 60 lat i więcej (po 19,4%) oraz kobiet w wieku 45-49 lat (29,0%). Najwięcej separacji orzeczono wobec małżeństw zawartych przez osoby w wieku 25-29 lata – 38,7% mężczyzn i 35,5% kobiet.

Most of the separations concern marriages residing in cities, i.e. 61.3% of all separations ordered in Pomorskie Voivodship in 2020 (75.0% in 2019). The separation rate per 100,000 people reached 1.3 in cities and 1.4 in rural areas. Countrywide, the percentage of separations adjudicated in cities was higher than in Pomorskie Voivodship (71.0%), while across voivodships, it ranged from 53.3% in Warmińsko-Mazurskie to 86.4% in Mazowieckie Voivodship.

In 2020, separations in Pomorskie Voivodship were most often ordered for men who were 55-59 years old as well as 60 and older at the moment of filing for separation (19.4% each) and woman aged 45-49 (29.0%). The most separations were granted to couples who had got married at the age of 25-29 years – 38.7% of men and 35.5% of women.

Większość orzeczonych separacji w województwie pomorskim wniesiona była z powództwa żony (77,4%), a pozostałe z powództwa męża. Żaden przypadek nie dotyczył zgodnego wniosku obu stron.

Biorąc pod uwagę okres trwania małżeństwa, separacje najczęściej orzekano wśród małżeństw, których okres trwania wyniósł 30 lat i więcej (29,0%) oraz 20-24 lata (22,6%).

Wśród małżeństw z orzeczoną separacją 22,6% posiadało dzieci w wieku poniżej 18 lat. Wykonywanie władzy rodzicielskiej sąd najczęściej powierzał obojgu rodzicom (71,4% orzeczonych separacji małżeństw posiadających wspólnie małoletnie dzieci na wychowaniu), a następnie matce (14,3%) lub ojcu (14,3%).

W 2020 r. wśród powiatów województwa pomorskiego najwięcej separacji orzekono w Gdańsku – 5. Najniższą wartość wskaźnika separacji (na 100 tys. ludności) odnotowano w powiecie gdańskim (0,8) i powiecie tczewskim (0,9), a najwyższą w powiecie kwidzyńskim (3,6) i w Słupsku (3,3). W trzech powiatach nie odnotowano żadnego przypadku orzeczenia separacji.

Most separations in Pomorskie Voivodship were filed by the wife (77.4%), the remainder by the husband. None was a joint petition of both parties.

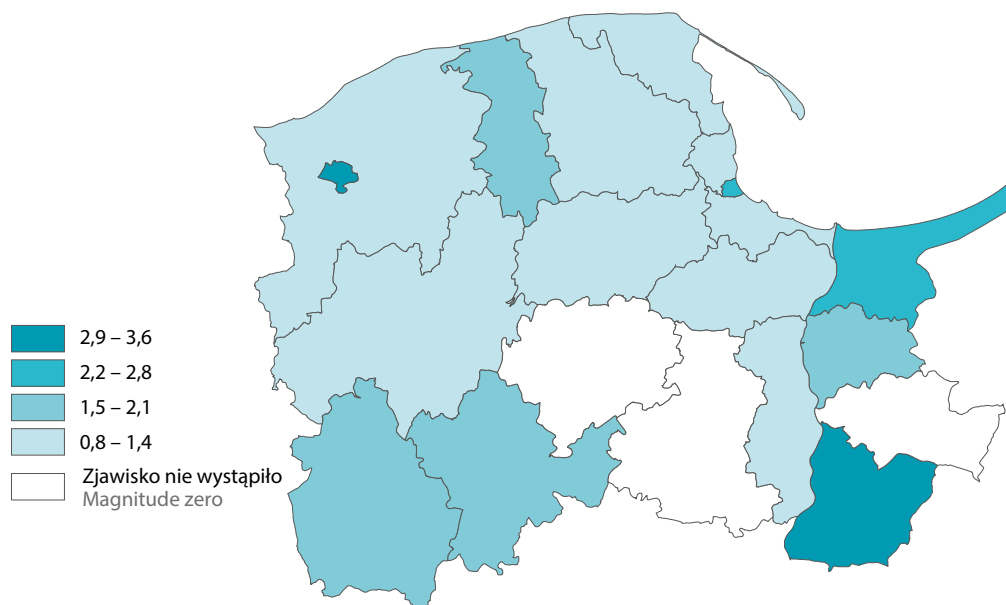
Considering duration of a marriage, separations were the most frequently adjudicated for marriages which lasted 30 years and longer (29.0%) and 20-24 years (22.6%).

22.6% of the separated marriages had children aged up to 18 years. Courts entrusted the execution of parental authority to both parents (71.4% of the separation of marriages jointly upbringing minor children), then to the mother (14.3%) or father (14.3%).

Among powiats of Pomorskie Voivodship, the most separations in 2020 were recorded in Gdańsk – 5. The lowest separation rate (per 100,000 people) was recorded in Gdański Powiat (0.8) and Tczewski Powiat (0.9), while the highest in Kwidzyński Powiat (3.6) and in Słupsk (3.3). No separations were recorded in three powiats.

Mapa 8. Separacje prawne orzeczone na 100 tys. ludności w 2020 r.

Map 8. Ordered legal separations per 100 thousand population in 2020

Co roku odnotowuje się też nieliczne przypadki zniesienia separacji, tj. powrotu do małżeństwa, jednak większość pozostających w prawnej separacji małżeństw wnosi o rozwód. W województwie pomorskim w 2020 r. sądy orzekły zniesienie separacji w stosunku do 14 separowanych małżeństw, a w całym kraju w stosunku do 198.

Very few separations are revoked, i.e. marriage reconciliations, every year but the majority of marriages uphold the legal separation and file for a divorce. In 2020, courts revoked 14 separations in Pomorskie Voivodship and 198 countrywide.

2.3. Rozwody

2.3. Divorces

Rozwód

Rozwiązanie związku małżeńskiego przez odpowiedni sąd w formie przewidzianej prawem.

Divorce

Dissolution of marriage by the relevant court in the form provided by the law.

Analizując dane od 2005 r. w województwie pomorskim rozpada się średnio 12 tys. małżeństw rocznie, w tym 69% w wyniku śmierci współmałżonka, a pozostałe 31% z powodu rozwodu.

W 2020 r. rozwiódł się 2,9 tys. par małżeńskich, o 0,4 tys. mniej niż w poprzednim roku. W kraju liczba rozwodów zmniejszyła się we wszystkich województwach, najbardziej w województwie łódzkim (o 35,7%) i lubuskim (o 35,3%), a najmniej w województwie świętokrzyskim (o 6,5%) i kujawsko-pomorskim (o 9,1%). W skali kraju liczba rozwodów zmniejszyła się o 21,7%.

W województwie pomorskim liczba rozwodów na 1000 ludności wyniosła 1,2 (1,4 w 2019 r.). Wśród województw wartość współczynnika rozwodów wahała się od 1,0 w województwie podkarpackim do 1,7 w województwie dolnośląskim i kujawsko-pomorskim, przy przeciętnej wartości w kraju 1,3. Przeliczając liczbę rozwodów na 1000 nowo zawartych małżeństw wskaźnik dla województwa pomorskiego wyniósł 310 i był niższy niż w kraju (353). Najniższą wartością analizowanego wskaźnika charakteryzowało się województwo podkarpackie (256), a najwyższą województwo dolnośląskie (462).

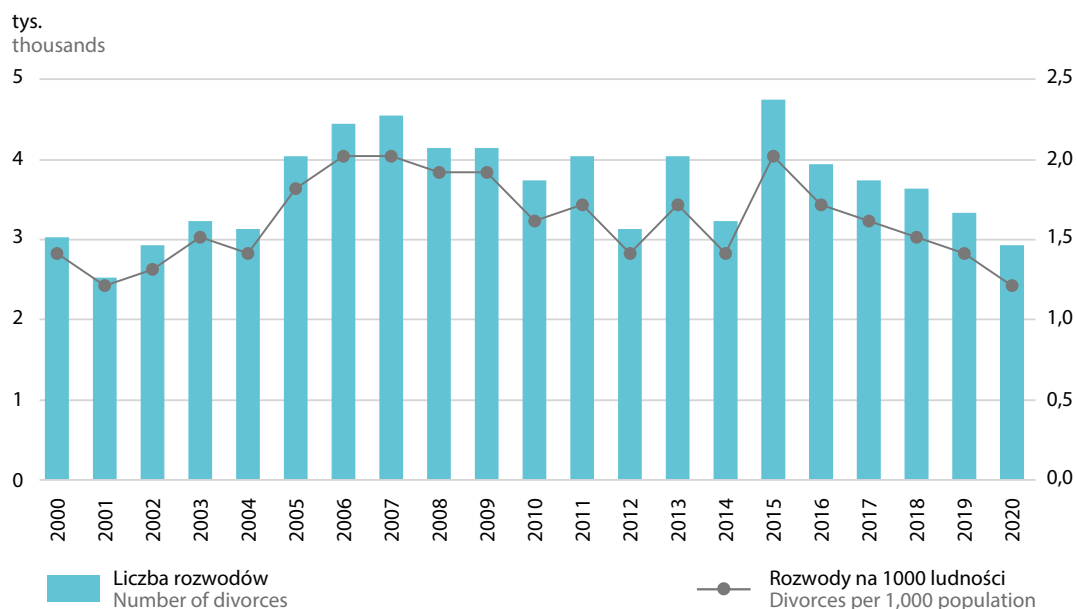
Analysing data since 2005, an average of 12 thousand marriages break up in Pomorskie Voivodship yearly, of which 69% as a result of the death of a spouse, and the remaining 31% due to a divorce.

In 2020, 2.9 thousand couples got divorced, by 0.4 thousand fewer than in the previous year. Countrywide, the number of divorces declined in all voivodships, the most in Łódzkie (by 35.7%) and Lubuskie (by 35.3%), while the least in Świętokrzyskie (by 6.5%) and Kujawsko-Pomorskie (by 9.1%) Voivodships. The divorce rate decreased by 21.7% on a national scale.

There were 1.2 divorces per 1,000 people in Pomorskie Voivodship (1.4 in 2019). The divorce rate ranged across voivodships from a low of 1.0 in Podkarpackie to a high of 1.7 in Dolnośląskie and Kujawsko-Pomorskie, while the national average was 1.3. There were 310 divorces to 1,000 newly contracted marriages in Pomorskie Voivodship, which was below the national average (353). The lowest value was recorded in Podkarpackie Voivodship (256), while the highest in Dolnośląskie Voivodship (462).

Wykres 26. Rozwody

Chart 26. Divorces

Dane o **rozwodach** w podziale terytorialnym opracowano według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka).

Data regarding **divorces** in the territorial breakdown were compiled according to the plaintiff's place of residence (in the case when a person filing petition lives abroad, the place of residence of the spouse is assumed).

Tablica 14. Rozwody w 2020 r.

Table 14. Divorces in 2020

Wyszczególnienie	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Specification
Ogółem	2 924	2 111	813	Total
na 1000 ludności	1,2	1,4	0,9	per 1,000 population
na 1000 nowo zawartych małżeństw	310	353	235	per 1,000 newly contracted marriages
Z powództwa męża	1 031	742	289	Petition of husband
Z powództwa żony	1 893	1 369	524	Petition of wife

Większość rozwodów dotyczy małżeństw zamieszkałych w miastach. W 2020 r. w województwie pomorskim 72,2% wszystkich rozwodów orzeczono w miastach (70,5% w 2019 r.). Liczba rozwodów w przeliczeniu na 1000 ludności w miastach była wyższa niż na wsi i wyniosła odpowiednio 1,4 wobec 0,9. W kraju udział orzekanych rozwodów w miastach był taki sam, jak w województwie pomorskim, natomiast w poszczególnych województwach wartość ta wahała się od 57,7% w województwie świętokrzyskim do 82,8% w województwie śląskim.

Most divorcees are urban residents. In 2020, such cases constituted 72.2% of all divorces (70.5% in 2019) adjudicated in Pomorskie Voivodship. The divorce rate in cities per 1,000 people was higher than in rural areas and made up 1.4 and 0.9 respectively. Countrywide, the percentage of divorces in urban areas was the same as in Pomorskie Voivodship, while across voivodships, it fluctuated between 57.7% in Świętokrzyskie and 82.8% in Śląskie Voivodship.

W województwie pomorskim najczęściej rozwód orzekano wśród mężczyzn, którzy w momencie wniesienia powództwa mieli 35-39 lat (20,9%) i 40-44 lata (20,5%) oraz wśród kobiet w wieku 35-39 lat (21,8%) i 30-34 lata (19,6%). Najwięcej rozwodów orzeczono wobec małżeństw zawartych przez osoby w wieku 20-24 lata – 33,4% mężczyzn i 46,0% kobiet oraz w wieku 25-29 lat – 37,1% mężczyzn i 27,0% kobiet.

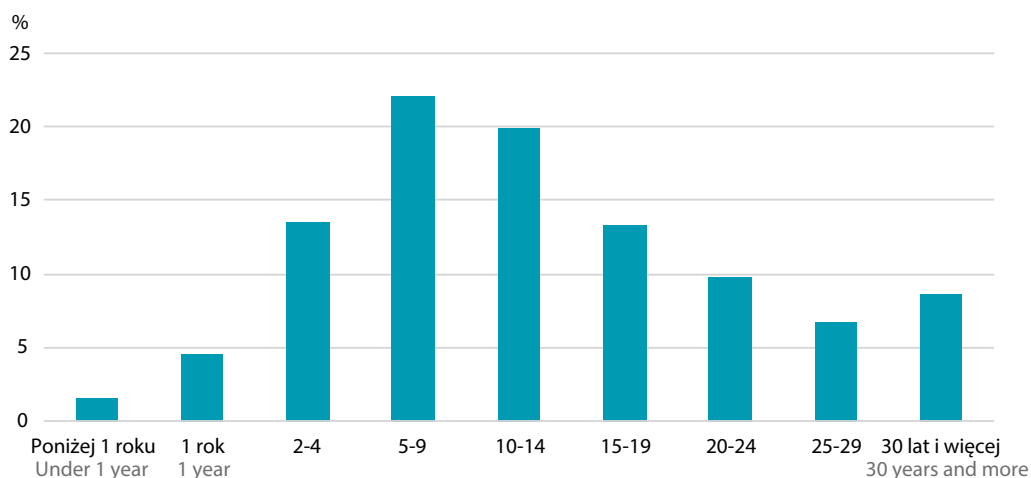
Biorąc pod uwagę okres trwania małżeństwa, rozwody najczęściej orzekano wśród małżeństw trwających 5-9 lat (22,0%) oraz 10-14 lat (19,9%).

The most divorcees in Pomorskie Voivodship were men who were 35-39 at the time of filing petition (20.9%) and 40-44 (20.5%) as well as woman aged 35-39 (21.8%) and 30-34 (19.6%). The most divorces were adjudicated for couples married between the age of 20 and 24 – 33.4% of men and 46.0% of women as well as those aged 25-29 – 37.1% of men and 27.0% of women.

Considering duration of a marriage, divorces were the most frequently adjudicated for marriages which lasted 5-9 years (22.0%) and 10-14 years (19.9%).

Wykres 27. Rozwody według okresu trwania małżeństwa w 2020 r.

Chart 27. Divorces by duration of marriage in 2020

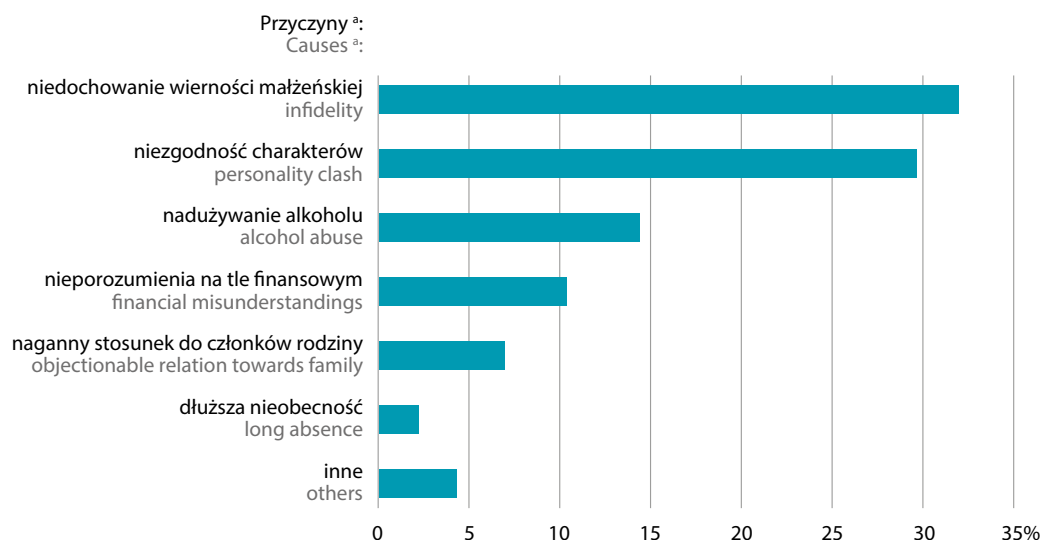

Częściej pozew o rozwód wносиły kobiety (64,7%) niż mężczyźni, a większość małżeństw rozwiązano bez orzekania o winie (78,2% ogólnej liczby małżeństw rozwiązanych). Z winy męża orzeczono 13,2% ogólnej liczby rozwodów, z winy żony – 3,0%, a 5,6% – z winy obu stron. Najczęściej wskazywanymi przyczynami rozwodu (wyłącznymi lub powiązаныmi z innymi przyczynami) były niedochowanie wierności małżeńskiej (32,0% ogólnej liczby rozwodów), niezgodność charakterów (odpowiednio 29,7%) oraz nadużywanie alkoholu (14,4%).

Women filed for divorce more often (64.7%) than men, and most marriages were dissolved by mutual consent (78.2% of the total number of dissolved marriages). 13.2% of all divorces were adjudicated with the husband's guilt, 3.3% with the wife's guilt and 5.6% – the fault of both parties. The most frequently indicated reasons for divorce (exclusive or related to other reasons) were failure to marital fidelity (32.0% of the total number of divorces), personality clash (29.7% respectively) and alcohol abuse (14.4%).

Wykres 28. Rozwody według przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego w 2020 r.

Chart 28. Divorces by causes of marriage breakdown in 2020

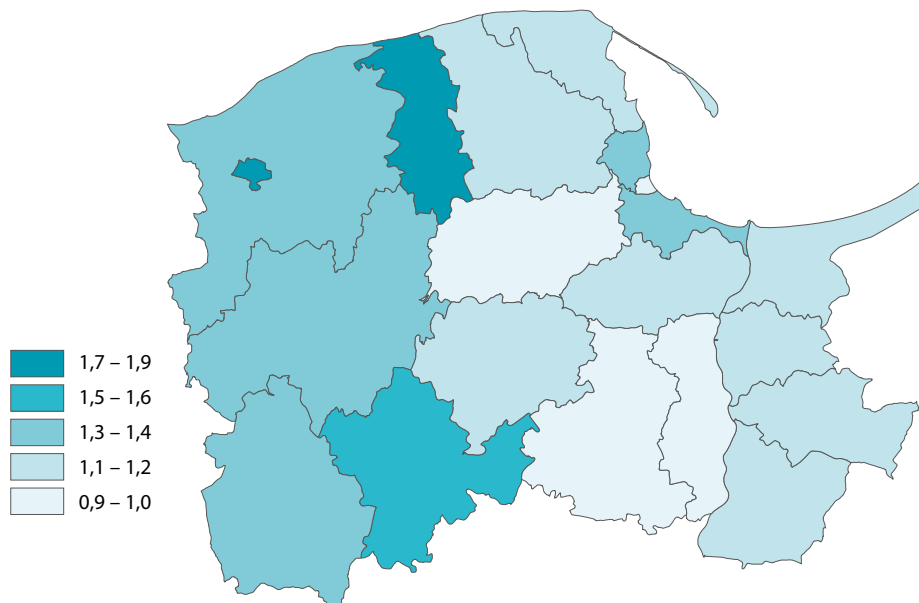
a Wyłącznie i w powiązaniu z inną przyczyną.
a Exclusively or combined with other causes.

W 2020 r. spośród rozwiedzionych małżeństw 40,3% nie posiadało dzieci w wieku poniżej 18 roku życia, 33,1% posiadało jedno dziecko, 22,3% dwoje dzieci, a 4,4% troje i więcej dzieci. Skutki rozwodu dotknęły 2,7 tys. dzieci pozostających na utrzymaniu rozwiedzionych małżeństw, w tym najwięcej było dzieci w wieku 7-15 lat (56,7%) oraz 3-6 lat (27,5%). Przeciętnie na jedno rozwodzące się małżeństwo posiadające dzieci przypadało 1,5 małoletnich dzieci. Wykonywanie władzy rodzicielskiej sąd najczęściej powierzał obojgu rodzicom (73,7% rozwodów małżeństw posiadających wspólnie małoletnie dzieci na wychowaniu) oraz matce (19,5%). Tylko w 3,9% przypadków opiekę nad dziećmi przyznano ojcu, a w 0,6% rodzinie zastępczej.

In 2020, 40.3% of divorced couples did not have children under 18, 33.1% had one child, 22.3% had two children and 4.4% three or more children. The divorce affected 2.7 thousand children who were dependent on divorced parents, the most children were aged 7-15 (56.7%) and 3-6 years (27.5%). On average, there were 1.5 minor children per one divorcing couple having children. The court most often entrusted the execution of parental authority to both parents (73.7% of divorces of marriages jointly upbringing underage children) and the mother (19.5%). Only in 3.9% of the cases the custody of children was entrusted to the father, while 0.6% to a foster family.

Mapa 9. Rozwody na 1000 ludności w 2020 r.

Map 9. Divorces per 1,000 population in 2020

W 2020 r. w porównaniu z 2019 r. w pięciu powiatach województwa pomorskiego odnotowano wzrost liczby rozwodów – największy w powiecie nowodworskim (o 10,3%) i kartuskim (o 7,4%). Natomiast największy spadek liczby rozwodów odnotowano w powiecie tczewskim (o 37,5%) i człuchowskim (o 30,1%). Najniższą wartością wskaźnika rozwodów na 1000 ludności charakteryzował się powiat tczewski (0,9), a najwyższą Słupsk (1,9). Natomiast wskaźnik rozwodów na 1000 nowo zawartych małżeństw przyjmował najniższe wartości w powiecie kartuskim (210) i wejherowskim (224), a najwyższe w Słupsku (559) i w powiecie lęborskim (481).

In 2020, compared with 2019, an increase in the number of divorces was recorded in five powiats of Pomorskie Voivodship – the largest in Nowodworski Powiat (10.3%) and in Kartuski Powiat (7.4%). The largest decrease was recorded in Tczewski (37.5%) and Człuchowski (30.1%) Powiats. Tczewski Powiat represented the lowest divorce rate (0.9), while Słupsk the highest (1.9). The divorce rate per 1,000 new marriages took the lowest values in Kartuski (210) and Wejherowski (224) Powiats, while the highest in Słupsk (559) and in Lęborski Powiat (481).

2.4. Urodzenia żywe**2.4. Live births****Urodzenie żywe**

Całkowite wydalenie lub wydobycie z ustroju matki noworodka, niezależnie od czasu trwania ciąży, który po takim wydaleniu lub wydobyciu oddycha bądź wykazuje jakiegokolwiek inne oznaki życia, takie jak czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli, bez względu na to, czy sznur pępowiny został przecięty lub łożysko zostało oddzielone.

Live birth

The complete expulsion or extraction of a newborn from its mother, irrespective of the pregnancy duration. The newborn child after such expulsion or extraction breathes or shows any other signs of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or muscle contraction depending on the will, whether or not the umbilical cord has been cut or the placenta has been separated.

W 2020 r. w województwie pomorskim zarejestrowano 24,5 tys. urodzeń żywych – o 1,5 tys. (o 5,9%) mniej niż rok wcześniej. Ubytek liczby urodzeń odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w województwie świętokrzyskim (o 7,2%), a najmniejszy w województwie łódzkim (o 3,5%). W kraju spadek liczby urodzeń był mniejszy niż w województwie pomorskim i wyniósł 5,2%.

Spadek liczby urodzeń wpłynął na zmianę współczynnika urodzeń. W województwie pomorskim liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 ludności zmniejszyła się z 11,1 w 2019 r. do 10,4 w 2020 r. Podobnie jak w poprzednim roku była to najwyższa wartość w kraju (w 2020 r. razem z województwem mazowieckim i małopolskim). Najniższy współczynnik urodzeń odnotowano w województwie świętokrzyskim (7,7). W kraju liczba urodzeń na 1000 ludności była niższa niż w województwie pomorskim i wyniosła 9,3 (9,8 w 2019 r.).

Podobnie jak w poprzednich latach, wśród noworodków nieznacznie przeważali chłopcy. W 2020 r. w województwie pomorskim ich udział w ogólnej liczbie urodzeń żywych wyniósł 51,5%. W kraju wartość ta była zbliżona i wyniosła 51,3%.

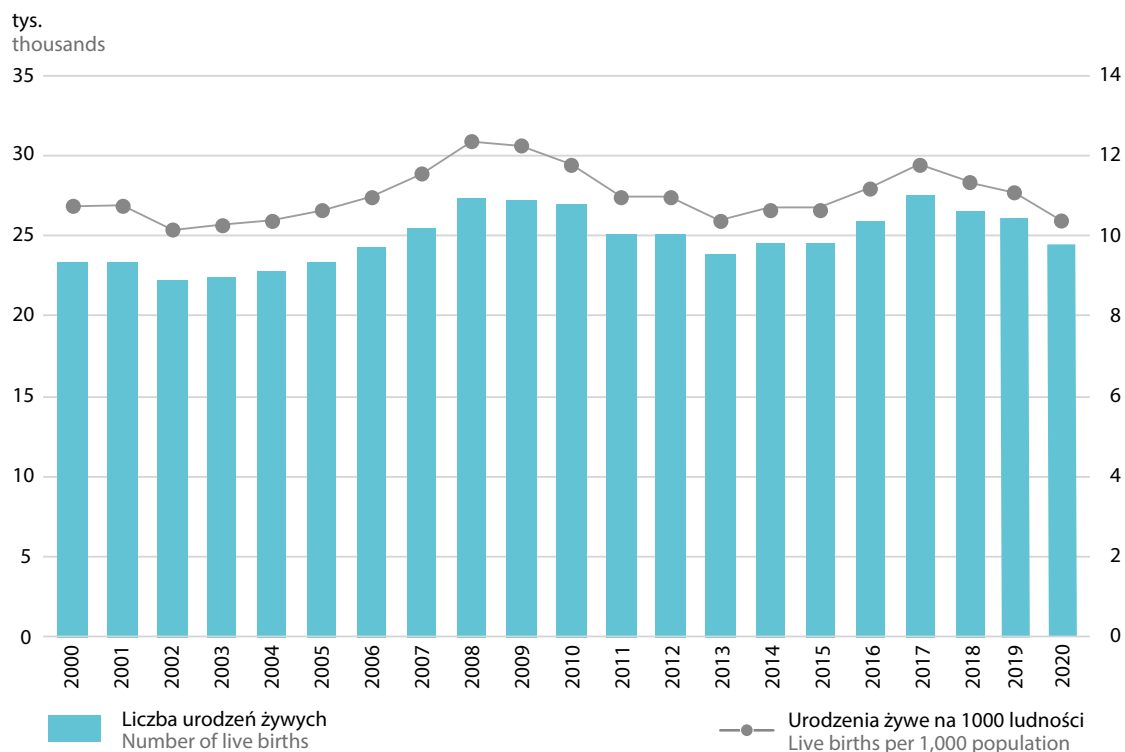
In 2020, 24.5 thousand live births were registered in Pomorskie Voivodship – by 1.5 thousand (5.9%) fewer than a year earlier. All voivodships recorded a decline, Świętokrzyskie Voivodship the largest (7.2%), while Łódzkie the smallest (3.5%). The decrease was smaller nationally than in Pomorskie Voivodship and accounted for 5.2%.

The decrease in the number of births affected the birth rate. In Pomorskie Voivodship, the number of live births per a population of 1,000 decreased from 11.1 in 2019 to 10.4 in 2020. As in the previous year, Pomorskie rated the highest countrywide (in 2020, together with Mazowieckie and Małopolskie Voivodships). The lowest birth rate was recorded in Świętokrzyskie Voivodship (7.7). The birth rate per 1,000 people was lower on a national scale than in Pomorskie Voivodship, reaching 9.3 (9.8 in 2019).

As in previous years, boys slightly prevailed among neonates. In 2020, they represented 51.5% of the total number of live births in Pomorskie Voivodship. The national figure was alike and reached 51.3%.

Wykres 29. Urodzenia żywe

Chart 29. Live births

Dane o **urodzeniach** w podziale terytorialnym opracowano według miejsca zamieszkania matki noworodka.

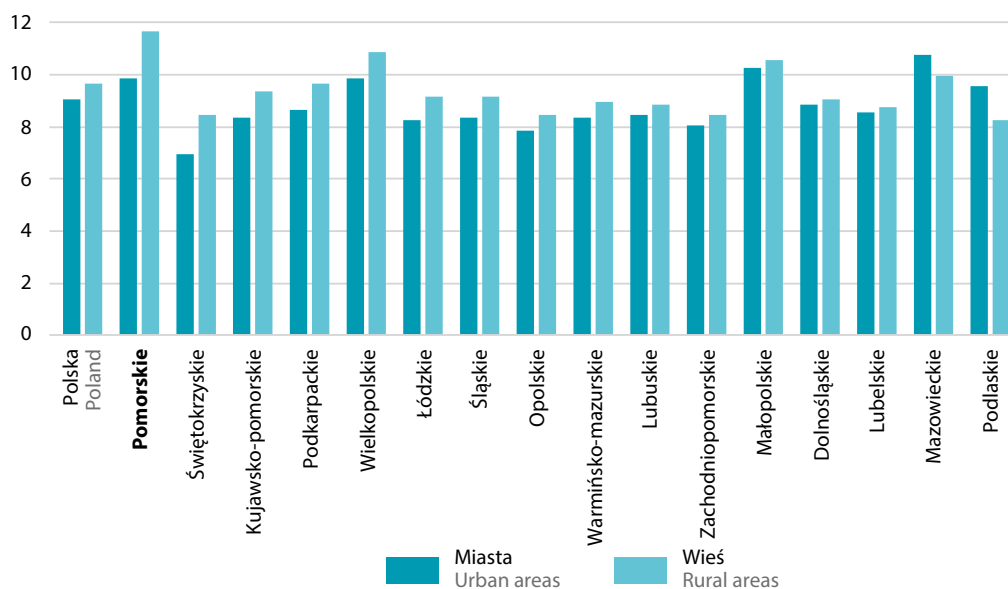
Data regarding **births** in the territorial breakdown were compiled according to the mother's place of residence.

Pomimo, że więcej urodzeń żywych notuje się w miastach, to niezmiennie od wielu lat natężenie urodzeń na wsi jest wyższe niż w miastach. Warto zaznaczyć, że z biegiem lat różnica ta się zmniejsza. W 2000 r. wskaźnik urodzeń na wsi przewyższał o 4,5 wskaźnik dla miast, podczas gdy w 2020 r. różnica ta wyniosła 1,9. W kraju sytuacja była analogiczna, z tym, że różnica między wskaźnikami była mniejsza (2,7 w 2000 r. i 0,5 w 2020 r.).

Although more live births are recorded in cities, the intensity of births in rural areas has been invariably higher for many years. It is noteworthy that this gap has been decreasing over the years. In 2000, the birth rate in rural areas was by 4.5 higher than in cities, while the gap stood at 1.9 in 2020. The situation was similar countrywide, but the gap was smaller (2.7 in 2000 and 0.5 in 2020).

Wykres 30. Urodzenia żywe na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.

Chart 30. Live births per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020

Uwaga. Dane posortowane według malejącej przewagi wskaźnika urodzeń dla wsi nad wskaźnikiem urodzeń dla miast.

Note. Data sorted by narrowing advantage of the birth rate for rural areas over the birth rate for urban areas.

W 2020 r. w miastach województwa pomorskiego urodziło się 14,5 tys. dzieci, o 5,8% mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 59,2% ogólnej liczby urodzeń żywych w województwie. W kraju udział wyniósł 58,6%, natomiast roczny ubytek liczby urodzeń był niższy i wyniósł 5,5%. W województwie pomorskim w miastach na 1000 ludności odnotowano 9,8 urodzeń żywych (3 lokata w kraju). W Polsce wartość ta była niższa i wyniosła 9,0, a wśród województw wahała się od 10,7 w województwie mazowieckim do 6,9 w województwie świętokrzyskim.

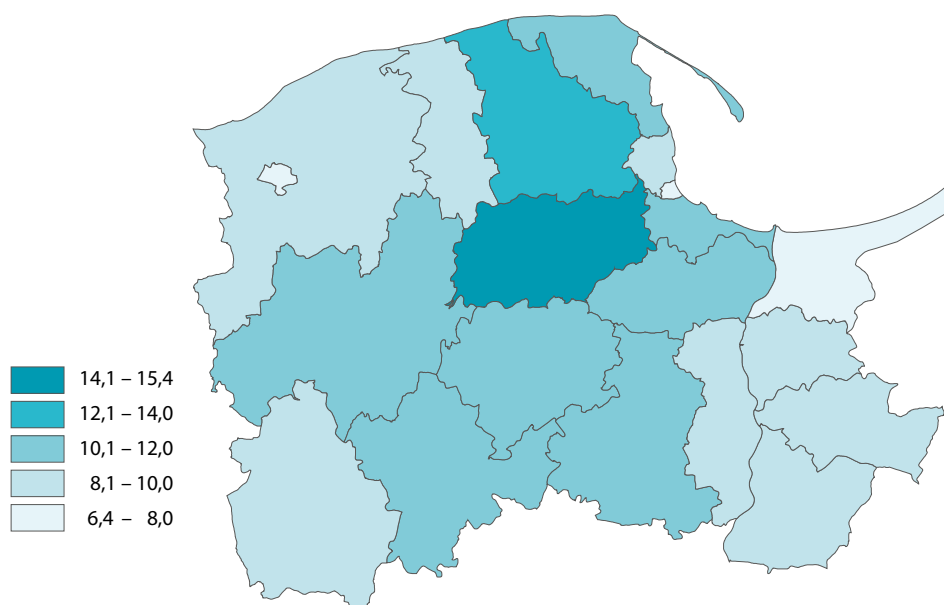
In 2020, 14.5 thousand children were born in cities of Pomorskie Voivodship, by 5.8% fewer than the year before. This represented 59.2% of the total number of live births in the Voivodship. The percentage for Poland accounted for 58.6%, while the annual decrease in the number of births was lower and averaged 5.5%. There were 9.8 live births per a population of 1,000 (3rd place in Poland) in urban areas of Pomorskie Voivodship. The national average was lower and made up 9.0, while the rate ranged from 10.7 in Mazowieckie to 6.9 in Świętokrzyskie Voivodship.

Na obszarach wiejskich województwa pomorskiego zarejestrowano 10,0 tys. urodzeń żywych, o 6,1% mniej niż w 2019 r. W kraju liczba urodzeń na wsi zmniejszyła się o 4,8%. Wskaźnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1000 ludności) w województwie wyniósł 11,6 i była to najwyższa wartość w kraju, gdzie natężenie urodzeń osiągnęło poziom 9,6. Natomiast najniższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie podlaskim – 8,2.

10.0 thousand live births were registered in rural areas of Pomorskie Voivodship, by 6.1% fewer than in 2019. Countrywide, the number of births in rural areas decreased by 4.8%. The birth rate (the number of live births per a population of 1,000) reached 11.6 in Pomorskie and was the highest in Poland where the birth intensity was 9.6. The lowest value of the indicator was recorded in Podlaskie Voivodship – 8.2.

Mapa 10. Urodzenia żywe na 1000 ludności w 2020 r.

Map 10. Live births per 1,000 population in 2020

W 2020 r. tylko w powiecie słupskim zarejestrowano więcej urodzeń żywych niż w poprzednim roku (o 0,7%). W pozostałych powiatach województwa odnotowano spadek, w tym największy w powiecie nowodworskim (16,4%) i kwidzyńskim (13,1%). Najwyższą liczbą urodzeń żywych na 1000 ludności charakteryzowały się powiaty: kartuski (15,4) oraz wejherowski (12,2), podczas gdy najniższą Sopot (6,4) i powiat nowodworski (7,6). Wartość tego wskaźnika w powiecie kartuskim była najwyższa w skali kraju, natomiast wartość dla powiatu wejherowskiego uplasowała go na siódmej pozycji.

Analizując strukturę wieku matek można zauważyć, że nastąpił spadek częstości urodzeń wśród kobiet będących w wieku do 29 lat, natomiast wzrósł wśród kobiet mających 30 lat i więcej. W województwie pomorskim udział urodzeń przez kobiety do 29 roku życia zmniejszył się z 74,5% w 2000 r. do 49,2% w 2020 r., podczas gdy u kobiet w wieku 30 lat i więcej wzrósł z 25,5% w 2000 r. do 50,8% w 2020 r. W Polsce sytuacja kształtowała się analogicznie, z tym, że w 2020 r. już ponad połowa urodzeń (53,5%) dotyczyła matek w wieku 30 lat i więcej.

In 2020, more live births than in the previous year were registered only in Słupski Powiat (by 0.7%). Other powiats of the Voivodship recorded a decline, Nowodworski Powiat (16.4%) and Kwidzyński Powiat (13.1%) the largest. The most live births per 1,000 people were recorded in Kartuski (15.4) and Wejherowski (12.2) Powiats, while the fewest in Sopot (6.4) and Nowodworski Powiat (7.6). The value of this indicator ranked Kartuski Powiat the first, while Wejherowski Powiat seventh in Poland.

Analysing the maternal age, a drop in the birth rate was noted for women aged up to 29 years, while it increased among women aged 30 and more. In Pomorskie Voivodship, the percentage of births by women aged up to 29 fell from 74.5% in 2000 to 49.2% in 2020, while for women aged 30 and more it rose from 25.5% in 2000 up to 50.8% in 2020. The situation was alike countrywide, but more than half of the children (53.5%) were born to mothers aged 30 and more in 2020.

Zmieniła się również struktura urodzeń według wieku ojca. W województwie pomorskim udział ojców w wieku do 29 lat zmniejszył się z 52,7% w 2000 r. do 31,7% w 2020 r., natomiast ojców w wieku 30 lat i więcej wzrósł odpowiednio z 39,9% do 63,7%. W kraju 67,4% dzieci urodziło się ojcom w wieku 30 lat i więcej.

W województwie pomorskim 32,5% dzieci urodziły kobiety, które w 2020 r. były w wieku 25-29 lat, a 32,1% – kobiety w wieku 30-34 lata. Natomiast ojcami najczęściej byli mężczyźni w wieku 30-34 lata (32,4%) oraz w wieku 25-29 lat (24,5%).

The distribution of births also changed according to the father's age. In Pomorskie Voivodship, the percentage of fathers aged up to 29 years inclusive fell from 52.7% in 2000 to 31.7% in 2020, while the rate for fathers aged 30 and more rose from 39.9% to 63.7% respectively. On a national scale, 67.4% of the children were born to fathers aged 30 and more.

In Pomorskie Voivodship, 32.5% of children were born to mothers aged 25-29 in 2020 and 32.1% to mothers aged 30-34 years. However, fathers were mostly aged 30-34 (32.4%) and 25-29 years (24.5%).

Wykres 31. Urodzenia żywe według wieku matki

Chart 31. Live births by mother's age

Mediana wieku (wiek środkowy) matek

Wiek matek w momencie urodzenia kolejnego dziecka, który połowa matek już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Median mothers' age

Maternal age at subsequent childbirth, which half the mothers has already crossed and the other half has not yet reached.

W analizowanym okresie w województwie pomorskim zwiększył się także wiek środkowy matek rodzących pierwsze dziecko z 24,2 lat w 2002 r. do 28,1 lat w 2020 r., podczas gdy w kraju odpowiednio z 24,3 lat do 28,5 lat. W przekroju województw najniższa wartość mediany wieku matek rodzących pierwsze dziecko w 2020 r. została odnotowana w województwie warmińsko-mazurskim – 27,4 lat, a najwyższa w województwie mazowieckim – 29,5 lat.

In the analysed period, median mothers' age at first childbirth increased from 24.2 in 2002 to 28.1 years in 2020 in Pomorskie Voivodship and from 24.3 to 28.5 years respectively countrywide. Broken down by voivodships, the lowest median mothers' age at first childbirth in 2020 was recorded in Warmińsko-Mazurskie Voivodship – 27.4, the highest in Mazowieckie Voivodship – 29.5 years.

W 2020 r. w miastach województwa pomorskiego mediana wieku matek była o 1,5 roku wyższa niż na wsi i wyniosła 30,7 lat. W przypadku urodzenia pierwszego dziecka różnica wyniosła 2,7 lat przy wartości mediany 29,0 lat w miastach.

In 2020, the median mothers' age in cities of Pomorskie Voivodship was 1.5 years higher than in rural areas and amounted to 30.7 years. The gap was 2.7 years in the case of the first childbirth, while the median was 29.0 years in cities.

Kolejność urodzenia dziecka

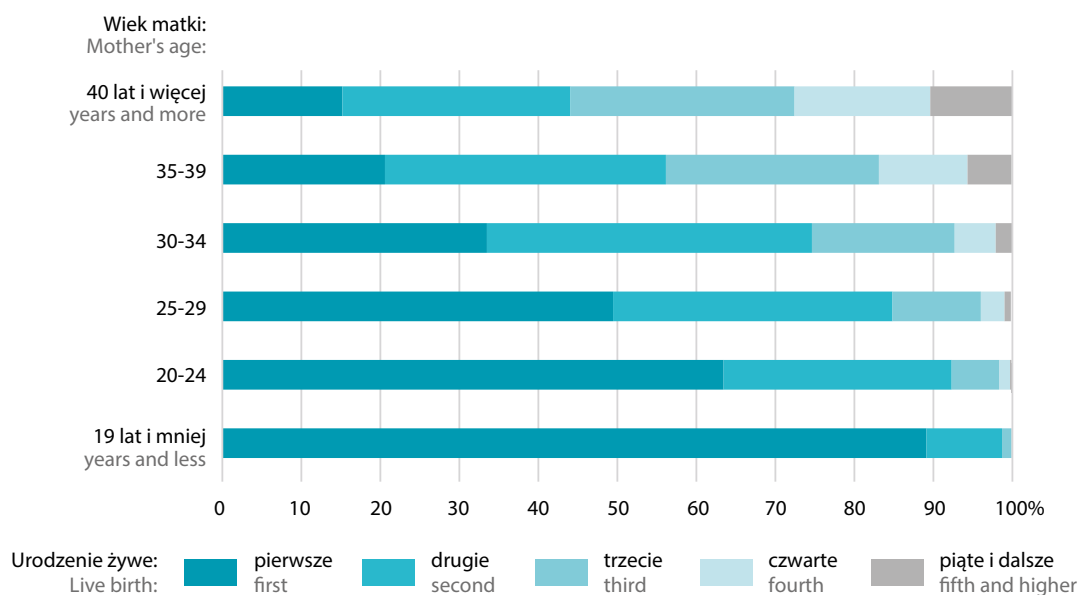
Określa, którym z kolei dzieckiem urodzonym przez matkę jest noworodek zarejestrowany w danym roku, przy uwzględnieniu wszystkich poprzednich urodzeń noworodków żywych i martwych.

Birth order of a child

Defines which subsequent child amidst those born by the mother is the neonate registered in a given year, considering all previous live and still births.

Wykres 32. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i wieku matki w 2020 r.

Chart 32. Live births by birth order and mother's age in 2020

W 2020 r., podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w urodzeniach żywych ogółem miały urodzenia pierwszej i drugiej kolejności. W województwie pomorskim udział urodzeń pierwszego dziecka ukształtował się na poziomie 41,8%, a drugiego 35,5%. W kraju wartości te były zbliżone i wyniosły odpowiednio 44,2% i 34,9%. Udział urodzeń trzeciego dziecka wyniósł 15,4% w województwie pomorskim i 14,7% w kraju, a czwartego dziecka i dalszego odpowiednio 7,3% i 6,2%.

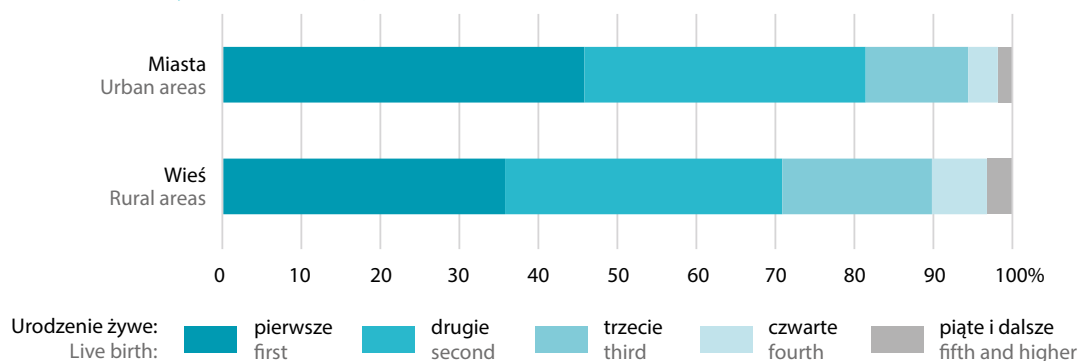
W 2020 r. w miastach województwa pomorskiego wyższe udziały dotyczyły urodzeń pierwszego (45,9%) i drugiego dziecka (35,7%). Natomiast na wsi wyższe były udziały urodzeń trzeciego (19,0%) oraz czwartego i dalszego dziecka (10,1%).

In 2020, as in previous years, the first- and second-born children had the largest share in total live births. In Pomorskie Voivodship, the birth rate of the first child stood at 41.8% and the second at 35.5%. These values were similar countrywide, accounting for 44.2% and 34.9% respectively. The third order averaged 15.4% in Pomorskie Voivodship and 14.7% in the country, and fourth or subsequent – 7.3% and 6.2% respectively.

In 2020, higher shares were recorded for births of the first (45.9%) and second offspring (35.7%) in cities of Pomorskie Voivodship. However, third (19.0%) and fourth or higher order (10.1%) prevailed in rural areas.

Wykres 33. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i miejsca zamieszkania w 2020 r.

Chart 33. Live births by birth order and place of residence in 2020

W przekroju terytorialnym najwyższy udział urodzenia pierwszego dziecka i jednocześnie najniższy urodzenia trzeciego oraz czwartego i dalszego dziecka odnotowano w miastach na prawach powiatu: Gdańsku, Gdyni i Sopocie. W powiecie sztumskim sytuacja była odwrotna – udziały pierwszych urodzeń były najniższe, a trzeciego dziecka jedno z najwyższych, natomiast w powiecie kartuskim udziały urodzeń drugich były jedno z najniższych, a czwartego i kolejnego dziecka najwyższe.

Analysing powiat of Pomorskie Voivodship in 2020, the firstborns' highest share was recorded in the cities with powiat status: Gdańsk, Gdynia and Sopot, while the birth rates of third as well as fourth and subsequent order were the smallest. By contrast, the shares of first order births were the smallest and third order births were one of the highest in Sztumski Powiat. In Kwidzyński Powiat, the shares of second order births were among the smallest and fourth and higher order births were the largest.

W przypadku **porodów wielorakich** (np. bliźniaczych, trojacznych) w statystyce uważa się każdego noworodka za odrębne urodzenie. Natomiast jako poród uważa się zarówno urodzenie pojedyncze, w wyniku którego rodzi się jedno niemowlę, jak również urodzenie wielorakie, kiedy rodzi się dwoje lub więcej niemowląt – bez względu czy dzieci rodzą się żywe czy martwe.

In the case of **multiple births** (e.g. twin, triple), every neonate is counted in statistics as a separate birth. A childbirth means both single birth when one infant is born and a multiple birth when two or more infants are born – regardless whether born alive or stillborn.

Wśród urodzeń żywych zdecydowanie przeważają urodzenia pojedyncze. W województwie pomorskim w 2020 r. było ich 23,9 tys., 97,4% wszystkich urodzeń żywych (taki sam udział w kraju). Poza tym żywo urodziło się 622 dzieci z ciąży bliźniaczych i 12 – z ciąży trojacznych.

Single births prevail substantially among live births. In 2020, they reached 23.9 thousand, 97.4% of all live births in Pomorskie Voivodship (the same share on the national level). 622 children from twin pregnancy were born alive and 12 from triple pregnancy.

Urodzenie małżeńskie

Urodzenie, które nastąpiło w czasie trwania małżeństwa albo przed upływem 300 dni od jego ustania lub unieważnienia, a także urodzenie, które nastąpiło przed zawarciem związku małżeńskiego, pod warunkiem, że dziecko zostało zarejestrowane po lub w momencie rejestracji związku małżeńskiego (w urzędzie stanu cywilnego).

Marital birth

Birth that occurred within the marriage duration or within 300 days of its termination or cancellation, as well as birth that occurred before the marriage, on condition that the child was registered after or at the moment of the marriage registration (at the registry office).

Mimo, że większość urodzeń żywych jest rejestrowana jako urodzenia małżeńskie, to od dłuższego czasu obserwuje się ich systematyczny spadek. W 2000 r. w województwie pomorskim udział małżeńskich urodzeń żywych stanowił 83,5% ogólnej liczby urodzeń żywych, w 2010 r. było to 74,0%, a w 2020 r. – 69,5%. W Polsce tendencja była podobna. Udział urodzeń małżeńskich zmniejszył się z 87,9% w 2000 r. do 73,6% w 2020 r. W 2020 r. w przekroju województw najwyższy udział urodzeń żywych małżeńskich odnotowano w województwie podkarpackim (85,6%) i małopolskim (85,3%), a najniższy w województwie zachodniopomorskim (57,6%) i lubuskim (57,9%).

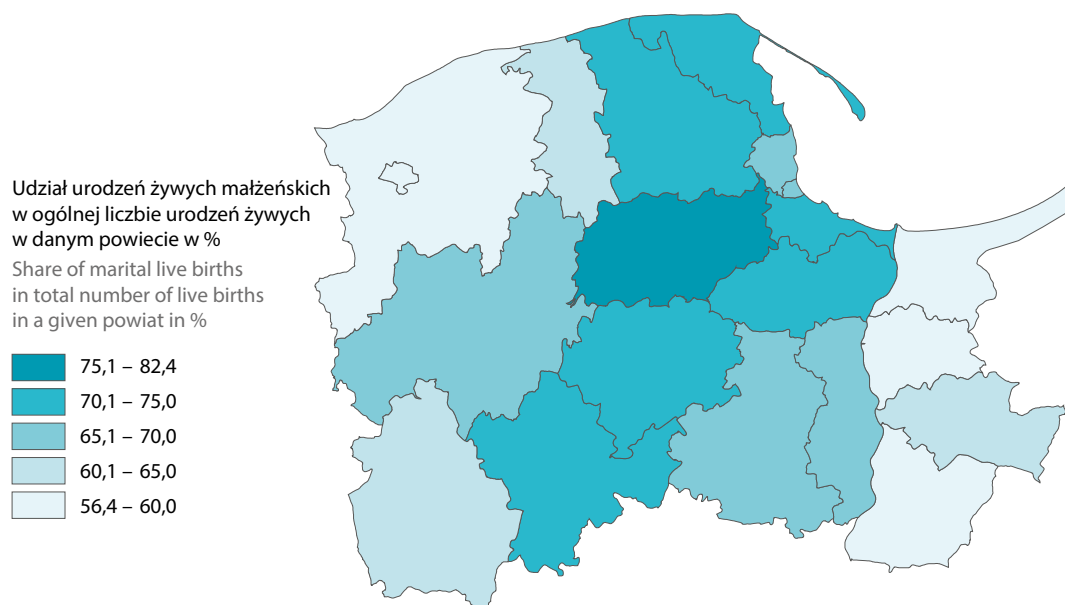
W 2020 r. zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju udział urodzeń żywych małżeńskich w miastach był niższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio 67,3% wobec 72,6% dla województwa pomorskiego oraz 70,4% wobec 78,2% dla kraju. Analogiczna relacja notowana była w większości województw, za wyjątkiem województwa warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego, gdzie wyższy udział urodzeń małżeńskich odnotowano w miastach niż na wsi.

Although most live births are registered as marital births, a steady decline in their percentage has long been observed. In 2000, the share of marital births accounted for 83.5% of the total number of live births in Pomorskie Voivodship, 74.0% in 2010, and 69.5% in 2020. The trend was similar countrywide. The percentage of marital births decreased from 87.9% in 2000 to 73.6% in 2020. In a regional cross-classification, the highest share of marital live births in 2020 was recorded in Podkarpackie (85.6%) and Małopolskie (85.3%), the smallest in Zachodniopomorskie (57.6%) and Lubuskie (57.9%) Voivodships.

Both in Pomorskie Voivodship and the whole country, the share of marital live births in 2020 was lower in urban than in rural areas and reached 67.3% versus 72.6% for Pomorskie and 70.4% versus 78.2% nationally. A similar relation was observed in the majority of voivodships, with the exception of Warmińsko-Mazurskie and Zachodniopomorskie where a larger share of marital births was recorded in cities than in rural areas.

Mapa 11. Urodzenia żywe małżeńskie w 2020 r.

Map 11. Marital live births in 2020

W 2020 r. wśród powiatów województwa pomorskiego udział urodzeń żywych małżeńskich w ogólnej liczbie urodzeń żywych danego powiatu był zróżnicowany. Najwięcej urodzeń małżeńskich odnotowano w powiecie kartuskim (82,4%) i kościerskim (73,8%), podczas gdy najmniej w powiecie słupskim (56,4%) i w Słupsku (56,6%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania tylko w powiatach kwidzyńskim, nowodworskim i sztumskim udział analizowanego wskaźnika był wyższy w miastach niż na wsi.

In 2020, the share of marital live births in the total number of live births in powiats of Pomorskie Voivodship was varied. The highest rates of marital births were recorded in Kartuski (82.4%) and Kościerski (73.8%) Powiats, while the smallest in Słupski Powiat (56.4%) and in Słupsk (56.6%). Taking into account the place of residence, the share was larger in urban than in rural areas only in Kwidzyński, Nowodworski and Sztumski Powiats.

2.5. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności

2.5. Female fertility rate and reproduction rates

Płodność kobiet

Mierzy się współczynnikiem obliczonym jako stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie do liczby kobiet będących w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki płodności cząstkowe, obliczone jako stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie od kobiet w danym wieku do ogólnej liczby kobiet w tym samym wieku. Urodzenia z kobiet w wieku poniżej 15 lat włącza się do wieku 15 lat, a urodzenia z kobiet w wieku 50 lat i więcej do wieku 49 lat.

Female fertility rate

Is calculated as the ratio of the number of live births in a given period to the number of women of reproductive age (15-49). Besides total rates, age-specific fertility rates are published, calculated as the ratios of the number of live births in a given period from women of a given age to the total number of women who are the same age. Births to women under 15 are included in the age of 15, and births to women aged 50 and more are counted to the age of 49.

Tablica 15. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności w 2020 r.

Table 15. Female fertility and reproduction rates of population in 2020

Wyszczególnienie	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Specification
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku:				Fertility – live births per 1,000 females aged:
15-49 lat ^{ab}	44,14	42,13	47,44	15-49 ^{ab}
15-19 ^a	11,55	10,21	13,26	15-19 ^a
20-24	56,55	47,84	67,54	20-24
25-29	105,58	101,82	110,95	25-29
30-34	86,87	88,20	84,54	30-34
35-39	38,07	37,57	39,02	35-39
40-44	8,20	8,14	8,32	40-44
45-49 lat ^b	0,41	0,35	0,52	45-49 ^b
Współczynniki:				Rates:
Dzietności ogólnej	1,531	1,465	1,617	Total fertility
Reprodukcji brutto	0,743	0,714	0,779	Gross reproduction
Dynamiki demograficznej	0,955	0,819	1,255	Demographic dynamics

ab Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

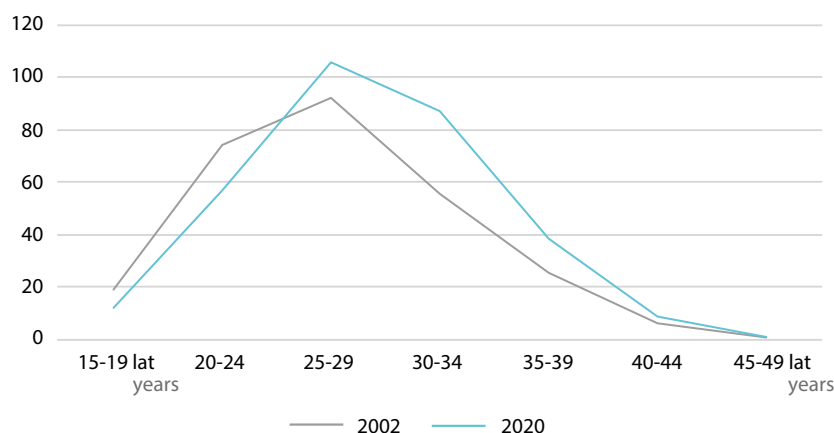
ab Including births to mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

Liczba urodzeń uzależniona jest m.in. od liczby potencjalnych matek, tj. kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) oraz ich płodności. Pomimo, że w ostatnich latach w województwie pomorskim ich udział w ogólnej liczbie kobiet zmniejszył się (z 52,1% w 2002 r. do 46,0% w 2020 r.) to ogólny współczynnik płodności stopniowo przyjmował coraz wyższe wartości – w 2002 r. na 1000 kobiet w wieku rozrodczym przypadało 38,38 urodzeń żywych, a w 2017 r. – 49,30. Od 2018 r. współczynnik zaczął się zmniejszać. W 2020 r. wartość współczynnika płodności była niższa niż rok wcześniej we wszystkich województwach, a analizowany wskaźnik przyjmował wartości od 34,39 w województwie świętokrzyskim do 44,27 w województwie mazowieckim, przy wartości 44,14 w województwie pomorskim (drugą lokatą) oraz 39,92 w kraju.

Biorąc pod uwagę wiek kobiet najwyższy współczynnik płodności w województwie pomorskim odnotowano wśród kobiet w wieku 25-29 lat (91,98 urodzeń w 2002 r. i 105,58 w 2020 r.). W analizowanym okresie przesunięciu uległa druga pod względem wysokości wartość współczynnika płodności – z grupy wieku 20-24 lata (73,97 w 2002 r.) do grupy 30-34 lata (86,87 w 2020 r.). Natomiast współczynnik płodności kobiet w wieku 15-19 lat zmniejszył się z 18,48 urodzeń w 2002 r. do 11,55 w 2020 r.

Wykres 34. Płodność kobiet

Chart 34. Female fertility rate

W 2020 r. w większości województw wyższą płodność odnotowano wśród kobiet zamieszkałych na wsi. Największa różnica wystąpiła w województwie pomorskim, gdzie na wsi na 1000 kobiet w wieku rozrodczym przypadało 47,44 urodzeń (najwyższa wartość w kraju), a w miastach 42,13 (czwarta lokata po województwie mazowieckim, małopolskim i wielkopolskim).

The number of births depends, inter alia, on the number of potential mothers, i.e. women of childbearing age (15-49 years) and their fertility. Although their percentage in the total number of women decreased in Pomorskie Voivodship in recent years (from 52.1% in 2002 to 46.0% in 2020), the overall fertility rate is gradually taking on higher values – in 2002, there were 38.38 live births per 1,000 women of reproductive age, while in 2017 – 49.30. The indicator has been declining since 2018. In 2020, in comparison with the previous year, the fertility rate decreased in all voivodships and the analysed rate varied across voivodships between 34.39 in Świętokrzyskie and 44.27 in Mazowieckie Voivodship, through 44.14 in Pomorskie Voivodship (second place) and 39.92 nationally.

Considering women's age, the highest fertility rate in Pomorskie Voivodship was recorded among women aged 25-29 (91.98 births in 2002 and 105.58 in 2020). During the analysed period, the second highest fertility rate shifted – from the age group of 20-24 years (73.97 in 2002) to the group of 30-34 years (86.87 in 2020). However, the fertility rate of women aged 15-19 decreased from 18.48 births in 2002 to 11.55 in 2020.

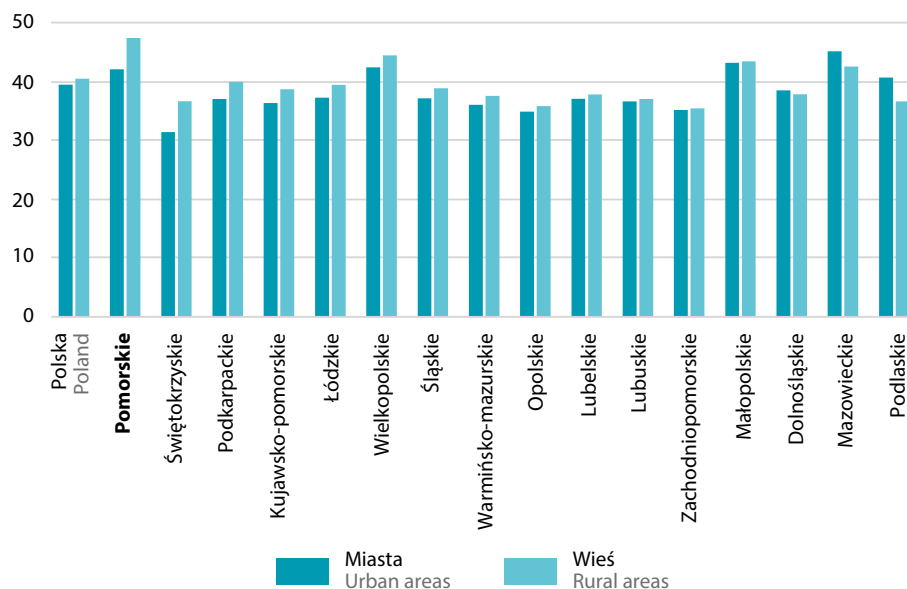
In 2020, higher fertility in most voivodships was recorded among women living in rural areas. The biggest difference occurred in Pomorskie Voivodship with 47.44 births per 1,000 women of reproductive age in rural areas (the highest value countrywide), and 42.13 in cities (fourth after Mazowieckie, Małopolskie and Wielkopolskie Voivodships).

W porównaniu z latami wcześniejszymi nastąpiło zmniejszenie dysproporcji między wsią a miastem w poziomie współczynnika płodności kobiet. W 2002 r. w województwie pomorskim różnica wyniosła 15,24 urodzenia na korzyść wsi, podczas gdy w 2020 r. – 5,31 urodzeń.

In comparison with previous years, the gap between rural and urban areas in female fertility rate diminished. In 2002, the discrepancy in Pomorskie Voivodship was 15.24 births in favour of rural areas, while in 2020 – 5.31 births.

Wykres 35. Płodność kobiet według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.

Chart 35. Female fertility rate by place of residence and voivodships in 2020

Uwaga. Dane posortowane według malejącej przewagi współczynnika płodności dla wsi nad współczynnikiem płodności dla miast.
Note. Data sorted by narrowing advantage of the female fertility rate for rural areas over the female fertility rate for urban areas.

W 2020 r. najwyższymi wartościami współczynnika płodności w województwie pomorskim charakteryzował się powiat kartuski (63,08 urodzeń na 1000 kobiet w wieku rozrodczym) i wejherowski (49,87 urodzeń). Jednocześnie wartość współczynnika w powiecie kartuskim była najwyższa wśród wszystkich powiatów w kraju, a powiat wejherowski uplasował się na siódmej pozycji. Natomiast w Sopocie i powiecie nowodworskim odnotowano najniższe w województwie wartości analizowanego wskaźnika (odpowiednio 30,39 i 33,20 urodzeń).

W 2020 r. w większości powiatów województwa pomorskiego, za wyjątkiem Gdyni, najwyższa wartość współczynnika płodności kobiet była notowana wśród kobiet w wieku 25-29 lat, zwłaszcza w powiecie kartuskim i kościerskim, gdzie na 1000 kobiet w tej grupie wiekowej przypadało odpowiednio 151,54 i 125,00 urodzeń. Najniższą wartość wskaźnika w analizowanej grupie wiekowej kobiet odnotowano w Sopocie (66,84 urodzeń) oraz w powiecie sztumskim (73,72 urodzenia). Duża rozpiętość współczynnika płodności notowana była w grupie kobiet w wieku 15-19 lat. Jego wartość wahała się od 5,39 urodzeń w Gdyni do 18,47 urodzeń w powiecie malborskim.

In 2020, Kartuski Powiat (63.08 births per 1,000 women of childbearing age) and Wejherowski (49.87 births) recorded the highest fertility rate in Pomorskie Voivodship. The fertility rate in Kartuski Powiat was the highest countrywide and Wejherowski Powiat was the seventh. However, Sopot and Nowodworski Powiat recorded the lowest values of the analysed rate in the Voivodship (respectively 30.39 and 33.20 births).

In 2020, the highest female fertility rate was recorded among women aged 25-29 in most powiats of Pomorskie Voivodship, with the exception of Gdynia, principally in Kartuski and Wejherowski Powiats which concentrated respectively 151.54 and 125.00 births per 1,000 women in this age group. The lowest value of the indicator in the analysed age group of women was recorded in Sopot (66.84 births) and in Sztumski Powiat (73.72 births). A large spread of the fertility rate was recorded in women aged 15-19, ranging from 5.39 births in Gdynia to 18.47 births in Malborski Powiat.

Współczynnik dzietności

Oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

Total fertility rate

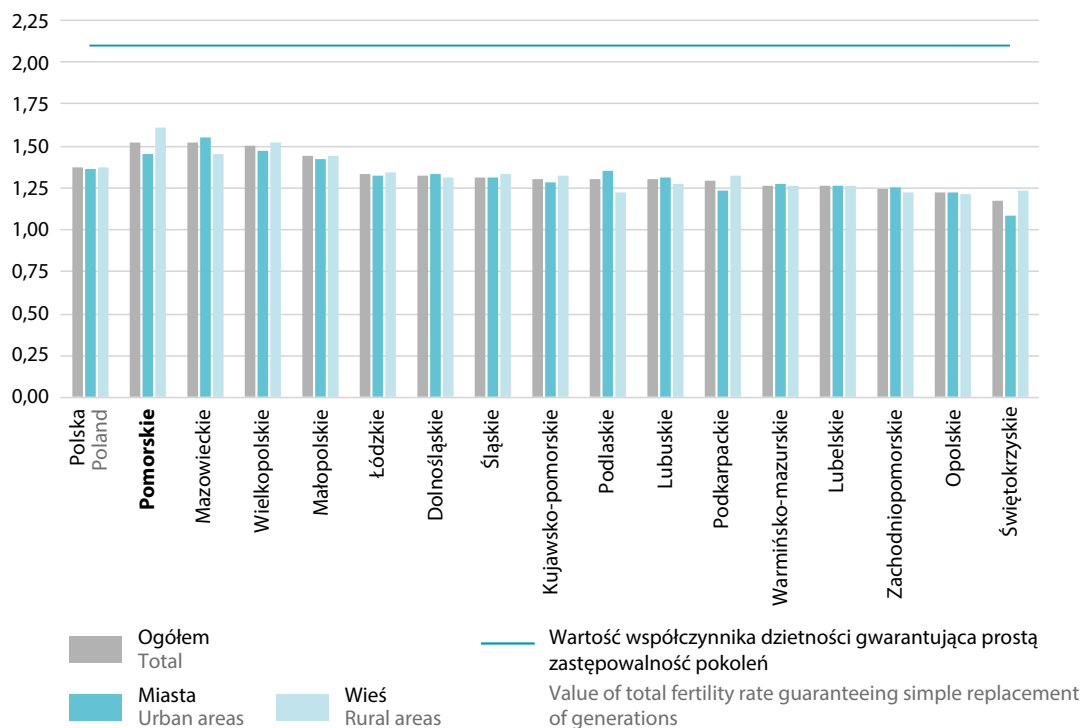
The number of children that would be born on average to a woman during her whole reproductive period (15-49 years), assuming that in particular phases of this period she would give birth conforming to the fertility rates of a given year, i.e. the age-specific fertility rates for this period are treated as constant.

W województwie pomorskim, w porównaniu z pozostałymi województwami, współczynnik urodzeń na 1000 ludności utrzymuje się na wysokim poziomie. Mimo to liczba urodzeń nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń. W ostatnich latach wartość współczynnika dzietności kształtuje się poniżej 2, podczas gdy wielkość optymalna – określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego – to 2,10-2,15, tj. gdy w danym roku na 100 kobiet w wieku 15-49 lat przypada średnio 210-215 urodzonych dzieci. W 2002 r. współczynnik dzietności wyniósł 1,34, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) przypadały 134 urodzenia. W 2020 r. wartość ta wzrosła do 1,53 i mimo, że była najwyższa w całym kraju, to nadal była poniżej wartości optymalnej. Najniższa wartość współczynnika dzietności została odnotowana w województwie świętokrzyskim (1,18), podczas gdy przeciętnie w Polsce analizowany wskaźnik kształtował się na poziomie 1,38.

In Pomorskie Voivodship, compared to other voivodships, the birth rate per 1,000 population remains high. Nevertheless, the number of births does not guarantee a simple replacement of generations. In recent years, the total fertility rate was below 2, while the optimal level – described as beneficial for stable demographic development – is 2.10-2.15, i.e. when 210-215 children are born to 100 women aged 15-49 during a year. In 2002, the total fertility rate was 1.34, which means that there were 134 births per 100 women of reproductive age (15-49 years). In 2020, this value increased to 1.53 and, although the highest countrywide, it was still below the optimal value. The lowest total fertility rate was recorded in Świętokrzyskie Voivodship (1.18), while the average national rate stood at 1.38.

Wykres 36. Współczynnik dzietności według województw w 2020 r.

Chart 36. Total fertility rate by voivodships in 2020

Uwaga. Dane posortowane malejąco według współczynnika dzietności ogółem.

Note. Data sorted in descending order of total fertility rate.

W 2020 r. w połowie województw wartość współczynnika dzietności na wsi nieznacznie przewyższała wartości notowane w miastach. Największa różnica notowana była w województwie pomorskim, gdzie wartość współczynnika dzietności na wsi osiągnęła poziom 1,62 (najwyższa wartość w kraju) wobec 1,46 w miastach (trzecia lokata po województwie mazowieckim i wielkopolskim).

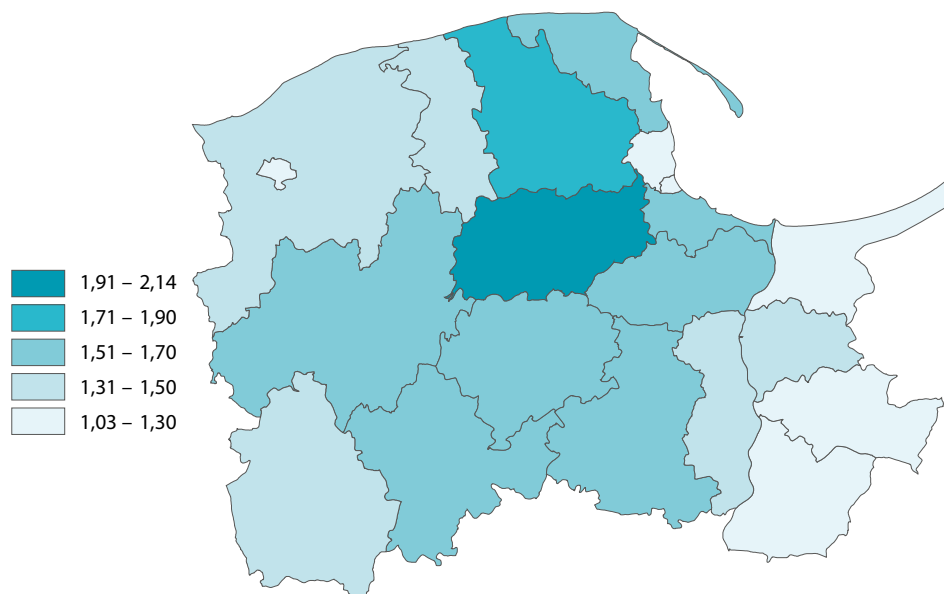
W 2020 r. w skali województwa pomorskiego, jak i kraju, jedynie w powiecie kartuskim współczynnik dzietności osiągnął wartość 2,14 gwarantującą prostą zastępowalność pokoleń, tj. na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) przypadają 214 urodzenia. Wartość ta była nieznacznie wyższa na obszarach wiejskich tego powiatu (2,18), podczas gdy w miastach nie osiągnęła optymalnego poziomu i wyniosła 1,88. Najniższą wartością współczynnika dzietności charakteryzował się Sopot (103 urodzenia na 100 kobiet w wieku rozrodczym). Była to również jedna z najniższych wartości w kraju. Pod względem najniższego współczynnika dzietności zaraz za Sopotem znalazł się powiat nowodworski, gdzie odnotowano 115 urodzeń na 100 kobiet w wieku rozrodczym.

In 2020, half of the voivodships recorded marginally higher total fertility rate in rural areas than in cities. The biggest discrepancy occurred in Pomorskie Voivodship where the total fertility rate in rural areas reached 1.62 (the highest value in the country) compared to 1.46 in cities (third place after Mazowieckie and Wielkopolskie Voivodships).

In 2020, across Pomorskie Voivodship and the whole country, only in Kartuski Powiat the total fertility rate reached 2.14, the value which guarantees a simple replacement of generations. This means that there were 214 births per 100 women of reproductive age (15-49 years). This value was slightly higher in rural areas of this Powiat (2.18), while it did not reach the optimal level in cities and stood at 1.88. The total fertility rate was the lowest in Sopot (103 births per 100 women of reproductive age), which was one of the lowest values in Poland. Following Sopot, Nowodworski Powiat with 115 births per 100 women of reproductive age had the second lowest total fertility rate in Pomorskie Voivodship.

Mapa 12. Współczynnik dzietności w 2020 r.

Mapa 12. Total fertility rate in 2020

Współczynnik reprodukcji brutto

Przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę, przy założeniu, że kobieta będąc w wieku rozrodczym (15-49 lat) rodzić będzie z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodząc w roku, dla którego oblicza się współczynnik (niezmienne współczynniki płodności).

Gross reproduction rate

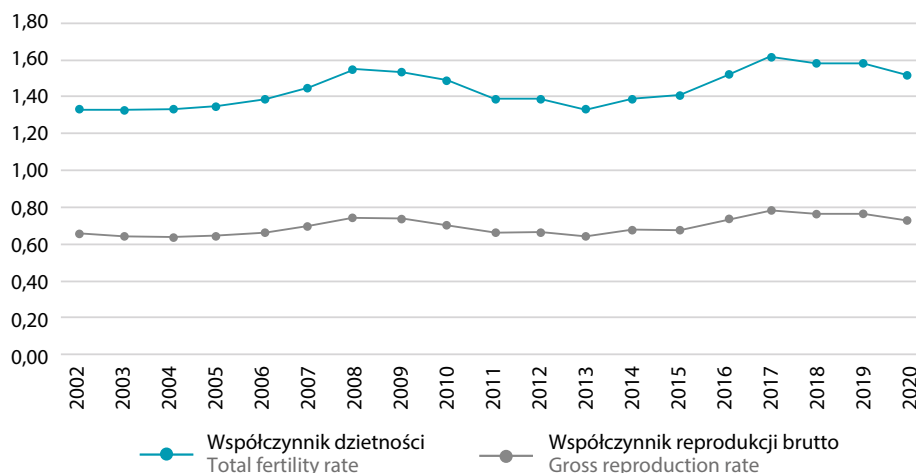
Represents the number of daughters born on average to a woman assuming that a woman of reproductive age (15-49) would give birth conforming to the fertility rates for all women giving birth in the year for which the rate is calculated (constant fertility rates).

Modyfikacją współczynnika dzietności, przy wyodrębnieniu z ogólnej liczby urodzeń żywych urodzeń dzieci płci żeńskiej, jest współczynnik reprodukcji brutto wyrażający stopień zastępowalności pokoleń matek przez córki z założeniem, że wszystkie córki osiągną (dożyją) wieku swoich matek w momencie ich urodzenia.

Gross reproduction rate, expressing the replacement of generations of mothers by daughters on assumption that all daughters will live at least up to the age their mothers had reached at childbirth, is a modification of the total fertility rate, separating female infants from the total number of live births.

Wykres 37. Współczynniki dzietności i reprodukcji brutto

Chart 37. Total fertility rate and gross reproduction rate

W 2020 r. w województwie pomorskim wartość współczynnika reprodukcji brutto wyniosła 0,74 (0,66 w 2002 r.), co przy założeniu stałego wzorca płodności z danego roku oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym przypadają 74 żywo urodzone córki (66 w 2002 r.). Po województwie mazowieckim (0,75) była to druga najwyższa wartość w kraju, gdzie wskaźnik osiągnął poziom 0,67. Najniższą wartość współczynnika reprodukcji brutto odnotowano w województwie świętokrzyskim (0,57).

W większości województw wyższe wartości współczynnika reprodukcji brutto odnotowano na wsi niż w miastach, przy czym w województwie pomorskim na wsi była to najwyższa wartość w kraju (0,78), a w miastach (0,71) trzecia po województwie mazowieckim (0,76) i wielkopolskim (0,72). Przy takich samych warunkach płodności generacja matek w województwie pomorskim zostałaby zastąpiona przez mniejszą populację córek, która na wsi stanowiłaby 77,9% wyjściowej populacji matek, a w miastach 71,4%. Najniższa wartość współczynnika reprodukcji brutto na wsi została odnotowana w województwie zachodniopomorskim i opolskim (po 0,58), a w miastach w województwie świętokrzyskim (0,53).

W powiatach województwa pomorskiego wartość współczynnika reprodukcji brutto wahała się od 1,01 w powiecie kartuskim (najwyższa wartość w kraju) do 0,44 w Sopocie (druga najniższa wartość w kraju).

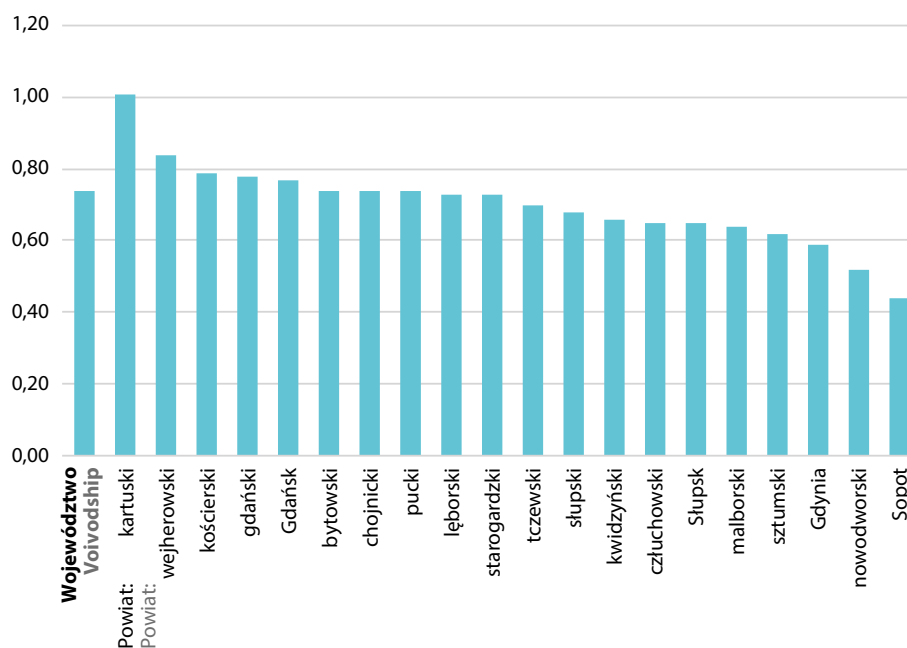
In 2020, the gross reproduction rate in Pomorskie Voivodship was 0.74 (0.66 in 2002), which, assuming a constant fertility pattern in a given year, means that there were 74 live born daughters (66 in 2002) per every 100 women of reproductive age. Following Mazowieckie Voivodship (0.75), it was the second highest value in Poland where the indicator reached 0.67. The lowest gross reproduction rate was recorded in Świętokrzyskie Voivodship (0.57).

Higher gross reproduction rates were achieved in rural than in urban areas in most voivodships. Rural areas of Pomorskie Voivodship had the highest value countrywide (0.78), while urban areas (0.71) scored third after Mazowieckie (0.76) and Wielkopolskie (0.72) Voivodships. Assuming that fertility conditions were the same, the generation of mothers in Pomorskie Voivodship would be replaced by a smaller population of daughters, which in rural areas would constitute 77.9% of the original mother population, and in cities – 71.4%. The lowest gross reproduction rate in rural areas was recorded in Zachodniopomorskie and Opolskie Voivodships (0.58 in each), while in urban areas – in Świętokrzyskie Voivodship (0.53).

Across powiats of Pomorskie Voivodship, the gross reproduction rate ranged from a high of 1.01 in Kartuski Powiat (the highest value in Poland) to a low of 0.44 in Sopot (the second lowest value in Poland).

Wykres 38. Współczynnik reprodukcji brutto według powiatów w 2020 r.

Chart 38. Gross reproduction rate by powiats in 2020

Współczynnik dynamiki demograficznej

Jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie (liczba urodzeń przypadająca na jeden zgon).

Demographic dynamics rate

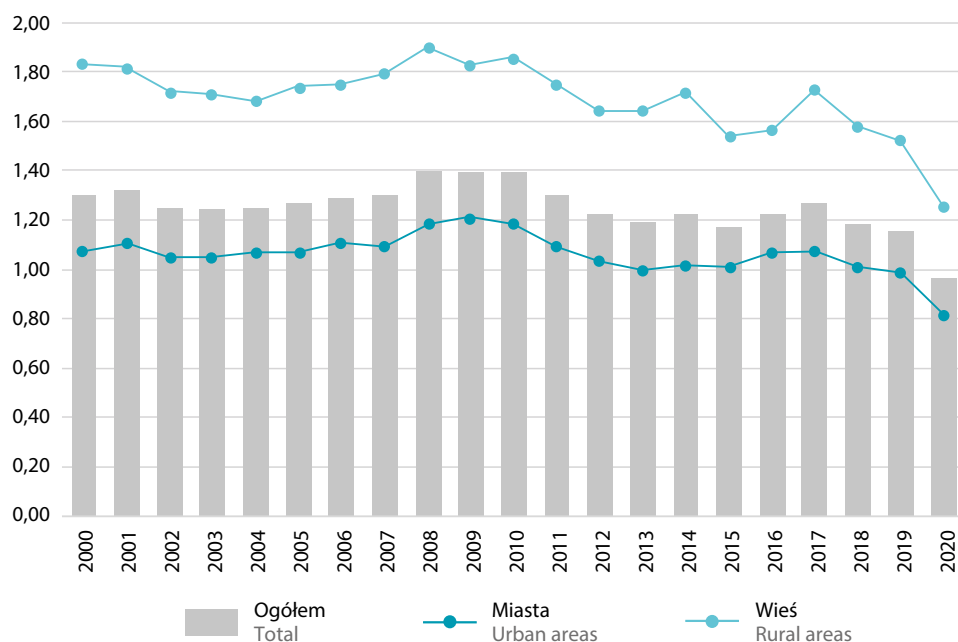
Is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period (the number of births per one death).

Do 2019 r. w województwie pomorskim współczynnik dynamiki demograficznej kształtował się na poziomie powyżej 1,00, natomiast w 2020 r. osiągnął wartość mniejszą niż 1,00 co oznacza, że liczba zgonów przekroczyła liczbę urodzeń żywych. Pomimo tego od 2001 r. wskaźnik ten jest najwyższy w kraju, wynosząc w 2020 r. 0,95 (1,16 w 2019 r.) – w przeliczeniu na 100 zgonów było to 95 urodzeń żywych (116 w 2019 r.). W kraju przeciętnie wartość współczynnika wyniosła 0,74 (0,92 w 2019 r.), podczas gdy najniższa wartość została odnotowana w województwie świętokrzyskim (0,55).

In Pomorskie Voivodship, the demographic dynamics rate stood at above 1.00 until 2019, while in 2020 it was below 1.00, which means that the number of deaths exceeded the number of live births. Nevertheless, this rate has been the highest in Poland since 2001, accounting for 0.95 in 2020 (1.16 in 2019) – 95 live births per 100 deaths (116 in 2019). The rate was 0.74 nationally (0.92 in 2019), while the lowest value was recorded in Świętokrzyskie Voivodship (0.55).

Wykres 39. Współczynnik dynamiki demograficznej

Chart 39. Demographic dynamics rate

W 2020 r. w większości województw (oprócz lubelskiego, mazowieckiego i podlaskiego) współczynnik dynamiki demograficznej był wyższy na wsi niż w miastach. Największą dysproporcję między nimi odnotowano w województwie pomorskim, gdzie na wsi na 100 zgonów przypadało 126 urodzeń (najwięcej w kraju), a w miastach 82 (czwarta lokata w kraju). W Polsce analogiczne relacje wyniosły odpowiednio 81 urodzeń na wsi i 70 w miastach.

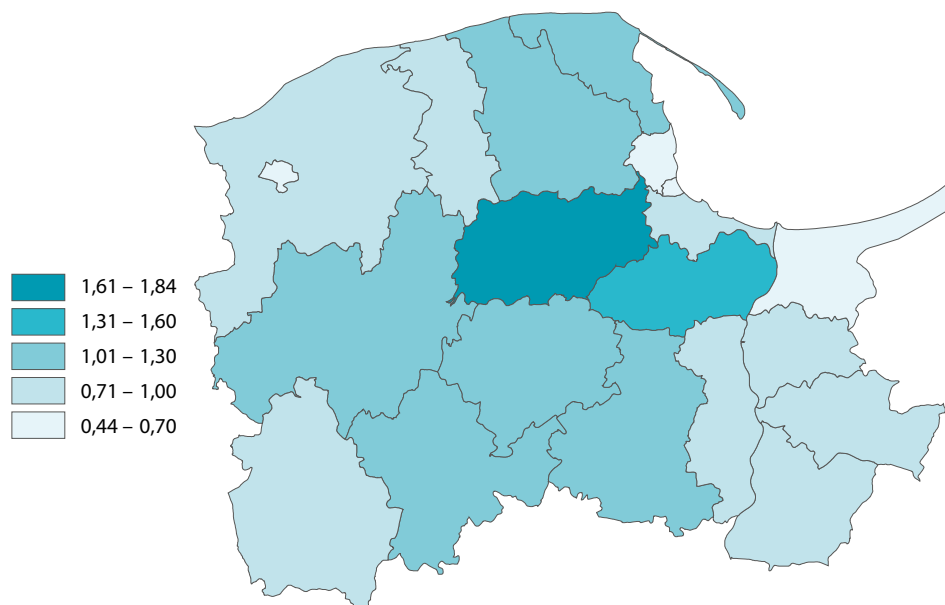
W 2020 r. w 8 powiatach województwa pomorskiego poziom współczynnika dynamiki demograficznej przekraczał 1,00. Szczególnie wyróżniał się powiat kartuski, gdzie niezmiennie od kilkunastu lat notowano najwięcej urodzeń żywych w stosunku do liczby zgonów. W 2020 r. wartość wskaźnika dla tego powiatu wyniosła 1,84, tj. na 100 zgonów przypadały 184 urodzenia żywe. Była to jednocześnie najwyższa wartość wśród wszystkich powiatów w kraju. Na kolejnym miejscu (w kraju trzecia lokata) był powiat gdański, gdzie odnotowano 152 urodzenia żywe na 100 zgonów. Najniższą wartością współczynnika dynamiki demograficznej charakteryzował się Sopot, gdzie w przeliczeniu na 100 zgonów przypadały 44 urodzenia żywe oraz Słupsk z 59 urodzeniami.

In 2020, the demographic dynamics rate was higher in rural than in urban areas in most voivodships (except Lubelskie, Mazowieckie and Podlaskie). The greatest disparity occurred in Pomorskie Voivodship with 126 births per 100 deaths in rural areas (the most in Poland), and 82 in cities (fourth place countrywide). At central level, the corresponding results amounted to 81 births in rural areas and 70 in cities.

In 2020, the demographic dynamics rate exceeded 1.00 in 8 powiats of Pomorskie Voivodship. Kartuski Powiat is particularly distinguished, as it has achieved the highest number of live births in relation to deaths for over ten years. In 2020, the rate reached 1.84, i.e. 184 live births per 100 deaths, which was the highest value among all powiats in the Voivodship (third countrywide) was recorded in Gdański Powiat (152 live births to 100 deaths). Sopot with 44 live births to 100 deaths and Słupsk with 59 births represented the lowest demographic dynamics rates.

Mapa 13. Współczynnik dynamiki demograficznej w 2020 r.

Map 13. Demographic dynamics rate in 2020

2.6. Zgony**2.6. Deaths****Zgon**

Trwałe, czyli nieodwracalne ustanie czynności narządów niezbędnych do życia (niezależnie od okresu po urodzeniu żywym), w konsekwencji czego następuje ustanie czynności życiowych całego ustroju.

Death

Permanent, that is irreversible arrest of functions of organs necessary to sustain life (regardless of the period following life birth), as a result of which all the life functions of the whole organism stop.

W województwie pomorskim od 2002 r. niemal co roku (z wyjątkiem 2010 r. i 2013 r.) liczba zgonów wzrasta. W 2020 r. zmarło 25,7 tys. osób, o 14,3% więcej niż w poprzednim roku. Przyrost liczby zgonów odnotowano we wszystkich województwach, przy czym najmniejszy w województwie warmińsko-mazurskim (o 12,5%), a największy w województwie podkarpackim (o 20,6%). W kraju wzrost liczby zgonów był większy niż w województwie pomorskim i wyniósł 16,5%.

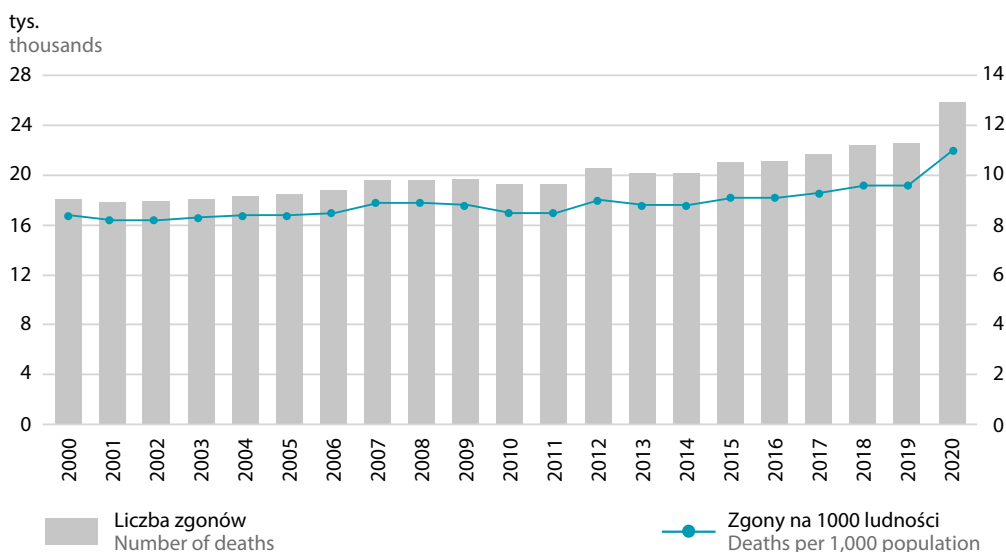
Liczba zgonów w województwie pomorskim w przeliczeniu na 1000 ludności zwiększyła się z 9,6 w 2019 r. do 10,9 w 2020 r. Była to najniższa wartość w kraju, gdzie wskaźnik zgonów był wyższy i wyniósł 12,4 w 2020 r. (10,7 w 2019 r.). Natomiast najwyższą wartość odnotowano w województwie łódzkim (14,6).

Since 2002, the number of deaths has increased year by year in Pomorskie Voivodship (except for 2010 and 2013). 25.7 thousand people died in 2020, by 14.3% more than in the previous year. The increase was recorded in all voivodships, the lowest in Warmińsko-Mazurskie (12.5%) and the largest in Podkarpackie (20.6%). At national level, the increase in death rate was higher than in Pomorskie Voivodship and accounted for 16.5%.

The number of deaths in Pomorskie Voivodship per 1,000 people increased from 9.6 in 2019 to 10.9 in 2020. It was the lowest value in the country, where the death rate was higher and made up 12.4 in 2020 (10.7 in 2019). The highest rate was recorded in Łódzkie Voivodship (14.6).

Wykres 40. Zgony

Chart 40. Deaths

Dane o **zgonach** w podziale terytorialnym opracowano według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Data regarding **deaths** in the territorial breakdown were compiled according to the place of residence of the deceased person.

W województwie pomorskim niezmiennie od wielu lat umieralność osób zamieszkujących w miastach była zdecydowanie wyższa niż ludności wsi. Różnica wartości współczynnika zgonów sięgała od 1,2 w 2000 r. do 2,7 w 2020 r. na korzyść mieszkańców wsi. W kraju do 2012 r. sytuacja była odmienna – niższe wartości współczynnika zgonów były notowane w miastach, natomiast od 2013 r. notuje się niższe natężenie zgonów wśród mieszkańców wsi.

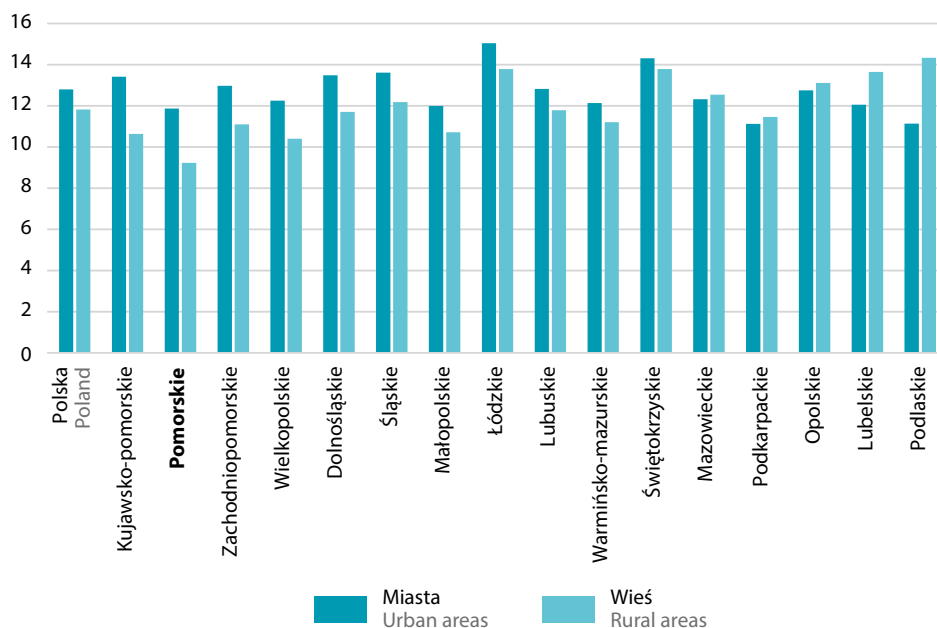
W 2020 r. w miastach województwa pomorskiego zmarło 17,7 tys. osób, o 14,3% więcej niż rok wcześniej. Było to 69,0% ogólnej liczby zgonów w województwie. W kraju analogiczny udział był niższy i wyniósł 61,9%, natomiast roczny przyrost liczby zgonów wyższy (16,7%). W województwie w miastach na 1000 ludności przypadało 11,9 zgonów (10,4 w 2019 r.). W kraju wartość ta była wyższa i wyniosła 12,8 (11,0 w 2019 r.). Wśród województw obserwuje się duże zróżnicowanie natężenia zgonów w miastach – od 11,2 w województwie podkarpackim i podlaskim do 15,1 w województwie łódzkim.

In Pomorskie Voivodship, the mortality of urban population has been markedly higher than that of rural population for many years. The death rate gap ranged from 1.2 in 2000 to 2.7 in 2020 in favour of rural residents. Countrywide, the situation had been opposite until 2012 – lower values of death rate were recorded in cities, while lower death intensity in rural areas has been recorded since 2013.

In 2020, 17.7 thousand people died in cities of Pomorskie Voivodship, by 14.3% more than in the prior year. This represented 69.0% of the total number of deaths in the Voivodship. Countrywide, the corresponding rate was lower – 61.9%, while the annual increase in the number of deaths was higher (16.7%). In cities of the Voivodship, there were 11.9 deaths per 1,000 people (10.4 in 2019). The figure was higher nationally – 12.8 (11.0 in 2019). The death intensity varies largely across cities – from 11.2 in Podkarpackie and Podlaskie to 15.1 in Łódzkie Voivodship.

Wykres 41. Zgony na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.

Chart 41. Deaths per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020

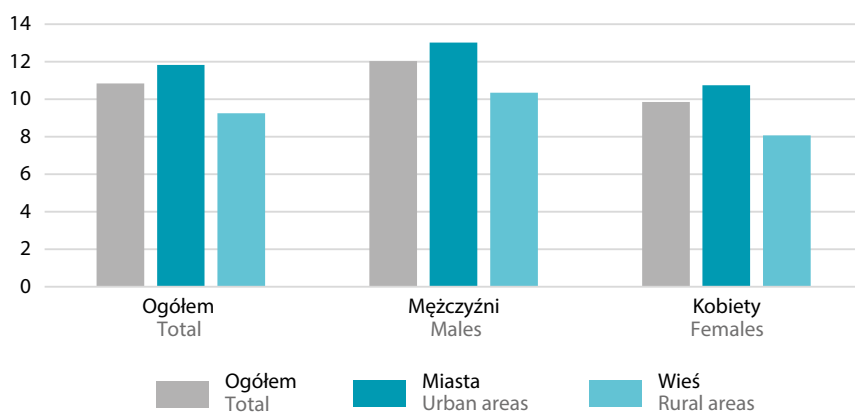
Uwaga. Dane posortowane według malejącej przewagi wskaźnika zgonów dla miast nad wskaźnikiem zgonów dla wsi.
 Note. Data sorted by narrowing advantage of the death rate for urban areas over the death rate for rural areas.

W 2020 r. na obszarach wiejskich województwa pomorskiego odnotowano 8,0 tys. zgonów (o 14,3% więcej niż w poprzednim roku), natomiast w kraju liczba zgonów na wsi zwiększyła się o 16,3%. Wskaźnik zgonów dla województwa pomorskiego na wsi wyniósł 9,3 i był on najniższy w kraju, gdzie na 1000 ludności odnotowano 11,9 zgonów. Najwyższą wartość analizowanego wskaźnika odnotowano w województwie podlaskim – 14,4.

In 2020, 8.0 thousand deaths were recorded in rural areas of Pomorskie Voivodship, by 14.3% more than in the previous year. The number of deaths in rural areas increased by 16.3% countrywide. The death rate reached 9.3 and was the lowest in Poland where 11.9 deaths were recorded per a population of 1,000. The highest value was recorded in Podlaskie Voivodship – 14.4.

Wykres 42. Zgony na 1000 ludności według płci i miejsca zamieszkania w 2020 r.

Chart 42. Deaths per 1,000 population by sex and place of residence in 2020

W województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, niezmiennie od wielu lat obserwuje się zjawisko nadmiernej śmiertelności mężczyzn. W 2020 r. zgony mężczyzn stanowiły 53,6% ogólnej liczby zgonów w województwie pomorskim (52,1% w 2019 r.). W kraju udział ten był niższy i wyniósł 52,3% (51,6% w 2019 r.). Zbliżone wartości notowane były we wszystkich województwach.

In Pomorskie Voivodship, as in the whole country, the phenomenon of excess mortality of men has been consistently observed for many years. In 2020, male deaths accounted for 53.6% of the total number of deaths in Pomorskie Voivodship (52.1% in 2019). Nationally, this percentage was lower and averaged 52.3% (51.6% in 2019). Similar values occurred in all voivodships.

Tablica 16. Zgony według wieku w 2020 r.

Table 16. Deaths by age in 2020

Wiek zmarłych Age of deceased persons	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Mężczyźni Males	Kobiety Females
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers					
Ogółem Total	25 663	17 707	7 956	13 767	11 896
0-4 lata years	116	67	49	68	48
5-9	7	3	4	4	3
10-14	15	9	6	6	9
15-19	41	18	23	28	13
20-24	77	39	38	59	18
25-29	103	58	45	86	17
30-34	159	84	75	127	32
35-39	261	156	105	197	64
40-44	357	208	149	273	84
45-49	477	297	180	354	123
50-54	707	413	294	513	194
55-59	1 228	770	458	867	361
60-64	2 148	1 393	755	1 463	685
65-69	3 193	2 163	1 030	2 085	1 108
70-74	3 285	2 329	956	2 007	1 278
75-79	2 696	1 961	735	1 429	1 267
80-84	3 592	2 480	1 112	1 725	1 867
85 lat i więcej years and more	7 201	5 259	1 942	2 476	4 725
Na 100 tys. ludności danej płci i grupy wieku Per 100 thousand population of a given sex and age group					
Ogółem Total	1 094	1 191	925	1 205	988
0-4 lata years	88	86	92	101	75
5-9	5	4	7	6	5
10-14	11	12	10	9	14
15-19	36	28	46	48	23
20-24	62	57	69	93	30
25-29	68	66	71	112	23
30-34	87	73	111	139	35
35-39	131	120	150	197	64
40-44	192	172	228	292	91
45-49	298	293	305	440	154
50-54	528	498	576	764	290
55-59	893	900	882	1 287	515
60-64	1 366	1 337	1 423	1 968	826

Tablica 16. Zgony według wieku w 2020 r. (dok.)

Table 16. Deaths by age in 2020 (cont.)

Wiek zmarłych Age of deceased persons	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Mężczyźni Males	Kobiety Females
Na 100 tys. ludności danej płci i grupy wieku (dok.) Per 100 thousand population of a given sex and age group (cont.)					
65-69	2 175	2 076	2 416	3 134	1 380
70-74	3 046	2 909	3 440	4 284	2 095
75-79	4 767	4 570	5 388	6 310	3 737
80-84	7 459	6 835	9 368	10 142	5 994
85 lat i więcej years and more	16 144	15 406	18 554	18 803	15 031

Analizując strukturę zgonów według wieku można zauważyć szczególnie niską umieralność wśród osób w wieku 5-14 lat, zwłaszcza w porównaniu z kolejnymi grupami wieku. W 2020 r. w województwie pomorskim na 100 tys. dzieci odpowiednio w wieku 5-9 lat oraz 10-14 lat odnotowano odpowiednio 5 i 11 zgonów. Wraz z wiekiem umieralność rośnie, przy czym znacznie wyższe współczynniki zgonów obserwowano wśród mężczyzn. Dla miast i wsi istotne różnice w liczbie zgonów notowane są wśród osób powyżej 50 roku życia.

Analysing the age distribution of deaths, low mortality among people aged 5-14 is visible, especially in comparison with consecutive age groups. In 2020, respectively 5 and 11 deaths per 100 thousand children aged 5-9 and 10-14 years were recorded in Pomorskie Voivodship. Mortality increases with age, yet rates are much higher for men. For urban and rural areas, significant differences in the number of deaths are recorded among people over 50 years of age.

Mediana wieku (wiek środkowy) osób zmarłych

Jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa osób zmarłych już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Median age of deceased persons`

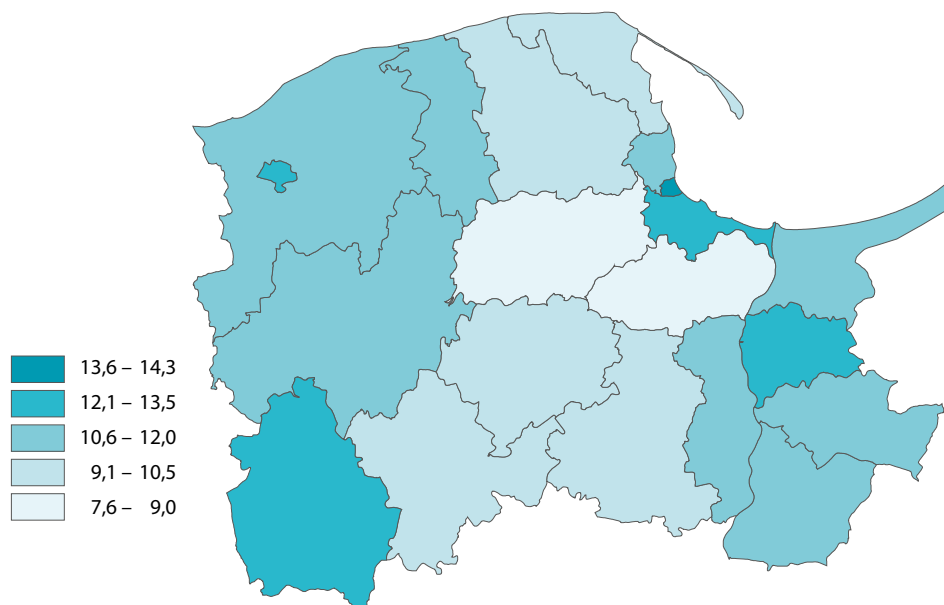
Is a parameter determining the exact age which half the deceased have already crossed and the other half have not yet reached.

W 2020 r. w województwie pomorskim wiek środkowy zmarłych wyniósł 76,4 lat (w kraju 77,1 lat), przy czym dla mężczyzn – 71,7 lat, a dla kobiet – 82,0 lata. W miastach wiek środkowy zmarłych wyniósł 77,4 lat, a na terenach wiejskich – 73,7 lat.

In 2020, median age of the deceased amounted to 76.4 years in Pomorskie Voivodship (nationally, 77.1) – 71.7 years for men and 82.0 years for women. In cities, it reached 77.4 and in rural areas – 73.7 years.

Mapa 14. Zgony na 1000 ludności w 2020 r.

Map 14. Deaths per 1,000 population in 2020

W 2020 r. we wszystkich powiatach województwa pomorskiego liczba zgonów zwiększyła się w stosunku do 2019 r., a najbardziej w powiecie sztumskim (o 44,1%) i kartuskim (o 25,9%). Najmniejszy przyrost liczby zgonów wystąpił w Gdyni i Sopotie (po 10,2%). W 2020 r. najwyższy współczynnik zgonów odnotowano w Sopotie (14,3) i Słupsku (13,2), a najniższy w powiecie gdańskim (7,6) i kartuskim (8,4).

In 2020, the number of deaths increased in all powiats of Pomorskie Voivodship in relation to 2019, the most in Sztumski (by 44.1%) and Kartuski (by 25.9%) Powiats. The lowest increase in the number of deaths was recorded in Gdynia and Sopot (10.2% each). In 2020, Sopot (14.3) and Słupsk (13.2) experienced the highest death rate, while Gdański (7.6) and Kartuski (8.4) Powiats – the lowest.

Za **zgon niemowlęcia** uważa się zgon dziecka w wieku poniżej 1 roku, za **zgon noworodka** – zgon dziecka w wieku poniżej 4 tygodni (poniżej 28 dni), przez 0 dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin.

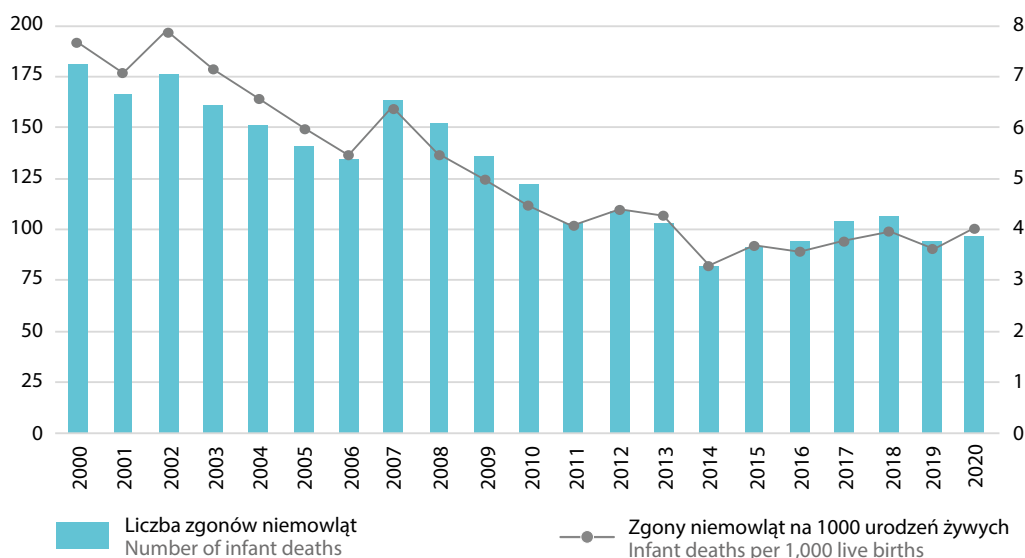
Infant death means the death of an infant under 1 year of age, **neonate death** – under 4 weeks of age (up to 28 days of life), 0 days indicate the age of a live born neonate who did not survive 24 hours.

Od wielu lat, podobnie jak w całym kraju, obserwuje się zmniejszenie umieralności niemowląt. W 2020 r. w województwie pomorskim odnotowano 97 zgonów niemowląt. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 4,0 (w Polsce 3,6), tj. niemal o połowę mniej niż w 2000 r. Wśród województw wartość współczynnika zgonów niemowląt wahała się od 3,1 w województwie łódzkim i lubuskim do 4,3 w województwie podkarpackim.

A decline in infant mortality has been observed for many years, like in the whole country. In 2020, there were 97 infant deaths in Pomorskie Voivodship. The rate expressing the number of infant deaths per 1,000 live births was 4.0 (3.6 nationally), i.e. nearly half less than in 2000. Across voivodships, the value of infant deaths rate ranged from 3.1 in Łódzkie and Lubuskie to 4.3 in Podkarpackie Voivodship.

Wykres 43. Zgony niemowląt

Chart 43. Infant deaths

Pomimo, że w 2020 r. w województwie pomorskim liczba zgonów niemowląt na wsi (41) była niższa niż w miastach (56), to współczynnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych był wyższy na wsi niż w miastach (4,1 wobec 3,9). W Polsce sytuacja była zbliżona, a wskaźniki umieralności wyniosły odpowiednio 3,7 i 3,5.

Niezmiennie, zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, liczba zgonów niemowląt płci męskiej jest wyższa niż żeńskiej. W 2020 r. w województwie pomorskim odnotowano 58 zgonów niemowląt wśród chłopców i 39 wśród dziewczynek. Na 1000 urodzeń żywych było to 4,6 zgonów chłopców i 3,3 dziewczynek (w kraju odpowiednio 3,9 i 3,2).

Although the number of infant deaths in rural areas (41) was lower in 2020 than in cities (56) of Pomorskie Voivodship, the infant death rate per 1,000 live births was higher in rural than urban areas – 4.1 versus 3.9. The situation was similar countrywide where mortality rates were 3.7 and 3.5 respectively.

Invariably, both in Pomorskie Voivodship and in the whole country, the number of deaths of male infants is higher than that of females. In 2020, there were 58 male infant deaths in Pomorskie Voivodship and 39 among girls. There were 4.6 deaths of boys and 3.3 of girls per 1,000 live births (nationally, 3.9 and 3.2 respectively).

Tablica 17. Zgony niemowląt według wieku w 2020 r.

Table 17. Infant deaths by age in 2020

Płeć Sex	Ogółem Grand total	W wieku At the age of				
		0-27 dni days				28-364 dni days
		razem total	0 ^a	1-6	7-27	
Ogółem Total						
Ogółem Grand total	97	72	23	29	20	25
Chłopcy Males	58	43	13	17	13	15
Dziewczynki Females	39	29	10	12	7	10
Miasta Urban areas						
Razem Total	56	40	9	19	12	16
Chłopcy Males	34	24	6	10	8	10
Dziewczynki Females	22	16	3	9	4	6
Wieś Rural areas						
Razem Total	41	32	14	10	8	9
Chłopcy Males	24	19	7	7	5	5
Dziewczynki Females	17	13	7	3	3	4

a Noworodki żywo urodzone, które nie przeżyły 24 godzin.

a Live born neonates who did not survive 24 hours.

W 2020 r. w województwie pomorskim 75,3% niemowląt zmarło przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia (w okresie noworodkowym), w tym 53,6% wszystkich przypadków w okresie pierwszego tygodnia życia. Większość zgonów niemowląt dotyczyło tych, których waga wynosiła poniżej 2500 g – 51,5% (w tym 30,9% niemowląt ważyło poniżej 1000 g) oraz tych, gdzie ciąża trwała 37-41 tygodni – 43,3%.

W 2020 r. w większości powiatów województwa pomorskiego (za wyjątkiem lęborskiego, nowodworskiego i Sopotu) wystąpiły zgony niemowląt. Najwyższy współczynnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych odnotowano w powiecie człuchowskim (11,8) i w Słupsku (8,6), natomiast najniższy w powiecie kościerskim (1,2) i bytowskim (2,3).

In Pomorskie Voivodship, 75.3% of the infants died during the first month of life (in the neonatal period) in 2020, including 53.6% in the first week of life. The largest number of infant deaths concerned those whose weight was below 2,500 g – 51.5% (including 30.9% of infants weighing less than 1,000 g) and those whose gestation lasted 37-41 weeks – 43.3%.

In 2020, infant deaths occurred in most powiats of Pomorskie Voivodship (except for Lęborski and Nowodworski Powiats and Sopot). The highest infant death rate per 1,000 live births was recorded in Człuchowski Powiat (11.8) and Słupsk (8.6), while the lowest in Kościerski Powiat (1.2) and Bytowski Powiat (2.3).

2.7. Zgony według przyczyn

2.7. Deaths by causes

Przy opracowywaniu danych o **zgonach według przyczyn** przyjmuje się wyjściową przyczynę zgonu. Za przyczynę wyjściową uważa się chorobę stanowiącą początek procesu chorobowego, który doprowadził do zgonu albo uraz czy zatrucie, w wyniku którego nastąpił zgon.

Od dnia 1 stycznia 1997 r. w zakresie orzecznictwa o przyczynach zgonów obowiązują w Polsce zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – X Rewizja.

Deaths by causes are compiled on the basis of the underlying cause of death. The underlying cause is the disease which developed at the beginning of the morbid process that led to death, or injury or poisoning that resulted in death.

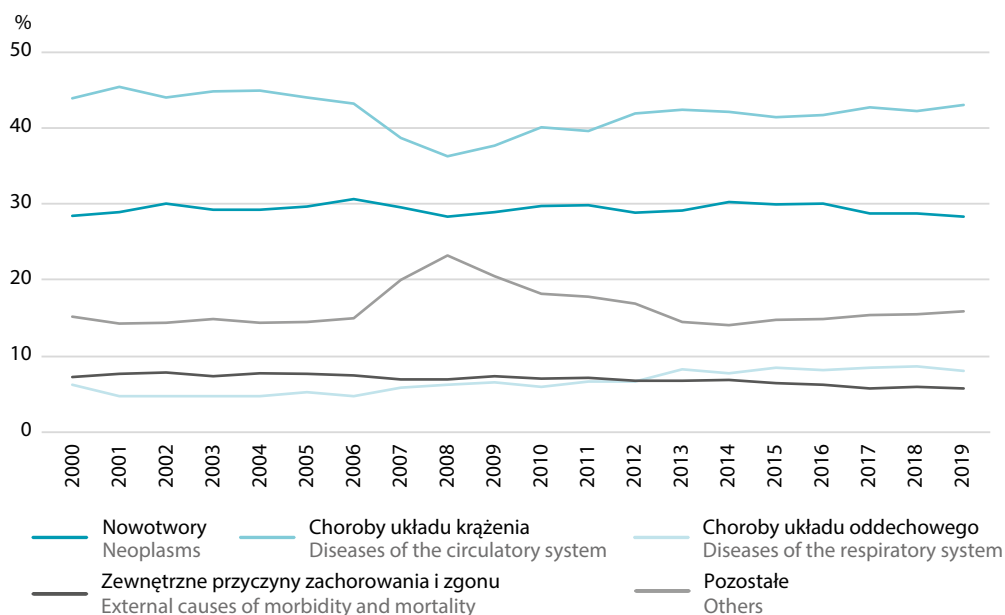
Since 1 January 1997 – in the medical practice and statistical reporting on morbidity and mortality – the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems – 10th Revision has been implemented in Poland.

Niezmiennie od wielu lat głównymi przyczynami zgonów w województwie pomorskim (tak jak i w całej Polsce) są choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. W 2019 r. stanowiły one 70,8% wszystkich zgonów (66,0% w kraju). Do 2012 r. trzecią najczęstszą grupą przyczyn były zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu (urazy, zatrucia i inne wypadki), natomiast od 2013 r. są to zgony z powodu chorób układu oddechowego. W 2019 r. 7,9% zgonów było spowodowanych przez choroby układu oddechowego (w kraju 6,6%), a 5,6% przez zewnętrzne przyczyny (4,9% w Polsce).

Invariably for many years, diseases of the circulatory system and neoplasms have been the main causes of deaths in Pomorskie Voivodship (as well as countrywide). In 2019, they accounted for 70.8% of all deaths (66.0% in the country). Until 2012, external causes of morbidity and mortality (injuries, poisoning and other accidents) had been the third most common group, while deaths due to diseases of the respiratory system have increased in number since 2013. In 2019, 7.9% of deaths were caused by diseases of the respiratory system (6.6% nationally), and 5.6% by external causes (4.9% countrywide).

Wykres 44. Zgony według wybranych przyczyn

Chart 44. Deaths by selected causes

W 2019 r. w województwie pomorskim z powodu chorób układu krążenia zmarło 9,6 tys. osób, co stanowiło 42,7% wszystkich zgonów. W kraju udział ten był nieznacznie niższy i wyniósł 39,4%. W przekroju województw natężenie umieralności spowodowane chorobami układu krążenia było zróżnicowane i kształtowało się od 347 zgonów na 100 tys. ludności w województwie mazowieckim do 566 zgonów w województwie świętokrzyskim. W województwie pomorskim wartość ta wyniosła 410 zgonów (siódma pozycja w kraju pod względem najniższej wielkości tego wskaźnika), podczas gdy w Polsce było to 421 zgonów.

W zależności od miejsca zamieszkania umieralność w wyniku chorób układu krążenia jest zróżnicowana. W 2019 r. w miastach województwa pomorskiego udział zgonów był ponad dwukrotnie wyższy niż na wsi i wyniósł 68,8% (w kraju 59,5%). Wśród kobiet umieralność spowodowana chorobami układu krążenia była wyższa (53,3%) niż wśród mężczyzn (46,7%). W kraju odnotowano takie same udziały.

Umieralność z powodu chorób układu krążenia jest zróżnicowana również ze względu na wiek. W 2019 r. wśród osób starszych (w wieku 65 lat i więcej) choroby te stanowiły przyczynę 48,0% wszystkich zgonów w tej grupie wieku, natomiast wśród osób w wieku poniżej 65 lat – 25,9%.

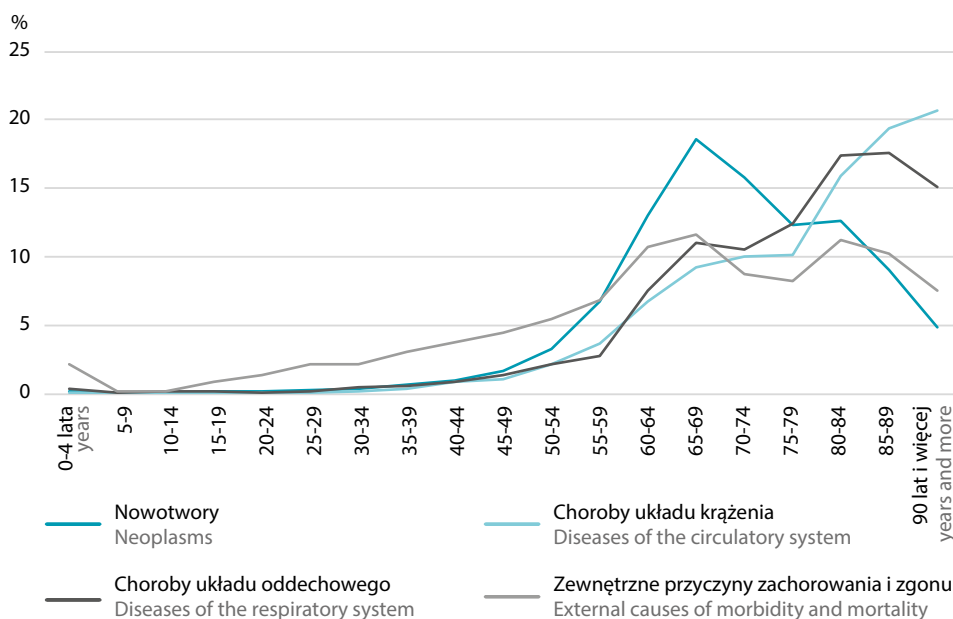
In 2019, 9.6 thousand persons died in Pomorskie Voivodship due to diseases of the circulatory system, which constituted 42.7% of all deaths. This percentage was slightly lower nationally where it averaged 39.4%. In a cross-classification by voivodships, the intensity of mortality caused by diseases of the circulatory system ranged from 347 deaths per 100 thousand population in Mazowieckie to 566 deaths in Świętokrzyskie Voivodship. In Pomorskie Voivodship, there were 410 deaths (seventh lowest value in the country), while the national average stood at 421 deaths.

Depending on the place of residence, mortality due to cardiovascular diseases varies. In cities of Pomorskie Voivodship, the share of deaths was more than twice as high as in rural areas and reached 68.8% in 2019. The national figure accounted for 59.8%. Mortality caused by cardiovascular diseases was higher in women than in men – 53.3% against 46.7% (the same shares countrywide).

Mortality due to diseases of the circulatory system is also varied according to age. In 2019, these diseases caused 48.0% of elderly people's deaths (aged 65 and more) and 25.9% of deaths among people below 65.

Wykres 45. Zgony według wybranych przyczyn i wieku w 2019 r.

Chart 45. Deaths by selected causes and age in 2019

W 2019 r. w województwie pomorskim najczęstszymi chorobami układu krążenia powodującymi zgony była choroba niedokrwienna serca – 247 zgonów na 100 tys. ludności (5,8 tys. przypadków). Wskaźnik ten był najwyższy wśród wszystkich województw, podczas gdy najniższy odnotowano w województwie mazowieckim – 61. W kraju przeciętnie z powodu choroby niedokrwiennej serca umierało 118 osób na 100 tys. ludności.

Kolejną często występującą chorobą układu krążenia będącą przyczyną zgonów jest choroba naczyń mózgowych. Z jej powodu w województwie pomorskim na 100 tys. ludności odnotowano 78 przypadków zgonów (w kraju 75). W przekroju terytorialnym była ona najczęstszą przyczyną zgonów w województwie opolskim (95), a najrzadszą w województwie zachodniopomorskim (61).

Z innych istotnych chorób układu krążenia należy wymienić jeszcze chorobę nadciśnieniową, będącą w 2019 r. w województwie pomorskim przyczyną 24 zgonów na 100 tys. ludności i 22 w kraju, a także miażdżycę, z powodu której w województwie pomorskim odnotowano 5 zgonów na 100 tys. ludności (najmniej w Polsce), podczas gdy w kraju było to 74. Województwem, gdzie miażdżycza najczęściej powodowała zgony było województwo małopolskie – 152 przypadki na 100 tys. ludności.

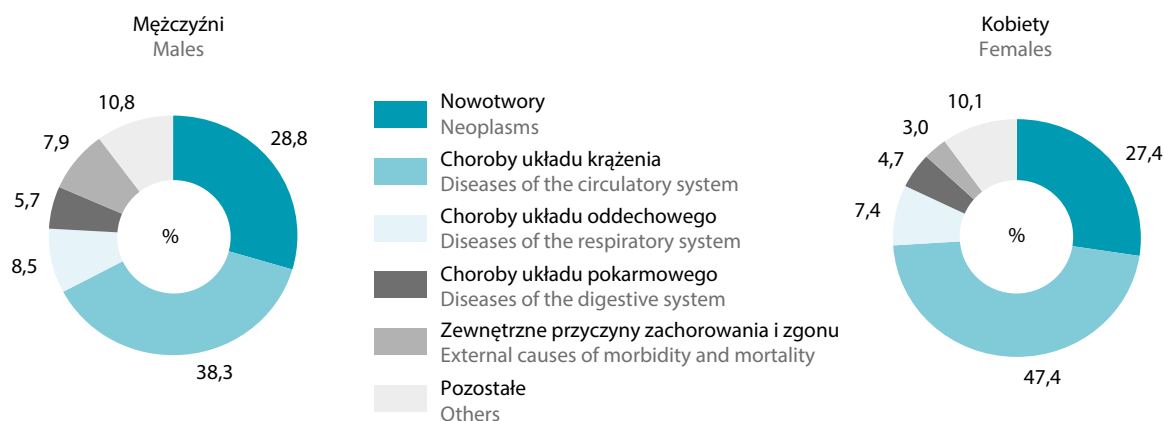
In 2019, the most common diseases of the circulatory system causing death in Pomorskie Voivodship was ischaemic heart disease which resulted in 247 deaths per 100 thousand people (5.8 thousand cases). This ratio was the highest among all voivodships, while the lowest occurred in Mazowieckie Voivodship – 61. The national average stood at 118 deaths due to ischaemic heart disease per 100 thousand population.

Cerebrovascular disease is another common deadly disease of the circulatory system, which caused 78 deaths per 100 thousand people in Pomorskie Voivodship (75 nationally). Among voivodships, its rate was the highest in Opolskie Voivodship (95) and the lowest in Zachodniopomorskie (61).

Other important cardiovascular diseases include the hypertensive disease which in 2019 caused 24 deaths per 100 thousand people in Pomorskie Voivodship and 22 countrywide, as well as atherosclerosis which caused 5 deaths per 100 thousand people in Pomorskie Voivodship (the fewest in Poland) and 74 countrywide. Małopolskie Voivodship recorded the most deaths due to atherosclerosis – 152 cases per 100 thousand people.

Wykres 46. Zgony według wybranych przyczyn i płci w 2019 r.

Chart 46. Deaths by selected causes in 2019

W 2019 r. z powodu chorób nowotworowych w województwie pomorskim zmarło 6,3 tys. osób, 28,1% wszystkich zgonów. W kraju udział ten był niższy i wyniósł 26,5%. Natężenie umieralności z powodu nowotworów było zróżnicowane – od 237 zgonów na 100 tys. ludności w województwie podkarpackim do 313 zgonów w województwie śląskim, przy średniej dla kraju 283. W województwie pomorskim wartość wskaźnika wyniosła 270.

In 2019, 6.3 thousand inhabitants of Pomorskie Voivodship died from neoplasms, 28.1% of all deaths. The percentage was lower countrywide where it accounted for 26.5%. The intensity of neoplasm mortality varied from 237 deaths per 100 thousand people in Podkarpackie Voivodship to 313 deaths in Śląskie Voivodship, while the national average reached 283. The rate for Pomorskie Voivodship was 270.

W miastach województwa pomorskiego umieralność z powodu nowotworów jest zdecydowanie wyższa. W 2019 r. udział zgonów z tego powodu był 2,4 razy wyższy niż na wsi i wyniósł 71,0% (w kraju – 65,0%). Częściej z powodu nowotworów umierali mężczyźni niż kobiety. W województwie pomorskim z tego powodu zmarło 53,3% mężczyzn, podczas gdy w kraju było to 54,0%.

Choroby nowotworowe są częstszą przyczyną zgonów wśród osób w wieku poniżej 65 roku życia. W 2019 r. były przyczyną 31,3% wszystkich zgonów w tej grupie wieku, podczas gdy wśród osób starszych (65 lat i więcej) było to 27,1% zgonów.

Wśród nowotworów najczęściej zgonów powodują nowotwory złośliwe. W 2019 r. w województwie pomorskim były one przyczyną 94,9% zgonów z powodu nowotworów (w kraju 92,3%). Najczęstszym nowotworem złośliwym powodującym zgony był nowotwór złośliwy oskrzela i płuca. W 2019 r. w województwie pomorskim z tego powodu odnotowano 62 zgony na 100 tys. ludności (60 w kraju). Była to też najczęstsza przyczyna zgonów wśród mężczyzn i kobiet. Najniższą wartość omawianego wskaźnika odnotowano w województwie podkarpackim – 39 zgonów, a najwyższą w województwie dolnośląskim i zachodniopomorskim – po 72 zgony.

Kolejnym częstym nowotworem złośliwym powodującym zgony jest nowotwór złośliwy jelita grubego. W 2019 r. w województwie pomorskim był on przyczyną 20 zgonów na 100 tys. ludności. Zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet była to trzecia przyczyna zgonów z powodu nowotworów złośliwych. Umieralność z powodu tego nowotworu była zbliżona we wszystkich województwach i wahała się od 15 zgonów na 100 tys. ludności w województwie podkarpackim do 24 w województwie dolnośląskim i opolskim, przy wartości 20 zgonów w całym kraju.

Biorąc pod uwagę płeć drugim najczęstszym nowotworem złośliwym będącym przyczyną zgonów wśród mężczyzn był nowotwór złośliwy gruczołu krokowego. W 2019 r. w województwie z tego powodu odnotowano 28 zgonów na 100 tys. mężczyzn (30 w kraju). Natomiast wśród kobiet na drugiej pozycji był nowotwór złośliwy sutka, który w województwie pomorskim był przyczyną 34 zgonów na 100 tys. kobiet (35 w kraju).

Mortality from neoplasms is definitely higher in cities of Pomorskie Voivodship. In 2019, the percentage of deaths from neoplasms was 2.4 times higher than in rural areas and came to 71.0% (64.9% countrywide). Men died from neoplasms more often than women. In Pomorskie Voivodship, men accounted for 53.3% of fatalities due to neoplasms, countrywide – 54.0%.

Neoplasms cause more deaths among people aged up to 65. In 2019, they were the cause of 31.3% deaths in this age group, and 27.1% of deaths among older people (65 years and more).

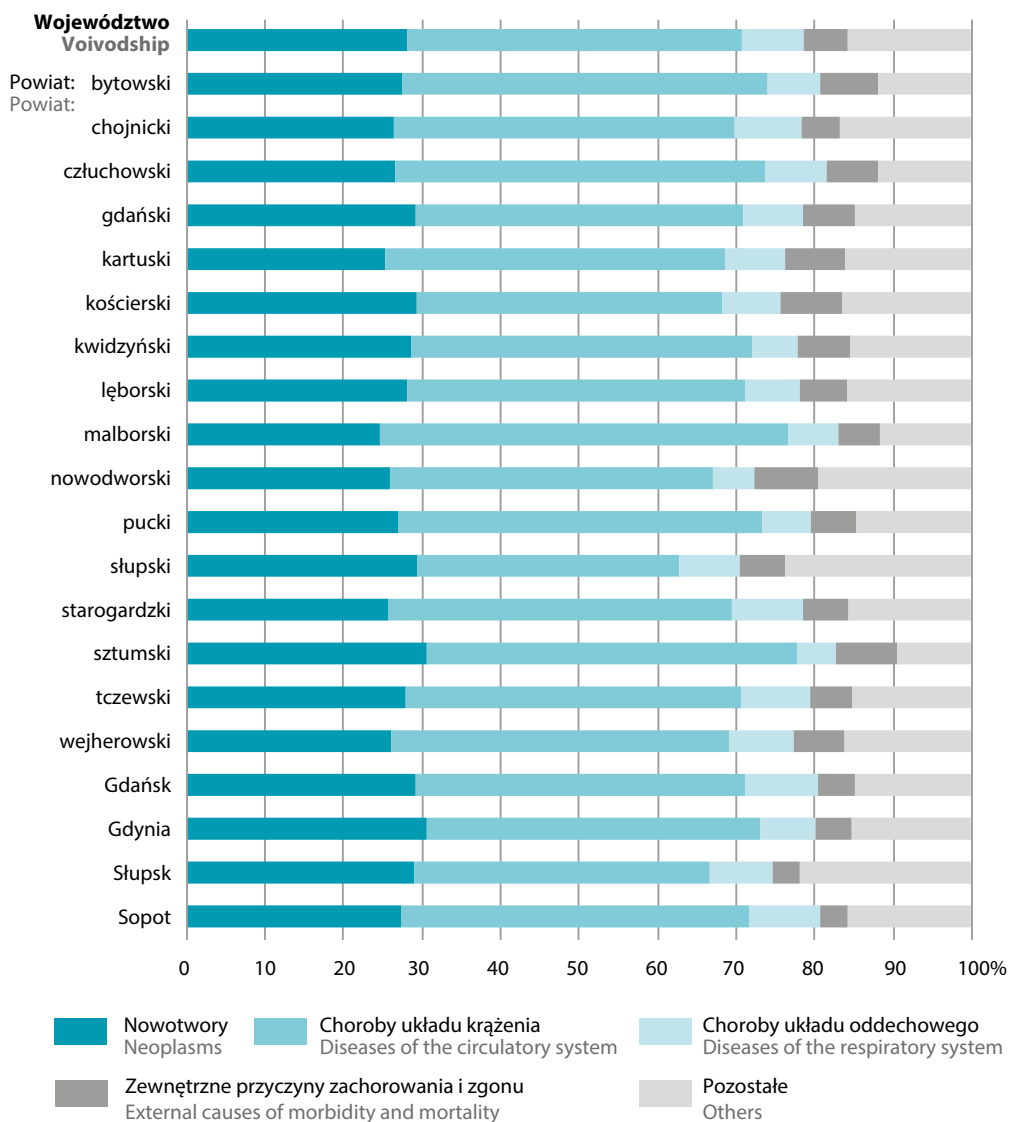
Malignant neoplasms are the most deadly neoplasms. In 2019, they caused 94.9% of deaths from neoplasms in Pomorskie Voivodship (92.3% countrywide). The malignant neoplasm of bronchus and lung caused the most deaths from malignant neoplasm. In 2019, its toll were 62 deaths per 100 thousand inhabitants of Pomorskie Voivodship (60 nationally). This was the leading cause of death of both men and women. The lowest value of the indicator was recorded in Podkarpackie Voivodship – 39 deaths, and the highest in Dolnośląskie and Zachodniopomorskie Voivodships – 72 deaths in each.

Another frequent cause of fatalities due to malignant neoplasm is malignant neoplasm of colon. In 2019, it caused 20 deaths per 100 thousand people in Pomorskie Voivodship and was the third underlying cause of deaths from malignant neoplasms, both among men and women. Mortality due to this disease was alike in all voivodships and ranged from 15 deaths per 100 thousand people in Podkarpackie Voivodship to 24 in Dolnośląskie and Opolskie Voivodships, while the national average stood at 20 deaths.

Considering sex, the second most deadly malignant neoplasm among men was malignant neoplasm of prostate. In 2019, it caused 28 deaths per 100 thousand men in the Voivodship (30 countrywide). Malignant neoplasm of breast was the second most frequent neoplasm to cause women's death. It led to 34 fatalities per 100 thousand women in Pomorskie Voivodship (35 countrywide).

Wykres 47. Zgony według wybranych przyczyn i powiatów w 2019 r.

Chart 47. Deaths by selected causes and powiats in 2019

W powiatach województwa pomorskiego w 2019 r., podobnie jak w całym województwie, choroby układu krążenia i nowotwory również były najczęstszą przyczyną zgonów, przy czym umieralność z ich powodu była zróżnicowana. W przypadku chorób układu krążenia najniższy wskaźnik zgonów na 100 tys. ludności danego powiatu odnotowano w powiecie gdańskim (282 zgony) i kartuskim (296), a najwyższy w powiecie malborskim (573) i w Sopocie (572). Najniższą umieralnością z powodu nowotworów charakteryzował się powiat kartuski (173) i gdański (197), a najwyższą Sopot (352) i Słupsk (326).

In 2019, diseases of the circulatory system and neoplasms were also the most common cause of deaths across the whole Voivodeship, although the mortality rate was varied. In the case of diseases of the circulatory system, the lowest death rate per 100 thousand people of a powiat was recorded in Gdański Powiat (282 deaths) and Kartuski (296), while the highest in Malborski Powiat (573) and in Sopot (572). The lowest mortality rates due to neoplasms were recorded in Kartuski (173) and Gdański (197) Powiats, while the highest in Sopot (352) and Słupsk (326).

Tablica 18. Zgony^a niemowląt według wybranych przyczyn w 2019 r.Table 18. Infant deaths^a by selected causes in 2019

Przyczyny zgonów Causes of death	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Chłopcy Males	Dziewczynki Females
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers					
Ogółem Total	94	48	46	53	41
w tym: of which:					
Choroby układu nerwowego Diseases of the nervous system	1	1	-	1	-
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	3	1	2	2	1
Wybrane stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Certain conditions originating in the perinatal period	60	30	30	32	28
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	25	14	11	14	11
Na 10 tys. urodzeń żywych Per 10 thousand live births					
Ogółem Total	36	31	43	39	33
w tym: of which:					
Choroby układu nerwowego Diseases of the nervous system	0	1	-	1	-
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	1	1	2	1	1
Wybrane stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Certain conditions originating in the perinatal period	23	19	28	24	22
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	10	9	10	10	9

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (10th Revision).

W 2019 r. w województwie pomorskim najczęstszymi przyczynami zgonów niemowląt były stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym, tzn. powstające w trakcie trwania ciąży i w okresie pierwszych 6 dni życia noworodka (63,8% ogólnej liczby zgonów niemowląt) oraz wady rozwojowe wrodzone (26,6%). W Polsce udziały te wyniosły odpowiednio 53,0% i 36,2%. Pozostałe zgony były spowodowane chorobami nabytymi w okresie niemowlęcym.

In 2019, the most common causes of infant deaths in Pomorskie Voivodship were those which originated in the perinatal period, i.e. those arising during the pregnancy and the first 6 days of life (63.8% of the total number of infant deaths), as well as congenital malformations (26.6%). The national rates accounted for 53.0% and 36.2% respectively. Other deaths were caused by diseases acquired during infancy.

2.8. Przyrost naturalny

2.8. Natural increase

Przyrost naturalny ludności

Stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Natural increase of the population

Represents the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Tablica 19. Przyrost naturalny w 2020 r.

Table 19. Natural increase in 2020

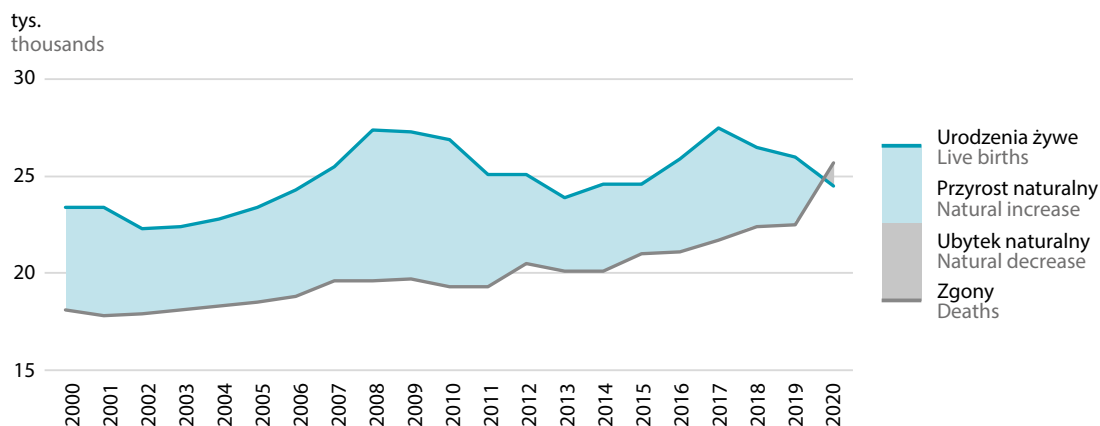
Płeć	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Sex
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem	-1 168	-3 200	2 032	Total
Mężczyźni	-1 155	-1 838	683	Males
Kobiety	-13	-1 362	1 349	Females
Na 1000 ludności Per 1,000 population				
Ogółem	-0,5	-2,2	2,4	Total
Mężczyźni	-1,0	-2,6	1,6	Males
Kobiety	-0,0	-1,8	3,2	Females

W 2020 r. w województwie pomorskim liczba urodzeń żywych była o 1,2 tys. niższa od liczby zgonów (w 2019 r. wyższa o 3,6 tys.), co spowodowało, że przyrost naturalny liczony na 1000 ludności wyniósł minus 0,5 (1,5 w poprzednim roku) i od 2001 r. był najwyższy w kraju. W Polsce od 2013 r. przyrost naturalny jest ujemny, a w 2020 r. odnotowano o 122,0 tys. więcej zgonów niż urodzeń żywych, przez co wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 3,2 (minus 0,9 w 2019 r.).

In 2020, the number of live births was by 1.2 thousand lower than the number of deaths in Pomorskie Voivodship (in 2019, by 3.6 thousand higher). Therefore, the natural increase counted per 1,000 of the population equalled minus 0.5 (1.5 in the previous year) and was the highest countrywide since 2001. A negative natural increase has been recorded in Poland since 2013. There were by 122.0 thousand more deaths than live births in 2020, thus the rate of natural increase was minus 3.2 (minus 0.9 in 2019).

Wykres 48. Ruch naturalny ludności

Chart 48. Vital statistics

W 2020 r. w każdym województwie odnotowano ubytek naturalny, w tym największy w województwie świętokrzyskim (minus 6,4 na 1000 ludności).

W 2020 r. w województwie pomorskim dodatni przyrost naturalny na 1000 ludności odnotowano na wsi, podczas gdy w miastach był ujemny i wyniósł odpowiednio 2,4 wobec minus 2,2 (w 2019 r. odpowiednio 4,3 i minus 0,1). W kraju zarówno w miastach, jak i na wsi odnotowano ubytek naturalny. W przeliczeniu na 1000 ludności wskaźniki wyniosły odpowiednio – minus 2,3 wobec minus 3,8 (w 2019 r. – minus 0,1 wobec minus 1,4).

W przekroju terytorialnym we wszystkich województwach w miastach odnotowano ubytek naturalny – od minus 1,6 na 1000 ludności w województwie mazowieckim do minus 7,5 w województwie świętokrzyskim. Województwo pomorskie uplasowało się na 4 pozycji. Na wsi sytuacja była zbliżona – w większości województw, za wyjątkiem województwa pomorskiego (2,4) i wielkopolskiego (0,4), wystąpił ubytek naturalny, w tym największy w województwie podlaskim (minus 6,2).

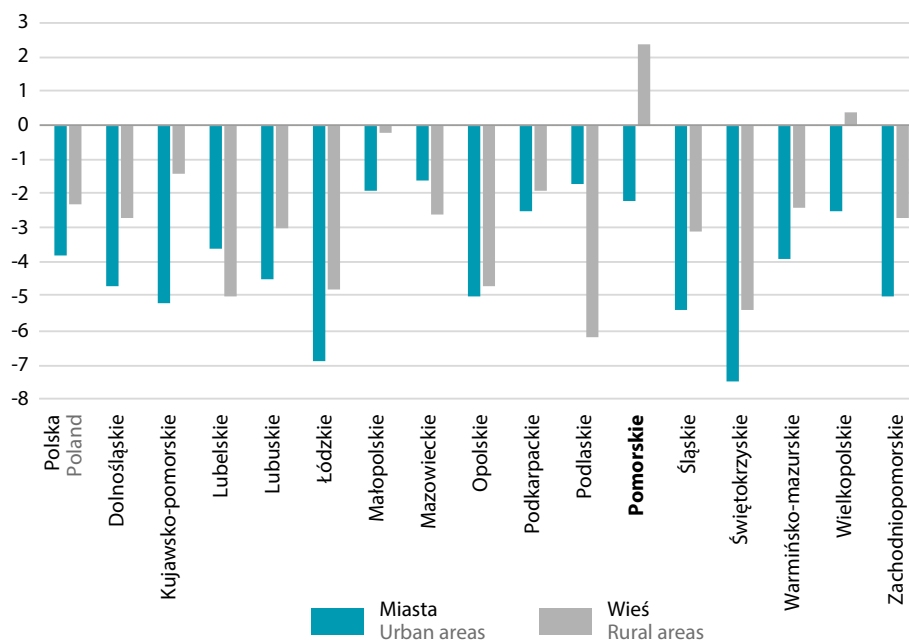
In 2020, a natural decrease was recorded in all voivodships, the biggest in Świętokrzyskie Voivodship (minus 6.4 per a population of 1,000).

In 2020, a positive natural increase per a population of 1,000 was recorded in rural areas of Pomorskie Voivodship, while it was negative in urban areas, accounting for 2.4 versus minus 2.2 respectively (in 2019, 4.3 and minus 0.1 respectively). On a national scale, there was a natural decrease both in urban areas and rural areas. Counted per 1,000 population, it reached minus 2.3 in rural areas (minus 0.1 in 2019) versus minus 3.8 in urban areas (minus 1.4 respectively).

In a cross-classification by voivodships, a natural decrease in urban areas per 1,000 people was recorded in all voivodships – from minus 1.6 per a population of 1,000 in Mazowieckie Voivodship to minus 7.5 in Świętokrzyskie Voivodship. Pomorskie Voivodship ranked fourth. The situation was similar in rural areas – in most voivodships, with the exception of Pomorskie (2.4) and Wielkopolskie (0.4), there was a natural decrease, the biggest in Podlaskie (minus 6.2).

Wykres 49. Przyrost/ubytek naturalny na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.

Chart 49. Natural increase/decrease per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020

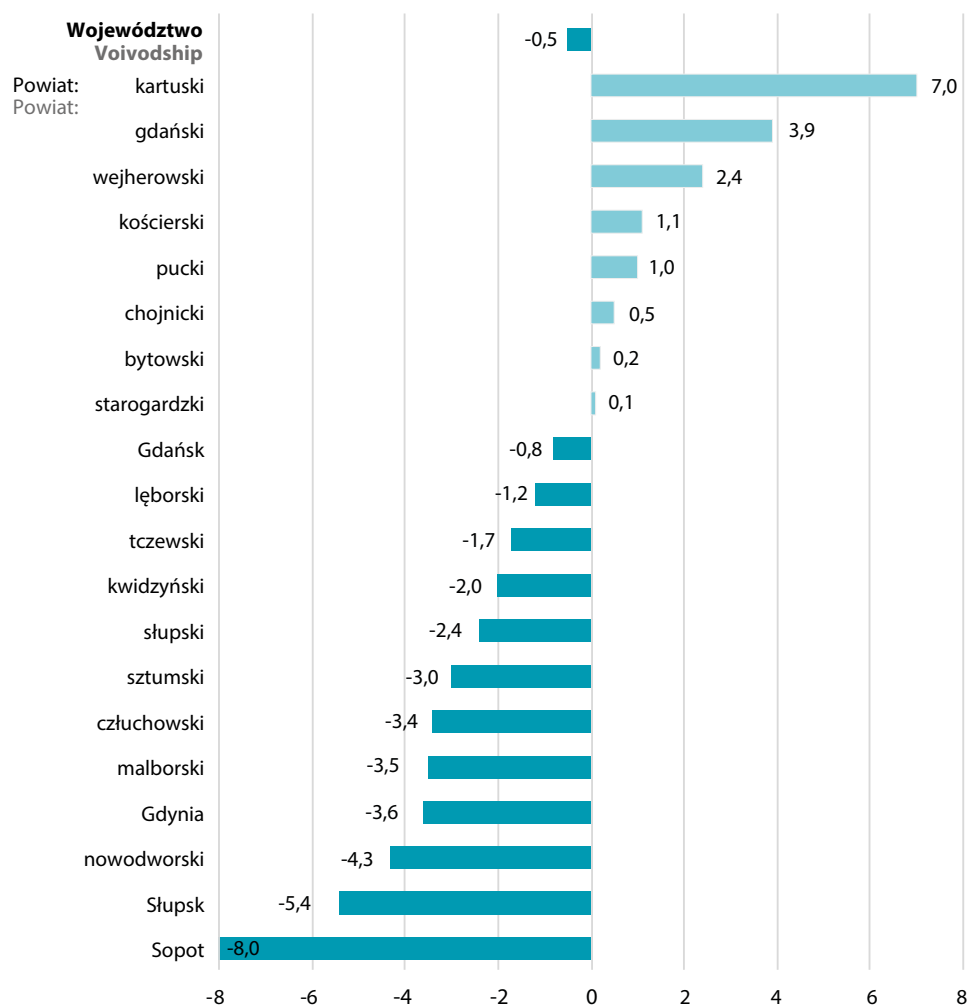

W 2020 r. dodatni przyrost naturalny odnotowano w 8 powiatach województwa pomorskiego. Niezmiennie od kilkunastu lat najwyższy wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności notuje się w powiecie kartuskim. Jego wartość w 2020 r. wyniosła 7,0 i podobnie jak w roku poprzednim była to najwyższa wartość w kraju. Wysokim wskaźnikiem przyrostu naturalnego wyróżniał się jeszcze powiat gdański (3,9) i wejherowski (2,4) – odpowiednio 4 i 7 lokata wśród powiatów w kraju. W 12 powiatach województwa odnotowano ubytek naturalny na 1000 ludności, wśród których największy w Sopocie (minus 8,0), Słupsku (minus 5,4) i w powiecie nowodworskim (minus 4,3).

In 2020, a positive natural increase was recorded in 8 powiats of Pomorskie Voivodship. Invariably for over ten years, the highest rate per 1,000 inhabitants has been recorded in Kartuski Powiat. Its value in 2020 was 7.0 and, like in the previous year, was the highest among all powiats in Poland. High rates of natural increase were also achieved in Gdański (3.9) and Wejherowski (2.4) Powiats – respectively 4th and 7th place countrywide. There was a natural decrease per 1,000 people in 12 powiats of the Voivodship, the biggest in Sopot (minus 8.0), Słupsk (minus 5.4) and in Nowodworski Powiat (minus 4.3).

Wykres 50. Przyrost/ubytek naturalny na 1000 ludności według powiatów w 2020 r.

Chart 50. Natural increase/decrease per 1,000 population by powiats in 2020

2.9. Typologia demograficzna Webba**2.9. Webb's demographic typology**

Na stan ludności wpływa ruch naturalny i migracje ludności. Relacja przyrostu naturalnego i salda migracji pozwala zaklasyfikować daną jednostkę terytorialną do określonego typu rozwoju demograficznego. W tym celu wykorzystuje się metodę Webba, według której wyróżnia się następujące typy rozwoju ludności:

Vital statistics and migration flows are the factors affecting the population size. A given territorial unit can be classified under a certain type of demographic development based on the relation between natural increase and net migration. For this purpose, Webb's method is employed to distinguish the following types of population dynamics:

Typy rozwojowe (aktywne) – przyrost liczby ludności:

- Typ A – dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji,
- Typ B – dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji,
- Typ C – dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji,
- Typ D – dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensuje ubytek naturalny.

Typy regresyjne (nieaktywne) – spadek liczby ludności:

- Typ E – ubytek naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji,
- Typ F – spadek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ubytkiem naturalnym niż ujemnym saldem migracji,
- Typ G – spadek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ubytkiem naturalnym,
- Typ H – ujemne saldo migracji nie jest rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny.

Typ badanej jednostki określa się odczytując relację badanych zmiennych na układzie współrzędnych, gdzie oś rzędnych odpowiada wartościom współczynnika przyrostu naturalnego, a oś odciętych wartościom współczynnika salda migracji stałej w badanym okresie. Dodatkowo wprowadzona przekątna wyznacza granice między przyrostem a ubytkiem ludności.

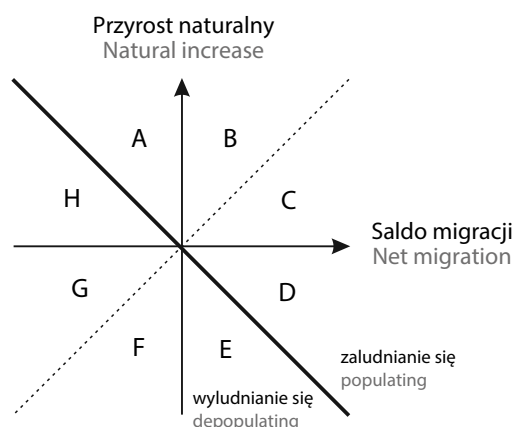
Developmental (active) types – increase in population size:

- Type A – positive natural increase surpasses negative net migration,
- Type B – positive natural increase surpasses positive net migration,
- Type C – positive natural increase is lower than positive net migration,
- Type D – positive net migration with surplus compensates for natural decrease.

Regressive types (non-active) – a decrease in population size:

- Type E – natural decrease is not compensated for by positive net migration,
- Type F – a decline in the population size is caused more by natural decrease than by negative net migration,
- Type G – a decline in the population size is caused more by negative net migration than by natural decrease,
- Type H – negative net migration is not compensated for by positive natural increase.

The type of a unit is determined from the relation of the analysed variables on the coordinate system, where the y-axis corresponds to the values of the natural increase rate, and the x-axis to the values of permanent net migration during the study period. In addition, the introduced diagonal sets the boundaries between the population growth and loss.

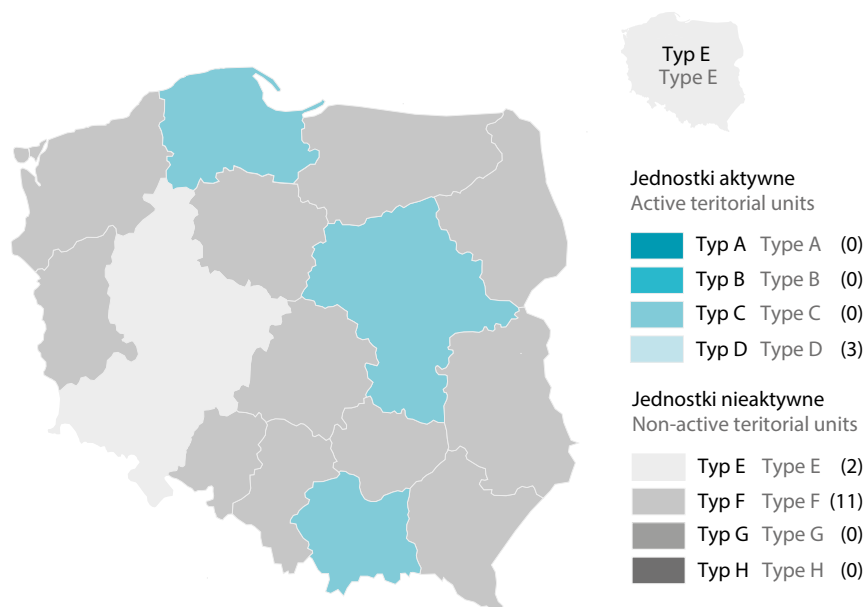

Według metody Webba w 2020 r. Polska została zaklasyfikowana ponownie do typu E, czyli ubytek naturalny nie był rekompensowany przez dodatnie saldo migracji. Niekorzystnym zjawiskiem było przejście z rozwojowego typu D w 2017 r. do regresyjnego typu E.

According to Webb's method, Poland was again classified as type E in 2020, i.e. the natural decrease wasn't compensated for by positive net migration. The transition from the developmental type D in 2017 to the regressive type E was an adverse phenomenon.

Mapa 15. Typologia demograficzna województw według Webba w 2020 r.

Map 15. Demographic typology of voivodships by Webb in 2020

W nawiasach podano liczbę województw.

The number of voivodships is given in brackets.

W 2020 r. tylko 3 spośród wszystkich województw – Małopolskie, Mazowieckie i Pomorskie – były aktywne demograficznie, tj. zaludniające się (4 w 2019 r.). W województwach tych notowano wzrost liczby ludności, który wynikał z dodatniego salda migracji z nadwyżką rekompensującego ubytek naturalny (typ D). Do typu A (gdzie dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji), typu B (w którym dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji) oraz typu C (gdzie dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji) nie zaklasyfikowano żadnego województwa.

Pozostałe województwa zostały zaklasyfikowane do nieaktywnych demograficznie, tj. wyludniających się. W województwie dolnośląskim i wielkopolskim ubytek naturalny nie został zrekompensowany przez dodatnie saldo migracji (typ E). W reszcie województw spadek liczby ludności w większym stopniu powodowany był ubytkiem naturalnym niż ujemnym saldem migracji (typ F). Żadne z województw nie zostało zaklasyfikowane do typu G (w którym na spadek liczby ludności większy wpływ ma ujemne saldo migracji niż ubytek naturalny) i do typu H (gdzie ujemne saldo migracji nie jest rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny).

In 2020, only 3 of all voivodships – Małopolskie, Mazowieckie and Pomorskie – were demographically active, i.e. populating (4 in 2019). The population growth recorded in these voivodships was due to positive net migration with surplus compensating for natural decrease (type D). No voivodship was classified under type A (in which positive natural increase surpasses negative net migration), type B (in which positive natural increase surpasses positive net migration) and type C (in which positive natural increase is lower than positive net migration).

Other voivodships were classified as demographically non-active, i.e. depopulating. Natural decrease was not offset by positive net migration (type E) in Dolnośląskie and Wielkopolskie Voivodships. In other voivodships, the population loss was caused more by natural decrease than negative net migration (type F). No voivodship was classified under type G (in which the population loss was influenced by negative net migration to a greater extent than by natural decrease) and type H (in which negative net migration is not compensated for by positive natural increase).

Województwo pomorskie od kilkunastu lat było klasyfikowane do aktywnego demograficznie typu B, w którym dodatni przyrost naturalny jest wyższy niż dodatnie saldo migracji. W 2018 r. przeszło do typu C, również aktywnego demograficznie z tym, że dodatni przyrost naturalny był niższy od dodatniego salda migracji (w 2006 r. było nawet klasyfikowane do typu A, gdzie wzrost liczby ludności wynikał z dodatniego przyrostu naturalnego przewyższającego ujemne saldo migracji). Natomiast w 2020 r. pozostało aktywne demograficznie, ale jako typ D, w którym dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensuje ubytek naturalny.

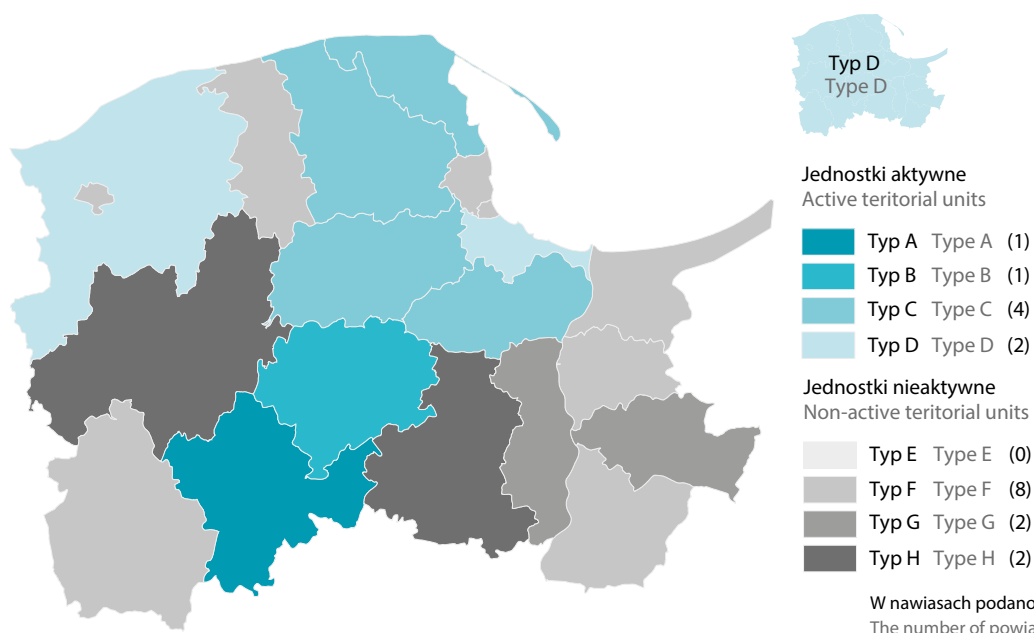
W 2020 r. wśród powiatów województwa pomorskiego 8 było aktywnych demograficznie. Zaludnianie, wynikające z dodatniego przyrostu naturalnego przewyższającego ujemne saldo migracji (typ A) odnotowano w powiecie chojnickim. Powiat kościerski został zaklasyfikowany do typu B (gdzie dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji). W powiatach: gdańskim, kartuskim, puckim i wejherowskim dodatni przyrost naturalny był niższy niż dodatnie saldo migracji (typ C), natomiast w powiecie słupskim i w Gdańsku dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensowało ubytek naturalny (typ D).

For over a decade, Pomorskie Voivodship has been classified as demographically active type B in which positive natural increase is higher than positive net migration. It changed to type C in 2018, also demographically active, but in which positive natural increase was lower than positive net migration (in 2006 it was even classified to type A where the population growth resulted from the excess of positive natural increase over negative net migration). However, it was still demographically active in 2020, but as type D in which positive net migration with surplus compensates for natural decrease.

In 2020, 8 powiats of Pomorskie Voivodship were demographically active. The population growth, resulting from the excess of positive natural increase over negative net migration (type A) was recorded in Chojnicki Powiat. Kościerski Powiat was classified under type B (in which positive natural increase surpasses positive net migration). Gdański, Kartuski, Pucki and Wejherowski Powiats recorded positive natural increase lower than positive net migration (type C), while Słupski Powiat and Gdańsk was classified under type D (in which positive net migration with surplus offsets natural decrease).

Mapa 16. Typologia demograficzna powiatów według Webba w 2020 r.

Map 16. Demographic typology of powiats by Webb in 2020

Według metody Webba w 2020 r. do powiatów nieaktywnych demograficznie zaklasyfikowano 12. W powiecie tczewskim i sztumskim ubytek liczby ludności spowodowany był w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ubytkiem naturalnym (typ G). W powiatach bytowskim i starogardzkim ujemne saldo migracji nie było zrekomensowane przez dodatni przyrost naturalny (typ H). Natomiast w pozostałych powiatach (człuchowskim, kwidzyńskim, lęborskim, malborskim, nowodworskim) oraz w Gdyni, Słupsku i Sopocie spadek liczby ludności powodowany był w większym stopniu ubytkiem naturalnym niż ujemnym saldem migracji (typ F). Żaden z powiatów nie został zaklasyfikowany do typu E, w którym ubytek naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji.

W porównaniu z 2019 r. pozytywnym zjawiskiem była zmiana z typu regresyjnego E na typ rozwojowy D w powiecie słupskim, natomiast w przypadku powiatu starogardzkiego negatywnym zjawiskiem była zmiana z typu rozwojowego A na typ regresyjny H. Swój status zmienił powiat kościerski – z typu A na typ B, a Gdańsk – z typu C na D. Zmiany odnotowano także w Gdyni (z typu E na F), w powiatach: człuchowskim, malborskim, nowodworskim (z typu G na typ F), w powiecie kwidzyńskim i lęborskim (z typu H na F) oraz w powiecie sztumskim i tczewskim (z typu H na typ G).

According to Webb's method, 12 powiats were classified as demographically non-active in 2020. In Tczewski and Sztumski Powiats, the population loss was caused more by negative net migration than natural decrease (type G). Bytowski and Starogardzki Powiats represented type H – negative net migration was not compensated for by positive natural increase. Other powiats (Człuchowski, Kwidzyński, Lęborski, Malborski, Nowodworski) as well as Gdynia, Słupsk and Sopot were classified under type F – the population loss was caused more by natural decrease than negative net migration. None of the powiats was classified under type E in which natural decrease is not compensated for by positive net migration.

In comparison with 2019, the shift from regressive type E to developmental type D was a positive phenomenon in Słupski Powiat, while the shift from developmental type A to regressive type H was a negative phenomenon in the case of Starogardzki Powiat. Kościerski Powiat shifted from type A to type B and Gdańsk – from type C to D. Also Gdynia recorded a change (from type E to F), Człuchowski, Malborski, Nowodworski Powiats (from type G to F), Kwidzyński and Lęborski Powiats (from type H to F) as well as Sztumski and Tczewski Powiats (from type H to G).

Tablica 20. Typologia demograficzna powiatów według Webba

Table 20. Demographic typology of powiats by Webb

Wyszczególnienie Specification	2005	2010	2015 ^a	2016	2017	2018	2019	2020
	typ type							
Ogółem Total	B	B	B	B	B	C	C	D
Powiaty: Powiats:								
bytowski	H	A	A	A	A	A	H	H
chojnicki	A	A	A	A	A	A	A	A
człuchowski	H	H	G	H	H	G	G	F
gdański	C	C	C	C	C	C	C	C
kartuski	B	B	B	B	B	C	C	C
kościerski	A	A	A	A	B	A	A	B
kwidzyński	A	A	H	A	H	H	H	F
lęborski	A	A	H	H	A	A	H	F
malborski	H	A	G	G	G	H	G	F
nowodworski	F	A	H	G	G	F	G	F
pucki	B	C	C	C	C	C	C	C
słupski	A	B	B	C	C	C	E	D
starogardzki	A	B	A	A	A	A	A	H

a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

Tablica 20. Typologia demograficzna powiatów według Webba (dok.)

Table 20. Demographic typology of powiats by Webb (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2005	2010	2015 ^a	2016	2017	2018	2019	2020
	typ type							
Powiaty (dok.): Powiats (cont.):								
sztumski	H	H	H	H	G	G	H	G
tczewski	A	A	H	H	A	H	H	G
wejherowski	C	C	B	B	B	C	C	C
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:								
Gdańsk	G	A	C	C	C	C	C	D
Gdynia	G	H	F	F	F	E	E	F
Słupsk	G	G	G	G	G	G	F	F
Sopot	F	F	F	F	G	F	F	F

a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

Analizując od 2005 r. metodą Webba sytuację demograficzną w powiatach województwa pomorskiego można potwierdzić, że w najbardziej korzystnym położeniu są powiaty gdański, kartuski, pucki i wejherowski, które przez cały badany okres były klasyfikowane do aktywnego demograficznie typu B lub C, czyli ich zaludnianie się wynika z dodatniego przyrostu naturalnego oraz dodatniego salda migracji. Pozytywną sytuacją charakteryzował się również powiat słupski klasyfikowany do 2018 r. do typów A, B lub C (w 2019 r. typ E, a w 2020 r. do typu D). Zaludniającymi się powiatami były też bytowski, chojnicki, kościerski i starogardzki, w których w większości lat przeważał typ A.

Szczególnie niekorzystną sytuacją demograficzną charakteryzował się Sopot, który przez cały analizowany okres był klasyfikowany do typu F lub G, gdzie spadek liczby ludności powodowany był ubytkiem naturalnym oraz ujemnym saldem migracji. Spadek liczby ludności notowano też w Gdyni i Słupsku, które w większości lat klasyfikowano do typu F i G, a w kilku latach do typu H (gdzie ujemne saldo migracji nie było rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny). Z kolei powiat człuchowski i sztumski przez większość badanego okresu były klasyfikowane do typu H.

W pozostałych powiatach naprzemiennie występowały okresy aktywne i nieaktywne demograficznie, przy czym od 2009 r. Gdańsk jest klasyfikowany do typów rozwojowych, w tym od 2014 r. do typu C, a w 2020 r. do typu D.

Analysing the demographic situation in powiats of Pomorskie Voivodship since 2005 using Webb's method, Gdański, Kartuski, Pucki and Wejherowski Powiats have been in the most favourable situation. Throughout the whole period, they have been classified to demographically active type B or C, i.e. their population growth is due to positive natural increase and positive net migration. The situation was also beneficial in Słupski Powiat which was classified under types A, B or C (type E in 2019, type D in 2020) until 2018. Likewise, Bytowski, Chojnicki, Kościerski and Starogardzki Powiats, where type A predominated during most of the years, recorded increasing population.

An adverse demographic situation was characteristic of Sopot which, throughout the analysed period, was classified as type F or G where the loss of population was caused by natural decrease and negative net migration. Population loss was also recorded in Gdynia and Słupsk which over most of the years were classified as type F and G, and for several years as type H (where negative net migration was not compensated for by positive natural increase). Człuchowski and Sztumski Powiats were classified under type H for most of the analysed period.

In other powiats, demographically active and non-active periods occurred alternately, Gdańsk was classified as development types from 2009 and as type C from 2014, in 2020 as type D.

Rozdział 3 Chapter 3

Migracje ludności na pobyt stały Migrations of population for permanent residence

Migracje ludności

Przemieszczenia ludności związane ze zmianą miejsca zamieszkania połączone z przekroczeniem granicy administracyjnej podstawowej jednostki terytorialnej.

Migration of population

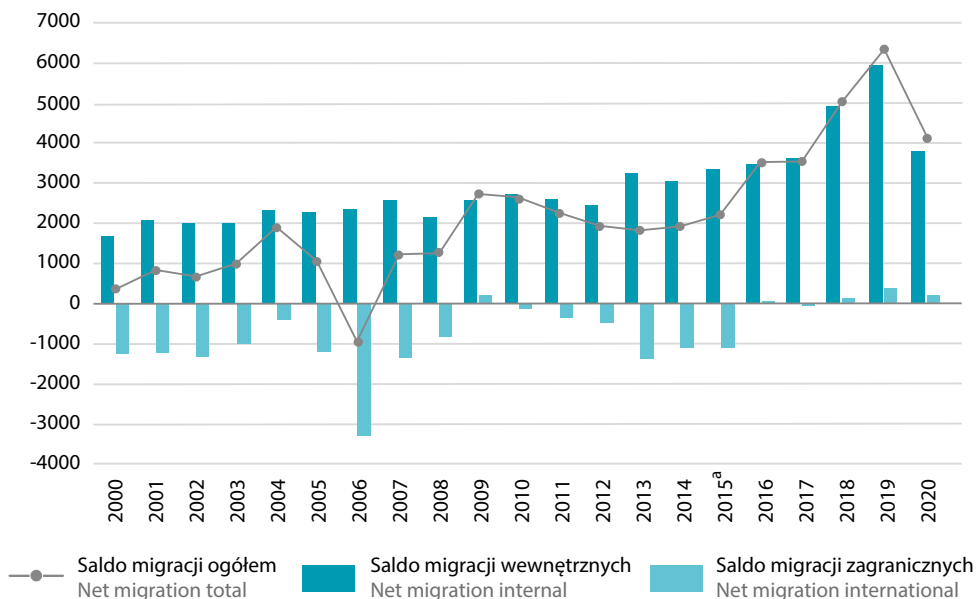
Population movements related to a change of place of residence, involving crossing the administrative border of a basic territorial unit.

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na liczbę ludności, jej strukturę i przestrzenne rozmieszczenie są migracje ludności. W województwie pomorskim od kilkunastu lat (oprócz 2006 r.) obserwuje się dodatnie saldo migracji ludności – liczba zameldowań na pobyt stały przewyższa liczbę wymeldowań z pobytu stałego, przy czym w ruchu wewnętrznym saldo migracji jest dodatnie, a w zagranicznym do 2017 r. było ujemne (z wyjątkiem lat 2009 i 2016), a od 2018 r. – dodatnie.

The second factor, beside the natural increase, having a significant impact on the population size, its structure and spatial distribution are population migrations. In Pomorskie Voivodship, the population migration has been increasing for over ten years (except 2006) – the number of permanent residence registrations exceeds the number of deregistrations, the internal net migration rate being positive, while international net migration was negative until 2017 (except for 2009 and 2016), and since 2018 – positive.

Wykres 51. Saldo migracji ludności

Chart 51. Net migration of population

^a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

^a To calculate net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

Współczynniki dotyczące migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 czerwca).

Rates concerning migration of the population in the territorial breakdown have been calculated as the ratio of the number of defined events to the population size (as of 30 June).

Przez określenie **napływ** rozumie się nowe zameldowania na pobyt stały, przez **odpływ** – wymeldowania z pobytu stałego (tj. zameldowania w innej jednostce na pobyt stały).

The term **inflow** is used in the case of registration of arrival for permanent residence, the term outflow – in the case of registration of departure from the place of permanent residence (i.e. registration of arrival for permanent residence in another administrative unit).

Tablica 21. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały w 2020 r.

Table 21. Internal and international migration of population for permanent residence in 2020

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 1000 ludności per 1,000 population		
Napływ Inflow						
Ogółem Total	29 471	14 872	14 599	12,6	10,0	17,0
Z miast From urban areas	18 347	8 469	9 878	7,8	5,7	11,5
Ze wsi From rural areas	10 237	5 846	4 391	4,4	3,9	5,1
Z zagranicy From abroad	887	557	330	0,4	0,4	0,4
Odpływ Outflow						
Ogółem Total	25 393	15 985	9 408	10,8	10,8	10,9
Do miast To urban areas	11 306	6 339	4 967	4,8	4,3	5,8
Na wieś To rural areas	13 453	9 241	4 212	5,7	6,2	4,9
Za granicę Abroad	634	405	229	0,3	0,3	0,3
Saldo migracji Net migration						
Ogółem Total	4 078	-1 113	5 191	1,7	-0,7	6,0
Wewnętrznych Internal	3 825	-1 265	5 090	1,6	-0,9	5,9
Zagranicznych International	253	152	101	0,1	0,1	0,1

3.1. Migracje wewnętrzne

3.1. Internal migration

Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały

Są to zmiany miejsca stałego (lub czasowego) pobytu, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy w celu osiedlenia się na stałe (lub pobyt czasowy) oraz przemeldowanie z pobytu czasowego na pobyt stały w danej miejscowości, jeżeli poprzednie miejsce pobytu stałego znajdowało się w innej gminie. W przypadku gminy miejsko-wiejskiej migracją jest również zmiana miejsca zamieszkania między terenami miejskimi i wiejskimi gminy. Migracje wewnętrzne ludności nie uwzględniają zmian adresu w granicach tej samej jednostki, gdyż takie przemieszczenie nie powoduje zmiany w liczbie i strukturze ludności tej jednostki.

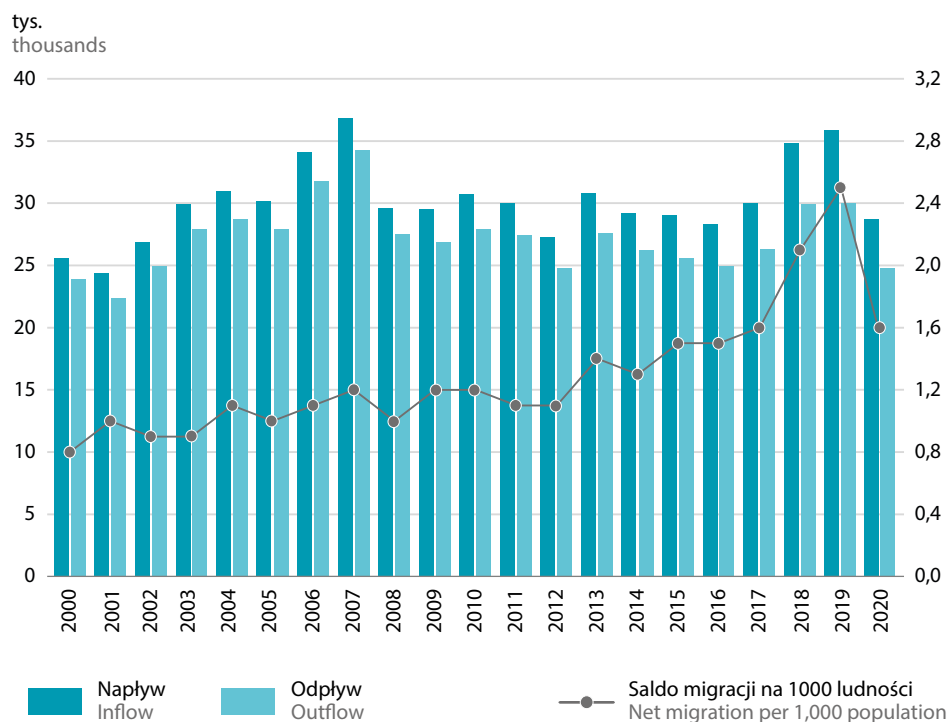
Internal migration of population for permanent residence

It is a change of place of permanent (or temporary) residence or stay connected with crossing the administrative border of a gmina with the purpose to settle in another administrative unit. In the case of urban-rural gmina, the change of place of residence between urban and rural area of this gmina is also considered as migration. Changes of address within the same unit are excluded from data on internal migration, as they do not influence the size and structure of the population of this unit.

W 2020 r. w województwie pomorskim w ruchu wewnętrznym na pobyt stały zameldowało się 28,6 tys. osób, natomiast wymeldowało się z pobytu stałego 24,8 tys. osób. W związku z tym odnotowano dodatnie saldo migracji wewnętrznych – 3,8 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji wewnętrznych wyniosło 1,6 (2,5 w 2019 r.), co oznacza, że na 10 tys. ludności liczba mieszkańców województwa wzrosła o 16 osób. Wysokość tego wskaźnika uplasowała województwo pomorskie na drugiej pozycji w kraju. Poza województwem pomorskim, dodatnie saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności odnotowano jeszcze w 4 województwach, wśród których najwyższy wskaźnik był w województwie mazowieckim (1,9). Najniższym saldem migracji wewnętrznych na 1000 ludności charakteryzowało się natomiast województwo lubelskie (minus 2,2) oraz świętokrzyskie (minus 1,7).

In 2020, 28.6 thousand people registered, while 24.8 thousand deregistered their permanent residence in internal migration in Pomorskie Voivodship. Consequently, a positive net internal migration rate of 3.8 thousand people was recorded, which accounted for 1.6 per 1,000 population (2.5 in 2019). This means that there were 16 more residents per 10 thousand people in the Voivodship. The value of this rate ranked Pomorskie Voivodship second in Poland. There were other four voivodships in Poland to record positive internal migration rates per 1,000 people, with Mazowieckie Voivodship (1.9) at the top and Lubelskie (minus 2.2) and Świętokrzyskie (minus 1.7) at the bottom end.

Wykres 52. Napływ i odpływ ludności w migracjach wewnętrznych
 Chart 52. Inflow and outflow of population in internal migration

Saldo migracji wewnętrznych

Różnica pomiędzy liczbą osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej z innych miejscowości w kraju a liczbą osób, które w tym okresie opuściły tę jednostkę przenosząc się do innych miejscowości w kraju (napływ-odpływ).

Saldo migracji wewnętrznych dla kraju jako całości jest równe 0.

Net internal migration

Difference in the number of people who arrived during a given period in the administrative unit from other localities in the country and the number of people who in this period left this unit to move to other localities in the country (inflow-outflow).

Internal migration balance for the country as a whole is equal to 0.

W województwie pomorskim główny wpływ na saldo migracji wewnętrznych miało dodatnie saldo migracji na obszarach wiejskich (5,1 tys. osób), które znacznie przewyższyło ujemne saldo w miastach (minus 1,3 tys. osób). W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji na wsi wyniosło 5,9, podczas gdy w miastach minus 0,9. Dodatkowo saldo migracji na 1000 ludności w miastach odnotowano tylko w 2 województwach: mazowieckim (0,9) i małopolskim (0,04). Pozostałe województwa charakteryzowały się saldem ujemnym, a najniższe wystąpiło w województwie lubelskim (minus 3,9). Na wsi dodatnie saldo migracji na 1000 ludności odnotowano w 13 województwach, wśród których najwyższe w województwie dolnośląskim (6,4) i pomorskim (5,9). W pozostałych województwach było ono ujemne, w tym najniższe w województwie lubelskim (minus 0,8).

W 2020 r. w województwie pomorskim w migracjach wewnętrznych wśród osób przemieszczających się przeważały kobiety – 52,9% ogólnej liczby ludności napływowej i 52,4% ogólnej liczby ludności odpływowej oraz mieszkańcy miast – odpowiednio 50,1% i 62,9%.

In Pomorskie Voivodship, a positive net migration in rural areas (5.1 thousand people) had the greatest influence on the net internal migration which markedly outweighed the negative net migration in cities (minus 1.3 thousand people). The net migration rate in rural areas was 5.9 per 1,000 people, while in cities minus 0.9. The positive net migration per 1,000 people in cities was recorded only in Mazowieckie (0.9) and Małopolskie (0.04) Voivodships. The rate was negative in other voivodships, the lowest in Lubelskie (minus 3.9). A positive rate was recorded in rural areas of 13 voivodships, the highest in Dolnośląskie (6.4) and Pomorskie Voivodships (5.9). Other voivodships recorded a negative rate, the lowest Lubelskie Voivodship (minus 0.8).

In 2020, women prevailed in internal migration in Pomorskie Voivodship – 52.9% of the total inflowing population and 52.4% of the outflowing population, as well as urban residents – 50.1% and 62.9% respectively.

Tablica 22. Migracje wewnętrzne według wieku i kierunków migracji w 2020 r.

Table 22. Internal migration by age and directions of migration in 2020

A. Napływ
Inflow

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Do miast To urban areas		Na wieś To rural areas	
		To urban areas		To rural areas	
		z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas
Ogółem Total	28 584	8 469	5 846	9 878	4 391
0-4 lata years	2 864	620	570	1 082	592
5-9	2 098	432	350	917	399
10-14	1 402	284	245	600	273
15-19	928	186	203	392	147
20-24	1 685	508	433	411	333
25-29	4 344	1 545	1 145	925	729
30-34	4 208	1 446	868	1 247	647
35-39	3 231	992	523	1 265	451
40-44	2 109	590	367	881	271
45-49	1 316	362	244	568	142
50-54	908	259	162	379	108
55-59	748	206	165	294	83
60-64	918	320	188	341	69
65-69	772	290	165	254	63
70-74	470	188	93	152	37
75-79	199	83	43	61	12
80-84	193	65	43	62	23
85 lat i więcej years and more	191	93	39	47	12

Tablica 22. Migracje wewnętrzne według wieku i kierunków migracji w 2020 r. (dok.)

Table 22. Internal migration by age and directions of migration in 2020 (cont.)

B. Odpływ

Outflow

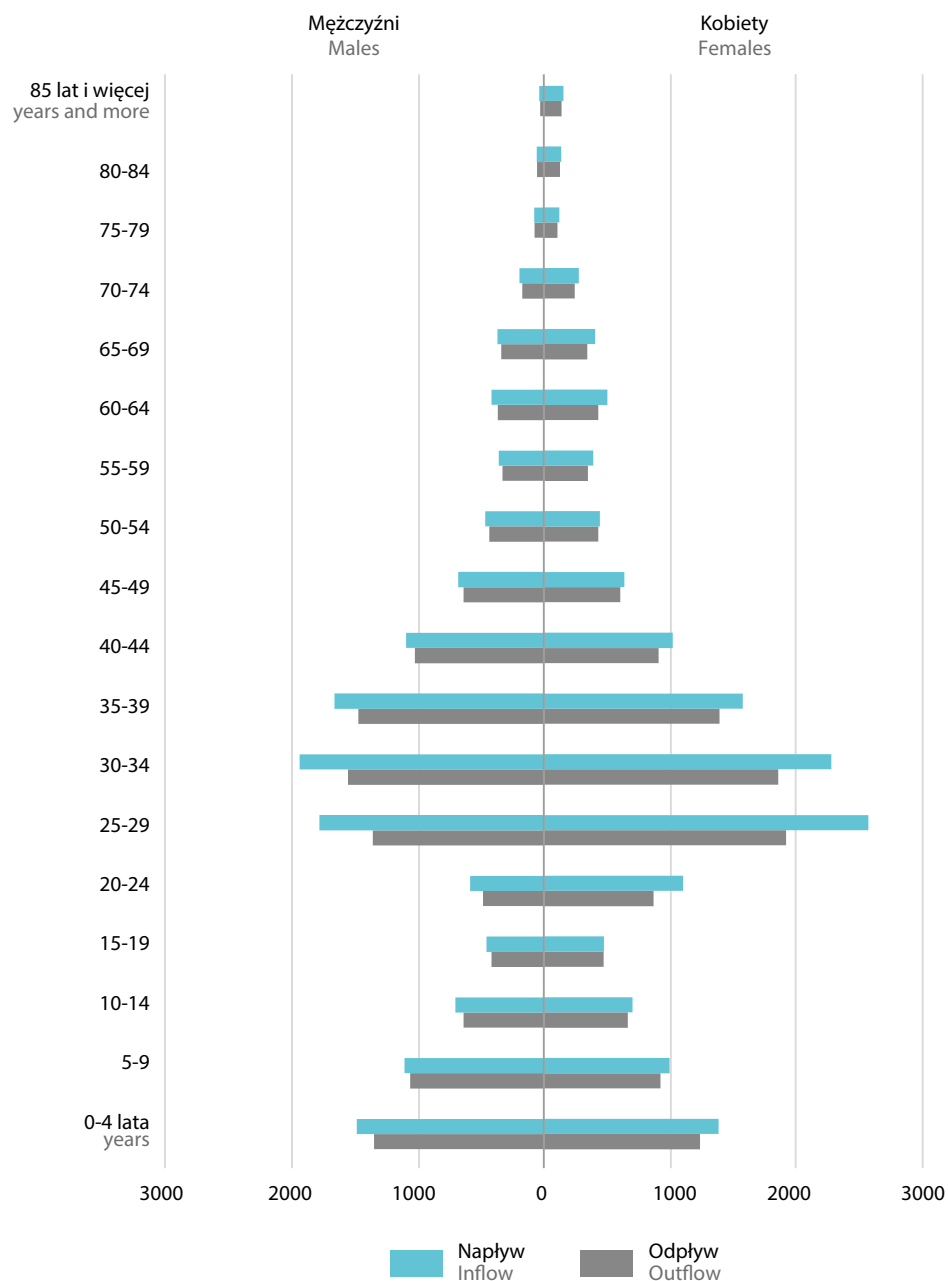
Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Z miast From urban areas		Ze wsi From rural areas	
		do miast to urban areas	na wsi to rural areas	do miast to urban areas	na wsi to rural areas
Ogółem Total	24 759	6 339	9 241	4 967	4 212
0-4 lata years	2 579	473	1 031	507	568
5-9	1 981	368	875	329	409
10-14	1 301	253	576	210	262
15-19	888	167	382	182	157
20-24	1 350	283	387	362	318
25-29	3 270	899	833	875	663
30-34	3 405	992	1 121	679	613
35-39	2 857	773	1 190	464	430
40-44	1 927	508	841	313	265
45-49	1 240	350	525	217	148
50-54	862	243	351	153	115
55-59	678	181	281	138	78
60-64	794	243	318	170	63
65-69	681	230	233	162	56
70-74	414	152	137	95	30
75-79	182	73	57	45	7
80-84	182	63	62	37	20
85 lat i więcej years and more	168	88	41	29	10

Analizując wiek osób migrujących, najczęściej w ramach ruchu wewnętrznego przemieszczały się osoby w wieku 25-29 lat (15,2% wśród osób napływowych i 13,2% wśród ludności odpływowej), 30-34 lata (odpowiednio 14,7% i 13,8%) oraz 35-39 lat (11,3% i 11,5%). Miejsce zamieszkania zmieniają często całe rodziny stąd dosyć istotny był również udział najmłodszych osób w wieku 0-4 lata – 10,0% wśród ludności napływowej i 10,4% wśród odpływowej.

Most internal migrants were aged 25-29 (15.2% of the inflowing and 13.2% of outflowing population), 30-34-year-olds (respectively 14.7% and 13.8%) and people aged 35-39 (11.3% and 11.5%). The place of residence is often changed by whole families, hence the share of the youngest aged 0-4 was quite significant – 10.0% in inflowing and 10.4% in outflowing population.

Wykres 53. Migracje wewnętrzne ludności według płci i wieku w 2020 r.

Chart 53. Internal migration of population by sex and age in 2020

W ramach migracji wewnętrznych ludności rozróżnia się **ruch międzywojewódzki**, czyli przemieszczenia ludności z jednego województwa do innego województwa oraz **ruch wewnątrzwojewódzki**, tj. zmiany miejsca zamieszkania osób w granicach tego samego województwa.

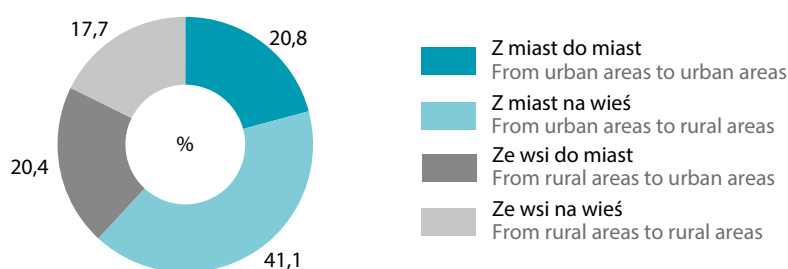
Internal migration is divided into two groups: **inter-voivodship migration** (from one to another voivodship) and **intra-voivodship migration** (within the same voivodship).

Wśród migracji wewnętrznych zdecydowanie przeważały migracje wewnątrzwojewódzkie. W 2020 r. w województwie pomorskim w granicach województwa przemieściło się 20,4 tys. osób. Tego typu migracje objęły 71,3% ludności napływowej i 82,3% ludności odpływowej. Migracje wewnątrzwojewódzkie wyraźnie przeważały również w pozostałych województwach, chociaż ich proporcje były różne. Analizując napływ ludności największy udział migracji wewnątrzwojewódzkich odnotowano w województwie lubelskim (83,0%), a najmniejszy w województwie mazowieckim (69,3%). Odpływ ludności w migracjach wewnątrzwojewódzkich wahał się od 84,6% w województwie wielkopolskim do 59,9% w województwie świętokrzyskim.

Intra-voivodship migration was markedly prevalent among internal migrations. In 2020, 20.4 thousand people migrated within Pomorskie Voivodship. Such migrations covered 71.3% of the inflowing and 82.3% of outflowing population. Intra-voivodship migrations also prevailed in other voivodships, although their proportions were varied. The highest share of such migration in the total inflow was recorded in Lubelskie Voivodship (83.0%), the smallest in Mazowieckie Voivodship (69.3%). The outflow of population in intra-voivodship migration ranged from 84.6% in Wielkopolskie to 59.9% in Świętokrzyskie Voivodship.

Wykres 54. Kierunki migracji wewnątrzwojewódzkich w 2020 r.

Chart 54. Directions of intra-voivodship migration in 2020

W skali całego województwa pomorskiego w migracjach wewnątrzwojewódzkich najczęstszym kierunkiem ruchu ludności były przemieszczenia z miast na wieś, które objęły 8,4 tys. osób. W przeciwnym kierunku (ze wsi do miast) przeprowadziło się 4,2 tys. osób. Najmniej osób przemieściło się ze wsi na wieś – 3,6 tys. osób.

W skali kraju w migracjach wewnątrzwojewódzkich również dominował kierunek z miast na wieś. Kierunek ten przeważał w 15 województwach, przy czym najczęściej osób z miast na wieś przemieściło się w województwie kujawsko-pomorskim – 43,8% wszystkich migracji w obrębie tego województwa. Tylko w województwie śląskim przeważał kierunek z miast do miast (odpowiednio 50,6%).

W ruchu wewnątrzwojewódzkim we wszystkich województwach notowano dodatnie saldo migracji dla wsi, a ujemne dla miast.

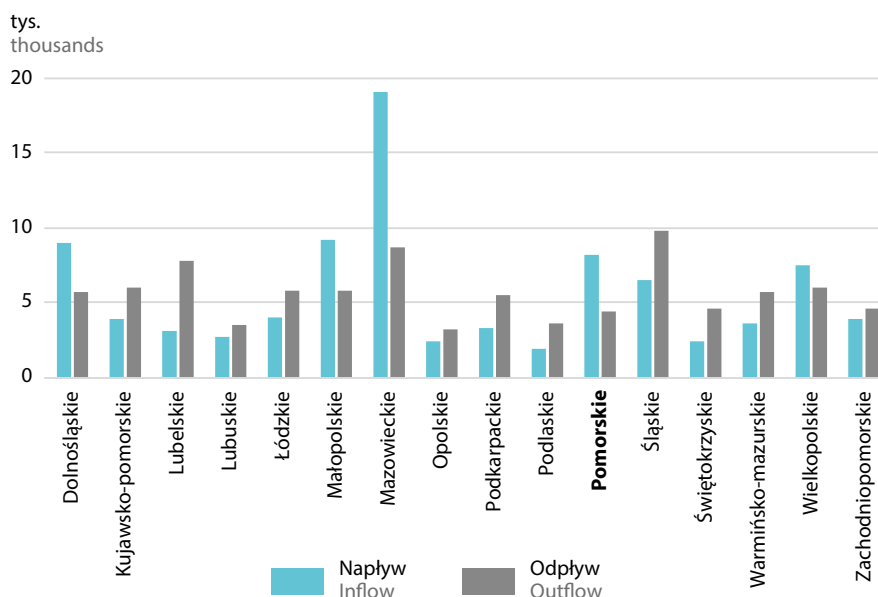
The most frequent direction of population migration within Pomorskie Voivodship was from urban to rural areas, which involved 8.4 thousand people, while vice versa – 4.2 thousand people. The fewest people migrated between rural areas – 3.6 thousand.

Migrations from urban to rural areas within the same voivodship also predominated countrywide. This trend was prevalent in 15 voivodships, principally in Kujawsko-Pomorskie Voivodship – 43.8% of all migrations within this Voivodship. Migrations between cities predominated only in Śląskie Voivodship (respectively 50.6%).

Within intra-voivodship migrations, a positive net migration for rural areas and negative for cities was recorded in all voivodships.

Wykres 55. Migracje międzywojewódzkie według województw w 2020 r.

Chart 55. Inter-voivodship migration by voivodships in 2020

W 2020 r. w ramach ruchu międzywojewódzkiego w Polsce przemieściło się 90,7 tys. osób. Najwięcej z nich zameldowało się w województwie mazowieckim (21,1%) i małopolskim (10,1%), a najmniej w województwie podlaskim (2,1%) oraz opolskim i świętokrzyskim (po 2,7%). W województwie pomorskim z innych województw zameldowało się 8,2 tys. osób (9,0%, tj. czwarta lokata w kraju). Najwięcej osób pochodziło z województw: warmińsko-mazurskiego – 23,8% ogólnej liczby migracji międzywojewódzkich do województwa pomorskiego, kujawsko-pomorskiego – 18,7%, mazowieckiego – 12,0% i zachodniopomorskiego – 9,7%.

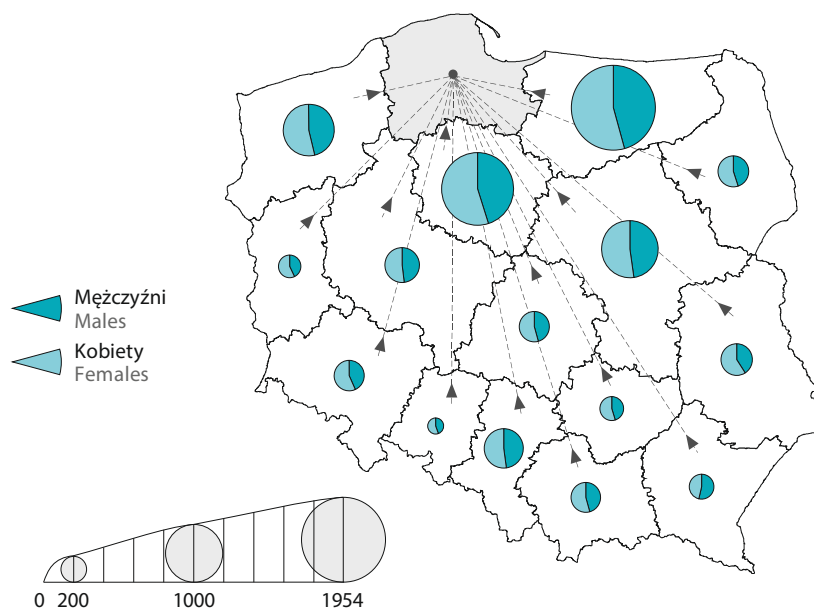
W przypadku wymeldowań najwięcej osób opuściło województwo śląskie (10,9% ogólnej liczby migracji międzywojewódzkich) i mazowieckie (9,6%), a najmniej województwo opolskie (3,5%) oraz lubuskie i podlaskie (po 3,9%). Z województwa pomorskiego do innych województw wymeldowało się 4,4 tys. osób (4,8%). Najczęściej osoby te wybierały województwo mazowieckie – 19,1% migracji międzywojewódzkich z województwa pomorskiego, warmińsko-mazurskie – 16,4%, kujawsko-pomorskie – 16,1% i zachodniopomorskie – 14,4%.

In 2020, 90.7 thousand people migrated between voivodships. The most registered their residence in Mazowieckie (21.1%) and Małopolskie (10.1%) Voivodships, the fewest in Podlaskie (2.1%), Opolskie and Świętokrzyskie (2.7% each). 8.2 thousand migrants from other voivodships registered their residence in Pomorskie Voivodship (9.0%, i.e. the fourth place countrywide). The most people came from Warmińsko-Mazurskie Voivodship – 23.8% of the total number of inter-voivodship migrations to Pomorskie Voivodship, Kujawsko-Pomorskie – 18.7%, Mazowieckie – 12.0% and Zachodniopomorskie – 9.7%.

The most people deregistered their residence in Śląskie Voivodship (10.9% of the total number of inter-voivodship migrations) and Mazowieckie (9.6%), while the fewest in Opolskie (3.5%) as well as Lubuskie and Podlaskie (3.9% each). 4.4 thousand people moved from Pomorskie Voivodship to other voivodships (4.8%). The most popular destination was Mazowieckie Voivodship – 19.1% of the total number of inter-voivodship migrations from Pomorskie Voivodship, Warmińsko-Mazurskie – 16.4%, Kujawsko-Pomorskie – 16.1% and Zachodniopomorskie – 14.4%.

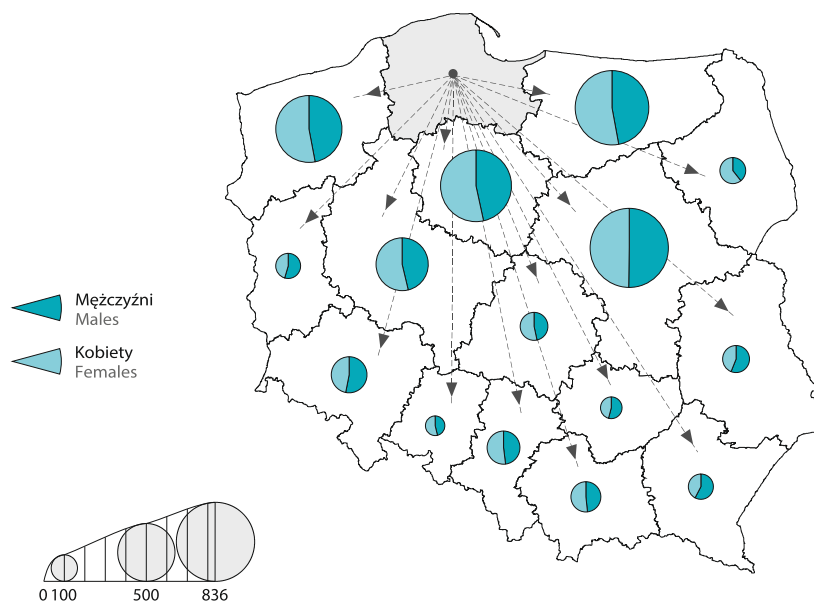
Mapa 17. Napływ migrantów z innych województw do województwa pomorskiego na pobyt stały według płci w 2020 r.

Map 17. Inflow of migrants from other voivodships to Pomorskie Voivodship for permanent residence by sex in 2020

Mapa 18. Odpływ migrantów do innych województw z województwa pomorskiego na pobyt stały według płci w 2020 r.

Map 18. Outflow of migrants to other voivodships from Pomorskie Voivodship for permanent residence in 2020

W 2020 r. w ramach migracji międzywojewódzkich w województwie pomorskim ludność najczęściej przemieszczała się z miast do miast (napływ – 4,2 tys. osób, odpływ – 2,1 tys. osób). Kolejnym co do wielkości kierunkiem migracji dotyczącym napływu ludności były przemieszczenia ze wsi do miast (1,7 tys. osób), a w przypadku odpływu ludności były to przemieszczenia z miast na wieś (0,9 tys. osób). Najmniej osób migrowało ze wsi na wieś (napływ – 0,8 tys. osób i odpływ – 0,6 tys. osób).

W przypadku migracji międzywojewódzkich można zauważyć większe zróżnicowanie kierunków migracji niż w przypadku migracji wewnątrzwojewódzkich. Przede wszystkim różna była proporcja pomiędzy liczbą przemieszczeń z miast do miast oraz z miast na wieś. Dla migracji międzywojewódzkich saldo dla miast było dodatnie (3,0 tys. osób), natomiast dla migracji wewnątrzwojewódzkich było ono ujemne (minus 4,2 tys. osób).

In 2020, people usually migrated between cities within Pomorskie Voivodship (inflow – 4.2 thousand people, outflow – 2.1 thousand people). The next destination of inflow of migrants was from rural to urban areas (1.7 thousand people), while in the case of outflow of migrants – from urban to rural areas (0.9 thousand people). The fewest migrations were recorded between rural areas (0.8 thousand inflowing and 0.6 thousand outflowing people).

Directions of inter-voivodship migrations are more varied than in the case of intra-voivodship migrations. The proportion of the number of migrations between urban areas and from urban areas to rural areas was different. In inter-voivodship migrations, the rate for cities was positive (3.0 thousand people), and negative in intra-voivodship migrations (minus 4.2 thousand people).

Wykres 56. Kierunki migracji międzywojewódzkich w 2020 r.

Chart 56. Directions of inter-voivodship migration in 2020

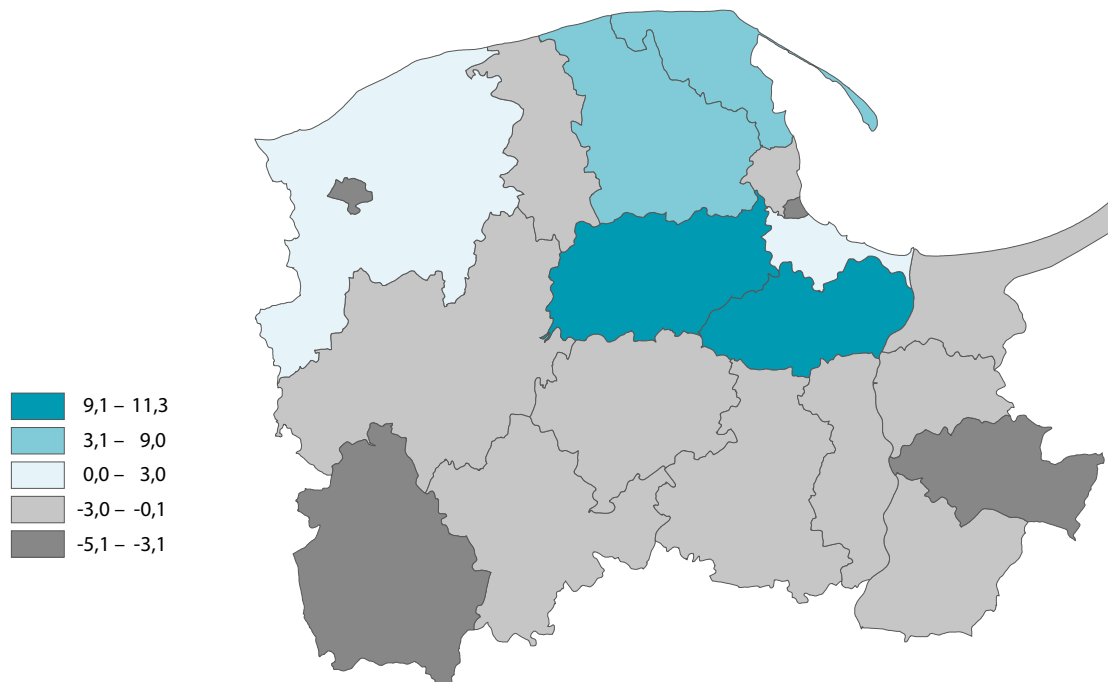

W 2020 r. w 6 powiatach województwa pomorskiego odnotowano dodatnie saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności. Najwyższym dodatnim wskaźnikiem charakteryzował się powiat gdański (11,3) i kartuski (10,1), natomiast najniższy ujemny wskaźnik salda migracji na 1000 ludności odnotowano w powiecie sztumskim (minus 5,1) oraz w Słupsku (minus 4,6).

In 2020, a positive net internal migration rate per 1,000 people was recorded in six powiats of Pomorskie Voivodship. Gdański Powiat (11.3) and Kartuski (10.1) achieved the highest positive rates, while the lowest negative migration rates per 1,000 people were recorded in Sztumski Powiat (minus 5.1) and in Słupsk (minus 4.6).

Mapa 19. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w 2020 r.

Map 19. Internal net migration per 1,000 population in 2020

Wśród ludności napływowej we wszystkich powiatach przeważały kobiety. Ich udziały nie były zbyt zróżnicowane i wahały się od 56,4% w powiecie lęborskim do 50,2% w powiecie bytowskim. W przypadku ludności odpływowej także przeważały kobiety – od 55,4% w powiecie malborskim do 50,1% w powiecie bytowskim i w Słupsku. Wyjątkiem był powiat kwidzyński, gdzie wymeldowało się więcej mężczyzn (50,6%).

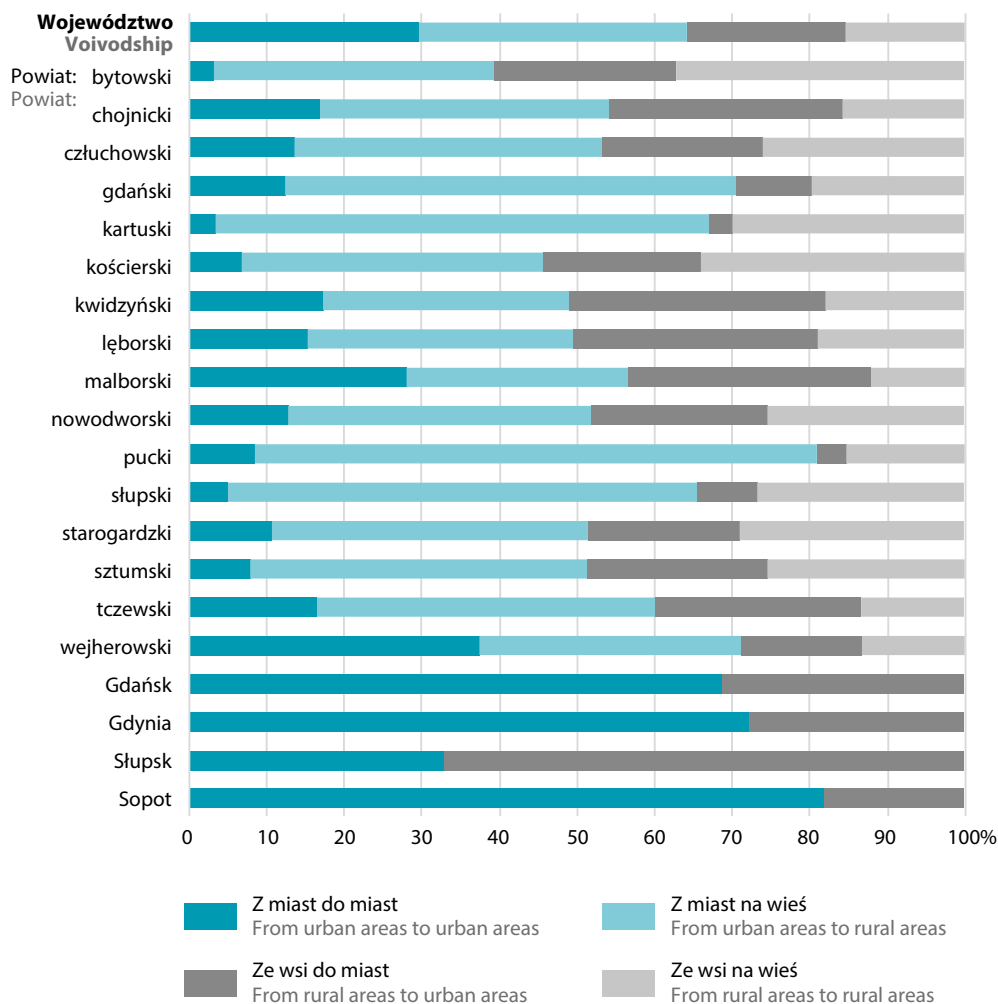
W 2020 r. w przekroju województwa pomorskiego w migracjach wewnętrznych ludność najczęściej napływała z miast na wieś (34,6%). Kierunek ten przeważał w 12 powiatach, a najbardziej w powiecie puckim (72,6%). W powiecie wejherowskim oraz w Gdańsku, Gdyni i Sopocie przeważał kierunek z miast do miast, w powiecie kwidzyńskim i malborskim oraz w Słupsku dominowały przemieszczenia ze wsi do miast, a w powiecie bytowskim ze wsi na wieś.

Women predominated among the inflowing population in all powiats. Their shares were not very diverse and fluctuated from 56.4% in Lęborski Powiat to 50.2% in Bytowski Powiat. The outflowing population also consisted mostly of women – from 55.4% in Malborski Powiat to 50.1% in Bytowski Powiat and in Słupsk. The exception was Kwidzyński Powiat where more men deregistered their residence (50.6%).

In 2020, most of the inflowing population within Pomorskie Voivodship migrated from urban to rural areas (34.6%). It was the main direction in 12 powiats, principally in Pucki Powiat (72.6%). Migrations between cities prevailed in Wejherowski Powiat, as well as in Gdańsk, Gdynia and Sopot, migrations from rural to urban areas predominated in Kwidzyński and Malborski Powiats and in Słupsk, while migrations within rural areas predominated in Bytowski Powiat.

Wykres 57. Migracje wewnętrzne ludności (napływ) według powiatów w 2020 r.

Chart 57. Internal migration of population (inflow) by powiats in 2020

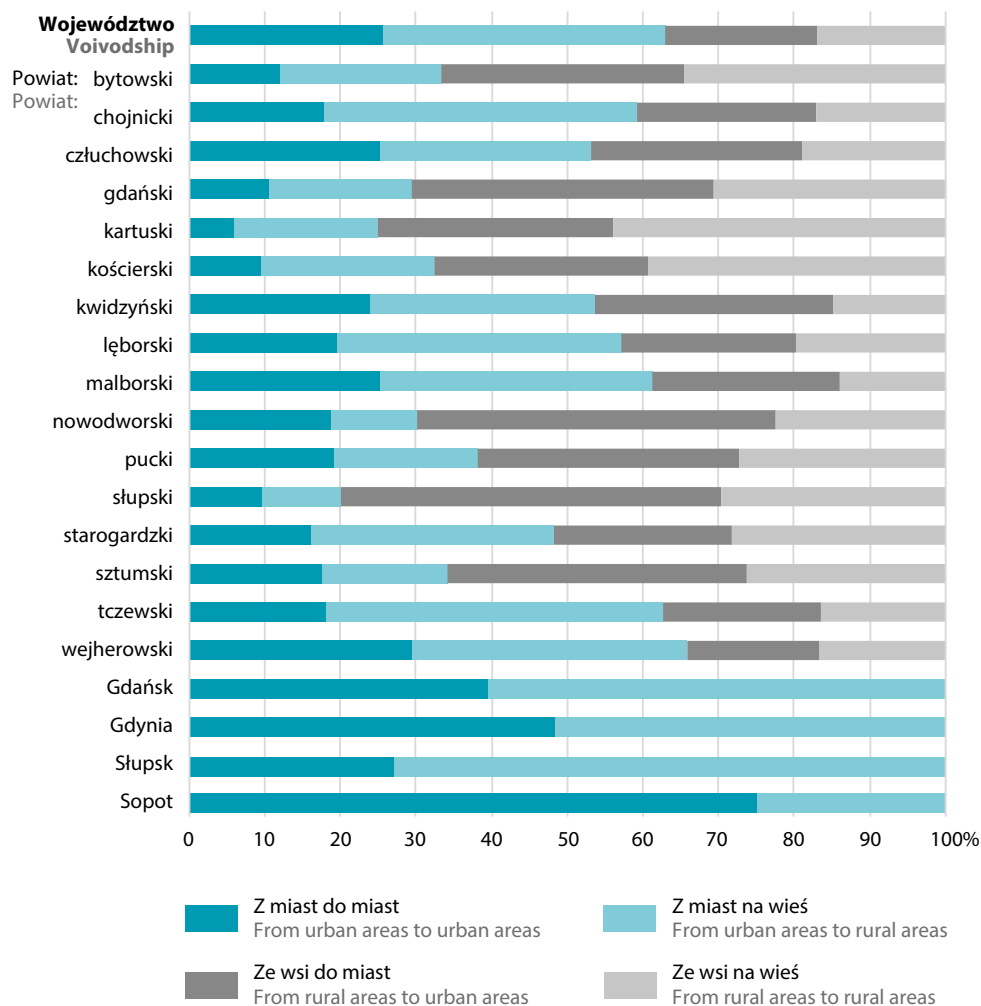

Kierunki migracji wewnętrznych wśród ludności odpływowej były inne niż wśród ludności napływowej. Najczęstszy był kierunek z miast na wieś (37,3%), który przeważał w 10 powiatach, wśród których najwięcej osób z miast na wieś przemieściło się w Słupsku (73,0%). W Sopocie przeważał kierunek z miast do miast, w powiatach bytowskim, kartuskim i kościerskim dominowały przemieszczenia ze wsi na wieś, a w pozostałych 6 powiatach ze wsi do miast.

The directions of internal migration differed between outflowing and inflowing populations. Migrations from urban to rural areas were the most frequent (37.3%) and predominated in ten powiats. The biggest migration from urban to rural areas was recorded in Słupsk (73.0%). Migrations within urban areas prevailed in Sopot, whereas within rural areas in Bytowski, Kartuski and Kościerski Powiats and from rural to urban areas in the remaining 6 powiats.

Wykres 58. Migracje wewnętrzne ludności (odpływ) według powiatów w 2020 r.

Chart 58. Internal migration of population (outflow) by powiats in 2020

W 2020 r. w województwie pomorskim migracje wewnątrzwojewódzkie przeważały w każdym powiecie (z wyjątkiem Gdańska i Gdyni), chociaż w poszczególnych powiatach proporcje były różne. Największy udział migracji wewnątrzwojewódzkich w przypadku napływu ogółem odnotowano w powiecie kościerskim (90,6%) i tczewskim (88,9%), a najmniejszy w Gdańsku (40,6%) i w Gdyni (48,8%). W przypadku odpływu największy jego udział odnotowano w powiecie wejherowskim (91,8%) i kartuskim (91,1%), a najmniejszy w powiecie człuchowskim (60,5%) i sztumskim (71,3%).

In 2020, migrations within Pomorskie Voivodship prevailed in all powiats (except for Gdańsk and Gdynia), although the proportions varied. The largest share of intra-voivodship migration in the total inflow occurred in Kościerski (90.6%) and in Tczewski (88.9%) Powiats, the smallest in Gdańsk (40.6%) and Gdynia (48.8%). Wejherowski (91.8%) and Kartuski (91.1%) Powiats recorded the biggest outflow, whereas Człuchowski (60.5%) and Sztumski (71.3%) the smallest.

Tablica 23. Migracje wewnątrzwojewódzkie i międzywojewódzkie według powiatów w 2020 r.

Table 23. Intra-voivodship and inter-voivodship migration by powiats in 2020

Wyszczególnienie Specification	Napływ Inflow			Odpływ Outflow		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
		w % in %			w % in %	
Ogółem Total	28 584	71,3	28,7	24 759	82,3	17,7
Powiaty: Powiats:						
bytowski	737	83,9	16,1	929	80,3	19,7
chojnicki	960	71,3	28,8	1 017	78,1	21,9
człuchowski	576	75,5	24,5	759	60,5	39,5
gdański	2 826	80,0	20,0	1 478	87,3	12,7
kartuski	2 769	83,2	16,8	1 344	91,1	8,9
kościerski	690	90,6	9,4	695	90,5	9,5
kwidziński	641	71,0	29,0	747	72,7	27,3
łęborski	699	81,8	18,2	743	81,7	18,3
malborski	614	79,2	20,8	644	75,9	24,1
nowodworski	338	63,3	36,7	386	73,1	26,9
pucki	1 619	76,5	23,5	836	83,5	16,5
słupski	1 747	82,9	17,1	1 456	81,9	18,1
starogardzki	1 260	87,5	12,5	1 288	87,7	12,3
sztumski	322	80,4	19,6	530	71,3	28,7
tczewski	1 044	88,9	11,1	1 273	89,8	10,2
wejherowski	3 682	81,3	18,7	2 647	91,8	8,2
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:						
Gdańsk	4 660	40,6	59,4	3 681	76,1	23,9
Gdynia	2 242	48,8	51,2	2 625	84,0	16,0
Słupsk	838	71,7	28,3	1 249	78,3	21,7
Sopot	320	55,6	44,4	432	86,3	13,7

3.2. Migracje zagraniczne

3.2. International migration

Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały

Są to przemieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Obowiązujące w Unii Europejskiej Rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. zawiera definicję migracji uwzględniającą zamierzony okres zamieszkiwania w innym kraju wynoszący co najmniej 12 miesięcy.

W rozumieniu tej definicji:

- **imigracja** to przybycie do kraju osoby będącej uprzednio rezydentem innego kraju z zamiarem przebywania przez okres co najmniej 12 miesięcy,
- **emigracja** to opuszczenie kraju przez jego rezydenta z zamiarem przebywania za granicą przez okres co najmniej 12 miesięcy.

International migration of population for permanent residence

It is relocation of people involving a change of country of residence. Regulation (EC) No. 862/2007 of the European Parliament and the Council of 11 July 2007 contains a definition of migration taking into account intended period of residence in another country of at least 12 months.

According to this definition:

- **immigration** means arrival in a country other than that of the person's usual residence with the intention to stay for a period of at least 12 months,
- **emigration** means departure from the country of usual residence with the intention to stay abroad for a period of at least 12 months.

Tablica 24. Migracje zagraniczne ludności w 2020 r.

Table 24. International migration of population in 2020

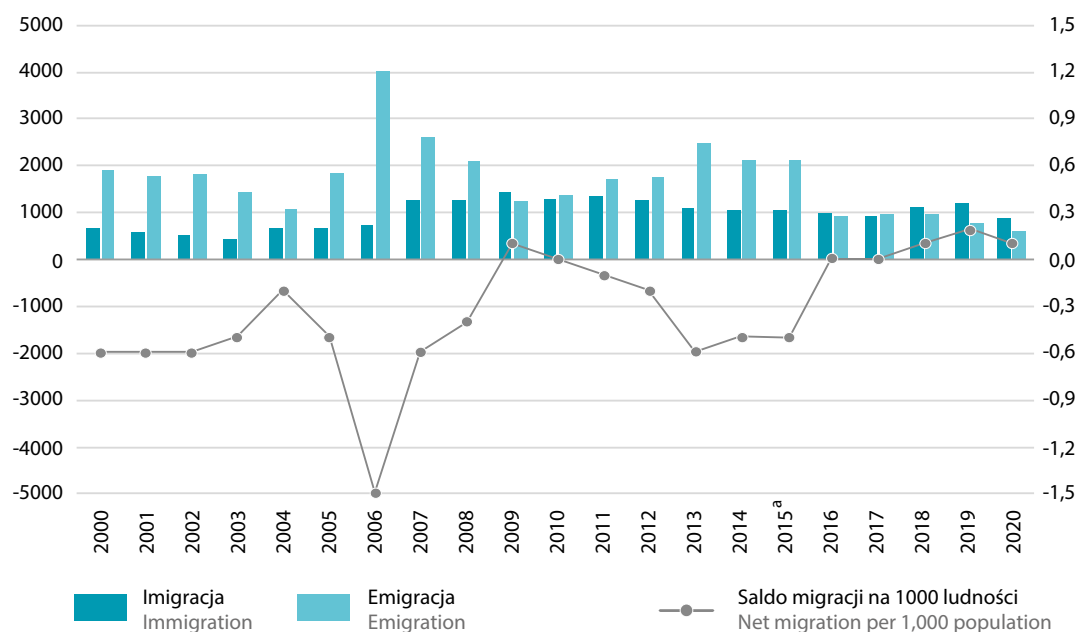
Płeć	Imigracja Immigration	Emigracja Emigration	Saldo migracji Net migration	Sex
Ogółem Total				
Ogółem	887	634	253	Total
Mężczyźni	484	345	139	Males
Kobiety	403	289	114	Females
Miasta Urban areas				
Ogółem	557	405	152	Total
Mężczyźni	298	221	77	Males
Kobiety	259	184	75	Females
Wieś Rural areas				
Ogółem	330	229	101	Total
Mężczyźni	186	124	62	Males
Kobiety	144	105	39	Females

W 2020 r. w województwie pomorskim w ramach migracji na pobyt stały zameldowało się 0,9 tys. osób z zagranicy, natomiast za granicę wymeldowało się 0,6 tys. osób. W związku z tym odnotowano dodatnie saldo migracji zagranicznych, które wyniosło 0,3 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności współczynnik salda migracji zagranicznych wyniósł 0,1 (0,2 w 2019 r.). Poza województwem pomorskim, dodatnie saldo migracji zagranicznych notowano jeszcze w 13 województwach (najwyższe w województwie podlaskim i mazowieckim – po 0,3). Ujemne saldo migracji wystąpiło tylko w województwie opolskim (minus 0,4 na 1000 ludności) i śląskim (minus 0,04).

In 2020, 0.9 thousand immigrants registered their permanent residence in Pomorskie Voivodship, while 0.6 thousand persons emigrated. Hence, a positive international net migration amounted to 0.3 thousand persons. The international migration rate per 1,000 population was 0.1 (0.2 in 2019). Apart from Pomorskie Voivodship, a positive rate also occurred in 13 voivodships, the highest in Podlaskie and Mazowieckie (0.3 each). A negative international net migration was recorded only in Opolskie Voivodship (minus 0.4 per 1,000 population) and Śląskie (minus 0.04).

Wykres 59. Migracje zagraniczne ludności

Chart 59. International migration of population

^a Dane dotyczą 2014 r.
^a Data concern 2014.

Saldo migracji zagranicznych

Różnica między liczbą osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej/kraju z zagranicy a liczbą osób, które w tym okresie wyjechały z tej jednostki/kraju za granicę (imigracja – emigracja).

Ogólne saldo migracji dla całego kraju jest równe saldu migracji zagranicznych.

Net international migration

Difference between the number of people who arrived in a given administrative unit/country from abroad during a given period of time and the number of people who left the unit/country abroad during this time (immigration – emigration).

The total net migration for the whole country is equal to the net international migration.

W 2020 r. w województwie pomorskim większy wpływ na saldo migracji zagranicznych miało dodatnie saldo w miastach (152 osoby), które przewyższyło dodatnie saldo na obszarach wiejskich (101 osób). W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji w miastach i na wsi wyniosło po 0,1. Wśród województw w miastach dodatnie saldo migracji na 1000 ludności odnotowano w 13, w tym najwyższe w województwie mazowieckim (0,4), a najniższe w województwie opolskim (minus 0,3). Na wsi dodatnie saldo migracji na 1000 ludności odnotowano w 15 województwach, wśród których najwyższe w województwie podlaskim (0,3), natomiast najniższe w województwie opolskim (minus 0,5).

W 2020 r. w województwie pomorskim w migracjach zagranicznych przeważali mężczyźni – 54,6% ogólnej liczby imigrantów i 54,4% ogólnej liczby emigrantów oraz mieszkańcy miast – odpowiednio 62,8% i 63,9%.

Wśród imigrantów najczęściej przemieszczały się osoby w najmłodszych grupach wiekowych: 0-4 lata (31,0%) i 5-9 lat (15,6%), a także osoby w wieku 35-39 lat (8,9%). Wśród emigrantów najwięcej było osób w wieku 35-39 lat (15,8%), 30-34 lata (14,5%) oraz 25-29 lat (12,6%).

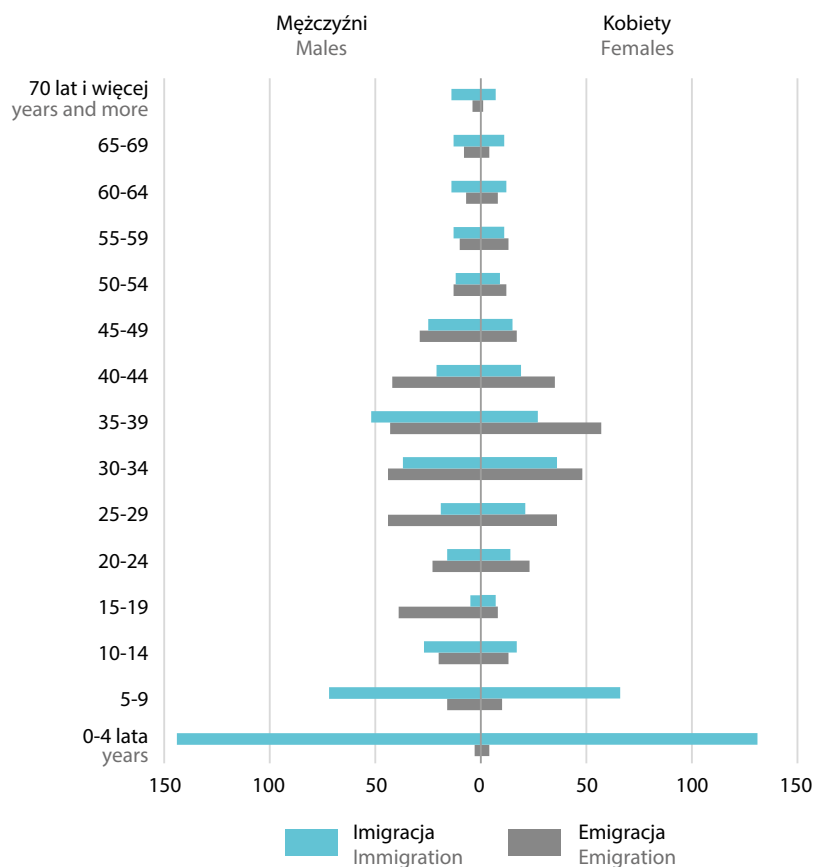
In 2020, a positive net migration in urban areas of Pomorskie Voivodship (152 people) had a greater impact on the net international migration, exceeding the positive net migration in rural areas (101 persons). The rate in urban areas and rural areas per 1,000 people was 0.1 in each. 13 voivodships recorded a positive net migration in cities, Mazowieckie Voivodship the highest (0.4), while Opolskie the lowest (minus 0.3). In rural areas, positive rates were recorded in 15 voivodships, the highest in Podlaskie (0.3), while the lowest in Opolskie Voivodship (minus 0.5).

In 2020, men outnumbered women in international migration in Pomorskie Voivodship – 54.6% of the total number of immigrants and 54.4% of emigrants, and city residents – 62.8% and 63.9% respectively.

Most immigrants belonged to the youngest age groups: 0-4 years (31.0%) and 5-9 years (15.6%), as well as 35-39 (8.9%). Emigrants were usually people aged 35-39 (15.8%), 30-34 (14.5%) and 25-29 (12.6%).

Wykres 60. Migracje zagraniczne ludności według płci i wieku w 2020 r.

Chart 60. International migration of population by sex and age in 2020

W 2020 r. najczęściej osób z zagranicy do województwa pomorskiego przybyło z krajów europejskich – 93,5% ogólnej liczby imigrantów, w tym najczęściej pochodziło z Wielkiej Brytanii – 24,8% ogólnej liczby imigrantów, z Niemiec – 21,1%, z Ukrainy – 8,8% oraz z Norwegii – 5,1%. Z Ameryki Północnej pochodziło 3,6% imigrantów (w tym 1,7% ogólnej liczby imigrantów ze Stanów Zjednoczonych), a z Azji przybyło 1,8% imigrantów.

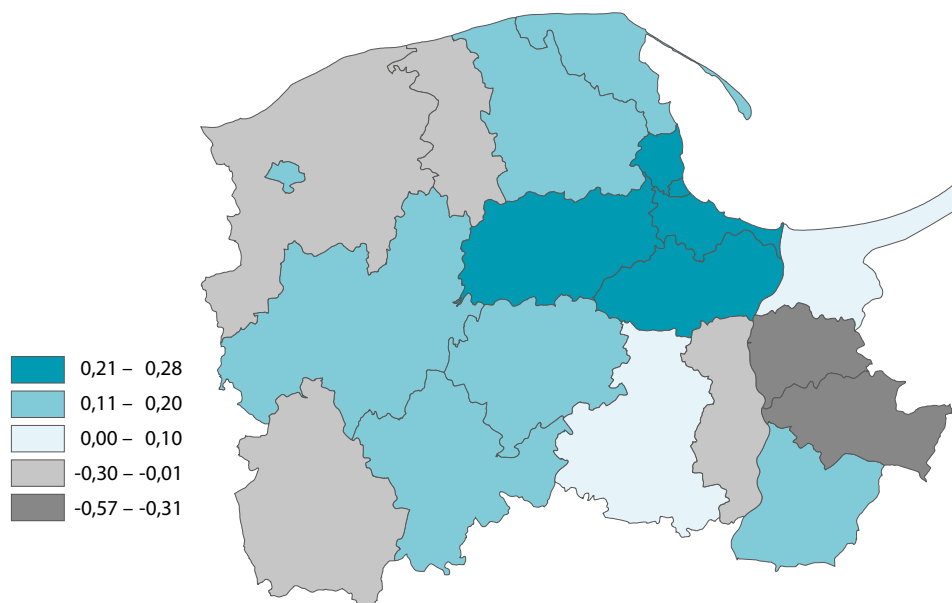
W 2020 r. zdecydowana większość osób wyjeżdżająca z województwa pomorskiego za granicę wybrała kraje europejskie – 95,7% ogólnej liczby emigrantów, w tym najczęściej Niemcy – 29,5% oraz Wielką Brytanię – 27,4%, a także Holandię – 8,2% oraz Irlandię – 4,9%. Do Ameryki Północnej wyjechało 2,4% emigrantów, w tym 1,4% do Stanów Zjednoczonych.

In 2020, the greatest number of immigrants arrived in Pomorskie Voivodship from European countries – 93.5% of the total number of immigrants, the most from the United Kingdom – 24.8%, Germany – 21.1%, Ukraine – 8.8% and from Norway – 5.1%. 3.6% of immigrants came from North America (1.7% of whom from the United States) and 1.8% arrived from Asia.

In 2020, the vast majority of people moving from Pomorskie Voivodship abroad chose European countries – 95.7% of the total number of emigrants, primarily Germany – 29.5% and the United Kingdom – 27.4%, as well as the Netherlands – 8.2%, and Ireland – 4.9%. 2.4% emigrated to North America, including 1.4% to the United States.

Mapa 20. Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności w 2020 r.

Map 20. International net migration per 1,000 population in 2020

W 2020 r. w 14 powiatach województwa pomorskiego notowane było dodatnie saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności. Najwyższy dodatni wskaźnik odnotowano w Sopocie i powiecie kartuskim (po 0,3), natomiast najniższy ujemny wskaźnik salda migracji zaobserwowano w powiecie malborskim (minus 0,6) i sztumskim (minus 0,5).

Spośród 887 osób przybyłych do województwa pomorskiego w 2020 r., najczęściej imigrantów zameldowało się w Gdańsku (23,6%), Gdyni (11,3%) oraz w powiecie wejherowskim (8,9%). W przypadku 634 osób, które wyjechały za granicę, najczęściej było emigrantów z Gdańska (17,2%) oraz powiatu słupskiego (9,5%) i malborskiego (9,0%).

In 2020, a positive net international migration rate per 1,000 people was recorded in 14 powiats of Pomorskie Voivodship – the highest in Sopot and Kwidzyński Powiat (0.3 each). Malborski Powiat (minus 0.6) and Sztumski (minus 0.5) had the lowest negative migration rate.

In 2020, the most of 887 immigrants in Pomorskie Voivodship registered their residence in Gdańsk (23.6%), Gdynia (11.3%) and in Wejherowski Powiat (8.9%). Among 634 emigrants from the Voivodship, a majority left Gdańsk (17.2%), Słupski Powiat (9.5%) and Malborski Powiat (9.0%).

3.3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały

3.3. Internal and international net migration for permanent residence

Saldo migracji na pobyt stały

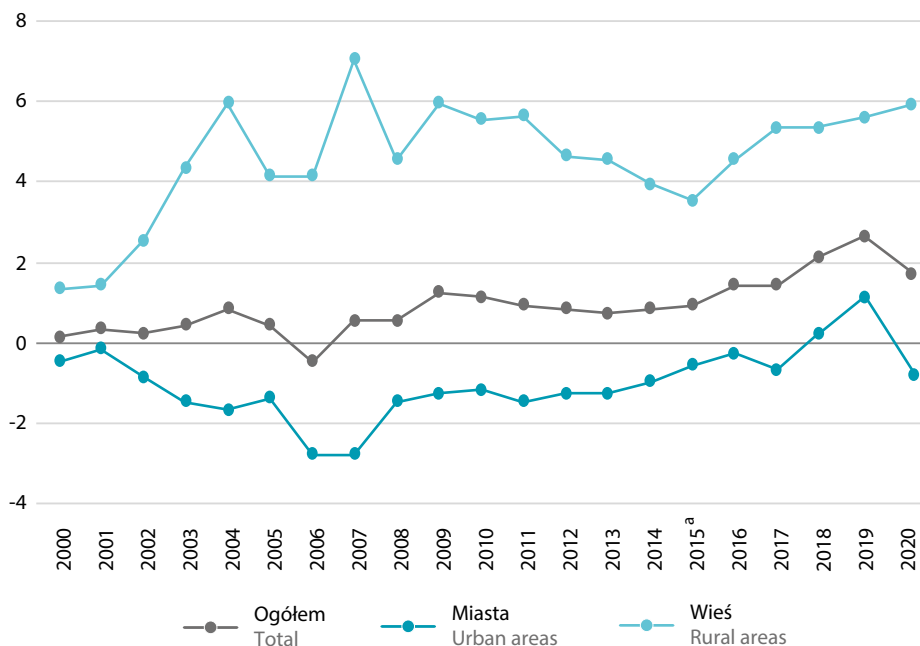
Różnica między liczbą osób, które przybyły na stałe do danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie a liczbą osób, które wyjechały na stałe z danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie.

Net migration for permanent residence

Difference between the number of people who arrived for permanent residence in a given administrative unit/country during a given period of time and the number of people who left the administrative unit/country during a given period of time in order to live permanently in other unit/country.

Wykres 61. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności według miejsca zamieszkania

Chart 61. Internal and international net migration per 1,000 population by place of residence

a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a To calculate net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

W 2020 r. w województwie pomorskim saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było dodatnie. W wyniku ruchów migracyjnych ogólna liczba ludności zwiększyła się o 4,1 tys. osób. Saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wyniosło 1,7 (2,7 w 2019 r.). W porównaniu z innymi województwami wskaźnik ten był jednym z najwyższych w kraju – druga lokata po województwie mazowieckim (2,2). Najniższy wskaźnik odnotowano w województwie lubelskim (minus 2,1). W kraju o 4,5 tys. osób więcej zameldowało się na pobyt stały niż wymeldowało z pobytu stałego. W przeliczeniu na 1000 ludności dało to dodatnie saldo migracji stałej (0,1).

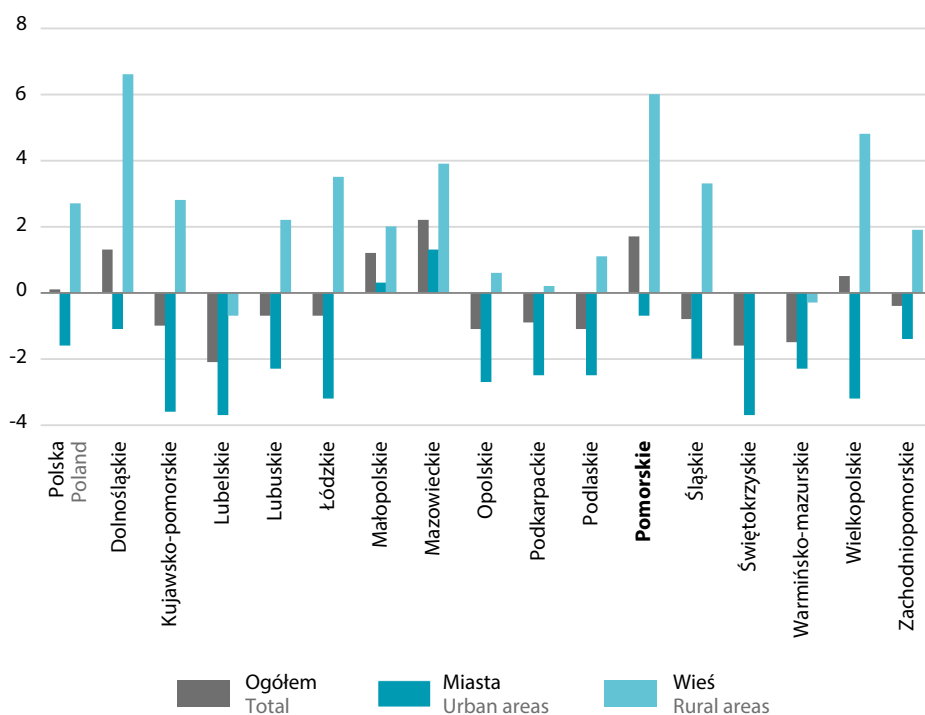
W dalszym ciągu mamy do czynienia z obserwowaną od kilkunastu lat tendencją wzrostową liczby mieszkańców wsi. W 2020 r. w wyniku migracji liczba ludności wsi zwiększyła się o 5,2 tys. osób (tj. saldo migracji na wsi wyniosło 6,0 na 1000 ludności). Z miast ubyło natomiast 1,1 tys. osób (odpowiednio minus 0,7 na 1000 mieszkańców).

In 2020, the internal and international net migration for permanent residence was positive in Pomorskie Voivodship. As a result of migratory movements, the total population increased by 4.1 thousand people. The balance of permanent migration per 1,000 inhabitants of the Voivodship reached 1.7 (2.7 in 2019). In comparison with other voivodships, this indicator was one of the highest countrywide – the second after Mazowieckie Voivodship (2.2). The lowest rate was recorded in Lubelskie Voivodship (minus 2.1). Countrywide, there were by 4.5 thousand more people who registered for permanent residence than those who cancelled registration. This resulted in a positive permanent migration rate per 1,000 of the population (0.1).

There has been an upward trend (observed for more than ten years) in the number of rural residents. In 2020, rural population increased by 5.2 thousand persons due to migrations (i.e. the net migration in rural areas was 6.0 per 1,000 population). By contrast, urban population decreased by 1.1 thousand people (respectively minus 0.7 per 1,000 inhabitants).

Wykres 62. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności według miejsca zamieszkania i województw w 2020 r.

Chart 62. Internal and international net migration per 1,000 population by place of residence and voivodships in 2020

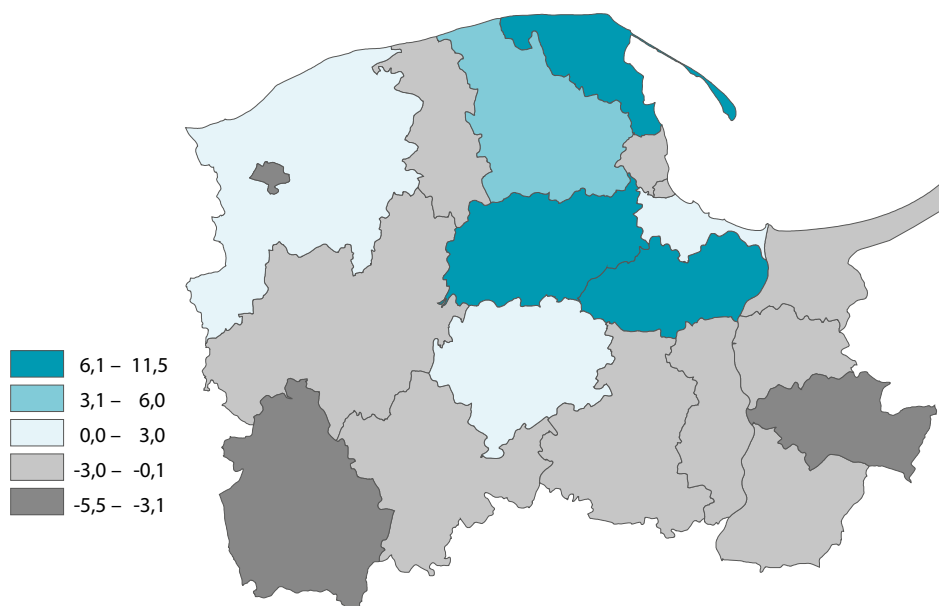

W przekroju województw w miastach dodatnie saldo migracji stałej odnotowano tylko w województwie mazowieckim (1,3 na 1000 ludności) i małopolskim (0,3). W pozostałych województwach saldo było ujemne, w tym najniższe w województwie świętokrzyskim i lubelskim (po minus 3,7). W przypadku obszarów wiejskich dodatnie saldo migracji notowane było w 14 województwach, w tym najwyższe w województwie dolnośląskim (6,6) i pomorskim (6,0). W województwach lubelskim i warmińsko-mazurskim saldo migracji było ujemne i w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło odpowiednio minus 0,7 i minus 0,3. W kraju wskaźnik salda migracji stałej na 1000 ludności w miastach wyniósł minus 1,6, a na wsi 2,7.

Across voivodships, a positive permanent migration rate in urban areas was reached only in Mazowieckie Voivodship (1.3 per 1,000 people) and Małopolskie Voivodship (0.3). The balance was negative in other voivodships, the lowest in Świętokrzyskie and Lubelskie Voivodships (minus 3.7 each). A positive net migration rate was recorded in rural areas of 14 voivodships, the highest in Dolnośląskie (6.6) and Pomorskie (6.0). The rate was negative for Lubelskie and Warmińsko-Mazurskie Voivodships and counted minus 0.7 and minus 0.3 per 1,000 population, respectively. On a national scale, the rate of migration for permanent residence per a population of 1,000 was minus 1.6 in urban and 2.7 in rural areas.

Mapa 21. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności w 2020 r.

Map 21. Internal and international net migration per 1,000 population in 2020

W 2020 r. tylko w 7 powiatach województwa pomorskiego odnotowano dodatnie saldo migracji stałej na 1000 ludności. Najwyższym dodatnim wskaźnikiem charakteryzowały się powiaty: gdański (11,5), kartuski (10,4) i pucki (9,1), natomiast najniższy ujemny wskaźnik salda migracji odnotowano w powiecie sztumskim (minus 5,5), w Słupsku (minus 4,4) oraz w powiecie człuchowskim (minus 3,3).

In 2020, only 7 powiats of Pomorskie Voivodship recorded a positive rate of permanent migration per 1,000 people. The highest positive rate characterised Gdański (11.5), Kartuski (11.3) and Pucki (9.1) Powiats, while the lowest negative migration rate occurred in Sztumski Powiat (minus 5.5), Słupsk (minus 4.4) and Człuchowski Powiat (minus 3.3).

Uwagi metodyczne

Methodological notes

1. Dane opracowano na podstawie:

- 1) do 2009 r. – wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011;
- 2) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową**. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 2000-2001 i 2010 r. – patrz ust. 3) przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych;
- 3) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy;
- 4) sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy;
- 5) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 6) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Bilans ludności został opracowany według **krajowej definicji zamieszkania**, w której uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) do innego miasta w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące); do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności).

3. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1000 ludności itp. opracowano przyjmując jako bazę wyjściową:

1. Data were compiled on the basis of:

- 1) until 2009 – the results of the Population and Housing Census 2002, and from 2010 – on the basis of the Population and Housing Census 2011.
- 2) the estimates of the size and structure of the population in a gmina were prepared using the **balance method**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the latest census (with the exception of data for 2000-2001 and 2010 – see section 3), taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and deregistration for permanent residence from other gminas, from abroad for permanent and temporary residence and stay), as well as address changes of the population due to changes in the administrative division;
- 3) the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent residence and temporary stay;
- 4) documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay;
- 5) documentation of the registry offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 6) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. The population balance was compiled according to the **national definition of residence** which includes internal migration for temporary stay, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left a gmina for more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 – more than 2 months). The gmina population, therefore, does not include immigrants staying in Poland temporarily, unlike Polish permanent residents temporarily staying abroad (regardless of the period of their temporary presence/absence) who are counted among the population of a gmina.

3. The population data (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per 1,000 population etc. were compiled on the basis:

- dla lat 2000-2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000-2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r. (dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),
- dla lat 2010-2020 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r. (dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny).

4. Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego – ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego z dnia 28 listopada 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 709). Na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu kościoła lub związku wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe ze skutkami cywilnymi mogą być zawierane jedynie w następujących dziesięciu kościołach oraz jednym związku wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

5. Instytucja separacji została wprowadzona w Polsce 16 grudnia 1999 r. ustawą z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. 1999 Nr 52, poz. 532).

W statystyce separacji jako kryterium podziału na województwa (powiaty, miasto i wieś) przyjęto województwo zamieszkania osoby wnoszącej powództwo o separację. W przypadku, gdy pozew wniosła osoba zamieszkała za granicą, separacja została zaliczona do województwa, w którym zamieszkiwał współmałżonek. W podziale terytorialnym nie uwzględniono przypadków, gdy małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą.

6. Instytucja rozwodów została wprowadzona na terenie całego kraju w dniu 1 stycznia 1946 r. dekretem z dnia 25 września 1945 r. – Prawo małżeńskie (Dz. U. z 1945 r. Nr 48, poz. 270). Przepisy prawa rodzinnego reguluje ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 1964 Nr 9, poz. 59, z późn. zm.).

- for 2000-2009 – of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000-2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002 (for the remaining years – administrative division in force at a given moment),
- for 2010-2020 – of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011 (for the remaining years – administrative division in force at a given moment).

4. Data regarding marriages refer to marriages contracted in a form provided by law at the registry offices – Act of 28 November 2014, the Vital Records Law (uniform text Journal of Laws 2021 item 709). Under the Act of 24 July 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757), all marriages are registered in local registry offices in Poland, including those based on the internal law of the churches or the religious associations, contracted in the presence of a priest. A marriage contracted in this form is subject to Polish law and entails the same civil law effects as a marriage concluded before the head of the registry office.

Religious marriages with civil effects may be contracted only in the following ten churches and one religious association: The Catholic Church, The Polish Autocephalous Orthodox Church, The Lutheran Church, The Evangelical Reformed Church, The Evangelical Methodist Church, The Baptist Christian Church, The Seventh Day Adventist Church, The Polish National Catholic Church, The Union of Jewish Religious Communities, The Catholic Mariavite Church, The Pentecostal Church.

5. Separations as a legal institution were introduced in Poland on 16 December 1999 on the basis of the Act of 21 May 1999 (Journal of Laws 1999 No. 52, item 532).

In the separation statistics, the voivodship of residence in Poland of a persons filing petition for separation has been taken as criterion of division by voivodships (powiats, urban areas, rural areas). In the case when a claim is filed by a person residing abroad, the separation is recorded in the voivodship in which the spouse resides. Data exclude cases of separation adjudicated on the basis of petitions of spouses who both resided abroad at the moment of filing petition.

6. Divorces as a legal institution were introduced in Poland on 1 January 1946 on the basis of the Act of 25 September 1945, The Marriage Law (Journal of Laws 1945 No. 48, item 270). The family law is regulated by the Act of 25 February 1964, The Family and Guardianship Code (Journal of Laws 1964 No. 9, item 59, with later amendments).

W statystyce rozwodów jako kryterium podziału na województwa (powiaty, miasto i wieś) przyjęto województwo zamieszkania w Polsce osoby wnoszącej powództwo o rozwód lub – w przypadku, gdy pozew wniosła osoba zamieszkała za granicą – rozwód został zaliczony do województwa, które stanowiło miejsce zamieszkania współmałżonka. W podziale terytorialnym nie uwzględniono przypadków, gdy małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą.

7. Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

8. W sprawozdawczości statystycznej jako **urodzenia** pochodzące z roku sprawozdawczego przyjmuje się urodzenia, jakie miały miejsce na terenie Polski i zostały zarejestrowane przez USC w danym roku, w tym urodzenia, jakie miały miejsce w latach wcześniejszych (po 31 marca 2011 r., tj. po przeprowadzeniu NSP 2011), ale zostały zarejestrowane w roku sprawozdawczym.

Do 2014 r. źródłem danych o urodzeniach żywych i martwych był, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument Ministerstwa Zdrowia podstawowy dla akt stanu cywilnego „Pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka”. Od 2015 r. źródłem danych medycznych o urodzeniu żywym jest dokument Ministerstwa Zdrowia „Karta urodzenia”), natomiast dane demograficzno-społeczne pochodzą z rejestru stanu cywilnego oraz rejestru PESEL.

9. Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

10. W sprawozdawczości statystycznej jako **zgony** pochodzące z roku sprawozdawczego przyjmuje się fakty, które miały miejsce na terenie Polski i zostały zarejestrowane przez USC w danym roku, w tym zgony, jakie miały miejsce w latach wcześniejszych, ale zostały zarejestrowane w roku sprawozdawczym.

Źródłem danych o zgonie jest, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument Ministerstwa Zdrowia podstawowy dla akt stanu cywilnego „Karta zgonu” oraz dane z rejestru stanu cywilnego i – od 2015 r. – z rejestru PESEL w zakresie dodatkowych zmiennych.

11. Do przedstawienia procesów starzenia się społeczeństwa w podziale terytorialnym zastosowano tzw. trójkąt Osanna. Zbudowano go w układzie współrzędnych, którego osiami są boki trójkąta równobocznego charakteryzujące jedną z cech. Osie wyskalowane są od 0% do 100%. W przypadku analizy starzenia się społeczeństwa wykorzystano udziały ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem danej jednostki terytorialnej.

In the divorce statistics, the voivodship of residence in Poland of a persons filing petition for a divorce has been taken as criterion of division by voivodships (powiats, urban areas, rural areas). In the case when a divorce is filed by a person residing abroad, it is included in the voivodship in which the spouse resides. Data by territorial division exclude cases of divorces adjudicated on the basis of petition of spouses who both resided abroad at the moment of filing petition.

7. Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

8. All **births** which took place in Poland and were registered by the registry offices in the current year are included in statistical reporting for that year. It regards also children born after 31 March 2011 (i.e. after the reference day of the population census), but registered in the reporting year.

Until 2014, “Notification of birth”, the document of the Ministry of Health basic for the registry records, was the source of data on live birth and still birth. It was used secondarily by official statistics. Since 2015, the document of the Ministry of Health “Birth certificate” has been the source of medical data on live births. Sociodemographic data come from the vital records register and PESEL register.

9. Infant is a child under the age of 1 year.

10. All **deaths** registered by the registry offices in Poland during the current year are included in statistical reporting for that year, including the deaths which took place in the previous years, but were recorded in the reporting year.

Data on death are derived from the document of the Ministry of Health “Death certificate” which is basic for the registry records and is used secondarily by official statistics, as well as from the vital records register and – since 2015 – from PESEL register.

11. To present the population ageing processes in a territorial division, the so-called Osann triangle was used. It was built in a coordinate system whose axes are sides of an equilateral triangle characterising one of the features. The axes were scaled from 0% to 100%. The shares of economic age groups in the total population of a given territorial unit were employed to analyse the population ageing. As a result, the age profile of a given territorial

W efekcie charakter struktury wieku danej jednostki terytorialnej wyraża położenie odpowiadającego jej punktu, który znajduje się w miejscu przecięcia się trzech linii równoległych do trzech boków trójkąta. Trójkąt ten podzielono na sześć typów określających etapy rozwoju struktury wieku ludności. Jako kryterium podziału zastosowano przeciętne udziały poszczególnych grup wiekowych osób (położenie punktu wewnątrz trójkąta informuje o udziale poszczególnych grup wieku w ogólnej liczbie ludności). Typy wieku ludności pogrupowano klasyfikując powiaty według struktur wieku ludności jako młode demograficznie, stabilne demograficznie i starzejące się demograficznie.

12. Relacja przyrostu naturalnego i salda migracji pozwala zaklasyfikować daną jednostkę terytorialną do określonego typu rozwoju demograficznego. W tym celu wykorzystuje się metodę Webba, według której wyróżnia się następujące typy rozwoju ludności:

Typy rozwojowe (aktywne) – przyrost liczby ludności:

- Typ A – dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji,
- Typ B – dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji,
- Typ C – dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji,
- Typ D – dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensuje ubytek naturalny.

Typy regresyjne (nieaktywne) – spadek liczby ludności:

- Typ E – ubytek naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji,
- Typ F – spadek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ubytkiem naturalnym niż ujemnym saldem migracji,
- Typ G – spadek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ubytkiem naturalnym,
- Typ H – ujemne saldo migracji nie jest rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

14. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w analizie i tabelach.

15. Więcej informacji oraz szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne są dostępne w Zeszytach metodologicznych: „Ruch naturalny. Bilanse ludności” oraz „Migracje ludności”.

unit is expressed by the position of its corresponding point which is located at the intersection of three lines parallel to three sides of the triangle. This triangle is divided into six types defining the stages of development of the population age structure. The average shares of particular age groups were used as a criterion for the division (position of the point within the triangle informs about the share of each age group in the total population). The age types of the population were grouped by powiats as demographically young, stable, and demographically ageing.

12. A given territorial unit can be classified under a certain type of demographic development based on the relation between natural increase and net migration. For this purpose, Webb's method is employed to distinguish the following types of population dynamics:

Developmental (active) types – increase in population size:

- Typ A – positive natural increase surpasses negative net migration,
- Typ B – positive natural increase surpasses positive net migration,
- Typ C – positive natural increase is lower than positive net migration,
- Typ D – positive net migration with surplus compensates for natural decrease.

Regressive types (non-active) – a decrease in population size:

- Typ E – natural decrease is not compensated for by positive net migration,
- Typ F – a decline in the population size is caused more by natural decrease than by negative net migration,
- Typ G – a decline in the population size is caused more by negative net migration than by natural decrease,
- Typ H – negative net migration is not compensated for by positive natural increase.

13. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amounts given in the item “total”.

14. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the analyses and tables

15. More information and detailed methodological description are available in the Methodological report: “Vital statistics. Balances of population” and “Migration of population”.